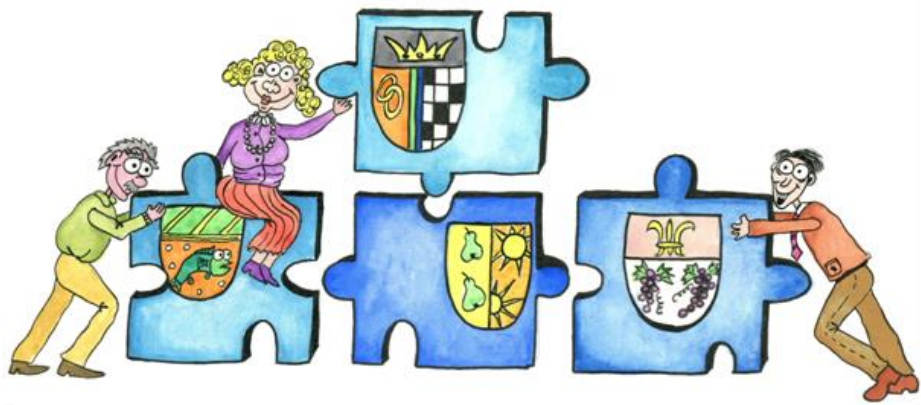

Strategie území správního obvodu ORP
Přeštice
v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a volitelné téma

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

„Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.“

1. Úvod.....	7
1.1. Základní informace o strategii	7
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	8
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	11
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována.....	11
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží.....	11
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty.....	11
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	13
2.1. Profil území správního obvodu.....	13
2.1.1. Identifikace správního obvodu	13
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	14
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	27
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	28
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu.....	31
3. Téma 1.: Školství.....	33
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	33
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	33
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	35
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	65
3.1.4. SWOT analýza školství a předškolního vzdělávání	70
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	71
3.2. Návrhová část pro oblast školství a předškolní vzdělávání	72
3.2.1. Struktura návrhové části	72
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	75
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	78
3.2.4. Indikátory	83
3.3. Pravidla pro řízení strategie.....	88
3.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	88
3.3.2. Systém změn strategie	91
3.3.3. Akční plán	91

3.4.	Závěr a postup zpracování.....	94
3.4.1.	Shrnutí	94
3.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	94
3.5.	Přílohy.....	95
3.5.1.	Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4	95
3.5.2.	Seznam zkratk.....	95
4.	Téma 2.: sociální služby	97
4.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	97
4.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	97
4.1.2.	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	98
4.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	106
4.1.4.	SWOT analýza oblasti	110
4.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	112
4.2.	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	113
4.2.1.	Struktura návrhové části	113
4.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	116
4.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	119
4.2.4.	Indikátory	123
4.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	127
4.3.1.	System monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	127
4.3.2.	System změn strategie	129
4.3.3.	Akční plán	129
4.4.	Závěr a postup zpracování.....	132
4.4.1.	Shrnutí	132
4.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	132
4.5.	Přílohy.....	133
4.5.1.	Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	133
5.	Téma 3.: odpadové hospodářství	136
5.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	136
5.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	136
5.1.2.	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	137

5.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	158
5.1.4.	SWOT analýza oblasti	160
5.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	161
5.2.	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství.....	162
5.2.1.	Struktura návrhové části	162
5.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	165
5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	168
5.2.4.	Indikátory	172
5.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	174
5.3.1.	System monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	174
5.3.2.	System změn strategie	176
5.3.3.	Akční plán	177
5.4.	Závěr, postup zpracování.....	179
5.4.1.	Shrnutí	179
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	180
5.5.	Přílohy k tématu 3.: Odpadové hospodářství.....	181
	Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012	183
	Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	185
	Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012	189
	Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	191
	Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	198
	Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	199
	Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	201
	Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	203
	Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	206
	Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	208
6.	Téma 4.: Životní prostředí	211
6.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	211
6.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	211

6.1.2.	Popis životního prostředí ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	213
6.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	222
6.1.4.	SWOT analýza oblasti	228
6.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	230
6.2.	Návrhová část pro oblast životního prostředí	231
6.2.1.	Struktura návrhové části	231
6.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	234
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	237
6.2.4.	Indikátory	243
6.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	248
6.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	248
6.3.2.	System změn strategie	251
6.3.3.	Akční plán	251
6.4.	Závěr, postup zpracování.....	253
6.4.1.	Shrnutí	253
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	255
7.	Závěr, kontakty.....	256
8.	Přílohy.....	258

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tab. č. 1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Přeštice v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a životního prostředí
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a předběžně životního prostředí)
Řešené území	Správní obvod ORP Přeštice
	Počet obyvatel správního obvodu: 22 155 (k 1.1. 2014)
	Počet obcí ve správním obvodu: 30
	Rozloha správního obvodu: 27 116 ha
Názvy obcí správního obvodu	Města: Přeštice
	Obce: Bolkov, Borovy, Buková, Čížice, Dolce, Dolní Lukavice, Horní Lukavice, Horšice, Chlumčany, Kbel, Lužany, Merklín, Nebílovy, Netunice, Nezdice, Oplot, Otěšice, Předenice, Příchovice, Ptenín, Radkovice, Roupov, Řenče, Skašov, Soběkury, Štěnovice, Týniště, Útušice, Vlčí
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Mikroregion Přešticko, Masarykovo náměstí 311, 334 01 Přeštice
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera)
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Přeštice
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dne 17. 6. 2014 v Přešticích. Schváleno na shromáždění starostů dne 17. 6. 2014. Projednáno / schváleno usnesením DSO dne 17. 6. 2014.
Číslo a datum aktualizace	Aktualizace strategie zatím neproběhla.
Související legislativa	Zákon o obcích 128/2000 Sb.
Doba realizace strategie	2014-2020
Odpovědnost za implementaci	Představenstvo Mikroregionu Přešticko
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Přeštice realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s Mikroregionem Přešticko a se zapojenými obcemi v rámci SO.

	Strategie byla zpracována managementem Mikroregionu Přešticko
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: životní prostředí

Zdroj:

<http://databaze-strategie.cz/>

<http://www.mmr.cz/cs/Microsites/verejne-strategie/Uvodni-strana>

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 30 obcí, z toho 1 má statut města.

Tab. č.2 : Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Přeštice Počet obyvatel: 7024 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Kbel Počet obyvatel: 307 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Bolkov Počet obyvatel: 58 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Lužany Počet obyvatel: 658 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Borovy Počet obyvatel: 230 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Merklín Počet obyvatel: 1 168 Zapojení do tvorby strategie: ano

Znak	Údaje o obci
	Název obce: Buková Počet obyvatel: 231 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Čížice Počet obyvatel: 537 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Dolce Počet obyvatel: 271 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Dolní Lukavice Počet obyvatel: 901 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Horní Lukavice Počet obyvatel: 399 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Horšice Počet obyvatel: 423 Zapojení do tvorby strategie: ano

Znak	Údaje o obci
	Název obce: Nebílovy Počet obyvatel: 335 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Netunice Počet obyvatel: 199 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Nezdice Počet obyvatel: 211 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Oplot Počet obyvatel: 331 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Otěšice Počet obyvatel: 146 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Předenice Počet obyvatel: 217 Zapojení do tvorby strategie: ano

Znak	Údaje o obci
	Název obce: Chlumčany Počet obyvatel: 2 414 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Ptenín Počet obyvatel: 200 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Roupov Počet obyvatel: 257 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Skašov Počet obyvatel: 247 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Štěnovice Počet obyvatel: 1 904 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Útušice Počet obyvatel: 661 Zapojení do tvorby strategie: ano

Znak	Údaje o obci
	Název obce: Příchovice Počet obyvatel: 1 087 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Radkovic Počet obyvatel: 107 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Řenče Počet obyvatel: 897 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Soběkury Počet obyvatel: 618 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Týniště Počet obyvatel: 51 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Vlčí Počet obyvatel: 61 Zapojení do tvorby strategie: ano

Zdroj: evidence obyvatel MVČR k 1.1. 2014

Na území SO ORP Přeštice k 1. 1. 2014 žilo 22 155 obyvatel, což představuje přibližně 3,9 % z celkového počtu obyvatelstva Plzeňského kraje (počet obyvatel Plzeňského kraje k 31.12.2013 byl 573 469). Jedná se o venkovskou oblast. Přirozeným a jediným centrem je město Přeštice.

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Přeštice realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s Mikroregionem Přešticko a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Mikroregion Přešticko je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie jsou koordinátorky meziobecní spolupráce Ing. Hana Bouchnerová a Mgr. Martina Hanzlíková.

Strategie byla zpracována managementem Mikroregionu Přešticko: Hana Bouchnerová (koordinátor), Martina Hanzlíková (koordinátor a analytik), Tomáš Svoboda (analytik), Tereza Eberlová (analytik) – do 31.8.2014 a od 1.9.2014 nahrazuje Petr Pelcl (analytik), Michala Kopečková (analytik), Lenka Marková (asistent), Kateřina Hofmeisterová (asistent).

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve čtyřech oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP Přeštice, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto čtyřech oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

Cílem strategie je také zvýšit absorpční kapacitu správního obvodu ORP Přeštice v souvislosti s programovacím obdobím 2014 - 2020 a poskytnout obcím, školám, NNO i podnikatelům prostor pro spolupráci ve všech čtyřech vymezených oblastech.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu – mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP Přeštice.

Tab.č.3 : Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Politika územního rozvoje České republiky	www.mmr.cz
2	Plán odpadového hospodářství ČR	http://mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr
	Kraj	
1	Zásady územního rozvoje Plzeňského kraje	http://www.plzensky-kraj.cz/cs/kategorie/zasady-uzemniho-rozvoje
2	Program rozvoje Plzeňského kraje 2014+	http://www.plzensky-kraj.cz/cs/kategorie/program-rozvoje-kraje
3	Plán odpadového hospodářství Plzeňského kraje	http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/plan-odpadoveho-hospodarstvi-plzenskeho-kraje
4	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji	http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb
	Mikroregiony, města a obce	
1	Strategie rozvoje Mikroregionu Přeštice	pouze v tištěné podobě v sídle mikroregionu
2	Územně analytické podklady ORP Přeštice	http://www.plzensky-kraj.cz/cs/kategorie/uap-orp-prestice?sekce=all
3	Zásobník projektů mikroregionu Přeštice	http://presticko.cz
4	Strategický plán rozvoje města Přeštice	http://www.prestice-mesto.cz/es/samosprava/strategicky-plan-rozvoje-mesta-prestice
5	Plán sociálních služeb na Přeštice	http://www.prestice-mesto.cz/es/samosprava/komunitni-plan-socialnich-sluzeb-na-presticku
6	Sociální služby na Přeštice - zásobník projektů	http://www.prestice-mesto.cz/es/samosprava/zasobnik-projektovych-nametu
7	Katalog sociálních a návazných služeb na Přeštice	http://kaposos.wordpress.com/

Zdroj: Vlastní šetření

Priority a cíle všech výše uvedených strategických dokumentů byly při tvorbě této strategie respektovány a tento strategický dokument s nimi není v rozporu.

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

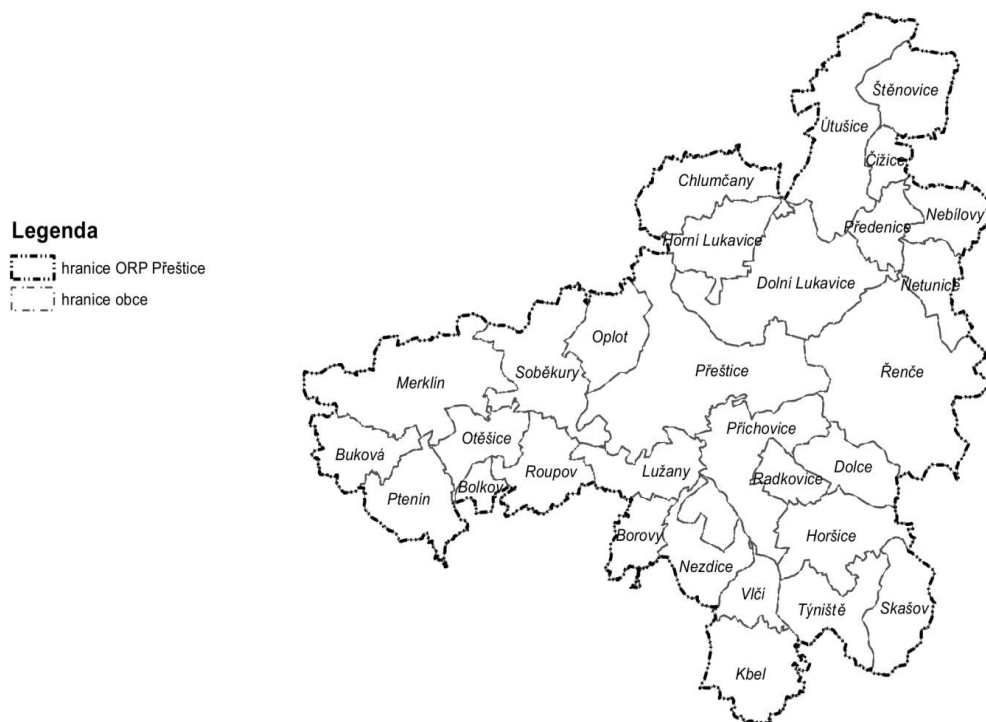
2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Správní obvod Přeštice leží téměř ve středu Plzeňského kraje, hraničí se sedmi SO ORP regionu (Plzeň, Blovice, Nepomuk, Klatovy, Domažlice, Horšovský Týn a Stod). Správní obvod ORP Přeštice zahrnuje 30 obcí, z nichž pouze Přeštice mají statut města. Dále zde působí 7 svazků obcí, z nichž 4 jsou polyfunkční (Mikroregion Přešticko, Mikroregion Radyně, Mikroregion Radbuza, Svazek obcí Měčínsko) a tři zbylé monotematické (Svazek obcí okresu Plzeň-jih pro odpadové hospodářství, Svazek pro plynofikaci obcí, Povodí Berounky). V dané oblasti je poměrně výrazný jeden dobrovolný svazek obcí - Mikroregion Přešticko, který sdružuje celkem 21 obcí, které všechny náleží do správního obvodu ORP Přeštice. Výměra SO ORP Přeštice 27 116 ha představuje 3,6 % z území celého regionu Plzeňského kraje. Podle hustoty 81,9 obyvatel na 1 km² je pátým nejvíce zalidněným územím v regionu. Více jak polovinu území (59,8 %) tvoří zemědělská půda a téměř třetinu celkové výměry (30,9 %) lesní pozemky. Územím procházejí dvě silnice I. třídy: I/27 z Plzně do Železné Rudy a z Přeštic do Nepomuka I/20, která vede až do Jihočeského kraje. Železniční trať č. 183 vedoucí územím spojuje Plzeň a Klatovy.

Mapa č. 1: Administrativní členění správního obvodu

ORP PŘEŠTICE

Městský úřad Přeštice
Odbor výstavby a
územního plánování

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tab. č. 4: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	30	30	30	30	30	30	30	30
Počet částí obcí	58	58	58	58	58	58	58	58
Počet katastrálních území	50	50	50	50	50	50	50	50
Počet obcí se statutem města	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	27,121	27,12	27,12	27,119	27,118	27,119	27,118	27,116
zemědělská půda	16,351	16,344	16,271	16,281	16,268	16,25	16,245	16,225
lesní pozemky	8,333	8,335	8,346	8,35	8,353	8,373	8,376	8,376
zastavěné plochy	0,461	0,461	0,461	0,462	0,465	0,465	0,465	0,469
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	75,3	76	77,5	79,1	80,6	80,9	81,7	81,9

Zdroj: ČSU

Na území SO ORP Přeštice k 1.1. 2014 žilo 22 155 obyvatel, což představuje přibližně 3,9 % z celkového počtu obyvatelstva Plzeňského kraje. Ve SO ORP Přeštice jsou 3 obce, ve kterých žije do 100 obyvatel (Bolkov, Týniště, Vlčí), v 16 obcích žije od 101-500 obyvatel (Borovy, Buková, Dolce, Horní Lukavice, Horšice, Kbel, Nebílovy, Netunice, Nezdice, Oplot, Otěšice, Předence, Ptenín, Radkovice, Roupov, Skašov) a v 11 obcích žije nad 500 obyvatel (Čížice, Dolní Lukavice, Chlumčany, Lužany, Merklín, Přeštice, Přichovice, Řenče, Soběkury, Štěnovice, Útušice). Ve správním obvodu se za rok 2012 narodilo 209 dětí a zemřelo 224 obyvatel. Nejčastější příčinou úmrtí byly nemoci oběhové soustavy (48,7 %). Migrace obyvatel vykazuje kladný přírůstek (71 obyvatel), tzn. převažující podíl přistěhovalých nad vystěhoválými.

V SO ORP Přeštice bylo v roce 2012 uzavřeno 87 sňatků a současně rozvedeno 54 manželství. V roce 2012 bylo v tomto správním obvodu dosaženo průměrného věku 40,4 let u mužů a 42,2 let u žen. Za období posledních deseti let se jedná o dlouhodobý rostoucí trend, kdy průměrný věk mužů se zvýšil o 2,1 let a u žen o 1,5 roku. Index stáří (počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0 - 14 let) zde vzrostl z 90,5 na 113,8.

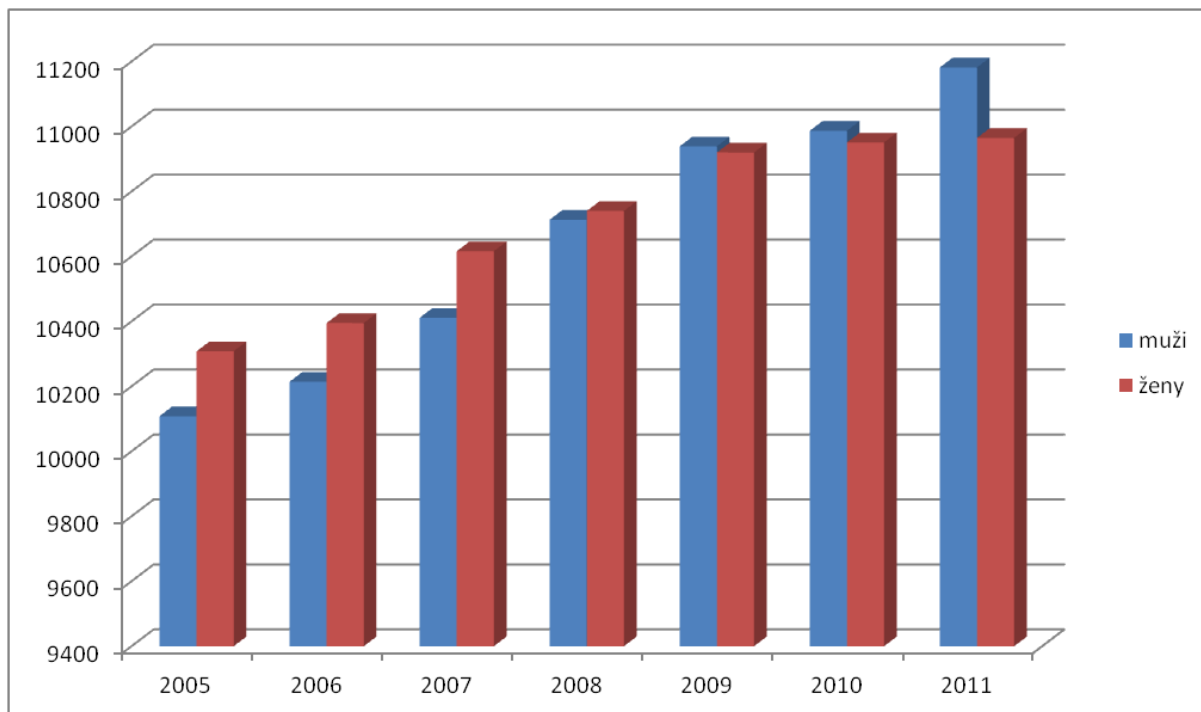
Tab. č. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Počet obyvatel celkem		20416	20609	21027	21453	21859	21938	22147
v tom:	muži	10108	10214	10411	10713	10939	10987	11182
	ženy	10308	10395	10616	10740	10920	10951	10965
Věkové skupiny								
v tom ve věku:	0 - 14	3126	3082	3138	3137	3242	3254	3272
	15 - 64	14 312	14 484	14763	15072	15270	15244	15271

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	65 +	2978	3043	3126	3244	3347	3440	3604
Průměrný věk (celkem)		40,1	40,4	40,5	40,6	40,5	40,7	41,1
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		95,3	98,7	99,6	103,4	103,2	105,7	110,1
Muži								
v tom ve věku:	0 - 14	1607	1587	1620	1577	1637	1640	1661
	15 - 64	7260	7355	7487	7781	7883	7868	7950
	65 +	1241	1272	1304	1355	1316	1479	1571
Průměrný věk		38,9	39,2	39,3	39,4	39,4	39,7	40,2
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		77,2	80,6	80,5	85,9	80,4	90,2	94,6
Ženy								
v tom ve věku:	0 - 14	1519	1495	1518	1560	1605	1614	1611
	15 - 64	7052	7129	7276	7291	7387	7376	7321
	65 +	1737	1771	1822	1889	1928	1961	2033
Průměrný věk		41,3	41,5	41,6	41,7	41,6	41,7	42,0
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		114,4	118,5	120	121	120,1	121,5	126,2
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)								
celková		8,9	9,4	19,9	19,9	18,6	3,6	2,4
přirozená		0,6	1,9	1,8	1,0	1,2	1,4	0,1
stěhováním (mechanická)		8,3	7,5	18,1	18,9	17,4	2,2	2,3

Zdroj: ČSU

Graf č. 1 : Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2011

Zdroj: ČSÚ

Počet obyvatel SO ORP Přeštice dlouhodobě mírně roste. Důvodem růstu počtu obyvatel je mechanická migrace, tedy stěhování. Území ORP Přeštice se nachází v blízkosti Plzně a je vyhledáváno lidmi z Plzně, kteří v přilehlých regionech hledají kvalitnější bydlení (nejčastěji v rodinných domech), ale za prací dojíždějí do Plzně či Klatov. Pokud si chce region zachovat svou atraktivitu, tak by měl posílit ekonomickou činnost v regionu a decentralizovat občanskou vybavenost i do méně lidnatých míst v území. Z hlediska přirozené změny počtu obyvatel v území převažují zemřelí nad nově narozenými. Území SO ORP Přeštice se, stejně jako celá Česká republika, potýká se stárnutím populace, zvyšuje se index stáří i průměrný věk mužů i žen. Pro porovnání index stáří Plzeňského kraje v roce 2012 dosáhl hodnoty 117 a SO ORP Přeštice 113,8. Průměrný věk obyvatel Plzeňského kraje dosáhl v roce 2012 hodnoty 41,5 let, což odpovídá i průměrnému věku v SO ORP Přeštice - 40,4 let u mužů a 42,2 let u žen. Za období posledních deseti let se jedná o dlouhodobý rostoucí trend, kdy průměrný věk mužů se zvýšil o 2,1 let a u žen o 1,5 roku. Prognóza vývoje obyvatelstva Plzeňského kraje předpokládá další stárnutí populace v řešeném území. Z těchto prognóz vyplývá nutnost posílit sociální infrastrukturu i kvalitu domácí i ústavní péče pro seniory.

Příznivý vývoj počtu obyvatel je především ve velkých obcích (Štěnovice, Příchovice). Stagnace v přírůstku obyvatel v malých obcích (Vlčí, Radkovice). Několik obcí má pozitivní demografický ukazatel ohledně stáří obyvatelstva (Štěnovice, Horšice, Příchovice). Naopak je výrazná převaha obyvatel ve věku nad 65 let nad dětmi do 15 let místy více než dvojnásobná (Bolkov, Vlčí, Ptenín).

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tab. č. 6: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	10	33%	Přeštice, Dolní Lukavice, Horšice, Chlumčany, Lužany, Merklín, Příchovice, Štěnovice, Borovy, Oplot, (pozn. od 1.1. 2013 přibyla mateřská škola v Řenčích)
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	5	16,6%	Dolní Lukavice, Horšice, Lužany, Řenče, Přeštice- místní část Skočice
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	4	13%	Chlumčany, Merklín, Přeštice, Štěnovice
Počet středních škol:	0	0	
-obory gymnázií	0	0	
-obory středních odborných škol a praktických škol	0	0	
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	0	0	
Počet základních uměleckých škol	1	3%	Přeštice

Počet konzervatoří	0	0	
Počet jazykových škol	0	0	
Počet vyšších odborných škol	0	0	
Počet vysokých škol	0	0	

Zdroj: vlastní šetření a ČSÚ

Tab. č. 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	39	87%	Ve všech obcích SO ORP vyjma Bolkova, Radkovic, Týniště, Vlčí
Stálá kina	0	0%	Stálá kina na území ORP nejsou, pouze např. v KKC Přeštice prostory bývalého kinosálu, kde se cca 5 x ročně produkce v rámci filmového klubu či promítání pohádek pro děti
Divadlo	0	0	Stálá divadelní scéna na území ORP není, ale působí zde řada ochotnických spolků s letitou tradicí (např. v Nezdicích, v Přešticích, v Roupově, v Bukové, ve Kbele, Příchovicích....)
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	1	3%	Dům historie Přešticka v Přešticích, dále se na území ORP nachází výstavní expozice, které nemají charakter "muzea" dle legislativy ČR, např. Motomuzeum v Chlumčanech
Galerie (vč. poboček a výstavních síní)	2	7%	Jedná se o výstavní místnost na zámku v Nebíloveh a výstavní prostor v Domu historie Přešticka v Přešticích
Kulturní zařízení ostatní	33	90%	KD Borovy s velkým sálem, zázemí pro spolky v Bolkově, hostinec s velkým sálem v Bukové, Dolní Lukavice - KD Snopoušovy a KD Krasavce, KD Chlumčany (zde v plánu stavět nový KD), kulturní zařízení Kbel, KD Lužany, Sokolovna Merklín, soukromý hostinec s malým sálem ve špatném stavu v Nezdicích, společenský prostor se sálkem a barem v budově OÚ Otěšice, Sokolovna v Oplotu, Přeštice - Sokolovna, KKC Přeštice, Spolkový dům Přeštice, hostinec se sálem v místní části Žerovice, KD Příchovice + společenský sál v místní části Kucíny, klubovna s venkovním parketem v Zálesí, hostinec se sálem ve Pteníně, obecní hospoda se sálem v Roupově, Řenče - vinárna se sálem v Řenčích, sál s pohostinstvím v Libákovcích, společenské prostory v Hájích a v Oseku, soukromá hospoda se sálem v Týništi, Čižice - hostinec U Bizona se

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
			sálem a prostory SDH Čižice, KZ Útušice, Lidový dům Štěnovice, společenské prostory v Nebílovech, KD Předence, víceúčelové zařízení se zázemím pro spolky v Netunicích Pozn. společenské prostory naprosto chybí v Dolcích, ve Skašově a ve Vlčí, tzn. 3 obce z celkového počtu 30 obcí nemají kulturní zařízení, tudíž 27 obcí má nějaké prostory či zařízení pro společenské aktivity.
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	1	3%	Dům dětí a mládeže v Přešticích
Koupaliště a bazény	0	0%	Koupaliště a bazény se na území ORP Přeštice nenachází, jedná se pouze o nádrže hasičské a jiné plochy, které jsou využívány pro vodní radovánky a relaxaci např. ve Pteníně, ve Skašově, v Lužanech (místní část Zelené), ve Kbele (místní část Malinec), v Roupově, v Řenčích (v místní části Vodokrty), v Příchovicích (v místní části Zálesí a Kucíny), v Přešticích (v místní části Skočice), v Horní Lukavici, rybníčky v Bukové
-z toho kryté	0	0	Bohužel není, již řadu let volá veřejnost po krytém bazénu v Přešticích
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	27	50%	Dolní Lukavice, Lužany - 3, Horní Lukavice, Chlumčany, Přeštice - 5, Příchovice - 2, Ptenín - 2, Radkovice - 2, Řenče - 3, Skašov, Soběkury - 2, Předence, Čižice, Útušice, Nebílovy
Tělocvičny (vč. školních)	13	26%	Oplot, Štěnovice, Merklín, Chlumčany, Horšice, Řenče, Dolní Lukavice, Přeštice - 6
Stadiony otevřené	4	10%	Fotbalový stadion TJ Přeštice, házenkářský stadion TJ Přeštice, házenkářský stadion TJ Příchovice, fotbalový stadion v Chlumčanech
Stadiony kryté	0	0	
Zimní stadiony kryté i otevřené	0	0%	
Ostatní zařízení pro tělo-výchovu (s provozovatelem nebo správcem)	4	13%	Přeštice

Zdroj: vlastní šetření a ČSÚ

Tab. č. 8 : Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	0	0%	
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	1	3%	Dopravní zdravotnictví a.s. v Přešticích
Ambulantní zařízení	21	3%	Přeštice
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	1	3%	Chlumčany (Stodská nemocnice a.s. – rehabilitace)
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	12	20%	Štěnovice -2, Chlumčany -2, Merklín - 2, Přeštice - 4, Nebílovy, Netunice
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	5	13%	Přeštice - 2, Merklín , Chlumčany, Štěnovice
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	11	37%	Přeštice - 6, Merklín, Chlumčany - 2 + 1 dentální hygiena, Štěnovice (2 + dětská lékařská pomoc první pomoci)
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	4	13%	Přeštice , Merklín, Chlumčany, Štěnovice
Zařízení lékárenské péče	5	10%	Přeštice - 3, Chlumčany, Štěnovice
Nemocnice	0	0	Pozn. dobrá dojezdová vzdálenost do nemocnice do Plzně či Klatov
Odborné léčebné ústavy	0	0	
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	0	0	
Ostatní lůžková zařízení	0	0	

Zdroj: vlastní šetření a ČSÚ

Sledovaná vybavenost kopíruje význam místních center (Přeštice, Merklín), tak další velká sídla (Chlumčany, Štěnovice). Vyskytují se také ojedinělé případy vybavenosti v menších obcích (mateřská škola v Borovech, ordinace lékařů v Nebílovech a Netunicích). Z hlediska množství sledovaných objektů dominují Přeštice, kde jsou k dispozici 3 mateřské školy, základní škola obou stupňů a základní umělecká škola, z hlediska zdravotnictví je zastoupeno poměrně široké spektrum oborů včetně existence 3 lékáren.

Snahou obcí v řešeném území by mělo být udržení stávajícího stavu dostupnosti lékařské péče, služeb i občanské vybavenosti, popř. její posílení. Přínosem by byla i decentralizace občanské vybavenosti a navyšování počtu pracovních míst, čímž se sníží objem i vzdálenost dojíždění za prací i za službami. Na území ORP Přeštice chybí další dům s pečovatelskou službou pro seniory (s dostatečnou nabídkou míst), krytý bazén, levnější a menší byty pro sociálně slabší a seniory, kteří se o sebe dokáží postarat.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tab. č. 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		10558	11108	10895	
v tom:	zaměstnaní	9820	5803	4755	
	z toho podle po- stavení v zaměst- nání	zaměstnanci	7736	4043	3693
		zaměstnavatelé	303	220	83
		pracující na vlast- ní účet	1209	885	324
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	378	196	182
		ženy na mateřské dovolené	201	0	201
nezaměstnaní		738	372	366	
Ekonomicky neaktivní celkem		9996	4249	5747	
z toho	nepracující důchodci	4837	1946	2891	
	žáci, studenti, učni	3026	1468	1558	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		1449	1056	393	

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			6 241
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		4 582
	v tom	v rámci obce	667
		do jiné obce okresu	1 312
		do jiného okresu kraje	2 376
		do jiného kraje	170
		do zahraničí	57
	vyjíždějící do škol		1 659
	v tom	v rámci obce	327
mimo obec		1 332	

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 11: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu				Hospodařící domácnosti
Hospodařící domácnosti celkem				9 079
v tom:	tvořené 1 rodinou			5 809
	v tom	úplné	bez závislých dětí	2 822
			se závislými dětmi	1 972
		neúplné	bez závislých dětí	495
			se závislými dětmi	520
	tvořené 2 a více rodinami			151
	domácnosti jednotlivců			2 788
	vícečlenné nerodinné domácnosti			331

Zdroj: ČSÚ (stav dle Sčítání lidu, domů a bytů 2011)

Tab. č. 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	445	518	550	467	338	315	742	797	657	
z toho (%):	15,28	17,76	17,64	16,92	19,53	19,37	10,38	10,66	11,26	
občané se zdravotním postižením	68	92	97	79	66	61	77	85	74	
z toho (%):	8,31	6,37	5,64	6,64	6,21	9,84	7,95	8,78	8,07	
absolventi	37	33	31	31	21	31	59	70	53	
z toho (%):	24,94	24,71	26,73	23,98	22,49	16,51	12,13	20,70	29,68	
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	111	128	147	112	76	52	90	165	195	
Volná pracovní místa	80	111	83	218	227	118	32	45	118	
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	5,6	4,7	6,6	2,1	1,5	2,7	23,2	17,7	5,6	
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	4,35	5,07	5,11	4,31	3,02	2,96	7,19	7,65	6,29	

Zdroj: ČSÚ

Na konci roku 2011 dosahovala míra registrované nezaměstnanosti 6,29 %. Ve srovnání s minulým obdobím (rok 2010) se snížila o 1,36 procentních bodů. V rámci Plzeňského kraje se jedná o nejnižší míru registrované nezaměstnanosti mezi SO ORP. Ke konci roku 2011 bylo ve správním obvodě Přeštice evidováno 657 uchazečů o zaměstnání, z toho 11,3 % se zdravotním postižením a 8,1 % absolventů škol. Z celkového počtu uchazečů o zaměstnání 29,7 % hledalo práci více než jeden rok. Ve SO ORP

Přeštice bylo 118 volných pracovních míst, v přepočtu na 1 volné pracovní místo připadá 5,6 uchazečů (ve srovnání s rokem 2010 to představuje pokles o více jak 12 uchazečů). Nejvyšší míru nezaměstnanosti vykazuje obec Týniště se 14,3 %. Přesto je toto číslo nižší o více než polovinu oproti situaci před dvěma lety. Z hlediska Přešticka výrazně nadprůměrnou míru nezaměstnanosti si zachovává také Skašov a nově Kbel, na rozdíl Borov, Horšic a Vlčí, jejichž míra nezaměstnanosti poklesla na jednociferná čísla, v případě Borov a Vlčí dokonce pod průměr regionu. Nejnižší míru nezaměstnanosti vykazují Otěšice s 2,7 %, Ptenín s 3,7 % a Bolkov s 3,9 %. Míra nezaměstnanosti ve velkých obcích je vzácně vyrovnaná kolem průměrné hodnoty (např. Přeštice – 6,0 %, Chlumčany – 6,1 %). Průměrná hodnota činí 6,8 % a medián 6,3 %. Průměrná nezaměstnanost v sousedních regionech je obdobná, případně nepatrně vyšší. Pouze dvě obce mají aktivní bilanci, tedy více lidí do nich za prací dojíždí, než přijíždí. Jsou to Přeštice a Chlumčany, dvě největší obce s největším množstvím pohybujících se pracovníků. Ostatní obce mají minimálně dvojnásobně více vyjíždějících než dojíždějících. Zde se objevují zajímavé extrémy, např. obec Skašov má 90 vyjíždějících a pouhé 3 dojíždějící, obdobně špatnou bilanci mají například Otěšice nebo Vlčí.

Tab. č. 13: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	4 058	4 058	4 135	4 171	4 181	4 310	4 365	4 484	4 571	4 638
fyzické osoby	3 462	3 440	3 485	3 504	3 481	3 575	3 554	3 657	3 750	3 815
z toho zemědělstí podnikatelé	251	244	250	252	255	264	107	108	111	112
vyjádření v %	6,185 31296 2	6,012 6,012 814	6,045 6,045 949	6,041 6,041 717	6,099 6,099 019	6,125 6,125 29	2,451 2,451 317	2,408 2,408 564	2,428 2,428 353	2,414 2,414 83398
právnícké osoby	596	618	650	667	700	735	811	827	821	823
z toho obchodní společnosti	193	207	218	222	236	257	261	268	281	290
vyjádření v %	32,38 25503 4	33,49 33,49 515	33,53 33,53 846	33,28 33,28 336	33,71 33,71 429	34,96 34,96 599	32,18 32,18 249	32,40 32,40 629	34,22 34,22 655	35,23 35,23 69380 3
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybnářství	9,5	9,3	9,6	9,6	9,7	9,9	6,9	7,0	7,2	7,1
průmysl celkem	18,0	17,7	17,3	16,5	16,6	16,2	16,6	16,6	16,1	15,8
stavebnictví	12,9	13,0	13,6	14,1	13,8	14,0	14,5	14,4	14,4	14,4

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
obchod, ubytování, stravování a pohostinství	29,9	29,5	29,6	29,4	29,2	27,8	27,7	27,7	27,3	27,0

Zdroj: ČSÚ

Na území SO ORP Přeštice bylo k 31. 12. 2012 registrováno celkem 4 638 ekonomických subjektů, z nichž 82,3 % tvořily fyzické osoby. V odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství podnikalo 7,1 %, v průmyslu 15,8 %, ve stavebnictví 14,4 % a v obchodě, ubytování, stravování a pohostinství 27,0 %. Na území správního obvodu jsou dvě velké firmy s více jak tisícem zaměstnanců a to VISHAY ELEKTRONIC spol. s r.o. zabývající se výrobou polovodičů a elektronických součástek a International Automotive Components Group s.r.o. specializující se na výrobu interiérů pro automobilový průmysl a ELASTOFORM Bohemia s r.o. specializující se na plastové reklamní předměty a působící na trhu 3D reklamy. Z významných podniků v Chlumčanech stojí za zmínku Lasselsberger, a.s., dříve CHKZ Chlumčany (Chlumčanské keramické závody), nejvýznamnější podnik v Chlumčanech v současnosti zaměstnává cca 1000 lidí, zabývá se výrobou dlaždic a těžbou surovin, hlavně kaolinu a písku. V areálu firmy nebo v jeho těsné blízkosti jsou firmy (dříve závody CHKZ, nyní samostatné podniky): Chlumčanská doprava, s.r.o., Doprava surovin, s.r.o. s dovozem materiálů, převážně pro Lasselsberger a.s. (cca 75-80 %), zbytek běžná nákladní a kamionová doprava. Dále D-beton, s.r.o. - stavební firma, zaměstnává cca 50 lidí, Chlumčanský servis, s.r.o. stavební práce, kovovýroba apod. s cca 50 zaměstnanci, NSK-stavby, s.r.o. - izolaterské a klempířské práce, zaměstnává cca 15-20 lidí. Druhým významným zaměstnavatelem je firma XELLA, a.s. (dříve Pórobeton Chlumčany a později Ytong), která se zabývá výrobou stavebních pórobetonových materiálů (zaměstnanost cca 70-100 lidí). Ve směru z Chlumčan na Dobřany je průmyslová zóna pod sportovním areálem TJ Keramika Chlumčany. Zde působí firma Hepa, s.r.o. - výroba dřevěných prvků, krovů, briket apod. (dříve areál ACHP). Dále v bývalém areálu ŽPT Praha je část využita jako sklad firmy Weyland Holz, s.r.o. (do 10 zaměstnanců) a dále areál vlastní firma HANECO, s.r.o., která provozuje fotovoltaickou elektrárnu. Z Chlumčan směrem na Plzeň je bývalý areál zemědělského družstva, kde je asi 6 firem zabývajících se autodopravou a zemními pracemi a elektroinstalací: Bekrostav, s.r.o. - zemní práce a pokládka dlažby (cca 10 lidí), KTA Technika, s.r.o. - elektroinstalační zařízení, semaforey, el. železničních tratí, rozhlas apod. (asi 40 lidí), Autodoprava Roman Vach - nákladní doprava, servis autobusů apod. Autodoprava Jaroslav Zápotocký- nákladní doprava, firma NSK - stavby a izolace střech a klempířské práce, Servis -jeřáby, s.r.o. zabývající se opravou a revizemi jeřábů a provádí školení jeřábníků. Nadregionální význam má v obci Borovy dlouhodobě existující prvovýroba v potravinářském průmyslu – výroba mouky v PROKOP MLÝN Borovy. V obci Příchovice působí firma ILV s r.o., která řeší řídicí jednotky automobilů a automobilových sítí, instalace elektronických zvonů a LCD displeje pro fotovoltaické elektrárny. Mramos s.r.o. ze Štěnovic dodává na evropský trh výrobky z přírodního kamene, ve Štěnovicích působí také významná stavební firma STREICHER, spol. s.r.o. Plzeň zaměřená především na opravy a rekonstrukce plynovodů a produktovodů. Na území Přešticka jsou také významnými zaměstnavateli zemědělci – jak drobní soukromí zemědělci, tak velké akciové společnosti (Lukrena a.s. Dolní Lukavice a.s. a ZD Příchovice).

D. Doprava

Naprostá většina obcí ORP Přeštice spadáje k páteřní komunikaci silnici I. třídy I/27 Plzeň - Klatovy - Železná Ruda procházející středem správního obvodu ORP Přeštice a umožňující rychlý přesun obyvatel (s návazností nižších tříd silnic) severo-jihním směrem, doplněná o systém silnic II. třídy jako spojnicemi se silnicemi I/26 resp. I/28 umožňujícími rychlý přesun do center okolních ORP. Malá část na východě území spadáje k silnici I/20 a jediná obec Buková spadáje k silnici I/26. K dálnici dle vzdálenosti nespadáje žádná obec, a to z důvodu nevhodně umístěných nájezdů na ní. Celkem čtyři obce jsou umístěny přímo na silnici I/27 (E53) - Horní Lukavice, Přeštice, Lužany, Borovy, přičemž dosud se obcemi projíždí, nejsou vybudovány plánované obchvaty sídel. Tyto silnice kolem sebe soustřeďují převážnou část rozvojových aktivit území, ale zároveň představují i velkou zátěž pro obce, přes které procházejí (dopravní zatížení, hluk, prašnost, snížená bezpečnost). Přímou návaznost na I/27 mají také obce Chlumčany, Dolní Lukavice a Nezdice. U těchto obcí se nemusí při jízdě na silnici I. třídy projíždět žádnou další obcí. Silnice II. a III. třídy v řešeném území jsou převážně ve špatném technickém stavu a zpravidla zde chybí chodníky (i když se situace pozvolna zlepšuje). Dalším významným dopravním tahem je celostátní železniční trať č. 183 Plzeň - Klatovy - Železná Ruda. Severní výběžek území přetíná dálnice D5 Praha – Rozvadov. Dopravní obslužnost hodnotí většina obcí SO ORP Přeštice jako velmi dobrou. Nicméně je nutné říci, že tam, kde nefunguje železniční doprava, je slabá dopravní obslužnost o víkendu. Celkově se dá říci, i k přihlídnutí k časům jednotlivých spojů, že dostupnost z Přeštic je dobrá. Výjimku tvoří obec Buková, která není obsloužena přímým spojem a vždy je nutno přestoupit.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Dle geomorfologického členění náleží do provincie Česká vysočina, Poberounské soustavy, podsoustavy Plzeňská pahorkatina, celku Švihovská vrchovina, podcelku Radyňská vrchovina, okrsku Štěnovická vrchovina. Regionálně geologické členění ukazuje, že celé území západních Čech, ve kterém se nachází vybrané území, náleží do Českého masivu. Toto území je dále členěno na menší jednotky – správní území ORP Přeštice leží v barrandienském proterozoiku a štěnovickém masivu. Přibližně třetina území je zalesněna, ostatní území je poměrně hojně zemědělsky využíváno (podíl orné půdy přes 75%). Výrazným symbolem je zastoupení těžebních surovin. Dle regionální geologické mapy pro okres Plzeň-jih je geologické podloží vybraného území poměrně pestré. Nejvíce jsou zastoupeny starohorní zvrásněné horniny - břidlice, fylity, svory, až pararuly. Hlubinné vyvřelé horniny žulového charakteru - granodiority až diority z období starohor až prvohor tvoří štěnovický masiv. Dále je zde je možno nalézt také sopečné horniny částečně přeměněné, z období starohor až prvohor - amfibolity, diabasy, melafyry, porfyry. Zejména v blízkosti vodního toku Radbuzy jsou zastoupeny horniny třetihorní (píský, jíly) a čtvrtohorní (hlíny, spraše, píský, štěrky), také se zde vyskytují usazené horniny mladších prvohor – permokarbonské pískovce, slepence, jílovce. Ve vybraném území se také nalézá několik nerostných ložisek surovin, např. na k.ú. Chlumčany u Přeštic zasahuje vymezené chráněné ložiskové území Chlumčany pro suroviny kaolin a minerální barviva a výhradní bilancované ložisko nerostných surovin Chlumčany – Dobřany pro nerosty arkózu a pískovec, surovinu kaolin. Těžba v Chlumčanech probíhá v současnosti výhradně povrchově, za použití hydraulických rypadel s podkopovou nebo dovrchní lžící (dle úložných poměrů na ložisku, dle fyzikálně-mechanických vlastností suroviny).

Jako další příklad je možno uvést vymezené výhradní bilancované ložisko nerostných surovin Štěnovice v k. ú. Štěnovice pro nerost granodiorit, surovinou je kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu. V současné době zde těžba není prováděna. Další výhradní bilancované ložisko nerostných surovin a chráněné ložiskové území je vymezeno v k. ú. Přeštice. Jedná se zde o nerosty břidlici, hlínu,

jíl a sprašovou hlínu, pro cihlářskou surovinu. V Přešticích již také těžba neprobíhá, postupně je na území dobývacího prostoru realizován plán rekultivace. Lze říci, že těžební odvětví v současnosti spíše stagnuje. Významná výhradní ložiska nerostů se nacházejí především ve východní části ORP. Ložiska jílu v Merklíně, částečně zasahující ložiska kaolínu, bentonitu a montmorillonitu v Soběkurech a Oplotě. Dále již zmíněná významná naleziště na východě Chlumčan (arkóza, kaolín, pískovec), ložisko okrů v Dolní Lukavici, hlín v Přešticích a Borovech, spilitu a metabazitu na jihu Roupova. V západní části ORP se nalézá již také zmiňované ojedinělé ložisko granodioritu - ve Štěnovicích. Ve východním cípu Horšic zasahuje kbelnické ložisko buližníků. Díky rozsáhlému útlumu těžby dochází ke změně využívání dobývacích prostorů. Již proběhla rekultivace některých důlních prostorů (Přeštice, Dolní Lukavice). Poddolovaná území, pro které platí zvláštní režim pro plánování výstavby se nalézají ve velkém rozsahu v Merklíně a Bukové. Velká část zastavěného území Merklína se nachází právě na poddolovaném území. Rozvoj v těchto lokalitách je tímto částečně omezen.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Z hlediska přírodních předpokladů má v ORP Přeštice rozmanité zastoupení přírodních prvků – od lesů, přes zemědělskou krajinu, rybníky – největší rybníky v Merklíně a Lužanech, meandrující vodní toky, po nádherné výhledy do krajiny se zvláštěm reliéf. Více jak polovinu území (59,8 %) tvoří zemědělská půda a téměř třetinu celkové výměry (30,9 %) lesní pozemky. Na území se nachází dvě významné lokality: NATURA 2000 lokalita Přeštice – V Hlinkách v k.ú. Dolní Lukavice a druhá liniová lokalita Zlatý potok, zasahující do Horšic a Týniště, nepatrně Skašova. Území neobsahuje větší množství vymezených chráněných území, zahrnuje jen 3 přírodní památky (Lužany, Loupensko, Pod Smutným koutem) a 1 přírodní rezervaci (Zlín). Severojižním směrem prochází osa nadregionálního biokoridu doplněná o systém ÚSES (Územní systém ekologické stability), zahrnující území řeky Úhlavy na severu významem Vysoké a na jihu regionálního biocentra Loupenska. Systém hodnotných údolních niv, 8 památných stromů i jako přírodní dominanty. Na území se nachází celkem 11 obcí s výskytem poddolovaného území, ovšem ve 4 z nich se vyskytuje poddolování pouze jako bodový prvek, u kterého nelze sledovat rozsah. Nejvyšší podíl poddolování mají obce Buková a Merklín, které dosahují zhruba čtvrtinového poddolování a touto hodnotou je prokázán význam. U ostatních obcí se plošný rozsah pohybuje pod 5 %, nejmenší podíl mají Útušice s podílem 0,2 % poddolování.

Mezi slabé stránky se dá zařadit řešení vedení silnice I/27, kdy není vyřešen průtah obcemi Horní Lukavice, Lužany, Borovy a především Přešticemi (dvě světelné křižovatky, průjezd centrem, přímo vedle náměstí a národní kulturní památky). Největší zátěží pro životní prostředí v území je tedy dopravní zátěž na silnicích I. a II. třídy. Jiná znečištění životního prostředí v území SO ORP Přeštice nejsou. Území s vysokým radonovým rizikem je v Merklíně, Bukové, Pteníně, Nebílovech, Čižicích, Štěnovicích.

Na území se nenachází spalovny ani zařízení s umístěnými nebezpečnými látkami. Naprostá většina území nepřekračuje imisní limity pro ochranu ekosystému a vegetace.

Zastoupení vodních ploch není v regionu výrazné, pohybuje se do 5 % celkové výměry obce. Rozsáhlé záplavové území řeky Úhlavy, které se dotýká Štěnovic, Čižic, Předenic, Dolní Lukavice, Přeštic, Příchovic, Lužan, Nezdic a Borov. Nejvýznamnější oblastí záplav jsou Přeštice, Příchovice a Lužany. Téměř všechny obce se potýkají s vodní půdní erozí. Chybí protipovodňová opatření. Rizika z hlediska povodní představují také nevyčištěné rybníky zanesené bahnem. V případě povodní hrozí protržení hráze a zaplavení části obce.

Nicméně z hlediska životního prostředí je území SO ORP Přeštice stabilní a atraktivní pro život a v současné době neprobíhají žádné procesy, které by mohli kvalitu životního prostředí snížit.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Z hlediska technické infrastruktury je nejslabším článkem území SO ORP Přeštice pokrytí kanalizací se zaústěním do ČOV. Z 30 obcí správního obvodu Přeštice 19 obcí nemá ČOV. Jinak lze říci, že je pokrytí technickou infrastrukturou celkem dobré. Pokrytí vodovodní sítí chybí v obcích Bolkov, částečně v Borovech, v Čižicích, v Horní Lukavici, ve Kbelu, Lužanech, Netunicích, Otěšicích, Předenicích, Pteníně, Radkovicích, částečně v Řenčích, Skašově a ve Vlčí. Plynofikováno není dosud 8 obcí (Bolkov, Horšice, Nebílovy, Netunice, Ptenín, Radkovice, Týniště a Vlčí). Plynofikaci plánují v Nebíloveh a v Lužanech - místní části.

Téměř dvě třetiny obcí uvedly ohrožení buď povodněmi (obce ležící na řece Úhlavě) či povodněmi způsobenými přívalovými dešti. Téměř všechny obce se potýkají se splavováním půdy v důsledku eroze. Chybí protipovodňová opatření. Rizika z hlediska povodní představují také nevyčištěné rybníky zanesené bahnem. V případě povodní hrozí protržení hráze a zaplavení části obce. Protipovodňová opatření by přivítala většina obcí.

Rekonstrukci či rozšíření či opravu vodovodní sítě plánují v obcích Bukové, Kbel - v místní části, Nezdicích, Oplot, Otěšice, Přeštice, Roupově, Útušice. Vybudování, rekonstrukci či rozšíření kanalizační sítě připravují obce Borovy, Čižice, Nezdice, Nebílovy, Netunice - rekonstrukci ČOV, Otěšice, Řenče, Skašov, Týniště včetně ČOV. Teplovod vede v Přešticích a Chlumčanech.

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

Přešticko je malebný kout Plzeňského kraje, kterou ještě nestačil poškodit rozvoj průmyslu. Přesto nepatří mezi vyhlášené turistické destinace a nemá potenciál pro dlouhodobé trávení dovolené, vyjma chatařů a chalupářů. Lze říci, že je atraktivní pro obyvatele z Plzně pro krátkodobé trávení volnočasových aktivit. Mezi významné památky patří mimořádně cenný a zachovalý románský kostelík na Vícově, jeden z nejkrásnějších barokních chrámů a národní kulturní památka Chrám Nanebevzetí Panny Marie v Přešticích, projektovaný věhlasným architektem Kiliánem Ignácem Dientzenhoferem, novorenesanční zámek proslulého stavitele Josefa Hlávky v Lužanech, barokní zámek v Nebíloveh, kostel sv. Prokopa v Nezdicích, barokní zámek ve Štěnovicích s bývalým klášterem trinitářů, zříceniny hradu Roupov a Skála a další historické stavby, které však částečně nejsou přístupné veřejnosti, a to z důvodů technických či vlastnických (např. zámek v Dolní Lukavici, Příchovicích, Pteníně). Velkou zajímavostí je obraz sv. Vojtěcha namalovaný na skále na kopci Ticholovci. Půvab krajiny je v její pestrosti - lesy, pole, louky, rybníky, klikaté cesty, při kterých se nachází mnoho božích muk, výklenkových kapliček a křížků, ke kterým se váží pověsti či skutečné příběhy našich předků. Na Přešticku se nachází dvě evropsky významné lokality i několik přírodních chráněných území - v údolní nivě vodního toku řeky Úhlavy (Lužany) a zvláště chráněné území přírody v podobě přírodní rezervace Zlína. Území je protkané sítí cyklotras, které nabízí i několik míst s překrásnými výhledy do dalekého kraje a rozhlednou na Kožichu. Příznivé klimatické podmínky a atraktivní členitá krajina vhodná pro cyklo, pěší a hipoturistiku. Pro využití potenciálu cestovního ruchu bylo na území správního obvodu k 31. 12. 2012 k dispozici 6 hromadných ubytovacích zařízení, v nichž mohli turisté obsadit 91 pokojů a 224 lůžek. Síť památek je doplněna turistickými a naučnými stezkami (naučná stezka Čertovo břemeno, naučná stezka hraběte Hanuše, naučná stezka Nebílovy). Chybí však další infrastruktura cestovního ruchu co do kvantity i kvality – existuje reálný nedostatek ubytovacích a stravovacích kapacit, informačních míst, veřejně přístupných sportovišť a dalších služeb (půjčovny, rychlá občerstvení apod.).

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

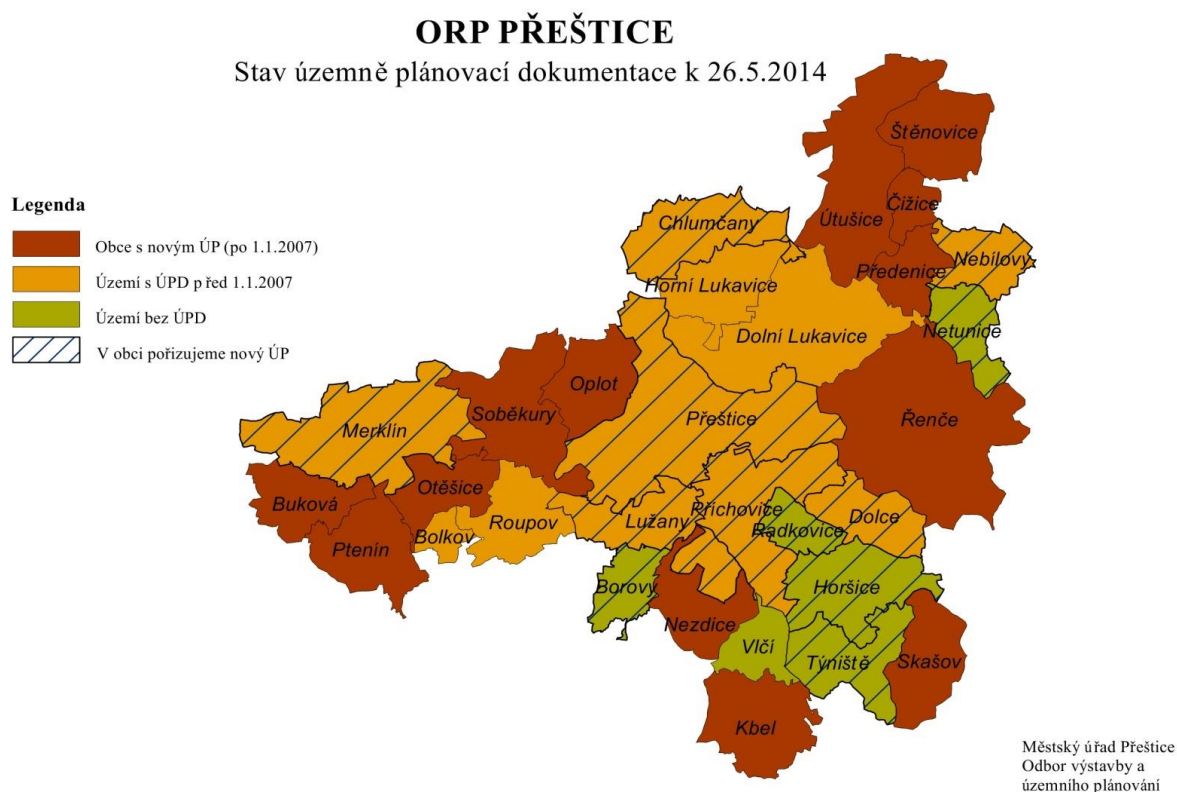
Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. č. 14: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	23	77	Z toho 3 mají ÚP pro část svého území (Přeštice, Merklín, Lužany)
Počet obcí s plánem v přípravě	11	37	Z toho 3 z nich zpracovávají ÚP pro svou přidruženou obec (Přeštice, Merklín, Lužany)
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	12	40	

Zdroj: vlastní šetření a ČSÚ

Mapa č. 2 Mapa obcí, které mají územní plán

Územní plány jednotlivých obcí jsou v souladu se Zásadami územního rozvoje Plzeňského kraje, které je možné získat na internetových stránkách Plzeňského kraje: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/kategorie/zasady-uzemniho-rozvoje>. Dalším důležitým dokumentem územního rozvoje obcí SO ORP Přeštice územně analytické podklady ORP Přeštice, které je možné získat na Geoportálu Plzeňského kraje (<http://geoportal.plzensky-kraj.cz/gs/>). Z územního plánování jednotlivých obcí, Zásad územního rozvoje Plzeňského kraje Politiky územního rozvoje vyplývají pro území SO ORP Přeštice následující atributy: využití území má být usměrňováno s cílem posílení obytné funkce, vytvářet podmínky pro rozvoj podnikání a zabezpečit funkci území z hlediska infrastruktury a ochrany životního prostředí.

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. č. 15: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Město Přeštice	1	SO ORP Přeštice je administrativně správní jednotkou a současně obcí s rozšířenou působností a současně i obec s pověřeným obecním úřadem. V Přešticích žije přes 7 000 obyvatel, integruje většinu ekonomických aktivit území, služby, rozvojový potenciál a je to současně i nejlidnatější sídlo území.
Obec Štěnovice, Obec Chlumčany, Obec Přeštice	2	Kromě Přeštic jsou tyto obce pro region významné z hlediska zaměstnanosti
Ostatní obce SO	30	Pečují o rozvoj svého území.
Kraj	1	Správa silnic, nemocnic, ...
Stát	1	Důležitý např. z hlediska PÚR (dopravní koridor jde přes území SO)
MPSV, MMR, MF, MŽP, MŠMT, MK,	6	Ministerstva, v jejichž kompetenci je politika rozvoje oblastí, které jsou v kompetencích obcí. Tato ministerstva jsou také řídicí orgány národních i evropských intervenčních programů, které mohou obce využívat k rozvoji svých území. Úřad práce je nápomocen při umístění nezaměstnaných na VPP.
Mikroregion Přešticko, Mikroregion Radbuza, Mikroregion Radyně, Svazek obcí okresu Plzeň - jih pro odpadové hospodářství	4	Mikroregion Přešticko (členem je 21 obcí z řešeného území) je hlavním aktérem meziobecní spolupráce řešeného území. Mikroregion Radbuza (členem je 27 obcí): z území ORP Přešticka jsou pouhé dvě obce - Merklín a Chlumčany. Mikroregion Radyně (členem je 12 obcí): z území ORP Přeštice jsou členy Nebílovy, Netunice, Útušice. Všechny tyto mikroregiony činnost realizují na základě zpracovaných rozvojových strategií. Svazek obcí

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
		okresu Plzeň-jih pro odpadové hospodářství zajišťuje svoz nebezpečného odpadu téměř ze všech obcí řešeného území, naopak jeho činnost daleko přesahuje hranice ORP Přeštice.
MAS OS Aktivios	1	Je to NNO, která působí na území Přešticka, Blovicka, Staroplzenecka a Mirošovska již od roku 2008. Sdružuje 41 členů z řad obcí, neziskových organizací, podnikatelů, zemědělců i aktivních jedinců, kteří mají zájem o rozvoj svého regionu. MAS stejně jako mikroregiony realizuje svou činnost na základě rozvojové strategie a finančně podporuje vybrané smysluplné projekty realizované v území prostřednictvím programů typu LEADER. Jednotliví členové MAS OS Aktivios působí samostatně zároveň i jako významní klíčoví aktéři na daném území (zemědělci, Občanské sdružení Ametyst, Farní sbor církve českobratrské Přeštice, Spolek pro záchranu historických památek Přešticka)
Významný zaměstnavatel VISHAY ELEKTRONIC spol.s.r. o. a International Automotive Components Group s.r.o, ELASTO FORM Bohemia s r.o., Lasselsberger, a.s, Chlumčanská doprava, s.r.o., D-beton, s.r.o., XELLA, a.s., ComWa, ILV Pířchovice, Mramos s.r.o. ve Štěnovicích. Ze zemědělských družstev je nejvýznamnější - Lukrena Dolní Lukavice a.s, ZD Pířchovice, ZZN Přeštice a další	12	Na území správního obvodu je několik velkých významných firem s více jak tisícem zaměstnanců a to VISHAY ELEKTRONIC spol. s r.o. zabývající se výrobou polovodičů a elektronických součástek, International Automotive Components Group s.r.o. specializující se na výrobu interiérů pro automobilový průmysl, dále Lasselsberger, a.s. dříve CHKZ Chlumčany (Chlumčanské keramické závody), zaměstnává cca 1000 lidí, - zabývá se výrobou dlaždic a těžbou surovin. Další Chlumčanská doprava, s.r.o., Doprava surovin, s.r.o. dovoz materiálů, převážně pro LB (cca 75-80 %), zbytek běžná nákladní a kamionová doprava. Dále D-beton, s.r.o. - stavební firma, zaměstnanost cca 50 lidí, Chlumčanský servis, s.r.o. stavební práce, kovovýroba apod., s cca 50 zaměstnanci. Potom NSK-stavby, s.r.o. izolačské a klempířské práce, cca 15-20 lidí. Dalším významným zaměstnavatelem je firma XELLA, a.s. (dříve Pórobeton Chlumčany, Ytong), která se zabývá výrobou stavebních pórobetonových materiálů, k výrobě používají písek z lomu z LB, zaměstnanost cca 70-100 lidí a další .

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Vzdělávací zařízení	20	Pro obce i region jsou předškolní, školní i volnočasové vzdělávací zařízení jsou hlavním centrem kulturního i společenského života v obci. Pro každou obec SO ORP Přeštice je vždy důležitá právě její školka a škola. V Přešticích je velmi vysoká úroveň ZUŠ především díky vedení školy.

Zdroj: vlastní šetření

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tab. č. 16: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Oblast s kvalitním životním prostředím 2. Dobrá dopravní dostupnost 3. Dostatečné pokrytí MŠ a ZŠ, existence ZUŠ 4. Přírodní a kulturní bohatství 5. Nízká míra nezaměstnanosti 6. Aktivity místních kulturních, sportovních a zájmových sdružení 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stav místních komunikací a technické infrastruktury vůbec 2. Chybí střední škola 3. Nedostatečná protierozní a protipovodňová opatření 4. Nedostatečná infrastruktura pro cestovní ruch 5. Pokrytí kanalizační sítí se zaústěním do ČOV 6. Dopravní zatížení v obcích podél silnic I. a II. třídy 7. Nedostatek prac. příležitostí v menších obcích 8. Absence veřejného koupání (chybí kvalitní koupaliště a není ani krytý bazén) 9. Nedostatečná identifikace potřeb v oblasti sociální péče
Příležitosti:	Hrozby:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dojezdová vzdálenost do Plzně 2. Opatření vedoucí k ochraně životního prostředí 3. Existence MAS OS Aktivios 4. Prohlubování regionální identity obyvatel 5. Využití potenciálu území pro cestovní ruch 6. Využití Evropských fondů 2014 - 2020 7. Podpora drobného podnikání a ekologického zemědělství, hipostezky 8. Vybudování kanalizace, vodovodu a ČOV 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stále rostoucí administrativní nároky nejen na obce 2. Devastace půdy a krajiny, většina obcí je ohrožena povodněmi a erozí půdy 3. Administrativní překážky pro podnikatele 4. Stárnutí populace 5. Přesun podnikatelských subjektů do větších sídel 6. Rostoucí kriminalita v území 7. Zastavení kvalitní zem. půdy pro výstavbu

SWOT analýza byla tvořena na základě výstupů z veřejného projednání "Jak se žije na Přešticku", které organizovala MAS Aktivios v květnu 2013. Tohoto veřejného setkání se účastnili zástupci samosprávy jednotlivých členských obcí MAS Aktivios z SO ORP Přeštice i zástupci podnikatelských subjektů a nezi-

skových organizací. Druhým zdrojem pro tvorbu SWOT analýzy byly rozhovory se zástupci samospráv obcí SO ORP Přeštice, škol a poskytovatelů sociálních služeb, které proběhlo v období únor - duben 2014 v rámci projektu Podpora meziobecní spolupráce, který realizuje Svaz měst a obcí ČR.

Z analýzy vyplývá, že silnými stránkami jsou ještě stále kvalitní životní prostředí, které stojí za to udržovat a bránit před necitlivými podnikatelskými zákroky a nesprávnému hospodaření na půdách a lukách. Ač potenciál přírodního a kulturního bohatství je vysoký, není oblast Přešticka vyhledávanou turistickou destinací, možná i pro nedostatečnou infrastrukturu pro cestovní ruch (chybí cyklostezky, ubytovací zařízení, restaurační zařízení, vhodné koupání). Výborná poloha tkvící v dojezdové vzdálenosti do Plzně, dobrá dopravní obslužnost, dobré životní prostředí i široká síť školských zařízení láká k trvalému žití v obcích Přešticka a ovlivňuje v pozitivním směru nízkou nezaměstnanost obyvatel ORP Přeštice. Ovšem na druhou stranu může hrozit status obcí Přešticka jako satelitů Plzně. Narůstající administrativa, byrokracie a složité a měnící se legislativa ve všech směrech znesnadňuje rozvoj menších obcí. I zde hrozí odliv mladé generace do větších měst, proto jsou tak důležité aktivity místních spolků, které sdružují i děti a mladé lidi a pomáhají tak v místní zakotvenosti a jejich činnost by měla být podporována jak ze strany místní samosprávy, tak kraje a dalších subjektů.

3. Téma 1.: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a v příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolní výchovy a základního školství s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců

i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Prováděcí vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Ve správním obvodu ORP Přeštice k 1.1. 2014 žije 22 155 obyvatel, z toho ve věku do 15 let 3053 obyvatel. Síť mateřských a základních škol je poměrně hustá a několik let stabilní. Střední školství bylo zastoupeno pouze ve školních letech 2008/2009 až 2012/2013 pobočkou Gymnázia Plzeň, Mikulášské náměstí při ZŠ Přeštice.

Tab. č. 17: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Přeštice	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
Počet obcí	7	12	6	3	1	1					30
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň				2	1	1					4
Počet ZŠ – jen 1. stupeň			1								1
Počet MŠ		2		3	1	2					8
Gymnázia											0
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	2			1					4
Počet jiných zařízení				1		2					3

Zdroj: Výkazy MŠMT

Na území ORP Přeštice je zřízeno osm mateřských škol (Merklín, Borovy, Oplot, Příchovice, Štěnovice, Chlumčany a dvě mateřské školy v Přešticích). Sloučené ZŠ a MŠ jsou čtyři (Dolní Lukavice, Horšice, Lužany, Skočice). V roce 2013 byla otevřena nově postavená MŠ v Řenčích, tím došlo k rozšíření stávající ZŠ v Řenčích (1. - 5. ročník). Od 1. 9. 2013 působí na území "Dětská skupina Čtyřlístek" - firemní mikroškolka. Dětská skupina Čtyřlístek – Přeštice vznikla díky angažovanosti a s přispěním Města Přeštice a partnerů, kterými jsou firma ELASTO FORM Bohemia s. r. o (k 26.2.2014 došlo k výměně partnera projektu, firmu Elasto Form Bohemia s.r.o. nahradila firma Lasselsberger s.r.o.), firma International Automotive Components Group s.r.o. a Základní škola Josefa Hlávky v Přešticích. Uvedení partneri získali na tento projekt dotaci OP LZZ (Operační program lidské zdroje a zaměstnanost), který spravuje Evropský sociální fond. V Merklíně je zřízena Diakonii Českobratrské církve evangelické Základní škola speciální Merklín, škola je určena pro děti se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, pro děti s více vadami, pro děti s diagnózou autismu. Přípravný stupeň je určen pro žáky ve věku 5 - 8 let, základní škola speciální pro žáky ve věku 8 - 26 let. V tabulce uváděna jako jiné zařízení. V Přešticích je zřízena Základní umělecká škola (ZUŠ) Přeštice a Dům dětí a mládeže Přeštice.

Na území ORP Přeštice působí též jedna Luční školka Prusiny v obci Nebílovy. Tato Luční školka Prusiny je členem Asociace lesních mateřských škol. „Lesní mateřská škola nemůže být v současné době zařazena do rejstříku škol a pohybuje se tedy v legislativním vakuu neziskové činnosti. Proto zatím v České republice nenalezneme lesní mateřskou školu ale „dětský klub.“ V takovém případě nejsou státní orgány (např. krajské hygienické stanice) ze zákona povinné tyto subjekty dozorovat. Zároveň to však

také znamená, že nyní nemohou být lesní MŠ finančně dotovány státem, jako je tomu u mateřských škol registrovaných u MŠMT. Provoz lesní mateřské školy proto v současné době zcela hradí rodiče.“
(Zdroj: <http://lesnims.cz/zakladni-informace/legislativa>)

2011/2012										
Počet obcí	6	13	6	3	1	1				30
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň				2	1	1				4
Počet ZŠ – jen 1. stupeň			1							1
Počet MŠ		2		3	1	2				8
Gymnázia										0
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	2			2				5
Počet jiných zařízení				1		2				3

2010/2011										
Počet obcí	6	13	6	3	1	1				30
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň				2	1	1				4
Počet ZŠ – jen 1. stupeň			1							1
Počet MŠ		2		3	1	2				8
Gymnázia										0
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	2			2				5
Počet jiných zařízení				1		2				3

2009/2010										
Počet obcí	6	13	6	3	1	1				30
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň				2	1	1				4
Počet ZŠ – jen 1. stupeň			1							1
Počet MŠ		2		3	1	2				8
Gymnázia										0
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	2			2				5
Počet jiných zařízení				1		2				3

2008/2009										
Počet obcí	8	12	5	3	1	1				30
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň				2	1	1				4
Počet ZŠ – jen 1. stupeň			1							1
Počet MŠ		2		3	1	2				8
Gymnázia										0
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	2			2				5
Počet jiných zařízení				1		2				3

2007/2008										
Počet obcí	8	12	5	3	1	1				30
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň				2	1	1				4
Počet ZŠ – jen 1. stupeň			1							1
Počet MŠ		2		3	1	2				8
Gymnázia										0
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	2			1				4
Počet jiných zařízení				1		2				3

2006/2007										
Počet obcí	8	12	6	2	1	1				30
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň				2	1	1				4
Počet ZŠ – jen 1. stupeň			1							1
Počet MŠ		2		3	1	2				8
Gymnázia										0
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	2			1				4
Počet jiných zařízení				1		2				3

2005/2006										
Počet obcí	8	12	6	2	1	1				30
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň				2	1	1				4
Počet ZŠ – jen 1. stupeň			1							1
Počet MŠ		2		3	1	2				8
Gymnázia										0
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	2			1				4
Počet jiných zařízení				1		2				3

Zdroj: Výkazy MŠMT

Tab. č. 18: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Přeštice	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	20	13	9	1	1	1	0	0
Bolkov								
Borovy	1	1						
Buková								
Čížice								
Dolce								

Dolní Lukavice	1	1	1				
Horní Lukavice							
Horšice	1	1	1				
Chlumčany	2	1	1				
Kbel							
Lužany	1	1	1				
Merklín	3	1	1			1	
Nebílovy							
Netunice							
Nezdice							
Oplot	1	1					
Otěšice							
Předenice							
Přeštice	6	3	2	1	1		
Příchovice	1	1					
Ptenín							
Radkovice							
Roupov							
Řenče	1	1	1				
Skašov							
Soběkury							
Štěnovice	2	1	1				
Týniště							
Útušice							
Vlčí							

Zdroj: Výkazy MŠMT

Základní škola speciální je zřízena Diakonií Českobratrské církve evangelické. Ostatní mateřské školy, základní školy, základní umělecká škola a středisko volného času jsou zřízeny obcemi.

Tab. č. 19: Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

Poznámka: u gymnázia je myšleno víceleté gymnázium, které zajišťuje vzdělávání druhého stupně ZŠ

ORP Přeštice	celkem	z toho				
		ředitelství	MŠ	ZŠ	gymnázia	ZUŠ
celkem	1	0	1	0	0	0
Merklín	1		1			

Zdroj: Výkazy MŠMT

V Merklíně je zřízena Diakonií Českobratrské církve evangelické Základní škola speciální Merklín, škola je určena pro děti se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, pro děti s více vadami, pro děti s diagnózou autismu. Přípravný stupeň je určen pro žáky ve věku 5 - 8 let, základní škola speciální pro žáky ve věku 8 - 26 let. V tabulce uváděna jako jiné zařízení.

Tab. č. 20: Pracovníci ve školství ORP

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	74,20	57,62	16,57
základní školy	150,46	120,36	30,10
základní umělecké školy	19,00	15,00	4,00
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	12,98	11,00	1,98
školní družiny a kluby	12,38	12,38	
střediska pro volný čas dětí a mládeže	2,70	2,70	0,70
zařízení školního stravování	43,65	0	43,65
celkem rok 2012/2013	316,06	219,07	97,00

2011/2012			
mateřské školy	70,17	54,76	15,41
základní školy	146,67	117,27	29,40
základní umělecké školy	17,00	14,00	3,00
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	11,81	10,00	1,81
školní družiny a kluby	11,10	11,10	
střediska pro volný čas dětí a mládeže	2,70	2,70	
zařízení školního stravování	42,25		42,25
celkem rok 2011/2012	301,70	209,83	91,87

2010/2011			
mateřské školy	68,95	52,93	16,02
základní školy	148,31	115,98	32,33
základní umělecké školy	0		
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	10,83	9,00	1,83
školní družiny a kluby	11,76	11,76	
střediska pro volný čas dětí a mládeže	2,70	2,70	
zařízení školního stravování	52,30		52,30
celkem rok 2010/2011	294,81	192,37	102,49

2009/2010			
mateřské školy	65,09	49,82	15,27
základní školy	149,96	117,62	32,34
základní umělecké školy	17,00	14,00	3,00
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	9,59	8,00	1,59
školní družiny a kluby	10,41	10,41	
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3,00	3,00	
zařízení školního stravování	41,40		41,40
celkem rok 2009/2010	296,45	202,85	93,60

2008/2009			
mateřské školy	58,24	44,99	13,25
základní školy	154,62	121,15	33,46
základní umělecké školy	17,00	13,00	4,00
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	10,50	9,00	1,50
školní družiny a kluby	10,29	10,29	
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3,00	3,00	
dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	40,18		40,18
celkem rok 2008/2009	293,82	201,43	92,39

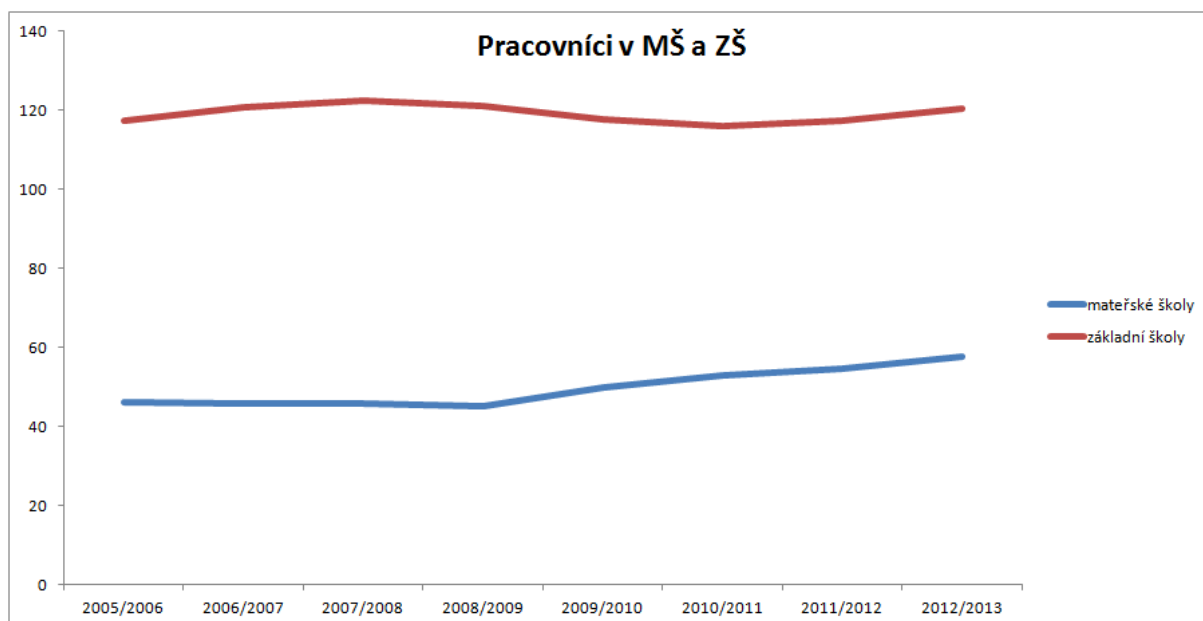
2007/2008			
mateřské školy	59,16	45,87	13,29
základní školy	157,95	122,51	35,44
základní umělecké školy	16,00	13,00	3,00
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	7,50	6,00	1,50
školní družiny a kluby	9,77	9,77	
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3,00	3,00	
dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	41,31		41,31
celkem rok 2007/2008	294,69	200,15	94,54

2006/2007			
mateřské školy	59,23	45,80	13,43
základní školy	156,10	120,68	35,42
základní umělecké školy	14,00	11,00	3,00
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	12,50	11,00	1,50
školní družiny a kluby	9,62	9,62	
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3,00	3,00	
zařízení školního stravování	41,08		41,08
celkem rok 2006/2007	295,53	201,10	94,43

2005/2006			
mateřské školy	60,35	46,06	14,29
základní školy	153,18	117,45	35,73
základní umělecké školy	15,00	13,00	2,00
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	9,50	8,00	1,50
školní družiny a kluby	8,82	8,82	
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3,00	3,00	
zařízení školního stravování	41,39		41,39
celkem rok 2005/2006	291,24	196,34	94,91

Zdroj: Výkazy MŠMT

Graf č. 2: Pracovníci v MŠ a ZŠ

Zdroj: Výkazy MŠMT

Na území ORP Přeštice se počet pedagogických i nepedagogických pracovníků odvíjí od počtu žáků. Z rozhovorů s řediteli školských zařízení vyplynulo, že mají dostatek kvalifikované pracovní síly. Ovšem postrádají větší motivaci učitelů např. formou finančního ohodnocení. Možnosti dalšího vzdělávání pedagogů kvitují a využívají, ovšem bohužel vždy je nutnost vzájemné suplovatelnosti pedagogů. Nepedagogičtí pracovníci jsou převážně provozní zaměstnanci (kuchařky, školnice, uklízečky, hospodářky).

Základní vzdělávání

Tab. č. 21: Počet ZŠ za ORP

Za ORP Přeštice	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2012/2013			
obec	9	4	5
kraj	0		
církev	1	1	
Soukromá ZŠ	0		
celkem	10	5	5

2011/2012			
obec	9	4	5
kraj	0		
církev	1	1	
Soukromá ZŠ	0		
celkem	10	5	5

2010/2011			
obec	9	4	5
kraj	0		
církev	1	1	
Soukromá ZŠ	0		
celkem	10	5	5

2009/2010			
obec	9	4	5
kraj	0		
církev	1	1	
Soukromá ZŠ	0		
celkem	10	5	5

2008/2009			
obec	9	4	5
kraj	0		

církev	1	1	
Soukromá ZŠ	0		
celkem	10	5	5

2007/2008			
obec	9	4	5
kraj	0		
církev	1	1	
Soukromá ZŠ	0		
celkem	10	5	5

2006/2007			
obec	9	4	5
kraj	0		
církev	1	1	
Soukromá ZŠ	0		
celkem	10	5	5

2005/2006			
obec	9	4	5
kraj	0		
církev	1	1	
Soukromá ZŠ	0		
celkem	10	5	5

Zdroj: Vlastní šetření - dotazník

Na území ORP Přeštice je zřízeno obcemi pět sloučených ZŠ (1. stupeň) a MŠ (Dolní Lukavice, Horšice, Lužany, Skočice a Řeňče). V Merklíně je zřízena Diakoníí Českobratrské církve evangelické Základní škola speciální Merklín, škola je určena pro děti se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, pro děti s více vadami, pro děti s diagnózou autismu. Přípravný stupeň je určen pro žáky ve věku 5 - 8 let, základní škola speciální pro žáky ve věku 8 - 26 let.

Tab. č.22: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

ORP Přeštice	počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětitřídní	vícetřídní
celkem škol	5	0	4	1	0	0	0
Dolní Lukavice	1			1			
Horšice	1		1				
Chlumčany	0						
Lužany	1		1				
Merklín	0						
Přeštice	1		1				

Řenče	1		1				
Štěnovice	0						

Zdroj: Vlastní šetření - dotazník

Na území ORP Přeštice jsou školy, které mají sloučené v rámci jedné třídy více ročníků. ZŠ v Dolní Lukavici navštěvuje školu 59 žáků v 1. - 5. ročníku ve třech třídách. ZŠ v Horšicích navštěvuje 36 žáků v 1. - 5. ročníku ve dvou třídách. ZŠ v Lužanech navštěvuje 27 žáků v 1. - 5. ročníku ve dvou třídách. ZŠ ve Skočicích navštěvuje 27 žáků v 1. - 5. ročníku ve dvou třídách. ZŠ v Řenčích navštěvuje 25 žáků v 1. - 5. ročníku ve dvou třídách. ZŠ speciální DČCE v Merklíně není v tabulce uváděna.

ZŠ zřizované v ORP

Tab. č. 23: ZŠ zřizované obcemi

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	9	4	82	0	1767	120,359	14,68	21,55	196,33
2011/2012	9	4	87	0	1735	117,267	14,79	19,94	192,78
2010/2011	9	4	81	0	1724	115,98	14,86	21,28	191,56
2009/2010	9	4	80	0	1733	117,62	14,73	21,66	192,56
2008/2009	9	4	85	0	1824	121,153	15,06	21,46	202,67
2007/2008	9	4	87	0	1833	122,51	14,96	21,07	203,67
2006/2007	9	4	88	0	1881	120,68	15,59	21,38	209,00
2005/2006	9	4	92	0	1980	117,448	16,86	21,52	220,00

Zdroj: Výkazy MŠMT

Na území ORP Přeštice je stabilní počet škol, počet tříd je závislý na počtu žáků. Průměrný počet dětí na třídu se pohybuje dlouhodobě na 21 žáků, ovšem údaj je zkreslený. Např. v přeštické ZŠ je počet žáků na třídu vyšší než ve venkovských školách regionu.

Tab. č. 24: církevní ZŠ

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	1	1	0	6	32	11	2,91		32
2011/2012	1	1	0	6	26	10	2,60		26
2010/2011	1	1	0	6	30	9	3,33		30
2009/2010	1	1	0	5	30	8	3,75		30
2008/2009	1	1	0	5	26	9	2,89		26
2007/2008	1	1	0	5	24	6	4,00		24
2006/2007	1	1	0	4	23	11	2,09		23
2005/2006	1	1	0	5	24	8	3,00		24

Zdroj: Výkazy MŠMT

V Merklíně je zřízena Diakoníí Českobratrské církve evangelické Základní škola speciální Merklín, škola je určena pro děti se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, pro děti s více vadami, pro děti s diagnózou autismu. Přípravný stupeň je určen pro žáky ve věku 5 - 8 let, základní škola speciální pro žáky ve věku 8 - 26 let. V tabulce uváděna jako jiné zařízení.

Tab. č. 25: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	0	10	13	10	19	0
Borovy			1		1	hřiště
Dolní Lukavice		1	1	1	1	tělocvična, hřiště
Horšice		1	1	1	1	tělocvična, hřiště
Chlumčany		1	1	1	2	tělocvična, víceúčelové hřiště ,venkovní učebna, ekologická zahrada
Lužany		1	1	1	1	
Merklín		2	1	2	3	tělocvična, víceúčelové hřiště, učebna v přírodě, zelená zahrada
Oplot			1		1	
Přeštice		2	3	2	5	4x tělocvična, 3xhřiště,
Příchovice			1		1	hřiště
Řenče		1	1	1	1	hřiště, tělocvična, zahrada
Štěnovice		1	1	1	2	hřiště, 2 tělocvičny

Zdroj: vlastní šetření – dotazník a Výkazy MŠMT

Na území ORP Přeštice mají všechny základní školy k dispozici školní jídelnu nebo výdejnu a školní družinu. V ZŠ Přeštice jsou z kapacitních důvodů do družiny umísťovány bohužel jen žáci 1. a 2. ročníku. (pozn. od září 2014 již též 3.ročníku). Alternativa pro žáky 3. tříd a výše je v navštěvování kroužků v rámci DDM Přeštice, která kapacitou nedosahuje poptávky. Každá škola má k dispozici vlastní tělocvičnu, vyjma lužanské školy, která má ovšem k dispozici velký sál a obecní víceúčelové hřiště. Některé školy využívají též venkovní učebnu (Chlumčany, Merklín) nebo ekologickou zahradu k výuce.

Tab. č. 26: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Přeštice	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Název obce					
celkem	9	82	1767	196,33	21,55
Dolní Lukavice	1	3	52	52,00	17,33
Horšice	1	2	34	34,00	17,00
Chlumčany	1	9	207	207,00	23,00
Lužany	1	2	27	27,00	13,50
Merklín	1	9	159	159,00	17,66

Přeštice	2	39	930	465,00	23,85
Řenče	1	2	23	23,00	11,50
Štěnovice	1	16	335	335,00	20,94

Zdroj: Výkazy MŠMT

Na území ORP Přeštice počet žáků v malotřídních ZŠ je podstatně nižší než v základních školách v Přešticích, Štěnovicích, Merklíně a Chlumčanech.

Tab. č. 27: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Přeštice	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
Název obce			
celkem	10	5	5
Dolní Lukavice	1		1
Horšice	1		1
Chlumčany	1	1	
Lužany	1		1
Merklín	2	2	
Přeštice	2	1	1
Řenče	1		1
Štěnovice	1	1	

Zdroj: Vlastní šetření - dotazník

Na území ORP Přeštice je 5 úplných škol a 5 neúplných škol. Všechny neúplné ZŠ jsou spojeny s MŠ. Započítána i ZŠ speciální Diakonie ČCE Merklín.

Tab. č. 28: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP Přeštice		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	celkem	z toho ženy	
celkem učitelé		136	116,60	100,20	
v tom vyučující	na 1. stupni	74	56,50	56,50	
	na 2. stupni	62	60,10	43,70	

Zdroj: Výkazy MŠMT

Na území ORP Přeštice převažují pedagogické pracovníce - ženy, zejména na prvním stupni. Není započítána ZŠ speciální Diakonie ČCE Merklín.

Tab. č. 29: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Přeštice		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	14	13	9	8,4
	pro žáky se sociálním znevýhodněním				

psychologové				
speciální pedagogové				
výchovní poradci	6	6		

Zdroj: Výkazy MŠMT

Rovněž na pozici asistenta a výchovních poradců převládají na území ORP Přeštice ženy. Výchovné pracovnice jsou kumulované s pracovním zařazením pedagog, zde nedochází k přepočtu na plně zaměstnané.

Tab. č. 30: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	9	1799	131,36	13,70
2011/2012	9	1761	127,27	13,84
2010/2011	9	1754	124,98	14,03
2009/2010	9	1763	125,62	14,03
2008/2009	9	1850	130,15	14,21
2007/2008	9	1857	128,51	14,45
2006/2007	9	1904	131,68	14,46
2005/2006	9	2004	125,45	15,97

Zdroj: Výkazy MŠMT

Na území ORP Přeštice mírně klesá počet žáků. Do tabulky není zapracována ZŠ speciální DČCE v Merklíně.

Tab. č. 31: Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku	2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
v tomto	v 1. – 5. ročníku		1				2	1					2		0	
	v 6. ročníku												1		0	
	v 7. ročníku	3		1		1		5		1		3		2		7

žáci, kteří ukončili školní docházku	2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
	v 8. ročníku	11	5	5		5		7		5		5		10		1
v 9. ročníku	228	1	216		196		220		182		155		170		165	
v 10. ročníku		2		1		5		1		1		4	0		0	
žáci, kteří přešli do SŠ																
v tom	z 5. ročníku	9		2		8		3		12		7		8		9
	ze 7. ročníku							21		6		5		1		3
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD	1										1					1

Zdroj: Výkazy MŠMT

Na území OPR Přeštice je nízký počet žáků, kteří ukončili vzdělání v nižších ročnících. Někteří žáci přecházejí na víceletá gymnázia. Vysoký počet žáků (21 žáků), kteří přešli do SŠ ze 7. Ročníku, je reakcí na skutečnost, že v ZŠ Přeštice byla zřízena pobočka plzeňského gymnázia na Mikulášském náměstí (ve školním roce 2008/2009 až 2012/2013). Tato pobočka byla po ukončení školního roku 2012/2013 pro nízký zájem zrušena. Kvalita vzdělání je hodnocena jako velmi vysoká, při přechodech na střední školy a gymnázia jsou "přeštické" děti hodnoceny jako jedny z nejlepších. Vysokou úroveň vzdělanosti vykazují i žáci štěnovické, chlumčanské a merklínské ZŠ.

Tab. č. 32: Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	1	0	0	1	0
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	0				

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
mateřská škola při zdravotnickém zařízení	0				
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	0				
základní škola při zdravotnickém zařízení	0				
základní škola praktická	0				
základní škola speciální	1			1	
přípravný stupeň základní školy speciální	1			1	

Zdroj: vlastní šetření - dotazník

Na území ORP Přeštice je pouze jedna škola se speciálními vzdělávacími potřebami - Základní škola DČCE speciální Merklín. Škola je určena pro děti se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, pro děti s více vadami, pro děti s diagnózou autismu. Přípravný stupeň je určen pro žáky ve věku 5 - 8 let, základní škola speciální pro žáky ve věku 8 - 26 let. Odpolední zájmové aktivity školy: plavání, počítače, šikulka, relaxace, kamarádi přírody, sportovní hry, keramika, prima vařečka, muzicírování, kouzelné malování. Internát fungující při ZŠ speciální v Merklíně je zařízení pro osm dětí s lehčím nebo středně těžkým postižením, kombinovanými vadami a děti s diagnózou PAS (poruchy autistického spektra). Jedná se o zařízení rodinného typu, které se zaměřuje zejména na nácvik samostatnosti při úklidových činnostech, přípravě jednoduchých pokrmů, nakupování a samozřejmě v oblasti sebeobsluhy.

Další aktivity ZŠ DČCE speciální Merklín:

- Terapie - Hippoterapie, ergoterapie, kanisterapie, fyzioterapie, školy v přírodě
- Akce pro rodiče a děti
- Relaxace na školní zahradě
- Výuka v přírodě-Učebna pod modrou oblohou
- Moderní výuka s využitím nejmodernějších výukových metod
- Interaktivní tabule, dotykové obrazovky
- Využití všech dostupných speciálních metod
- Alternativní komunikace
- Spolupráce s odborníky
- Individuální výchovně vzdělávací plány
- Individuální konzultace
- Poradenství
- Zapůjčení odborné literatury
- Denní svoz a rozvoz žáků

Tab. č. 33: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1. i 2. stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,5	98,22	
- jinými subjekty	5,3	1,78	
Průměrný počet žáků celkem	20,4		

2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,9	98,52	
- jinými subjekty	4,3	1,48	
Průměrný počet žáků celkem	18,9		

2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,3	98,29	
- jinými subjekty	5	1,71	
Průměrný počet žáků celkem	20,2		

2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,7	98,30	
- jinými subjekty	6	1,70	
Průměrný počet žáků celkem	20,7		

2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,5	98,59	
- jinými subjekty	5,2	1,41	
Průměrný počet žáků celkem	20,6		

2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,1	98,71	
- jinými subjekty	4,8	1,29	
Průměrný počet žáků celkem	20,2		

2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,4	98,79	
- jinými subjekty	5,8	1,21	
Průměrný počet žáků celkem	20,7		

2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,5	98,8	
- jinými subjekty	4,8	1,2	
Průměrný počet žáků celkem	20,7		

Zdroj: Výkazy MŠMT

Na území ORP Přeštice je průměrný počet žáků v jedné třídě dlouhodobě 21 žáků. Průměrný počet žáků ve školách zřizovaných obcemi se pohybuje lehce nad průměrem počtu žáků ve školách v ČR, který je dle OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj) přibližně 20 žáků. Jak již bylo řečeno, průměrný počet žáků ve třídách základních škol území SO ORP Přeštice je odlišný. Vysoký počet žáků má především škola v Přešticích, kde se pohybuje počet žáků na třídu okolo 24 žáků a v Chlumčanech kolem 23 žáků na třídu.

Tab. č. 34: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		2615	1799	816	
Základní škola a mateřská škola Řenče	Řenče	60	23	37	
Základní škola Chlumčany	Chlumčany	350	207	143	
Základní škola Merklín	Merklín	250	159	91	
Základní škola Josefa Hlávky Přeštice	Přeštice	1200	902	298	
Základní škola Štěnovice	Štěnovice	450	335	115	

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Základní škola a mateřská škola Skočice	Přeštice	60	28	32	
Základní škola a mateřská škola Dolní Lukavice	Dolní Lukavice	60	52	8	
Základní škola a mateřská škola Horšice	Horšice	60	34	26	
Základní škola a mateřská škola Lužany	Lužany	60	27	33	
Základní škola speciální Diakonie ČCE Merklín	Merklín	65	32	33	

Zdroj: výkazy MěÚ Přeštice (odbor školství)

Jak je z tabulky patrné, největší školou regionu je ZŠ Josefa Hlávky Přeštice s kapacitou 1200 žáků a současným počtem žáků 902. Kapacita školy tedy není naplněna, a tudíž navrhuje volné prostory využít pro zřízení družiny nebo školního klubu při ZŠ J. Hlávky v Přešticích. Ze SWOT analýzy i z rozhovorů vyplývá velká potřebnost družiny a školního klubu.

Na území je kvalitní síť základních škol, která dětem umožňuje získat základní vzdělání v místech či regionech svého bydliště, což je základní předpoklad dalšího udržitelného rozvoje obcí. Přesto někteří rodiče vozí své děti i za základním vzděláním do větších měst, např. do Plzně, kdy tuto variantu volí proto, že zde mají zaměstnání. Týká se to např. dětí z Nebílov. Tento trend, který není v současné době nikterak převažující, by mohl v budoucnosti způsobit ohrožení existence menších venkovských škol a možný zánik, což by byla velká škoda. Dle zástupců obcí je důležité a je jedním z primárních úkolů samosprávy zachovat stávající základní školy.

Tab. č. 35: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30.9. 2013	2615	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	0	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	0	----	----
Počet žáků k 30.9. 2012	1806	809	69
Předpoklad k konci roku 2018	1784	831	68,2
Předpoklad k konci roku 2023	1756	859	67,2

Zdroj: Výkazy MŠMT a KÚPK

Kvalifikovaným odhadem při rozhovorech s řediteli školských zařízení a na základě rozhovorů se starosty a v konfrontaci s jejich statistikou počtu narozených dětí v obci jsme došli k uvedeným počtům. Podle analýzy Prognóza vývoje počtu obyvatel Plzeňského kraje 2030, kterou zpracoval Plzeňský kraj, bu-

de populace Plzeňského kraje (stejně jako celé ČR) stárnout, což s sebou ponese i úbytek žáků v základních školách.

Předškolní výchova

Tab. č. 36: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	12	737	29	737		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	12	737	29	737	0	0

2011/2012						
obec	12	744	29	744		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	12	744	29	744	0	0

2010/2011						
obec	12	714	28	714		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	12	714	28	714	0	0

2009/2010						
obec	12	681	28	681		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	12	681	28	681	0	0

2008/2009						
obec	12	636	26	636		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	12	636	26	636	0	0

2007/2008						
obec	12	620	26	620		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	12	620	26	620	0	0

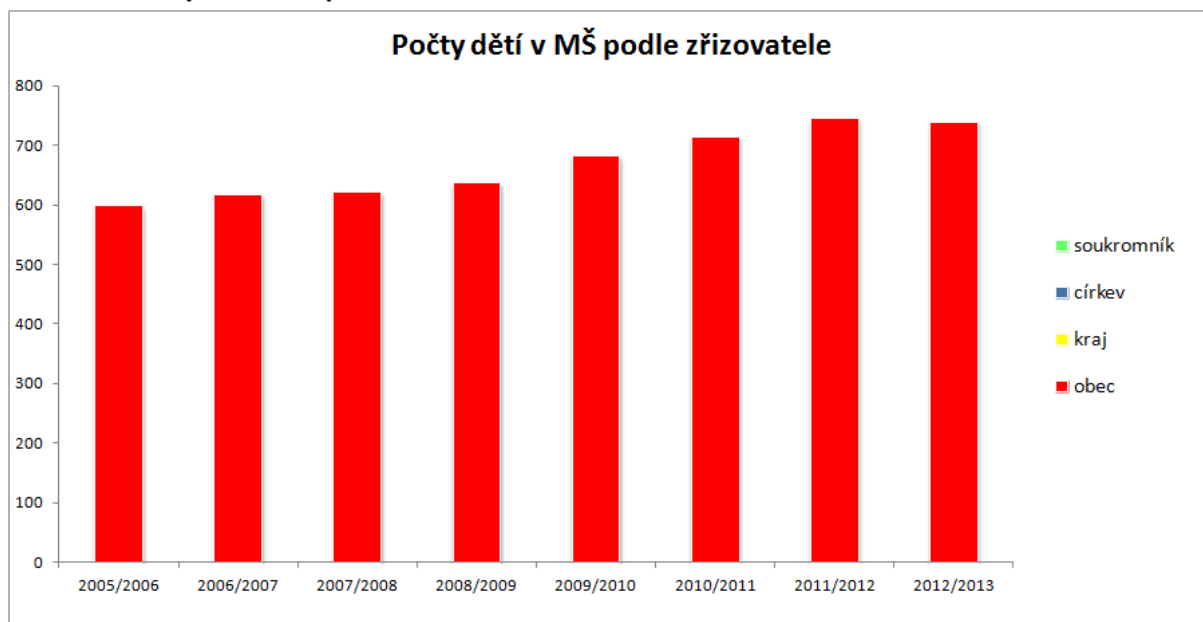
2006/2007						
obec	12	617	25	617		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	12	617	25	617	0	0

2005/2006						
obec	12	598	25	598		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	12	598	25	598	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

Všechny MŠ v ORP Přeštice jsou zřizovány obcemi. Z rozhovorů vyplynulo, že není ohrožena existence žádného z předškolních zařízení. Poptávka ve všech MŠ převyšuje nabídku, což bylo jedním z hlavních důvodů pro vznik Dětské skupiny Čtyřlístek v Přešticích (v roce 2013), která pomáhá současný stav řešit. Dále na Prusinách v Nebílovech vznikla tzv. luční školka, kterou provozuje Občanské sdružení Ametyst. Jedná se o alternativu předškolních zařízení, méně náročnou na technickou stránku, která reaguje na momentální stav převyšující poptávky nad nabídkou. Děti tráví čas v přírodě, seznamují se se světem přirozenou a hravou formou, přičemž splňují veškeré požadavky na kompetence.

Graf č. 3: Počty dětí v MŠ podle zřizovatele

MŠ v ORP

Tab. č. 37 : MŠ zřizované obcí

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedagog. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	12	8	29	737	55,1	13,38	25,41	61,42
2011/2012	12	8	29	744	55	13,53	25,66	62,00
2010/2011	12	8	28	714	53,8	13,27	25,50	59,50
2009/2010	12	8	28	681	52	13,10	24,32	56,75
2008/2009	12	8	26	636	47	13,53	24,46	53,00
2007/2008	12	8	26	620	46,8	13,25	23,85	51,66
2006/2007	12	8	25	617	45,1	13,68	24,68	51,42
2005/2006	12	8	25	598	45,1	13,26	23,92	49,83

Zdroj: Výkazy MŠMT

Počet žáku v MŠ má stoupající tendenci. V Přešticích, Příchovicích, Dolní Lukavici a Štěnovicích došlo v posledních letech k rozsáhlé stavební výstavbě rodinných domů a přistěhování mladých rodin.

Soukromé MŠ (např. firemní školky atd.)

Do 1. 9. 2013 na území ORP Přeštice nebyla žádná soukromá MŠ. Od 1. 9. 2013 působí na území "Dětská skupina Čtyřlístek". Jedná se o projekt, kde jsou partnery Město Přeštice, místní podnikatelé a Základní škola Josefa Hlávky v Přešticích. Uvedení partneři získali na tento projekt dotaci OP LZZ (Operační program lidské zdroje a zaměstnanost), který spravuje Evropský sociální fond. O děti se starají vychovatelky s pedagogickým, zdravotnickým a sociálním vzděláním. Dále na území působí Luční školka Prusiny v Nebílovech, kde ji provozuje Občanské sdružení Ametyst.

Církevní MŠ

Do 1. 9. 2013 na území ORP Přeštice nebyla žádná církevní MŠ.

Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP

Tab. č. 38 – Zřizované obcemi

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	55,1	4,8	9%
2011/2012	55	9,6	17%
2010/2011	53,8	9,6	18%
2009/2010	52	7,9	15%
2008/2009	47	5	11%
2007/2008	46,8	4,1	9%
2006/2007	45,1	3,2	7%
2005/2006	45,1	1	2%

Zdroj: Výkazy MŠMT

Dochází k zvyšování počtu pedagogických úvazků, který plyne z nárůstu žáků. Nekvalifikovaní pedagogičtí pracovníci si doplňují vzdělání, proto počet nekvalifikovaných klesá.

Tab. č. 39: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		768	737	31	
Mateřská škola Merklín, okres Plzeň-jih	Merklín	85	74	11	3 třídy
Mateřská škola Borovy, příspěvková organizace	Borovy	28	28	0	1 třída
Mateřská škola Oplot, okres Plzeň - jih, příspěvková organizace	Oplot	20	12	8	1 třída
Mateřská škola Přeštice, Gagarinova 202, okres Plzeň-jih	Přeštice	84	84	0	3 třídy
Mateřská škola Přeštice, Dukelská 959, okres Plzeň-jih	Přeštice	188	188	0	7 tříd
Mateřská škola Příchovice, okres Plzeň-jih	Příchovice	28	28	0	1 třída
Mateřská škola Chlumčany, okres Plzeň - jih	Chlumčany	75	75	0	3 třídy

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Mateřská škola Štěnovice, okres Plzeň-jih	Štěnovice	130	120	10	5 tříd (odloučené prac. Čížická 344)
Základní škola a mateřská škola Skočice, okres Plzeň-jih, příspěvková organizace	Přeštice	24	23	1	1 třída
Základní škola a mateřská škola Dolní Lukavice, okres Plzeň-jih, příspěvková organizace	Dolní Lukavice	56	56	0	2 třídy
Základní škola a Mateřská škola Horšice, příspěvková organizace	Horšice	25	24	1	1 třída
Základní škola a mateřská škola Lužany, okres Plzeň-jih, příspěvková organizace	Lužany	25	25	0	1 třída

Zdroj: výkazy MěÚ Přeštice(vedoucí odboru školství)/vlastní šetření - dotazník

Většina MŠ žádá zřizovatele o udělení výjimky na maximální počet dětí. Někteří rodiče z důvodu neumístění dětí do MŠ ve spádové oblasti dováží děti do MŠ s volnou kapacitou, což je pro ně ekonomicky a časově náročné. Z kapacitních důvodů má stanovena každá školka kritéria pro přijetí.

Tab. č. 40: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30.9. 2013	768	5	99,3489
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	0	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	0	----	----
Počet dětí v MŠ k 30.9. 2013	763	0	100
Předpoklad počtu dětí v MŠ k konci roku 2018	768	0	100
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	768	0	100

Zdroj: Výkazy MŠMT a KÚPK Pozn. je zde započítána i nově vzniklá mateřská škola ZŠ a MŠ Řenče s počtem dětí 26 dětí

U počtu dětí se ještě stále předpokládá nárůst. Zvýšení kapacity MŠ se může odvíjet od případného rozšíření tříd, výstavby nových budov, ovšem z rozhovorů se zřizovateli a též s řediteli MŠ se v blízké době neplánují tyto investiční akce. Důvodem je velká finanční náročnost a předpoklad, že stoupající trend v počtu žáků je pouze dočasný. Mementem je zde rušení jeslí v porevoluční době. Proto vítají všichni (a též rodiče) pouze alternativní zařízení, které nemusí splňovat předepsané a někdy až zbytečné hygienické a technické nároky provozu mateřských škol.

Zařízení jeselského typu

Na území ORP Přeštice nejsou žádná zařízení jeselského typu. Od 1. 9. 2013 působí na území "Dětská skupina Čtyřlístek " a dále Luční školka Prusiny v Nebílovehch.

Ostatní - Jídelny, střediska volného času (SVČ), družiny (ŠD), školní kluby (ŠK)

Tab. č. 41: Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem				0
obcemi	15	402		402
církví	3	11	21	32
soukromou osobou				0
celkem	18	413	21	434

2011/2012				
krajem				0
obcemi	14	371		371
církví	3	10	12	22
soukromou osobou				0
celkem	17	381	12	393

2010/2011				
krajem				0
obcemi	14	376		376
církví	2	23	7	30
soukromou osobou				0
celkem	16	399	7	406

2009/2010				
krajem				0
obcemi	13	346		346
církví	1	23	7	30
soukromou osobou				0
celkem	14	369	7	376

2008/2009				
krajem				0
obcemi	13	346		346
církví	1	19	7	26
soukromou osobou				0
celkem	14	365	7	372

2007/2008				
krajem				0
obcemi	12	333		333
církví	1	23	6	29
soukromou osobou				0
celkem	13	356	6	362

2006/2007				
krajem				0
obcemi	12	310		310
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	12	310	0	310

Merklínská družina ve školním roce 2006/2007 ještě nebyla zřízena.

2005/2006				
krajem				0
obcemi	12	327		327
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	12	327	0	327

Merklínská družina ve školním roce 2005/2006 ještě nebyla zřízena.

Zdroj: Výkazy MŠMT

Na území ORP Přeštice je u všech základních škol zřízena školní družina. Při ZŠ J. Hlávky Přeštice ovšem ve školním roce 2013/2014 družina nabízena pouze pro žáky 1. a 2. tříd, což nevyhovuje požadavkům ze strany rodičů. Pro školní rok 2014/2015 zřízena provizorní družina pro třetí třídy. U ostatních škol družinu mohou navštěvovat žáci celého 1. stupně. Na území ORP Přeštice je zřízen školní klub pouze při DDM Přeštice – docházka žáků není evidována.

Tab. č. 42: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedag. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem						
obcemi	19	19				
církví	1	1		7	7	6
soukromou osobou						
celkem	20	20	0	7	7	6

Zdroj: Výkazy MŠMT

Na území ORP Přeštice pracují na pozicích vychovatelů a ostatních pedagogických pracovníků dlouhodobě jen ženy.

Tab. č. 43: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Přeštice		1	

Zdroj: Výkazy MŠMT

Na území ORP Přeštice je zřízena pouze jedna ZUŠ a to v Přešticích. Školu navštěvuje přes 430 žáků, z toho polovina je zapsána v oboru hudebním a po jedné čtvrtině v oboru tanečním a výtvarném. Hudební obor - hra na klavír, klávesy (keyboard), akordeon, housle, kytaru, basovou kytaru, zobcovou a příčnou flétnu, klarinet, saxofon, trubku, baskřídlouku (tenor), tubu, bicí a pěvecká hlasová výchova. Taneční obor - moderní tanec, mažoretky. Výtvarný obor - kresba, malba, keramika. O výuku mají zájem i dospělí, pořádají se pro ně kurzy keramiky, občas si doplňují vzdělání ve hře na hudební nástroj. Budova školy bude rozšířena z důvodu nedostatku učebních prostor. Nástavba by se měla realizovat o letních prázdninách 2014. Nástavbou se získá prostor pro zkušebnu pěveckého sboru, dvě nové učebny a rozšíření prostor pro výtvarný obor.

Tab. č. 44: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	18	14,8
Přeštice	18	14,8

Zdroj: Výkazy MŠMT

Pedagogický sbor ZUŠ Přeštice tvoří 18 učitelů. Všichni dosahují odborného vzdělání, škola je na vysoké úrovni.

Tab. č. 45: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Přeštice		1	

Zdroj: Výkazy MŠMT

Na území ORP Přeštice je zřízen Dům dětí a mládeže v Přešticích, jedná se o příspěvkovou organizaci Města Přeštice. Dětem, mládeži, jejich rodičům i ostatním nabízí pravidelné kroužky, příležitostné akce, vícedenní výlety a soustředění. Pro MŠ a ZŠ připravují pravidelně výukové programy. Široké spektrum činností je vedeno profesionálními pedagogy nebo odborníky. Všechny činnosti jsou cenově přístupné. Toto zařízení též doplňuje školní družinu pro žáky 3. a 4. ročníků. Dále je možno se přihlásit do 37 kroužků.

Tab. č. 46: SVČ zřizované obcemi v ORP

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	37	408	21	4	433
Přeštice	37	408	21	4	433

Zdroj: Výkazy MŠMT

DDM v Přešticích navštěvuje 408 žáků a 21 dětí v 37 kroužcích. Velký zájem je o pravidelnou činnost (kroužky), příležitostnou činnost (besedy, výstavy, výlety, soutěže apod.), táborovou činnost (soustředění, příměstské tábory a pobytové), spontánní činnosti. Existence DDM ohrožena není, zájem je velký. Školám a školkám z regionu nabízí výukové programy a možnost návštěvy a tyto nabídky jsou hojně využívány.

Tab. č. 47: Údaje o pracovnících SVČ v ORP

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	10	3	2,7	7	2	2	0,7	0
Přeštice	10	3	2,7	7	2	2	0,7	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

V DDM Přeštice pracuje 12 pracovníků, převážně na zkrácený úvazek. Z toho 10 je pedagogických pracovníků a 2 jsou ostatní pracovníci (uklízečka, účetní).

Tab. č. 48: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejen	počet stravo- vaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	17	2185	838	1347	3513
Borovy	1	28	28		28
Dolní Lukavice	1	99	56	43	120
Horšice	1	49	23	26	70
Chlumčany	2	247	75	172	375
Lužany	1	49	25	24	100
Merklín	2	188	103	85	270
Oplot	1	20	20		24
Přeštice	4	1038	323	715	1850
Příchovice	1	28	28		50
Řenče	1	49	27	22	72
Štěnovice	2	390	130	260	554

Zdroj: Výkazy MŠMT

Na území ORP Přeštice je celkem 18 školních jídelen nebo výdejen, přičemž Řenče využívají dovozu obědů z MŠ Dukelská Přeštice.

Tab. č. 49: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem		
obcemi	58	45,2
církví	1	0,1
soukromé		

Zdroj: Výkazy MŠMT

Všechny školní jídelny jsou zřizované obcemi SO ORP Přeštice. Jednotliví zástupci MŠ a ZŠ z řešeného území deklarují, že mají dostatek kvalifikovaného personálu pro potřeby školních jídelen. Zástupci jednotlivých obcí (ovšem především rodiče) mají k činnosti školních jídelen drobné připomínky, které se týkají pestrosti a kvality jídla.

Financování

Tab. č. 50: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

ZŠ/MŠ/jiné	2005 (v tis.Kč)	2006 (v tis.Kč)	2007 (v tis.Kč)	2008 (v tis.Kč)	2009 (v tis.Kč)	2010 (v tis.Kč)	2011 (v tis.Kč)	2012 (v tis.Kč)
ZŠ (1. i 2. stupeň)	12 850	14 073	14 320	16 363	18 720	17 384	21 424	17 898
ZŠ (jen 1. stupeň)	0	0	0	0	0	0	0	0
MŠ	4 393	4 491	5 219	5 254	7 038	6 102	6 419	5 541
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ)	2 632	3 006	4 045	9 947	5 771	4 177	4 963	4 665

Jiné	1 208	1 431	1 422	1 221	1 644	1 320	1 578	1 297
Celkem	21 083	23 001	25 006	32 785	33 173	28 983	34 384	29 401

Zdroj: vlastní šetření - dotazník

Nárůst výdajů odpovídá nárůstu cen energií, inflaci a zvyšování DPH. ZŠ ve svém účetnictví nerozdělují výdaje mezi jednotlivé stupně.

Tab. č. 51: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč

rok	2006 (v tis. Kč)	2007 (v tis. Kč)	2008 (v tis. Kč)	2009 (v tis. Kč)	2010 (v tis. Kč)	2011 (v tis. Kč)	2012 (v tis. Kč)	2013 (v tis. Kč)
mzdové prostředky celkem	61 075	64 714	67 043	68 143	71 664	71 860	77 248	78 861
z toho	platy	60 865	64 490	66 813	67 899	71 302	71 530	76 957
	ostatní osobní náklady	210	224	230	244	362	330	291
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	21 379	22 649	23 474	23 174	25 082	25 150	26 934	26 818
neinvestiční výdaje celkem	85 936	90 968	93 632	94 737	98 876	98 440	105 269	108 659

Zdroj: Výkazy MŠMT/výkazy MěÚ - odbor školství.

Nárůst finančních prostředků odpovídá valorizaci platů ve školství.

Tab. č. 52: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v tis. Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v tis. Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	25400	33289	371
základní školy	76695	42466	1769
gymnázia			
stravování MŠ, ZŠ			
školní družiny a kluby			
základní umělecké školy	5324	12418	46
využití volného času	1240	2890	13
celkem použité finanční prostředky	108 659	0	2199

Zdroj: Výkazy MŠMT a výkazy MěÚ Přeštice (odbor školství)

Podklady poskytl MěÚ Přeštice, v tabulce nejsou odděleny náklady na stravování a školní družiny.

Tab. č. 53 Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013 (resp.2012)

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové náklady
Borovy	224 000	
Merklín	1 864 000	
Oplot	96 000	
Přeštice	10 024 000	
Příchovice	224 000	
Chlumčany	2 256 000	
Štěnovice	3 640 000	
Dolní Lukavice	864 000	
Horšice	464 000	
Lužany	416 000	
Řenče	184 000	
Celkem	20 256 000	29 401 000

Podle § 4 zákona o RUD - Daňové příjmy rozpočtů obcí - procento, kterým se obce, s výjimkou hlavního města Prahy, Plzně, Ostravy a Brna, podílejí na procentní části celostátního hrubého výnosu daní, se vypočte jako součet poměru počtu dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí k počtu těchto dětí a žáků za všechny obce, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,07.

V době tvorby tohoto dokumentu nebyla data financování z RUD za rok 2013 k dispozici. Pro „finanční prostředky z RUD“ se počítal počet žáků (2012/2013) x 8000 Kč. Jsou započítány pouze školy zřizované obcí. Pro celkové náklady byla použita sumární hodnota za rok 2012. Z daného vyplývá, že celkové náklady (resp. celkové provozní výdaje na ZŠ, MŠ) převyšují finanční prostředky z RUD určené pro obce zřizující ZŠ, MŠ

Tab. č. 54: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka (v Kč)	Poznámka
		celkem	5 650 000,-	
Přeštice	rekonstrukce budovy 1. stupně ZŠ J. Hlávky	2014-2020		
	renovace povrchu hřiště v ulici Rebcova (ZŠ J. Hlávky)	2017		
	přírodní učebna v areálu Na Jordáně (ZŠ J. Hlávky)	2016		
	dovybavení části zahrady novými hracími prvky (MŠ Gagarinova)	2015-2020	400 000,-	
	vytvoření multifunkčního povrchu na stávající asfaltové ploše na zahradě (MŠ Gagarinova)	2015-2020	350 000,-	
	ozelenění severní části zahrady a svahu při vstupu na zahradu (MŠ	2015-2020	200 000,-	

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka (v Kč)	Poznámka
	Gagarinova)			
Merklín	svozové auto (mikrobus) (Diakonie ČCE Merklín)	2015-2020	500 000,-	
	renovace sportovního hřiště (ZŠ Merklín)	2015-2020	1 200 000,-	
	renovace přírodovědné učebny pro výuku fyziky, chemie a přírodopisu (ZŠ Merklín)	2017	1 400 000,-	
	jazyková učebna (ZŠ Merklín)	2017	1 300 000,-	
Horšice	výukový kout na školní zahradě	2016	300 000,-	

Zdroj: vlastní šetření – osobní rozhovory

Většina budov a zařízení škol na území ORP Přeštice postupně prochází rekonstrukcemi a modernizací. Nezastupitelnou úlohu v tomto procesu mají vedle zřizovatelů škol i místní akční skupiny (MAS Aktivios), které díky programům typu LEADER umožňují obcím a školám čerpat prostředky EU účelně, a které jsou jinak pro menší obce velmi administrativně náročné. Školy a jejich zřizovatelé se i v následujícím plánovacím období zaměří na další zkvalitnění výukových prostor, vybavení i budov. V tabulce jsou pouze investiční záměry. Odhadovaný rok je pouze orientační, poněvadž pro mnohé je stěžejní získání dotace pro realizaci projektu. Naštěstí není žádná budova v naprosto havarijním stavu, který by vyžadoval akutní a rychlé řešení a opravy.

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Tab. č. 55: Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	<ul style="list-style-type: none"> - výuka především zábavnou formou - co nejméně stresu pro děti - změna systému hodnocení žáků (hledat na dětech – žácích to dobré a to čím vynikají a směřovat je dál) - více se zaměřit na praktické vzdělávání (dobrá zkušenost s ekologickým sdružením OS Ametyst) a místní vlastivědu - utváření vztahu k místu, kde žijeme 	špatná komunikace se školským zařízením, přehlášení žáka do jiné školy	e-mail, osobní setkání, třídní schůzky, internetové stránky, telefon	vytvoření přehledného a transparentního informačního systému pro rodiče, vstřícnost pedagogů
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	<ul style="list-style-type: none"> - umístit dítě do MŠ a ZŠ - vybrat vhodnou MŠ a ZŠ pro své dítě 	hledání jiné školy, nemožnost nastoupit do práce	e-mail, osobní setkání, třídní schůzky,	dny otevřených dveří

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
			internetové stránky, telefon	
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	- zábavně strávený čas, kdy ani nepoznají, že se vlastně učí, hodné paní učitelky, poznat nové kamarády, respektovat individualitu dítěte (někdo je soutěživý typ, jiného to stresuje, objevovat jiné kvality a hodnoty osobnosti dítěte, nezaměřovat se pouze na výkon)	vzdělávací a výchovné problémy a též osobnostní problémy	osobně	osvětlení pedagogové, osobní přístup, praktická výuka na úkor memorování, změna hodnocení žáků, chválit více než kárat
Pedagogové a další zaměstnanci	- kvalitní podmínky pro výkon povolání, odpovídající ohodnocení a zvýšení prestiže povolání, méně administrativní zátěže	vyhoření, odchod kvalitních kantorů do důchodů či jiných zaměstnání např. kvůli platům	osobně, telefonicky	např. po 5 letech roční placené volno, aby si oddechli, nebo rok práce mimo obor, aby učili s větším nadhledem, finanční ohodnocení
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	- udržení školského zařízení v obci a zajištění vysoké kvality	finance	osobně, telefonicky, e-mail	pravidelná setkání všech dotčených orgánů
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	- umístění dětí z obce do MŠ, kvalitních škol a vzdělávacích zařízení	nepřispějí obcím, kam chodí děti z jejich obce do škol na investiční či provozní výdaje	osobně, telefonicky, e-mail	pravidelná setkání všech dotčených orgánů
Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy	- kvalitní vzdělávání dětí	velká administrativní zátěž, nebudou se podílet na financování škol a vzdělávacích zařízení	osobní setkání, e-mail, telefon	pravidelné semináře v rámci Plzeňského kraje

Analýza cílových skupin byla zpracována na základě diskuse se zástupci místních samospráv obcí SO ORP Přeštice, která proběhla dne 22. 4. 2014 v prostorách komunitního centra v Přešticích. Z analýzy vyplývá, že realizace tohoto strategického dokumentu by měla být zaměřena hlavně na podporu existence školských zařízení na území ORP, zkvalitnění výuky s větším akcentem na místní vlastivědu např. ve spolupráci s obcí a neziskovými organizacemi působícími na území ORP a též respektování individuality žáka, dále větší motivaci učitelů ze strany státu a též snížení administrativní zátěže zástupců škol.

Rizika jsou rozdělena do pěti oblastí – finanční rizika (souvisí se způsobem financování), organizační rizika (týká se například rozmístění škol, demografie, chování obcí a kraje), právní rizika (legislativa), technická rizika (např. stav budov, vybavení), věcná (souvisejí věcně s řešeným tématem – např. se týkají kvality škol).

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: § hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a § hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost. Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu a pohybuje se mezi 1 a 25.

Vlastníci jednotlivých rizik jsou instituce odpovědné za řízení a monitorování daného rizika – tj. průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikaci reálného výskytu dané rizikové události.

b) Tab. č. 56: Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	2	5	10	Diverzifikace finančních zdrojů (sponzoři, příspěvky rodičů)	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	3	9	Využívání národních a evropských dotačních zdrojů	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	0	0	0	Zachování stávajícího stavu	Obce daného území

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	5	3	15	Propagace škol a přilákání dětí z širšího regionu	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	3	3	9	komunikace místních samospráv s Plzeňským krajem organizací POVED a dopravci	Obce, kraj
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	3	4	12	pravidelná komunikace se zástupci Plzeňského kraje	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	4	5	20	pravidelně komunikovat s orgány státní správy přímo či přes organizace obcí a měst	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	3	3	9	pravidelná interakce mezi školami a MŠMT	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	2	3	6	využívání národních a evropských dotačních zdrojů	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	3	9	využívání národních a evropských dotačních zdrojů	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	4	8	kontroly školy ze strany zřizovatele a komunikace s Českou školní inspekcí	Obec zřizující ZŠ, MŠ

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Nízká kvalita výuky	2	4	8	kontroly školy ze strany zřizovatele a komunikace s Českou školní inspekcí	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	3	4	12	kvalitní propagace školy	Konkrétní ZŠ, MŠ

Analýza rizik byla zpracována na základě rozhovorů se zástupci jednotlivých obcí SO ORP a na základě diskuse k problematice školství SO ORP Přeštice, která proběhla dne 22. 4.2014 v prostorách komunitního centra v Přešticích. Z analýzy vyplývá, že největšími riziky v rámci školství jsou legislativní změny, které povedou k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů), a dále vysoký/nízký počet dětí/žáků. Pokud budou zásadním způsobem zpřísněny hygienické předpisy, bude to vyžadovat mnohdy další výdaje, které ale mají zvláště menší obce – zřizovatelé limitované, tudíž se to negativně projeví v rozpočtech obcí a přinese to další komplikace v řízení škol. Mezi další významná rizika patří nenaplněnost tříd venkovských základních škol, která může vést až ke zrušení školy. Naopak vysoká poptávka po umístění dítěte do mateřské školy, která převyšuje nabídku volných míst, se projevuje negativně ve znemožnění začlenění rodiče do pracovního procesu. V případě, že obec jako zřizovatel chce poptávce vyhovět a zřídí např. další třídu, budovu či jinou alternativu MŠ, znamená to opět finanční zátěž pro rozpočet obce.

3.1.4. SWOT analýza školství a předškolního vzdělávání

Tab. č. 57: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<p>1. široká síť vzdělávacích zařízení na území ORP</p> <p>2. vysoké procento kvalifikovanosti učitelů</p> <p>3. fungování asistentů pedagoga a fungování integrace</p> <p>4. komunitní rozměr malotřídek</p> <p>5. dobrá meziškolní spolupráce</p> <p>6.-a kvalita vzdělávání</p> <p>6.-b dobrá spolupráce s rodiči</p> <p>6.-c není problém s umístěním dětí do ZŠ</p> <p>6.-d dobrá vybavenost pro sportovní i jiné aktivity</p>	<p>1. nedostatečná kapacita družiny v Přešticích (souvisí s prostory) a chybějící klub pro děti II. stupně</p> <p>2.-a nedostatek míst v MŠ</p> <p>2.-b nedostatečná motivace učitelů</p> <p>2.-c absence kvalitních školních psychologů</p> <p>3.-a úroveň stravování ve školách</p> <p>3.-b vysoké počty dětí ve třídách (především ZŠ Přeštice)</p> <p>4. absence dopravního hřiště pro výuku</p> <p>5. chybí venkovní hřiště pro TV pro I. stupeň v Přešticích</p> <p>6. neochota učit moderní dějiny a místní vlastivědu</p>
Příležitosti:	Hrozby:
<p>1. strukturální fond EU a jiné dotační tituly</p> <p>2. Existence ZŠ a MŠ přiláká do obce mladé lidi</p> <p>3. Spolky a neziskové organizace s odborníky</p> <p>4. Pozitivní reprezentace obce a regionu</p> <p>5. Spolupráce s podnikatelskými subjekty, s Lesy ČR</p>	<p>1. nedostatek finančních prostředků včetně nízkých platů pro pedagogy</p> <p>2. velká administrativní zátěž na vzdělávací zařízení a složitá legislativa včetně administrativní nestálosti</p> <p>3. administrativně náročné dotační tituly</p> <p>4. zvyšující se sociální rozdíly mezi dětmi</p> <p>5. špatné vzory chování</p> <p>6. feminizace škol</p> <p>7. stát nevěnuje vzdělávání dostatečnou pozornost</p> <p>7.-b úbytek mladých lidí na venkově</p>

SWOT analýza byla zpracována na základě diskuse zástupců samosprávy, škol a vzdělávacích zařízení z území SO ORP Přeštic, které proběhlo dne 22. 4. 2014 v prostorách KKC Přeštice. Jednotlivé výroky jsou řazeny dle relevance (1 nejvíce relevantní). I rozdělení jednotlivých výroků dle relevance zpracovali účastníci setkání v Přešticích.

Za **silnou stránku** je považována především široká síť vzdělávacích zařízení na území ORP s dostatečnou kapacitou, kdy je skutečně rovnoměrně pokryto celé území mikroregionu a vzdálenosti z míst bydliště jsou velice příznivé. Je i dobrá dostupnost veřejnými hromadnými prostředky.

Velmi kladně byl hodnocen komunitní rozměr malotřídních škol a osobní přístup ze strany učitelů v těchto školách. Kvalita výuky je zde na vysoké úrovni, na druhý stupeň přechází žáci z těchto malotřídek do úplných základních škol, přestup dle informací zvládají jen s malými obtížemi, které se během školního roku v šestém ročníku srovnávají. Ovšem naproti tomu stojí ve **slabých stránkách** vysoké počty dětí ve velkokapacitních školách, jako je např. ZŠ Přeštice, kdy samozřejmě individuální přístup chybí, což není dobré, žáci jsou zde pod silným tlakem výkonu, soutěživosti a srovnávání, málokdo v tak velkém počtu např. sto žáků v ročníku, devět set žáků na škole pozná svoji výjimečnost a osobní úspěch a uvědomění si svých osobních kvalit. **Silnou stránkou** je vysoké procento kvalifikovaných pedagogů a fungování asistentů pedagoga. Pedagogický sbor je složen převážně z ženského kolektivu a dlouhodobě neměnný. **Slabou stránkou** je snižující se motivace, nezájem o inovace a nové učební postupy, hrozí mnohdy až stav „vyhoření“. Bohužel na školách chybějí školní psychologové (je nutné zdůraznit „kvalitní“ školní psychologové), kteří by působili celotýdenně a byli by k dispozici jak žákům, rodičům, tak též pedagogům. Navíc působení školního psychologa umožňuje - vedle klasické poradenské činnosti - učitelům konzultovat výchovné i výukové problémy přímo a bezodkladně ve škole. Další **silnou stránkou** je vcelku dobrá vybavenost školských zařízení pro školní i mimoškolní aktivity, přesto je stále třeba pokračovat ve zlepšování. Jednou z **příležitostí**, jak zlepšovat situaci ve školství, je využívání strukturálních fondů EU a dalších dotačních titulů, spolupráce s podnikatelskými subjekty, spolky a dalšími odborníky, též z území. **Hrozba** tkví v úbytku mladých lidí na venkově, což může být katastrofální pro existenci malých malotřídních škol v obcích. Ohrožující je též nedostatek finančních prostředků, čemuž nepomůže ani velká administrativní zátěž na vzdělávací zařízení a složitá legislativa včetně administrativní nestálosti. Zvyšující se sociální rozdíly mezi dětmi, špatné vzory chování, přílišná feminizace škol a malá pozornost ze strany státu mohou postupně narůst ve velký problém našich škol, kde bohužel výchova k respektu, úctě k životu a sobě samému a k ostatním, snaha o vzájemnou komunikaci a výchova k udržitelnému rozvoji ve většině případů zcela absentuje a může v katastrofickém scénáři přerůst v hrozbu celého lidstva.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

SO ORP Přeštice v Plzeňském kraji má jak předškolní, tak základní školství a je zde zastoupeno poměrně diverzifikovanou a hustou sítí škol a vzdělávacích zařízení. Chybí zde v současné době střední školství, což je chápáno jako slabá stránka regionu. V letech 2008 - 2013 byla v Přešticích zřízena pobočka plzeňského gymnázia na Mikulášském náměstí, která byla ovšem pro nezájem v dalších letech zrušena. V Přešticích a Štěnovicích fungují velké spádové školy i pro obce z širšího regionu. Naproti tomu jsou zde i menší a komunitnější venkovské školy v Horšicích, Dolní Lukavici a Řenčích. Diverzifikovanou vzdělávací síť pak doplňují ZŠ speciální v Merklíně pro děti se speciálními potřebami a také DDM Přeštice a ZUŠ Přeštice. Asi největším současným problémem školství na Přešticku je nedostačující kapacita mateřských škol. Současná zařízení fungují již na horní hranici svých možností. Rozšíření kapacity pak naráží na technické či hygienické limity. Řešení tohoto problému nabízí dvě obce regionu Přeštice

a Nebílovy. V Přešticích provozuje město ve spolupráci s partnery z podnikatelské sféry Dětskou skupinu Čtyřlístek, kde mohou být děti zaměstnanců jednotlivých partnerů, které se z kapacitních důvodů nedostaly do žádné z mateřských škol a v Nebílovech funguje alternativní tzv. luční školka Občanského sdružení Ametyst. Obě možnosti lze využít i v dalších částech regionu, např. v oblasti Útušic a Čižic, kde se velká většina dětí nedostala z kapacitních důvodů do jim nejbližší mateřské školy ve Štěnovicích.

Dalším problémem zjištěným v analýzách jsou chybějící družina od 3. třídy výše v přeštické škole a chybějící školní kluby na druhých stupních základních škol. Zdůvodňováno především nedostatkem vhodných prostor a finančních prostředků na vychovatelky či pedagogický dozor ve školních klubech. Co se týká vybavení a vzdělávacích pomůcek pro školy a vzdělávací zařízení, je ve všech školách regionu na poměrně dobré úrovni, i když je samozřejmě stále co zlepšovat. Také stav budov je poměrně vyhovující, určité investice jsou samozřejmě nutné. Problém modernizace vybavení nelze nikdy definitivním způsobem vyřešit, protože vzdělávací proces vždy nabízí další možnosti pomůcek, které lze při výuce využít. Národní i evropské intervenční programy nabízí zdroje, které lze pro modernizaci vybavení škol použít a odlehčit tak rozpočtům zřizovatelů. Nicméně tyto zdroje jsou často administrativně náročné a tudíž je pro školy obtížné je využívat. Řešením tohoto problému by bylo dotační a administrativní poradenství, které by fungovalo v rámci stávajících mikroregionů.

Stále více je ovšem ve společnosti degradován a možná i více samotnými učiteli takto vnímán post učitele. Učitelé postrádají dostatečnou motivaci pro plnění svého učitelského poslání. Ta by měla být kombinací jednak platového ohodnocení, odbornými školeními a utvářením dobrého klimatu pro vnímání zástupců škol ve společnosti celkově. Toto se týká především pedagogů základních škol.

Všechny školy zajišťují stravování dětí a personálu a naplňují spotřební koš dle norem. Z rozhovorů se zástupci místní samosprávy i zástupci škol vyplynulo, že jedním z problémů školství SO ORP Přeštice jsou špatné stravovací návyky dětí, které vedou ke zvýšení četnosti obezity. Ve školách jsou málo nabízena zdravější jídla. Aby dětem zachutnala, musí si postupně zvykat, tzn. musí jim být dané jídlo podáno nejméně 11x. Školy i obce si uvědomují, že tato problematika nemůže být řešena pouze ze strany školy, ale bude nutné do jejího řešení zapojit i rodiče. Vzhledem k dopadu celé osvětové kampaně by bylo přínosné, kdyby se do ní zapojily všechny (resp. většina) škol z regionu SO ORP Přeštice.

V současné době do procesu základního vzdělávání postupně přicházejí početně silnější ročníky, které naplnily kapacitu mateřských škol. Nicméně z delší časové perspektivy lze předpokládat (na základě demografických prognóz), že dětí bude spíše ubývat, tudíž i školy na Přešticku budou mít problém s naplněním svých škol (zejména menší školy např. v Horšicích). Zástupci samosprávy obcí navzdory všem problémům a finanční zátěži deklarovali, že školu v obci udrží i v budoucnu.

3.2. Návrhová část pro oblast školství a předškolní vzdělávání

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinové opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem na základě diskusí v pracovních skupinách a výstupů z rozhovorů se zástupci jednotlivých obcí. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy), následně zpracovaných Nástinů opatření a diskuse v pracovních skupinách byly realizačním týmem definovány problémové okruhy. Pracovní skupiny byly složeny ze zástupců obcí ORP a zástupců vzdělávacích zařízení. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

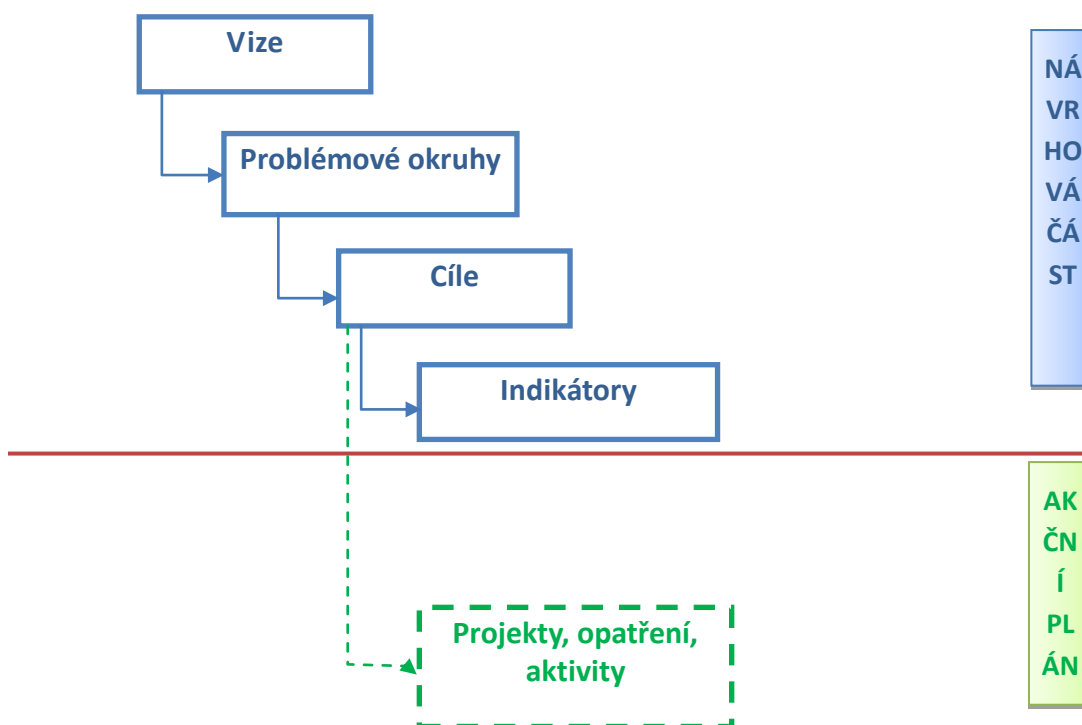
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství a předškolního vzdělávání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Problémové okruhy byly vytvořeny realizačním týmem na základě diskusí v pracovních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce						
Školství	Problémový okruh 1 Nedostatečná kapacita zařízení pro děti 2 – 5 let	Problémový okruh 2 Zázemí pro školní i mimoškolní aktivity ne vždy plně odpovídají současným trendům			Problémový okruh 3 Slabá místní zakotvenost žáků	
	cíl 1.1 Udržení dětské skupiny Čtyřlístek	cíl 2.1 Vybudování dopravního hřiště v Přešticích	cíl 2.2 Zřízení pozice dotačního poradce	cíl 2.3 Sdílení společného školního psychologa	cíl 3.1 Posilovat regionální identitu využitím stávajících nebo vytvořením nových regionálních pomůcek	cíl 3.2 Rozvíjet zdravý životní styl dětí

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize:

Správní obvod ORP Přeštice trvale úspěšně překonává administrativní hranice města a obcí, čímž vytváří otevřené a přátelské prostředí pro obyvatele regionu. Ve všech obcích je v součinnosti s hospodářskou politikou státu, podporovanou právníckými osobami a zodpovědnými občany zajištěno efektivní odpadové hospodářství. Školní i mimoškolní aktivity včetně zázemí plně odpovídají požadavkům dětí, žáků, mládeže i jejich rodičů, přičemž je kladen důraz na historický význam regionu a tradice, místní kulturu, ochranu přírody a zdravý životní styl. Kvalitní sociální péče funguje pro občany všech obcí ORP Přeštice, zahrnuje odpovídající nabídku služeb a propojenost sociální a zdravotní péče, čímž je naplňován komunitní plán sociálních služeb ORP Přeštice. Celá oblast zachovává venkovský ráz sídel v malebné krajině, respektuje její užitnou hodnotu a současně ji vnímá jako oázu klidu a zdravého místa pro život místních i příchozích.

Problémový okruh č.1 – Nedostatečná kapacita zařízení pro děti 2-5let

Z analýzy školství SO ORP Přeštice vyplynulo, že v současné době je kapacita mateřských škol naplněna na 100% a to ještě za situace, že většina mateřských škol žádá zřizovatele o udělení výjimky na maximální počet dětí. Přesto mateřské školy musí často odmítat mladší než předškolní děti z jiných a někdy i z vlastních obcí. Z kapacitních důvodů má stanovena každá mateřská škola kritéria pro přijetí.

Někteří rodiče z důvodu neumístění dětí do MŠ ve spádové oblasti dováží děti do MŠ s volnou kapacitou, což je pro ně ekonomicky a časově náročné.

Tab. č. 58: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		768	737	31	
Mateřská škola Merklín, okres Plzeň-jih	Merklín	85	74	11	3 třídy
Mateřská škola Borovy, příspěvková organizace	Borovy	28	28	0	1 třída
Mateřská škola Oplot, okres Plzeň - jih, příspěvková organizace	Oplot	20	12	8	1 třída
Mateřská škola Přeštice, Gagarinova 202, okres Plzeň-jih	Přeštice	84	84	0	3 třídy
Mateřská škola Přeštice, Dukelská 959, okres Plzeň-jih	Přeštice	188	188	0	7 tříd
Mateřská škola Příchovice, okres Plzeň-jih	Příchovice	28	28	0	1 třída
Mateřská škola Chlumčany, okres Plzeň - jih	Chlumčany	75	75	0	3 třídy
Mateřská škola Štěnovice, okres Plzeň-jih	Štěnovice	130	120	10	5 tříd (odloučené prac. Čížická 344)

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Základní škola a mateřská škola Skočice, okres Plzeň-jih, příspěvková organizace	Přeštice	24	23	1	1 třída
Základní škola a mateřská škola Dolní Lukavice, okres Plzeň-jih, příspěvková organizace	Dolní Lukavice	56	56	0	2 třídy
Základní škola a Mateřská škola Horšice, příspěvková organizace	Horšice	25	24	1	1 třída
Základní škola a mateřská škola Lužany, okres Plzeň-jih, příspěvková organizace	Lužany	25	25	0	1 třída

Zdroj: vlastní šetření – dotazník/výkazy MěÚ Přeštice (odbor školství)

Problém s přeplněnými mateřskými školami je generační a souvisí se stávajícími početně silnějšími ročníky, a je proto nutné ho řešit v co nejkratší době za udržitelných finančních i technických podmínek, protože všechny demografické prognózy předpovídají do budoucna spíše stárnutí populace a tudíž úbytek dětí. Zástupci pracovní skupiny (starostové obcí, zástupce z MŠ, zástupce za dětskou skupinu Čtyřlístek) se shodli na tom, že problémy není možné řešit neustálým kapacitním navyšováním stávajících MŠ ani zřizování nových mateřských škol, což by vyžadovalo velké investice. Velkou bariérou jsou též až zbytečně přísné požadavky legislativní – např. hygienické předpisy apod. Možným řešením je vytváření společného zařízení pro děti od 2 let věku na základě nového zákona o dětských skupinách. Budou se muset hledat vhodné prostory a zázemí a též personál, bude nutné efektivně využít dotačních titulů, aby se ulehčilo zátěži obecních rozpočtů. Administrativní zátěž spojená s čerpáním dotací by měla být řešena pomocí navrhovaného společného dotačního poradce pro školy a obce v rámci ORP či mikroregionu. Dobrým řešením by mohly být též tzv. lesní školky a podobné alternativy, které vyžadují ze své podstaty nižší náklady na zajištění zázemí a mohou nabídnout dětem přírodní formu prožívání dětství a vzdělávání v kolektivu. Podobně funguje již v Nebíloveh „luční školka“. Při neřešení tohoto problému může docházet k odlivu mladých rodin z malých obcí do velkých měst, ztížené podmínky pro rodiče na rodičovské dovolené obstát na trhu práce, při zapsání dítěte do zařízení mimo území může dojít i k vykořenění z místa, kde vyrůstá a má své vrstevníky.

Problémový okruh č. 2 – Zázemí pro školní i mimoškolní aktivity ne vždy plně odpovídají současným trendům

Zástupci škol a vzdělávacích zařízení v území SO ORP Přeštice, dále aktivní občané a další zainteresované osoby v rámci rozhovorů a SWOT analýzy uvedli, že i přes velké zlepšení v oblasti zkvalitňování materiálních podmínek pro předškolní a základní vzdělávání, stále není zázemí pro školní i mimoškolní aktivity plně dostačující a odpovídající požadavkům a současným trendům.

Vyřešení absence dopravního hřiště pro výuku je směřování na ZŠ J. Hlávky v Přešticích s největším počtem žáků v území a jejího zřizovatele. Toto hřiště by pak bylo k dispozici i dalším školám. V současné době školy vypravují autobusy několikrát ročně do Blovic, kde takové hřiště již mají. V ně-

kterých školách chybí prostory a pedagogický personál pro družinové třídy, též kapacita ZUŠ Přeštice dosahuje svého maxima.

Jako velký problém vnímají zástupci ze škol absenci kvalitních školních psychologů a nedostatečně motivované učitele, což nepochybně také souvisí s financemi. Zapálenost a angažovanost učitelů je důležitým faktorem ve vzdělávacím procesu, ovšem je potřeba následné ohodnocení jejich práce.

Též problém modernizace vybavení nelze nikdy definitivním způsobem vyřešit, protože vzdělávací proces vždy nabízí další možnosti pomůcek, které lze při výuce využít. Národní i evropské intervenční programy nabízí zdroje, které lze pro modernizaci vybavení škol použít a odlehčit tak rozpočtům zřizovatelů.

Zvýšení čerpání dotací z evropských fondů by zkvalitnilo nejen materiální podmínky pro předškolní a základní vzdělávání, školy by si mohly zřídit více odborných učeben a zlepšit zázemí a rozšířit nabídku pro mimoškolní aktivity. Důvody pro to, že v současné době vzdělávací zařízení nemohou efektivně využívat evropské či národní zdroje, jsou dva:

1. Systém intervenčních programů je složitý a zástupci jednotlivých škol nejsou v této oblasti odborníci
2. Administrace dotačních zdrojů je složitá a časově náročná. Personál školy, pokud má zabezpečovat svůj hlavní úkol, což je vzdělávání, nemůže kvalitním způsobem dostát administrativním nárokům většiny řídicích orgánů národních či evropských dotačních zdrojů.

Pro školy ve venkovských regionech, které nemají administrativní zázemí velkých měst jako zřizovatelů, je často velmi komplikované čerpání dotačních zdrojů. Z tohoto důvodu by bylo dobré v rámci stávajících mikroregionů zřídit pozici dotačního poradce pro školy a vzdělávací zařízení, což by mohlo mít pro region velmi zajímavý přínos. Jelikož ORP Přeštice sousedí s krajským městem Plzní, mohla by mít stagnace v tomto směru příčinou odlivu žáků z venkova do velkých měst, jelikož základní školy v Plzni jsou více profilované, nabízejí též větší možnosti pro mimoškolní aktivity a pro rodiče, kteří jsou v Plzni zaměstnaní, je jednodušší dítě ráno před školu dovézt a odpoledne zase odvézt domů. Při neřešení problému s nedostatečnou nabídkou mimoškolních aktivit pak může docházet u dětí (zvláště v období pubertálního věku) k menší odolnosti vůči psychopatogenním vlivům.

Problémový okruh č. 3 – Slabá místní zakotvenost žáků

Jedním z ohrožení, které jmenovali účastníci SWOT analýzy v oblasti školství, byl úbytek mladých lidí na venkově. Jednou z příčin tohoto fenoménu je též absence vztahu k místu, kdy slabá sounáležitost, znalost a uvědomění si svých kořenů prohrává boj s perspektivou života ve velkém městě. Celkový problém v oblasti školství pojmenovala pracovní skupina složená ze zástupců zřizovatelů a odborné veřejnosti slabou místní zakotveností žáků. Kvalita vzdělávání ve školách ORP Přeštice je poměrně vysoká, jako hodnotící měřítko je brána především úspěšnost žáků při přijímacích zkouškách a soutěžích a nízký počet žáků předčasně ukončujících školní docházku.

Žáci však často mají větší přehled o světových dějinách a ví, kde se nachází ostrov Madagaskar, než která řeka protéká jejich městem nebo jak se jmenuje kopec, na kterém pouští draka. Chybí výuka vytváření vztahu k domovu a místu, kde děti žijí, tzv. místně zakotvené učení – výuka pomocí regionálních materiálů a případových studií, která ukazuje místní problémy životního prostředí a udržitelného rozvoje, specifika místní kultury a tradice a též chybí spoluúčast (participace) na chodu obce.

Místně zakotvené učení v projektových formách využívají některé menší školy regionu, především matřiční školy jako Dolní Lukavice a Řenče. Velmi často to bývá spolupráce s neziskovými organizacemi, např. s OS Ametyst, které v rámci rozsáhlejších projektů zaměřených na místní vlastivědu apod. zapojuje i školy, které mají o toto zájem. V poslední době se jednalo např. o projekty „Škola – srdce regionu“

nebo „Venkovská krajina pod drobnohledem“, kterých se zúčastnily 2 základní školy a 1 základní speciální škola z území ORP Přeštice, což z celkového počtu 10 základních škol tvoří méně než třetinu. Komunitní rozměr „malotřídek“ je pro žáky a celou společnost velkým přínosem. Naprosto tato forma výuky chybí ve velkých školách (Přeštice, Chlumčany, Štěnovice).

Pro rozvoj osobnosti dítěte – žáka je důležitý též zdravý životní styl, to souvisí s osvětou a vzděláváním v oblasti zdravé výživy. Bohužel problémem jsou špatné stravovací návyky dětí, které vedou ke zvýšení četnosti obezity. Tato problematika nemůže být řešena pouze ze strany školy, ale bylo by nutné do jejího řešení zapojit i rodiče. Se zdravým životním stylem souvisí osobní a duševní hygiena a dostatek pohybu. Důležitý je pohyb na čerstvém vzduchu, což lze propojit právě s poznáváním okolí školy a obce při delších procházkách a dalších pohybových aktivit spjatých s přírodou. Zdravý životní styl znamená vyváženost i v utváření sociálních vztahů, posilování kamarádství ve třídě, umět druhému pomoci a učit se respektovat individualitu každého člověka.

Jelikož ORP Přeštice sousedí s krajským městem Plzní, mohla by být stagnace v tomto směru příčinou odlivu žáků z venkova do velkých měst, jelikož základní školy v Plzni jsou více profilované, nabízejí též větší možnosti pro mimoškolní aktivity. Pro rodiče, kteří jsou v Plzni zaměstnaní, je pak není problémem a je i jednodušší dítě ráno před plzeňskou školu dovézt a odpoledne zase odvézt domů a to by mohlo být lákadlem v případě malé sounáležitosti s místem – domovem.

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	<i>Nedostatečná kapacita zařízení pro děti 2-5let</i>
Cíl 1.1	Udržení dětské skupiny Čtyřlístek
Popis cíle	Z analýzy školství SO ORP Přeštice vyplynulo, že v současné době je kapacita mateřských škol naplněna na 100%, a to ještě za situace, že většina mateřských škol žádá zřizovatele o udělení výjimky na maximální počet dětí. Problém s přeplněnými mateřskými školami je generační a souvisí se stávajícími početně silnějšími ročníky a je proto nutné ho řešit v co nejkratší době za udržitelných finančních i technických podmínek, protože všechny demografické prognózy předpovídají do budoucna spíše stárnutí populace a tudíž úbytek dětí. Možným řešením je vytváření společného zařízení pro děti od 2 let věku na základě připravovaného zákona o dětských skupinách. V Přešticích funguje úspěšně dětská skupina Čtyřlístek, která pečuje o děti od 2 do 6 let. V současné době ovšem je provoz zařízení dotován z projektu. Zřizovatelem je Město Přeštice a partnery 3 přeštické firmy. Navštěvovat zařízení mohou zatím pouze děti těchto 4 partnerů. Dětská skupina funguje velmi dobře, zájem je veliký. Dětská skupina sídlí v prostorách KKC Přeštice, vybavení splňuje předepsané normy. Vazba na partnery (3 přeštické firmy) již po skončení projektu v roce 2015 nebude povinná, naopak bude vhodná spolupráce sousedních obcí, protože pro fungování po skončení projektu z programu OPLZZ bude nutné zajistit provoz a bude vyžadováno zapojení (i finanční) obcí.

Hlavní opatření	<p>A - Legislativní opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Určit zřizovatele (nadále Město Přeštice?) - Zajisti dodržování předepsané normy pro fungování dětské skupiny (hygienické normativy, personální obsazení dle požadavků zákona atd.) <p>B – Finanční opatření:</p> <p>Zajištění provozu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Příspěvky od firem, jejichž zaměstnanci budou umisťovat děti do zařízení - Financování ze strany zřizovatele - Dotační prostředky - Příspěvky od obce, jejichž dítě navštěvuje zařízení <p>C – Věcná opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Detailní průzkum zájmu o dětskou skupinu - Oslovení firem a obcí pro zapojení - Zajištění personálního obsazení
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>Indikátor výsledku: 1. Počet odmítnutých dětí do MŠ</p> <p>Indikátor výstupu: 1.1.1 Počet obcí zapojených do využívání dětské skupiny</p>
Správce cíle	Ředitelka KKC Přeštice

Problémový okruh 2	<i>Zázemí pro školní i mimoškolní aktivity ne vždy plně odpovídají současným trendům</i>
Cíl 2.1	Vybudování dopravního hřiště v Přešticích
Popis cíle	<p>Přes velké zlepšení v oblasti zkvalitňování materiálních podmínek pro předškolní a základní vzdělávání stále není zázemí pro školní i mimoškolní aktivity plně dostačující a odpovídající požadavkům a současným trendům.</p> <p>Z analýzy vyplynulo, že v ORP chybí dopravní hřiště. Vyřešení absence dopravního hřiště pro výuku je směřováno do Přeštic, kde je škola s největším počtem žáků v území. Toto hřiště by pak bylo k dispozici i dalším školám a též v určitých časech volně přístupné všem. V současné době školy vypravují autobusy několikrát ročně do Blovic, kde takové hřiště již mají. Nácvik chování v „dopravním prostoru“ je pro děti a žáky velmi důležitý, protože provoz na silnicích každým rokem houstne a bezpečnost dopravního provozu je stále aktuálnější tématem.</p>
Hlavní opatření	<p>A - Legislativní opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Určit zřizovatele - Smluvní zajištění spolupráce s ostatními zainteresovanými obcemi <p>B – Finanční opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dotační prostředky pro vybudování (odhad 8 mil. Kč) - Dofinancování z prostředků zřizovatele a partnerských obcí - Zajištění financování případných oprav kol a poruch např. semaforů atd. <p>C – Věcná opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Najít vhodné místo - Zpracovat projekt na vybudování dopravního hřiště

	<ul style="list-style-type: none"> - Zajistit správce areálu (včetně technicky zdatného pro servis kol) - Zajistit pedagoga pro výuku
Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: 2. Analýza stavu zázemí zařízení pro školní i mimoškolní aktivity Indikátor výstupu: 2.1.1 Vznik dopravního hřiště 2.1.2 Počet zapojených škol
Správce cíle	<i>Starosta Města Přeštice</i>

Problémový okruh 2	<i>Zázemí pro školní i mimoškolní aktivity ne vždy plně odpovídají současným trendům</i>
Cíl 2.2	Zřízení pozice dotačního poradce
Popis cíle	<p>Přes velké zlepšení v oblasti zkvalitňování materiálních podmínek pro předškolní a základní vzdělávání, stále není zázemí pro školní i mimoškolní aktivity plně dostačující a odpovídající požadavkům a současným trendům.</p> <p>Zvýšení čerpání dotací z evropských fondů by zkvalitnilo podmínky pro školní i mimoškolní aktivity. Důvody neefektivního čerpání evropských či národních zdrojů tkví ve velké složitosti intervenčních programů a pro školy ve venkovských regionech, které nemají administrativní zázemí velkých měst coby zřizovatelů, je často velmi komplikované čerpání dotačních prostředků. Z tohoto důvodu by byla dobrá v rámci stávajících mikroregionů zřídit pozici dotačního poradce pro školy a vzdělávací zařízení, což by mohlo mít pro region velmi zajímavý přínos.</p>
Hlavní opatření	<p>A - Legislativní opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaměstnanecká smlouva - Smluvní zajištění spolupráce se zainteresovanými obcemi a školami - Stanovení podmínek pro využívání služeb dotačního poradce <p>B – Finanční opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dotační prostředky pro zřízení pozice - Financování z prostředků zainteresovaných obcí regionu <p>C – Věcná opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výběrové řízení na zaměstnance - Zajistit konzultační místo (resp.kancelář) nebo home office - Stanovit náplň práce: vyhledávání vhodných dotačních titulů, pomoc se zpracováním projektových žádostí, následný dohled nad realizací a administrací projektu
Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: 2. Analýza stavu zázemí zařízení pro školní i mimoškolní aktivity Indikátor výstupu: 2.2.1 Zřízení pozice dotačního poradce
Správce cíle	<i>Představenstvo Mikroregionu Přešticko</i>

Problémový okruh 2	<i>Zázemí pro školní i mimoškolní aktivity ne vždy plně odpovídají současným trendům</i>
Cíl 2.3	Sdílení společného školního psychologa
Popis cíle	Jako velký problém vnímali zástupci ze škol a obcí absenci kvalitních školních psychologů. Podle názorů renomovaných psychologů by bylo potřeba mít v každé škole s pěti sty žáky jednoho psychologa, v menší pak alespoň psychologa na poloviční úvazek. Jedině tak bude možné uspokojit všechny požadavky a efektivně propojit systém i s psychologickými poradnami. Zde nám vzniká prostor pro meziobecní spolupráci. Školní psychologové se zaměřují jak na práci s třídními kolektivy, kde mohou pracovat zejména na změně sociálního klimatu, tak na individuální poradenství pro jednotlivce. Mohou se podílet také na vytváření strategií a programů zaměřených na podporu rozvoje osobnosti žáka, pomáhat při řešení vývojových, výukových a výchovných obtíží jednotlivých žáků, podílet se rovněž na prevenci sociálně nežádoucích jevů a pracovat s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Důležitá je také spolupráce s rodiči žáků. Navíc působení školního psychologa umožňuje - vedle klasické poradenské činnosti - učitelům konzultovat výchovné i výukové problémy přímo a bezodkladně ve škole.
Hlavní opatření	A - Legislativní opatření: <ul style="list-style-type: none"> - Určení pracovně-právního vztahu - Smluvní zajištění spolupráce se zainteresovanými obcemi a školami B – Finanční opatření: <ul style="list-style-type: none"> - Dotační prostředky pro zřízení pozice - Financování z prostředků zaměstnavatele (možnost meziobecní spolupráce – mikroregion) C – Věcná opatření: <ul style="list-style-type: none"> - Výběrové řízení na opravdu kvalitního psychologa - Stanovit náplň práce zaměstnavatelem - Stanovit pracovní dobu
Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: 2. Analýza stavu zázemí zařízení pro školní i mimoškolní aktivity Indikátor výstupu: 2.3.1 Počet sdílených psychologů
Správce cíle	<i>Vedoucí odboru školství ORP Přeštice</i>

Problémový okruh 3	<i>Slabá místní zakotvenost žáků</i>
Cíl 3.1	Posilovat regionální identitu využitím stávajících nebo vytvořením nových regionálních pomůcek
Popis cíle	Jedním z ohrožení, které vyplynulo ze SWOT analýzy a rozhovorů, byl úbytek mladých lidí na venkově. Jednou z příčin tohoto fenoménu je i slabý vztah žáků k místu, kde žijí. Ve školách pak chybí výuka vytváření vztahu k domovu a místu,

	tzv. místně zakotvené učení – výuka pomocí regionálních materiálů. Důležité je nabídnout vzdělávání v této oblasti přímo pedagogům. Odborníka na praktikování místně zakotveného učení poslat přímo do školy s výukovým programem šitým přímo na míru konkrétní škole a místa. Bylo by vhodné v rámci meziobecní spolupráce vytvořit celý projekt zaměřený na posilování regionální identity a směřovat primárně na pedagogický sbor.
Hlavní opatření	A - Legislativní opatření: - Smluvní zajištění partnerské spolupráce se zainteresovanými školami B – Finanční opatření: - možnosti financování a využití dotací na projekty - částečné financování z prostředků mikroregionu (obcí) C – Věcná opatření: - Zpracování a příprava projektu - Domluvit s řediteli škol účast na projektu - Zajištění odborníků na výuku (spolupráce s NNO)
Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: 3. Vznik systému regionálního vzdělávání Indikátor výstupu: 3.1.1 Počet regionálních učebních pomůcek 3.1.2 Počet spolupracujících obcí prostřednictvím svých škol a zařízení zapojených do tvorby a používání učebních pomůcek s regionální tematikou 3.1.3 Proškolení pedagogů – výukový program místně zakotvené učení
Správce cíle	<i>Zástupce Centra pro komunitní práci v Plzni</i>

Problémový okruh 3	<i>Slabá místní zakotvenost žáků</i>
Cíl 3.2	Rozvíjet zdravý životní styl dětí
Popis cíle	Je známá skutečnost, že „vše souvisí se vším“. Tento fakt si můžeme dobře ukázat i např. na otázce životního stylu a spotřebitelského chování. Spotřebitelské chování v běžném moderním životě je zdrojem pro rozvoj kompetencí v oblasti matematiky, společenských věd, výtvarné výchovy... Co vše ovlivňuje naše chování například při stravování? Někdo má raději tzv. fast foody, někoho ovlivní samotný obal potravinového výrobku. Důležité je klást si také otázku, odkud potravina pochází, kdo ji vyrobil, jak se dostala až k nám. Žákům by se mělo stále připomínat, jaký vliv má způsob výroby potravin na naše zdraví a přírodu samotnou. A máme při výběru potravin možnost volby? Pro rozvoj osobnosti dítěte - žáka je důležité zpracovávat od raného věku informace a fakta též pomocí osvěty a vzdělávání v oblasti zdravé výživy. Bohužel problémem jsou špatné stravovací návyky dětí, které vedou ke zvýšení četnosti obezity. (zdroj: http://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/12983/ZAKLADY-VZDELAVANI-PRO-UDRZITELNY-ROZVOJ.html) Tato problematika nemůže být řešena pouze ze strany školy, ale je nutné do jejího řešení zapojit i rodiče. Zasadit se o lepší nastavení správného stravování dětí by bylo započato zavedením Týdne zdravé snídaně ve školách. Dítě - žák by si samo sestavilo snídani z potravin (vhodných), které mu budou

	nabídnuty a zvykne si takto na správný stravovací režim , kdy snídaně tvoří důležitou součást. Měla by zde fungovat i spolupráce s neziskovými organizacemi, např. s občanským sdružením Ametyst. Do akce mohou být přizváni i rodiče.
Hlavní opatření	<p>B – Finanční opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Možnosti financování a využití dotací na projekty - Částečné financování z prostředků mikroregionu (obcí) <p>C – Věcná opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zpracování a příprava projektu - Domluvit s řediteli škol účast na projektu - Zajištění partnerů z řad NNO
Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: 3. Vznik systému regionálního vzdělávání Indikátor výstupu: 3.2.1 Realizace akce Týdne zdravé snídaně
Správce cíle	<i>Vedoucí odboru školství ORP Přeštice</i>

3.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Nedostatečná kapacita zařízení pro děti 2– 5 let		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet odmítnutých dětí do MŠ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	<i>Vedoucí odboru školství ORP Přeštice</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	0
Skutečnost	Nejí evidováno		
Popis měřítka:	V současné době je problém s umístěním dětí do MŠ. Do budoucna se počítá se snížením počtu odmítnutých dětí na základě předpokladů demografické prognózy. Ke snížení počtu neumístěných dětí jistě přispěje udržení dětské skupiny Čtyřlístek.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet odmítnutých dětí(jedinců) do MŠ v ORP Přeštice		
Zdroj čerpání dat:	MŠ ORP Přeštice		

Cíl	Udržení dětské skupiny Čtyřlístek		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do využívání dětské skupiny		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ředitelka KKC Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	2
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Pro zajištění provozu dětské skupiny Čtyřlístek by kromě získání financí z dotačních zdrojů mělo pomoci finanční zapojení dalších obcí. Též pro řešení problému neumístění dětí do MŠ je dobré rozšířit možnost umís-		

	tění dětí do dětské skupiny Čtyřlístek pro děti z dalších obcí ORP Přeštice (nejen z Přeštic a dětem zaměstnanců partnerských firem jako v současné době).
Metodika a výpočet:	Počet obcí zapojených do využívání dětské skupiny
Zdroj čerpání dat:	Dětská skupina Čtyřlístek

Problémový okruh	Zázemí pro školní i mimoškolní aktivity ne vždy plně odpovídají současným trendům		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Analýza stavu zázemí zařízení pro školní i mimoškolní aktivity		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Vedoucí odboru školství ORP Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Přes velké zlepšení v oblasti zkvalitňování materiálních podmínek je stále co zlepšovat. Šetření v určitých časových úsecích pomůže zjišťovat aktuální potřeby jednotlivých škol a pro navrhovaného dotačního poradce tak možnost pomoci v navrhování projektů (možno i společných, partnerských) a další podpoře školám.		
Metodika a výpočet:	realizace analýzy ano/ne		
Zdroj čerpání dat:	ZŠ, obce		

Cíl	Vybudování dopravního hřiště v Přešticích		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	Vznik dopravního hřiště		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Starosta Města Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		V přípravě	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Měřítka ukazuje, zda byl záměr na realizaci dopravního hřiště realizován, či ne.		
Metodika a výpočet:	Realizace, či nerealizace plánovaného záměru		
Zdroj čerpání dat:	Město Přeštice		

Cíl	Vybudování dopravního hřiště v Přešticích		
Číslo indikátoru	2.1.2		
Název indikátoru	Počet zapojených škol		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta Města Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	8

Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Na území ORP Přeštice je celkem 9 ZŠ zřizovaných obcí, dále 1 škola zřizovaná církví. V rámci výuky především na 1.stupni je zařazována dopravní výchova, proto se předpokládá zájem všech ZŠ ORP Přeštice. Roli může hrát poloha v regionu, protože hřiště již funguje v Blovicích a může být pro některé školy výhodnější z hlediska dojezdové vzdálenosti.		
Metodika a výpočet:	Počet škol ORP využívajících dopravní hřiště pro výuku (1 školní rok)		
Zdroj čerpání dat:	Město Přeštice, ZŠ		

Cíl	Zřízení pozice dotačního poradce		
Číslo indikátoru	2.2.1		
Název indikátoru	Zřízení pozice		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Představenstvo Mikroregionu Přešticko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ano	ano
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Podle zjištěných skutečností je personální kapacita pro administrativu čerpání dotačních prostředků ve venkovských školách a obcích malá. Zřízení pozice společného dotačního poradce otevře možnosti školám i obcím ORP Přeštice.		
Metodika a výpočet:	Zřízení, či nezřízení pozice		
Zdroj čerpání dat:	Mikroregion Přešticko		

Cíl	Sdílení společného školního psychologa		
Číslo indikátoru	2.3.1		
Název indikátoru	Počet sdílených psychologů		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru školství ORP Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Podle názorů renomovaných psychologů by bylo potřeba mít v každé škole s pěti sty žáky jednoho psychologa, v menší pak alespoň psychologa na poloviční úvazek. Z daného pak plyne, že pro ZŠ Přeštice by byl vhodný samostatný psycholog a pro ostatní školy sdílený psycholog (vždy min. jeden pro 1-3 školy).		
Metodika a výpočet:	Počet psychologů (osob) celkem ve školách ORP Přeštice/šk.rok		
Zdroj čerpání dat:	MěÚ Přeštice (odbor školství) , ZŠ		

Problémový okruh	Slabá místní zakotvenost žáků		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Vznik systému regionálního vzdělávání		
Měrná jednotka	Ano/ne		

Správce měřítka	Vedoucí odboru školství ORP Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ano	ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Z analýz vyplynulo, že za úbytkem mladých lidí na venkově stojí též slabý vztah mladých lidí k místu, kde žijí. Z tohoto důvodu je cílem vytvořit vzdělávací systém s širším záběrem pro MŠ, ZŠ v území, který bude vzdělávat jak mladé lidi, tak pedagogické pracovníky a důležitým aspektem je zapojení jednotlivých obcí území ORP Přeštice – tzv. místně zakotvené učení by se mělo postupně vracet do škol a pomoci vytvářet vztah žáků k místu, kde žijí a být jedním z faktorů, které omezí odliv mladých lidí do velkých měst.		
Metodika a výpočet:	Existující / neexistující vzdělávací systém		
Zdroj čerpání dat:	ZŠ, MŠ		

Cíl	Posilovat regionální identitu využitím stávajících nebo vytvořením regionálních pomůcek		
Číslo indikátoru	3.1.1		
Název indikátoru	Počet regionálních učebních pomůcek		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Zástupce CPKP v Plzni		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Ve školách chybí výuka vytváření vztahu k domovu a místu, učebnice (vlastivědy, přírodovědy, dějepisu, prvouky...) jsou tvořeny celorepublikově a chybí regionální materiály určené pro žáky a též metodiky pro pedagogy. Propojení školy a lokality, ve které se nachází, se stalo námětem našeho projektu „Škola – srdce regionu“. Od června 2012 do května 2013 byly pro žáky přichystány aktivity, jejichž společným jmenovatelem bylo poznávání krajiny, která se nachází v bezprostředním okolí zúčastněných škol. Vznikla učební pomůcka pro školy (za území ORP Přeštice) v Řenčích a Dolní Lukavici. Bylo by přinejmenším vhodné, aby podobné metodické učebnice vznikly též pro konkrétní školy území ORP, ve spolupráci s odborníky z řad NNO.		
Metodika a výpočet:	Počet regionálních učebních pomůcek.		
Zdroj čerpání dat:	ZŠ		

Cíl	Posilovat regionální identitu využitím stávajících nebo vytvořením nových regionálních pomůcek		
Číslo indikátoru	3.1.2		
Název indikátoru	Počet spolupracujících obcí prostřednictvím svých škol a školských zařízení zapojených do tvorby a používání učebních pomůcek s regionální tematikou		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Předsedkyně Mikroregionu Přešticko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		21	21
Skutečnost	2		
Popis měřítka:	Vždy se říkalo, že škola by měla být ozdobou své obce – nejen vzhledem, ale i posláním. Školy jsou důležitými centry vzdělanosti a aktivního života každého regionu, proto je důležitá spolupráce školy s obcí a naopak. Při tvorbě učebních pomůcek jako jsou učebnice, pracovní listy atd. s důrazem získání místních znalostí by mělo být zapojeno co nejvíce obcí, jejichž děti navštěvují školu...		
Metodika a výpočet:	Počet obcí, které se zapojí do tvorby (zapojená obec bude zmiňovaná v učebních pomůckách)		
Zdroj čerpání dat:	ZŠ		

Cíl	Posilovat regionální identitu využitím stávajících nebo vytvořením nových pomůcek		
Číslo indikátoru	3.1.3		
Název indikátoru	Proškolování pedagogů - výukový program místně zakotvené učení		
Měrná jednotka	Počet škol		
Správce měřítka	Vedoucí odboru školství ORP Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	9
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Ve školách chybí výuka vytváření vztahu k domovu a místu, tzv. místně zakotvené učení. Důležité je nabídnout vzdělávání v této oblasti přímo pedagogům s programem šitým přímo na míru konkrétní škole a místa, zajištěno odborníky na výuku (spolupráce NNO). Z každé školy v ORP Přeštice by byla vhodná účast především pedagogů zaměřených na prvouku, vlastivědu, přírodovědu, dějepis, občanskou výchovu apod. – předměty, které obzvláště pracují s průřezovým tématem environmentálního vzdělávání.		
Metodika a výpočet:	Počet škol z ORP Přeštice, které se zapojí do programu vzdělávání pedagogů		
Zdroj čerpání dat:	ZŠ, NNO připravující vzdělávací program pro školy (pedagogy)		

Cíl	Rozvíjet zdravý životní styl dětí		
Číslo indikátoru	3.2.1		
Název indikátoru	Realizace akce Týdne zdravé snídaně		
Měrná jednotka	Ano / ne		
Správce měřítka	Vedoucí odboru školství ORP Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	ano
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Zasazení se o lepší nastavení správného stravování dětí by bylo naplňováno zavedením Týdne zdravé snídaně ve školách (myšleno min. 1 týden/školní rok). V ideálním případě by se akce účastnilo (v různých částech) 100% žáků škol ORP Přeštice.		
Metodika a výpočet:	Akce realizována ano/ne		
Zdroj čerpání dat:	ZŠ		

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při

naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
<u>předseda</u> : paní Miloslava Loudová (Obec Řenče)
<u>místopředseda</u> : Mgr. Karel Naxera (Město Přeštice)
<u>členové</u> : paní Ing. Hana Bouchnerová (Obec Nezdice), paní Pavlína Nohavová (Obec Píchovice), paní Eva Frank (Obec Buková)

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Udržení dětské skupiny Čtyřlístek	Ředitelka KKC Přeštice
2.1	Vybudování dopravního hřiště v Přešticích	Starosta Města Přeštice
2.2	Zřízení pozice dotačního poradce	Představenstvo Mikroregionu Přešticko
2.3	Sdílení společného školního psychologa	Vedoucí odboru školství ORP Přeštice
3.1	Posilovat regionální identitu využitím stávajících nebo vytvořením nových regionálních pomůcek	Centrum pro komunitní práci ZČ
3.2	Rozvíjet zdravý životní styl dětí	Vedoucí odboru školství ORP Přeštice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet odmítnutých dětí do MŠ	Vedoucí odboru školství ORP Přeštice
1.1	Počet obcí zapojených do využívání dětské skupiny	Ředitelka KKC Přeštice
2	Analýza stavu zázemí zařízení pro školní i mimoškolní aktivity	Vedoucí odboru školství ORP Přeštice
2.1.1	Vybudovaná dopravního hřiště	Starosta Města Přeštice
2.1.2	Počet zapojených škol	Starosta Města Přeštice
2.2.1	Zřízení pozice	Představenstvo Mikroregionu Přeštice
2.3.1	Počet sdílených psychologů	Vedoucí odboru školství ORP Přeštice
3	Vznik systému regionálního vzdělávání	Vedoucí odboru školství ORP Přeštice
3.1.1	Počet regionálních učebních pomůcek	Centrum pro komunitní práci ZČ
3.1.2	Počet spolupracujících obcí prostřednictvím svých škol a školských zařízení zapojených do tvorby a používání učebních pomůcek s regionální tematikou	Předsedkyně Mikroregionu Přeštice
3.1.3	Proškolování pedagogů - výukový program místně zakotvené učení	Vedoucí odboru školství ORP Přeštice
3.2.1	Realizace akce Týdne zdravé snídaně	Vedoucí odboru školství ORP Přeštice

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.¹

¹ Tabulka je univerzální a pro konkrétní území je nutné ji zpřesnit podle místních podmínek. V případě, že v době zpracování do souhrnného dokumentu nebudou vyjasněny konkrétní podmínky, bude uvedena obecně a v pozdějším období zaktualizována. To se týká zejména zodpovědné osoby/subjektu. Jakmile bude rozhodnuto o složení řídicí skupiny a o výběru manažera, je vhodné tuto informaci do souhrnného dokumentu doplnit (ne jmenovitě, ale funkčním zastoupením).

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit, bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejednalo-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok². Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Po-

² V případě, že se meziobecní spolupráce odehrává na bázi dobrovolného svazku obcí, musí být akční plán v souladu s rozpočtem svazku. Pokud probíhá spolupráce na smluvním základě, pak je potřeba, aby všechny aktivity uvedené v akčním plánu byly financovatelné (a tedy zahrnuté v rozpočtu) z rozpočtů jednotlivých zapojených obcí.

kud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost

v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů.³ Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

³ V současné době jsou na www.strukturalni-fondy.cz k dispozici návrhy operačních programů, které procházejí procesem schvalování v Evropské komisi. Na základě připomínek Evropské komise budou ještě zčásti přepracovány, nicméně nepředpokládá se jejich zásadní revize. Proto je vhodné vycházet z aktuální verze operačních programů, do zdroje financování uvést nejen název operačního programu, ale i jeho konkrétní specifický cíl.

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Na základě zpracované analytické a návrhové části lze říci, že síť předškolních, školních i dalších vzdělávacích zařízení v území SO ORP Přeštice je poměrně široká a diverzifikovaná. Jedním ze slabých stránek regionu je absence středního školství na území řešeného správního obvodu. V rámci tohoto strategického dokumentu jsou řešeny následující identifikované problémy předškolního či základního vzdělávání v území SO ORP Přeštice:

1. Nedostatečná kapacita zařízení pro děti 2 – 5 let
2. Zázemí pro školní a mimoškolní aktivity ne vždy plně odpovídají současným trendům
3. Slabá místní zakotvenost žáků

Návrhová část nabízí řešení těchto problémů prostřednictvím následujících cílů:

1. Udržení dětské skupiny Čtyřlístek
2. Vybudování dopravního hřiště v Přešticích
3. Zřízení pozice dotačního poradce
4. Sdílení společného školního psychologa
5. Posilování regionální identity využitím stávajících či vytvořením nových regionálních učebních pomůcek
6. Rozvíjet zdravý životní styl dětí

Realizací a naplněním cílů tohoto strategického dokumentu bude zvýšena kvalita předškolního i základního vzdělávání v území SO ORP Přeštice i posílena meziobecní spolupráce v této oblasti. Jako hlavní cíle, které je potřeba v území řešit je pak zřízení pozice dotačního poradce a posilování regionální identity. Prioritou je také udržení velmi dobře fungující dětské skupiny Čtyřlístek. Zástupci obcí se shodli, že pak všechny cíle uvedené v návrhové části budou v budoucnu realizovatelné.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategie meziobecní spolupráce v oblasti Školství a předškolního vzdělávání byla realizována následujícím způsobem:

Tab. č. 59: Postup tvorby strategie

Aktivita	Realizace	Popis
Analýza problematiky školství a předškolního vzdělávání	leden 2014 – duben 2014	Proběhla analýza řešené problematiky na základě kvantitativních dat i výstupů z rozhovorů se zástupci místní samosprávy i předškolních, školních i jiných vzdělávacích zařízení.
Rozhovory se zástupci samosprávy a klíčovými aktéry	únor 2014	Realizace rozhovorů, jejich cílem bylo identifikovat problémy

		a potřeby v rámci řešené problematiky v jednotlivých obcích i zařízeních.
Realizace pracovních skupin	duben 2014	Cílem tohoto setkání byla prezentace výstupů analytické části a diskuse o problémech a potřebách, které budou řešeny v rámci tohoto dokumentu
1. společné setkání zástupců samosprávy obcí SO ORP Přeštice	červen 2014	Proběhla prezentace stávajících výstupů realizace strategie v oblasti řešené problematiky
Tvorba vize meziobecní spolupráce SO ORP Přeštice	září 2014	Na setkání zástupců samosprávy byla definována vize meziobecní spolupráce SO ORP Přeštice
Tvorba návrhové části	září 2014 – prosinec 2014	Definice jednotlivých cílů, jejich popis a tvorba monitorovacích indikátorů

3.5. Přílohy

3.5.1. Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

3.5.2. Seznam zkratk

DDM	dům dětí a mládeže
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje
MěÚ	městský úřad
SŠ	střední škola
SVČ	středisko volného času
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ŠD	školní družina
ŠJ	zařízení školního stravování
ŠK	školní klub
RUD	rozpočtové určení daní
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
OPLZZ	Operační program lidské zdroje a zaměstnanost

4. Téma 2.: sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31.12.2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Ve správním obvodu ORP Přeštice působí 3 místní poskytovatelé sociálních služeb, kteří zde poskytují služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Místní občané nacházející se v tíživých sociálních situacích mohou využívat také služeb plzeňských organizací, které za občany do regionu dojíždějí. Dále jsou k dispozici místním občanům terénní služby organizací sídlících v Plzni a majících celokrajskou působnost. Co se týče služeb sociální prevence (např. azylové domy a kontaktní centra), jsou občané odkazováni na služby zejm. plzeňských organizací. Sociální služby v regionu doplňují organizace poskytující návazné služby, jako např. mateřské centrum či domácí ošetrovatelská péče.

Tab. č. 60: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

<i>Druh zařízení sociálních služeb*</i>	
Centra denních služeb	1
Denní stacionáře	1
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Chráněné bydlení	2
Ostatní	1
celkem	9

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

* Pozn. Další zařízení sociálních služeb, jako např. domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, azylové domy, noclehárny, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež a další nejsou v regionu provozovány.

Významným poskytovatelem sociálních služeb na území ORP Přeštice je Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy, která provozuje v regionu všechna místní zařízení sociálních služeb. Konkrétně se jedná o:

- centrum denních služeb Plamínek v Merklíně pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením a s autismem ve věku 19-60 let
- domov pro osoby se zdravotním postižením Radost v Merklíně určený pro osoby s mentálním postižením a autismem ve věku 18-60 let
- denní stacionář v Soběkurech pro osoby s postižením autismus a mentálním a kombinovaným postižením (zejm. těžšího stupně) ve věku 18-50 let
- chráněné bydlení Můj 1+0 v Merklíně a v Přešticích pro dospělé osoby s mentálním postižením a autismem

Mezi ostatní zařízení sociálních služeb sídlícími v ORP patří

- Pírko pro osoby s poruchou artistického spektra a mentálním postižením ve věku 16-60 let poskytující odlehčovací službu a Jubilata pro seniory se sníženou soběstačností, osoby se zdravotním postižením a rodiny s dětmi poskytující pečovatelskou službu (Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy)

Na území ORP Přeštice probíhá proces **komunitního plánování sociálních služeb** (kpss). V letech 2005-2007 probíhala 1. etapa kpss, jejímž výsledkem je komunitní plán na období 2007-2010. V letech 2010-2011 byl v další etapě kpss zpracován a schválen komunitní plán na období 2011-2014. V současné době ORP projednává podmínky a možnosti aktualizace komunitního plánu.

Území se nachází v blízkosti Plzně, proto je pro řešení nepříznivých sociálních situací místních občanů často využívána spolupráce s poskytovateli služeb sídlícími v Plzni. Např. v oblasti závislosti na návykových látkách jsou občané Přešticka odkazováni na poskytovatele působící v Plzni, z plzeňských služeb jsou dále využívány služby krizového bydlení (azylové domy, noclehárny), v neposlední řadě také např. sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.

Jak vyplývá z aktuálního komunitního plánu, v regionu sídlí následující organizace poskytující občanům **návazné služby**:

- Centrum domácí zdravotní péče, s.r.o. sídlící v Chlumčanech a poskytující domácí ošetrovatelskou péči
- Farní sbor ČCE v Přešticích provozující mateřské centrum, pořádající aktivity pro děti a mládež a realizující návštěvy seniorů
- Farní charita Přeštice zajišťující návštěvy seniorů a osamělých v domácím prostředí, domovech důchodců, LDN atd. a aktivity pro děti
- Klub důchodců Přeštice
- Občanské sdružení zdravotně postižených Přešticko, které organizuje kulturní akce a zajišťuje rehabilitace, pobytově ozdravné akce a poradenství

V regionu jsou také provozovány **domy s pečovatelskou službou**, a to v Přešticích, Štěnovicích, Chlumčanech a Merklíně.

Tab. č. 61: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	1
Denní stacionáře	1
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Chráněné bydlení	2
Sociální poradny	1
Pracoviště rané péče	1
Ostatní	9
celkem	16

Tab. č. 62: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP Přeštice působících v rámci ORP

<i>poř. číslo</i>	<i>název zařízení</i>	<i>typ zařízení</i>	<i>zřizovatel zařízení</i>	<i>sídlo zařízení (ORP)</i>
1.	Středisko pro ranou péči Plzeň, o.p.s.	pracoviště rané péče	Středisko pro ranou péči Plzeň, o.p.s.	Plzeň
2.	Terén pro ohrožené osoby	ostatní	Diakonie ČCE-středisko Západní Čechy	Plzeň
3.	Středisko osobní asistence Plzeňsko	ostatní	Hewer, o.s.	Praha
4	Centrum pro zdravotně postižené Plzeňského kraje	sociální poradna	Centrum pro zdravotně postižené Plzeňského kraje	Plzeň
5	Poradenské centrum Ledovec	ostatní	Ledovec , o.s.	Ledce
6	Centrum pečovatelských a ošetrovatelských služeb Město Touškov	ostatní	Centrum pečovatelských a ošetrovatelských služeb Město Touškov	Město Touškov
7	Člověk v tísni, o.p.s. Programy sociální integrace Plzeň	ostatní	Člověk v tísni, o.p.s.	Praha

Zdroj: Vlastní šetření

Ze zařízení sociálních služeb sídlících mimo ORP působí v Přešticích sociální poradna **Centra pro zdravotně postižené Plzeňského kraje** a v Chlumčanech **Centrum pečovatelských a ošetrovatelských služeb Město Touškov**, které zde občanům poskytuje pečovatelskou službu. Z ostatních zařízení má působnost v tomto ORP také Poradenské centrum **Ledovec** poskytující terénní formou službu sociální rehabilitace lidem s duševním onemocněním z okruhu psychotických onemocnění.

Z informací získaných při realizaci procesů komunitního plánování sociálních služeb v Plzeňském kraji v uplynulých letech vyplývá, že ze zařízení sociálních služeb sídlících mimo ORP Přeštice má v současné době působnost v celém Plzeňském kraji **Středisko pro ranou péči Plzeň**, o.p.s. poskytující službu rodinám s dětmi se zrakovým a kombinovaným postižením od narození do 7 let. Jedná se o zařízení pracoviště rané péče. Mezi ostatní zařízení sociálních služeb mající působnost v celém Plzeňském kraji, tedy i na území ORP Přeštice dále patří Terén pro ohrožené osoby zajišťovaný **Diakonií ČCE - středisko Západní Čechy** a poskytující terénní služby pro imigranty a azylanty, oběti obchodu s lidmi, oběti trestné činnosti a osoby komerčně zneužívané. Občanům se sníženou soběstačností z celého Plzeňského kraje jsou také určeny služby osobní asistence Střediska osobní asistence Plzeňsko provozovaného občanským sdružením **Hewer**. Jednotlivcům i rodinám s finančními problémy v kraji je určeno dluhové poradenství **Člověk v tísni, o.p.s.**

Vzhledem k absenci zařízení pro občany ohrožené sociálním vyloučením či sociálně vyloučené, jako jsou azylové domy, noclehárny, nízkoprahová zařízení, terapeutické komunity, ale i pro seniory a zdravotně postižené, jako jsou domovy pro seniory či domovy se zvláštním režimem, jsou občané regionu

v nepříznivých situacích odkazování na zařízení sídlící mimo území ORP, nejčastěji v Plzni, ale v případě potřeby i v dalších městech kraje.

Tab. č. 63: Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	<i>Druh sociální služby*</i>	
Služby sociální péče	Osobní asistentství	1
	Pečovatelská služba	2
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	1
	Denní stacionáře	1
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
	Chráněné bydlení	2

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

*Pozn. Sociální poradenství, některé druhy služeb sociální péče, jako např. týdenní stacionáře, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, a služby sociální prevence, jako např. azylové domy, noclehárny, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, kontaktní centra nejsou v regionu poskytovány místními poskytovateli služeb.

Jak již bylo uvedeno výše, významným poskytovatelem sociálních služeb na území ORP Přeštice je **Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy**, která v regionu provozuje centrum denních služeb, domov pro osoby se zdravotním postižením, denní stacionář, chráněné bydlení a poskytuje odlehčovací a pečovatelskou službu. Dalšími poskytovanými službami v regionu je pečovatelská služba **města Přeštice** a osobní asistence **o.p.s. Muži a ženy**.

Tab. č. 64: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	<i>Druh sociální služby</i>	
Služby sociální péče	Sociální poradenství	2
	Osobní asistentství	2
	Pečovatelská služba	3
	Tísňová péče	
	Průvodcovské a předčitatelské služby	
	Podpora samostatného bydlení	
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	1
	Denní stacionáře	1
	Týdenní stacionáře	
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
	Domovy pro seniory	
	Domovy se zvláštním režimem	
	Chráněné bydlení	2
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	
Raná péče	1	

	Telefonická krizová pomoc	
	Tlumočnické služby	
	Azylové domy	
	Domy na půl cesty	
	Kontaktní centra	
	Krizová pomoc	
	Intervenční centra	
	Nízkoprahová denní centra	
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	
	Noclehárny	
	Služby následné péče	
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	
	Sociálně terapeutické dílny	
	Terapeutické komunity	
	Terénní programy	1
	Sociální rehabilitace	1

Zdroj: Vlastní šetření

Jak již bylo také uvedeno výše, z poskytovatelů sociálních služeb sídlících mimo území ORP v regionu působí:

- Centrum pro zdravotně postižené Plzeňského kraje - sociální poradenství
- Centrum pečovatelských a ošetrovatelských služeb Město Touškov – pečovatelská služba v Chumčanech
- o.s. Ledovec - terénní forma služby sociální rehabilitace

Celokrajnou působnost mají následující organizace (bližší popis služeb je uveden výše):

- Středisko pro ranou péči Plzeň, o.p.s. – raná péče
- Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy - terénní program
- o.s. Hewer – osobní asistence
- Člověk v tísni, o.p.s. – sociální poradenství

Tab. č. 65: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

<i>Druh služby*</i>	<i>zřizovatel</i>					
	<i>MPSV</i>	<i>kraj</i>	<i>obec</i>	<i>církev</i>	<i>FO</i>	<i>jiný</i>
Posuzovaný správní obvod	Přeštice					
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb				1		
Denní stacionáře				1		
Domovy pro osoby se zdravotním postižením				1		
Chráněné bydlení				2		
Ostatní			1	2		1
celkem	0	0	1	7	0	1

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

* Pozn. Další zařízení sociálních služeb, jako např. domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, azylové domy, noclehárny, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež a další nejsou v regionu provozovány.

Tab. č. 66: Počet sociálních služeb dle zřizovatele

	<i>typ sociální služby*</i>	<i>MPSV</i>	<i>kraj</i>	<i>obec</i>	<i>církev</i>	<i>FO</i>	<i>jiný</i>
Služby sociální péče	Osobní asistenci						1
	Pečovatelská služba			1	1		
	Odlehčovací služby				1		
	Centra denních služeb				1		
	Denní stacionáře				1		
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením				1		
	Chráněné bydlení				2		
	celkem	0	0	1	7	0	1

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

*Pozn. Sociální poradenství, některé druhy služeb sociální péče, jako např. týdenní stacionáře, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, a služby sociální prevence, jako např. azylové domy, noclehárny, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, kontaktní centra nejsou v regionu poskytovány místními poskytovateli služeb.

Zřizovatelem většiny sociálních služeb v ORP je **církev**, což vyplývá ze skutečnosti, že většinu služeb v území poskytuje Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy (centrum denních služeb, denní stacionář, domov pro osoby se zdravotním postižením a chráněné bydlení). **Obec** (Přeštice) je poskytovatelem pečovatelské služby a **obecně prospěšná společnost** (Muži a ženy) zajišťuje v regionu osobní asistenci.

Tab. č. 67: Kapacita zařízení sociálních služeb

	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Druh zařízení sociálních služeb*															
Centra denních služeb						22									
Denní stacionáře						18									
Domovy pro osoby se zdravotním postižením				30											
Chráněné bydlení				17											
Ostatní	35			4							100				

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

* Pozn. Další zařízení sociálních služeb, jako např. domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, azylové domy, noclehárny, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež a další nejsou v regionu provozovány.

Kapacita ostatních zařízení je následující:

- *odlehčovací služba*: pobytová forma 35 klientů a 4 lůžka
- *pečovatelská služba na Merklínsku*: terénní forma 30 klientů

- *pečovatelská služba na Přešticku*: terénní forma 70 klientů (v registru poskytovatelů uvedeno 220 klientů pro ambulantní i terénní formu, což v současnosti neodpovídá)

Z rozhovorů s poskytovateli sociálních služeb vyplynulo, že kapacita zařízení a služeb v ORP je **dostačující**, nejsou evidováni neuspokojení zájemci o službu. Zájem o odlehčovací službu je projevován zejména v létě, v průběhu roku méně. Bariérou pro využívání služby může být skutečnost, že zařízení není plně bezbariérové. Kapacita centra denních služeb je za stávajících prostorových podmínek optimální. Ale po uvolnění prostor chráněného bydlení v Merklíně (přesun do Přeštic) by bylo možné prostory centra denních služeb rozšířit. I zařízení centra denních služeb není bezbariérové - jedná se o patrovou budovu bez výtahu. Pečovatelská služba na Přešticku je poskytována v naprosté většině v domácnostech klientů mimo domy s pečovatelskou službou (což může nasvědčovat nevhodnému využívání bytů v DPS - spíše pro řešení bytové situace v rodině klientů nebo jako sociální byty). Působnost služby je v celé ORP, v současné době je uzavřeno cca 20 smluv s obcemi o zajišťování pečovatelské služby. Služba má k dispozici 1 auto, které pro stávající potřeby dostačuje.

Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

Jak již je výše zmíněno, z rozhovorů s poskytovateli pečovatelské služby a odlehčovací služby vyplynulo, že kapacity služeb jsou dostačující (nejsou evidováni neuspokojení zájemci o službu).

Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012

V roce 2012 byla udělena akreditace v oblasti dobrovolnické služby Diakonii ČCE - středisko Západní Čechy, která je významným poskytovatelem sociálních služeb v regionu ORP. Dobrovolníci působí v Diakonii ČCE - středisko Západní Čechy a v přijímající organizaci MOŽNOSTI TU JSOU, o.p.s. Dobrovolnická činnost je různorodá, zaměřuje se především na volnočasové aktivity, dobrovolníci působí jako společníci, pořádají a organizují různé akce pro klienty. Jak vyplynulo z rozhovorů s pracovníci Diakonie, dobrovolníci v regionu působí v centru denních služeb v Merklíně a také v denním stacionáři v Soběkurech. Bariérou pro činnost dobrovolníků v těchto zařízeních je však nevyhovující dopravní dostupnost obcí, zejm. o víkendech.

Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012

Jak již je uvedeno výše, v roce 2012 získala akreditaci v oblasti dobrovolnické služby Diakonii ČCE – středisko Západní Čechy. Akreditace byla udělena pro oblast: pomoc osobám sociálně slabým, zdravotně postiženým, seniorům a pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase. Jiné projekty v oblasti dobrovolnické služby nebyly dle zjištěných informací v regionu v letech 2010-2012 realizovány.

Tab. č. 68: Obecní výdaje na sociální oblast

Roky	Výdaje	Účel
2003	85 040,-	Sociální poradenství
2004	60 550,-	Sociální poradenství, Domovy-penziony pro matky s dětmi, Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc

Roky	Výdaje	Účel
2005	70 200,-	Sociální poradenství, Sociální péče a pomoc dětem a mládeži, Domovy-penziony pro matky s dětmi, Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc
2006	512 670,-	Sociální poradenství, Domovy-penziony pro matky s dětmi, Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc
2007	3 886 280,-	Sociální poradenství, Domovy-penziony pro matky s dětmi, Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc, Služby sociální péče
2008	3 181 810,-	Sociální poradenství, Domovy-penziony pro matky s dětmi, Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc, Služby sociální péče, Služby sociální prevence
2009	2 812 110,-	Domovy-penziony pro matky s dětmi, Pečovatelská služba pro rodinu a děti, Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc, Služby sociální péče, Služby sociální prevence
2010	2 317 360,-	Sociální poradenství, Domovy-penziony pro matky s dětmi, Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc, Služby sociální péče, Služby sociální prevence
2011	2 446 310,-	Sociální poradenství, Sociální péče a pomoc dětem a mládeži, Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc, Služby sociální péče
2012	2 626 230,-	Sociální poradenství, Sociální péče a pomoc dětem a mládeži, Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc, Služby sociální péče, Služby sociální prevence

Zdroj: Svaz měst a obcí České republiky

Dle údajů poskytnutých Svazem měst a obcí ČR vydávaly obce nacházející se ve správním území ORP Přeštice v letech 2003-2012 finanční prostředky v oblasti sociálních služeb na **sociální poradenství** (vyjma roku 2009). Ze služeb **sociální péče** směřovaly výdaje obcí do kapitoly sdružující služby osobní asistence, pečovatelská služba a podpora samostatného bydlení a na podporu ostatních služeb a činnosti v oblasti sociální péče, např. odlehčovací služby. Ze **služeb sociální prevence** obce finančně podpořily ranou péči a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a ostatní služby a činnosti v oblasti sociální prevence zahrnující zejm. sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, telefonickou krizovou pomoc, tlumočnické služby a další činnosti. V rámci **sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoci** se obce finančně podílely na sociální pomoci osobám v hmotné nouzi a občanům sociálně nepřizpůsobivým a ostatní sociální péči a pomoci ostatním skupinám obyvatelstva včetně např. programů pomoci propuštěným vězňům včetně prevence kriminality apod. Dle výše uvedené tabulky v letech 2004-2010 směřovaly obecní výdaje v sociální oblasti také na domovy-penziony pro matky s dětmi a v letech 2005, 2011 a 2012 také na sociální péči a pomoc dětem a mládeži.

Nárůst výdajů obcí na sociální oblast v letech 2006 a 2007 s největší pravděpodobností souvisel s legislativními změnami v tomto roce (schválení zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách) a se zřízením a poskytováním pečovatelské služby městem Přeštice.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. č. 69: Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Poskytovatelé sociálních služeb	<ul style="list-style-type: none"> – zájem uživatelů o službu – dostatek finančních prostředků na zajištění služeb – spolupráce ze strany obcí, partnerský přístup ze strany obcí – vzájemná spolupráce subjektů v sociální oblasti – podpora ze strany obcí, kraje a státu 	<ul style="list-style-type: none"> – nedostatek financí na služby – neposkytování potřebné služby – poskytování nekvalitní služby – nedostatek personálních kapacit – neochota spolupracovat 	<ul style="list-style-type: none"> – osobní komunikace – e-mailová a telefonická komunikace – společná setkání 	<ul style="list-style-type: none"> – zajištění společných setkání
Uživatelé služeb	<ul style="list-style-type: none"> – cenově dostupné služby – kvalitní služby – místně dostupné služby – možnost výběru (pobytové sl., terénní sl.) a návaznost služeb 	<ul style="list-style-type: none"> – neochota hradit služby – nezájem o služby – nedostatek informací o službách – využití služeb vnímáno jako slabost (nepostarání se o rodiče) – neporozumění problematice, např. příspěvek na péči 	<ul style="list-style-type: none"> – osobní kontakt – obecní zpravodaje, místní tisk – informační letáky – webové stránky 	<ul style="list-style-type: none"> – zvýšení informovanosti uživatelů o sociálních službách
Rodinní příslušníci uživatelů	<ul style="list-style-type: none"> – dobrá dostupnost služby – cenová dostupnost služby – kvalitní služby 	<ul style="list-style-type: none"> – nezájem o službu – nedostupnost požadované služby – nedostatek informací o službách 	<ul style="list-style-type: none"> – informační letáky – místní tisk – webové stránky obcí 	<ul style="list-style-type: none"> – zvýšení informovanosti rodinných příslušníků uživatelů o sociálních službách

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Veřejnost nečerpající služby	<ul style="list-style-type: none"> – srozumitelné informace o službách – kvalitní služby – cenově dostupné služby 	<ul style="list-style-type: none"> – nezájem o sociální služby – neporozumění problematice – nezapojování se do plánování sociálních služeb – vnímání nespravedlnosti-protěžování některých cílových skupin 	<ul style="list-style-type: none"> – osobní informování – prezentace v médiích (tisk, televize, rádio) 	<ul style="list-style-type: none"> – zvýšení informovanosti, např. při akcích místních spolků a sdružení, při místních kulturních akcích, při pořádání dnů otevřených dveří poskytovatelů služeb, dnů pro sociální služby apod. – zvýšení informovanosti prezentací v místním tisku, místním zpravodaji apod.
Představitelé obcí SO ORP Přeštice	<ul style="list-style-type: none"> – zajištění potřeb občanů obcí – optimalizace výdajů na služby – společné řešení problémů v sociální oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> – nedostatek zdrojů – nezájem o sociální služby, jiné priority 	<ul style="list-style-type: none"> – osobní komunikace – společná jednání a setkání – komunikace s poskytovateli služeb, se zástupci uživatelů 	<ul style="list-style-type: none"> – informovanost o problematice ze strany poskytovatelů služeb a zástupců uživatelů – realizace společných záměrů v sociální oblasti
Plzeňský kraj	<ul style="list-style-type: none"> – zajištění potřeb občanů kraje – optimalizace sítě služeb a zařízení – optimalizace výdajů na služby – zajištění služeb obcemi a dalšími subjekty 	<ul style="list-style-type: none"> – špatné rozmístění zařízení a služeb v rámci území kraje – nejasná pravidla pro přidělování dotací na sociální služby 	<ul style="list-style-type: none"> – e-mailová, telefonická komunikace se zástupci obcí, poskytovateli služeb, zástupci uživatelů služeb – osobní setkávání se zástupci obcí, poskytovateli služeb, zástupci uživatelů služeb 	<ul style="list-style-type: none"> – diskuze a jednání se zástupci obcí, poskytovateli služeb a zástupci uživatelů služeb – prosazování společných zájmů

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Stát	<ul style="list-style-type: none"> – zajištění potřeb občanů ČR – optimalizace sítě služeb a zařízení – optimalizace výdajů na služby – zapojení obcí do financování sociálních služeb 	<ul style="list-style-type: none"> – špatné rozmístění zařízení a služeb v rámci ČR – nevhodná struktura financování sociálních služeb 	<ul style="list-style-type: none"> – komunikace se zástupci obcí, zástupci poskytovatelů služeb a zástupci sdružení uživatelů 	<ul style="list-style-type: none"> – jednání se zástupci obcí, poskytovatelů a uživatelů služeb – prosazování společných zájmů
Média	<ul style="list-style-type: none"> – náměty – zajímavé příběhy či události 	<ul style="list-style-type: none"> – zájem o negativní události či příběhy – zkresení informací 	<ul style="list-style-type: none"> – osobní, telefonické, e-mailové jednání se zástupci obcí 	<ul style="list-style-type: none"> – jednání o partnerství s médii – navázání dlouhodobé spolupráce

Zdroj: Vlastní šetření

Analýza cílových skupin byla zpracována na základě rozhovorů se zástupci obcí a poskytovateli sociálních služeb.

Tab. č. 70: Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D	
Finanční riziko				
Nedostatek financí na zajištění služeb (provozní náklady)	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> – získání sponzorských příspěvků – vícezdrojové financování služeb
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> – využití dotací a grantů (státní, EU)
Stávající systém financování služeb-uživatelé získávají PnP, ale nekupují soc.sloužby, jednotlivé granty (nestabilita, nejistota)	3	2	6	<ul style="list-style-type: none"> – změnit systém financování sociálních služeb
Organizační riziko				
Málo místních poskytovatelů sociálních služeb	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> – průzkumy potřeb občanů

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D	
Nezajištění potřebných sociálních služeb	3	3	9	- průzkumy potřeb občanů
				- pravidelná setkávání poskytovatelů a zástupců samosprávy
Nezájem či neochota obcí spolupracovat na řešení sociální oblasti	2	2	4	- společná setkání zástupců obcí, poskytovatelů sociálních služeb, pracovníků obecních úřadů
Právní riziko				
Nevhodné reformy či změny zákonů	3	2	6	- připomínkování plánovaných změn - upozorňování na dopady plánovaných změn či reforem
Technické riziko				
Špatný technický stav budov, nevhodné prostory	2	3	6	- využití dotací a grantů pro zlepšení technického stavu
Nevyhovující vybavení zařízení soc. služeb	2	2	4	- využití dotací a grantů pro obnovu a zajištění potřebných pomůcek a vybavení
Věcné riziko				
Nízká kvalita služeb	2	2	4	- pravidelná setkávání poskytovatelů a zástupců samosprávy - sledování kvality služeb
Bariéry na straně uživatelů pro využití služeb	2	2	4	- informační kampaň o jednotlivých sociálních službách - sledování kvality služeb - průzkumy potřeb občanů
Nedostatečné personální zajištění služeb	2	3	6	- vzdělávání zaměstnanců - péče o pracovníky
Špatná dopravní dostupnost mimo města	3	2	6	- zlepšení dopravní dostupnosti

Zdroj: Vlastní šetření

Analýza rizik byla zpracována na základě rozhovorů se zástupci obcí a poskytovateli sociálních služeb. Z analýzy vyplývá, že největšími riziky v oblasti sociálních služeb jsou rizika finanční a organizační. Organizační rizika vyplývají ze skutečnosti, že v regionu působí málo poskytovatelů sociálních služeb. Tito poskytovatelé jsou zaměřeni na potřeby seniorů a osob se zdravotním postižením, přesto v ORP není provozován např. domov pro seniory. V regionu nepůsobí poskytovatel zaměřený na potřeby osob

ohrožených sociálním vyloučením či sociálně vyloučených, tito občané jsou odkazováni na poskytovatele sídlící mimo region, zejm. v Plzni (azylové domy, noclehárny, služby v oblasti návykových látek, sanace rodiny a další). Finanční rizika vyplývají ze stávajícího systému financování sociálních služeb – poskytovatelé sociálních služeb se každoročně potýkají s velkou nejistotou ohledně zajištění financí na poskytované služby.

4.1.4. SWOT analýza oblasti

Tab. č.71: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<p>1. Kvalitně funguje Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy (9)</p> <p>2. Dobře funguje Farní sbor ČCE v Přešticích (7)</p> <p>2. Dobře funguje organizace pro zdravotně postižené (7)</p>	<p>1. Chybí provázanost - užší spolupráce mezi subjekty (9)</p> <p>2. Neochota lékařů předepisovat domácí ošetrovatelskou péči a informovat o soc. službách a ošetrovatelské péči (8)</p> <p>3. Absence praktických lékařů v menších obcích, málo ordinačních hodin odborných lékařů (6)</p>
<p>3. Poskytování pečovatelské služby v Přešticích (5)</p> <p>3. Volnočasové aktivity pro děti (5)</p> <p>4. Dobře funguje pečovatelská služba Jubilata (4)</p> <p>4. Dobrá spolupráce s obcemi Soběkury, Merklín, Chlumčany (4)</p> <p>5. Dobrá domácí ošetrovatelská péče na Přešticku (3)</p> <p>6. Dobrá spolupráce se ZŠ, MŠ, MÚ, policií v Přešticích, soc. odborem (2)</p> <p>6. Dobrá spolupráce s lékaři na Chlumčansku (2)</p>	<p>3. Špatná dostupnost informací pro občany, malá informovanost občanů i obcí o příspěvku na péči a souvisejících právech a povinnostech, malá informovanost o službách (6)</p> <p>4. Chybí dům pro seniory s 24hodinovou péčí (5)</p> <p>5. Chybí osobní asistence (4)</p> <p>5. Propojenost pečovatelské služby a domácí ošetr.péče v celém regionu (4)</p> <p>6. Chybí sociální bydlení (3)</p> <p>6. Problémy s drogově závislými (3)</p> <p>6. Chybí zařízení pro lidi s mentálním postižením a autismem nad 60 let (3)</p> <p>7. Špatná dopravní obslužnost menších obcí, spoje nenavazují (3)</p> <p>8. Absence krizových/nouzových bytů (2)</p> <p>8. Špatné využívání bytů v DPS (2)</p> <p>8. Nedostatek lékáren/výdejen léků (2)</p> <p>9. V kraji chybí pobytové zařízení pro děti s autismem (1)</p>
Příležitosti	Ohrožení

1. Účelné a účelové využívání finančních prostředků (10) 2. Jednání s pojišťovny o působení lékařů v obcích a předepisování domácí ošetrovatelské péče (9) 3. Výchova k sociálním hodnotám, k odpovědnosti (7) 4. Nastavení parametrů pro financování soc. služeb (4) 4. Komplexní přístup v soc. oblasti (4) 5. Využití grantů a dotací (2) 5. Spolupráce s ÚP na snižování nezaměstnanosti (2) 6. Dobrovolnictví (1)	1. Sociální politika státu (např. nezaměstnanost mladých a na druhé straně zvyšování věku odchodu do důchodu apod.) (9) 2. Postoj lidí k péči o rodiče či příbuzné (8) 3. Nastavení příspěvku na péči (6) 4. Generace dětí v soc. slabých rodinách, chybí vzor (5) 4. Zvyšuje se nezaměstnanost (5) 5. Posuzování invalidity, zdravot. postižení (2) 6. Zvyšuje se zadluženost obyvatel (1)
---	---

Zdroj: Vlastní šetření

Podkladem pro zpracování SWOT analýzy tématické oblasti „sociální oblast“ na území ORP Přeštice byly výstupy z rozhovorů se zástupci obcí a měst, s místními poskytovateli sociálních služeb a s vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Přeštice. Rozhovory byly realizovány v únoru až dubnu 2014. Takto získané podklady byly projednány na setkání konaném dne 22.4.2014 v Kulturním a komunitním centru v Přešticích. Setkání se zúčastnili poskytovatelé sociálních služeb, organizace poskytující návazné služby, zástupci obcí a pracovníci obecních úřadů. Na setkání byla také účastníky zhodnocena důležitost či významnost jednotlivých položek SWOT analýzy (první položka je nejvýznamnější, v závorce uveden počet získaných bodů).

Za **nejsilnější silné stránky** sociální oblasti v ORP Přeštice je považováno fungování Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy, Farního sboru ČCE v Přešticích a organizace pro zdravotně postižené. **Významným nedostatkem** je nefungující provázanost služeb a chybějící užší spolupráce mezi jednotlivými subjekty působícími v sociální oblasti, ať už se jedná o neziskové organizace, obce, či další úřady a instituce. Občané i poskytovatelé služeb se potýkají s neochotou lékařů předepisovat domácí ošetrovatelskou péči a informovat své pacienty o sociálních a návazných službách, které by jim mohly pomoci (lékaři jsou vnímáni jako důležitý zdroj informací pro některé skupiny uživatelů služeb, zejm. seniory a zdravotně postižené). Region se také potýká s absencí praktických lékařů v menších obcích a s nedostatečným rozsahem ordinačních hodin odborných lékařů. Také informovanost občanů i zástupců obcí o službách a problematice příspěvku na péči byla vyhodnocena jako nedostatečná. Ze sociálních služeb jsou v regionu postrádány pobytové zařízení pro seniory s 24hodinovou péčí, osobní asistence, sociální bydlení. Účelné a účelové využívání finančních prostředků, jednání s pojišťovny o působení lékařů v obcích a předepisování domácí ošetrovatelské péče a výchova k sociálním hodnotám a k zodpovědnosti jsou vnímány jako **největší příležitosti** ke zlepšení v sociální oblasti v regionu. Za **největší ohrožení** sociální oblasti je považována sociální politika státu, postoj lidí k péči o rodiče a příbuzné a nastavení příspěvku na péči.

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V regionu působí pouze 3 místní poskytovatelé sociálních služeb. **Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy**, která zde provozuje zařízení pro osoby s mentálním, příp. kombinovaným postižením, a autismem, konkrétně chráněné bydlení, denní stacionář a domov pro osoby se zdravotním postižením. Kromě toho poskytuje také pečovatelskou službu pro seniory se sníženou soběstačností a zdravotně postižené a odlehčovací službu pro zdravotně postižené. Dalším místním poskytovatelem je **město Přeštice** zajišťující pečovatelskou službu v rámci celé ORP a v neposlední řadě v regionu působí **o.p.s. Muži a ženy** nabízející osobní asistenci seniorům, zdravotně postiženým a rodinám s dětmi.

Pro občany regionu jsou také dostupné služby dalších poskytovatelů, kteří do regionu dojíždějí. Jedná se o sociální poradenství **Centra pro zdravotně postižené Plzeňského kraje** a terénní forma sociální rehabilitace pro lidi s duševním onemocněním z okruhu psychotických onemocnění poskytovaná **o.s. Ledovec**. V neposlední řadě na Chlumčansku poskytuje pečovatelskou službu **Centrum ošetřovatelských a pečovatelských služeb Město Touškov**. Pro občany Přešticka jsou také dostupné služby plzeňských poskytovatelů s celokrajskou působností. Jedná se o službu rané péče poskytovanou rodinám s dětmi se zrakovým a kombinovaným postižením od narození do 7 let, dále se jedná o terénní program pro ohrožené osoby zajišťovaný Diakonií ČCE - středisko Západní Čechy, o osobní asistenci poskytovanou seniorům, zdravotně postiženým a rodinám s dětmi o.s. Hewer a v neposlední řadě o dluhové poradenství zajišťované Člověkem v tísní, o.p.s.

Poskytované sociální služby doplňují **služby návazné**, jako jsou domácí ošetřovatelská péče, domy s pečovatelskou službou a aktivity jednotlivých spolků a sdružení (Farní sbor ČCE v Přešticích, Farní charita Přeštice, Klub důchodců Přeštice, Občanské sdružení zdravotně postižených Přešticko).

Co se týče rozložení sociálních služeb na území ORP, jsou služby soustředěné zejm. do 2 lokalit, a to **Přeštice** a **Merklínsko**. Merklínsko se potýká s nevyhovující dopravní obsluhností. Chybějící spoje o víkendech a nedostatečné spoje v pracovních dnech jsou velkou komplikací zejm. pro rodinné příslušníky uživatelů služeb, kteří jsou odkázáni na hromadnou dopravu, tak také pro zaměstnance poskytovatelů, i pro dobrovolníky. Uživatelé jsou do zařízení na Merklínsku sváženi mikrobusem. Nevyhovující dopravní dostupnost obcí (zejm. o víkendech) vnímají jak zástupci obcí, tak poskytovatelé služeb.

Přestože jsou místně zajištěny téměř výhradně sociální služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, na území ORP není provozováno **pobytové zařízení pro seniory** typu domov pro seniory, denní či týdenní stacionář. Potřeba tohoto zařízení v regionu vzešla z průzkumu potřeb občanů realizovaných v rámci komunitního plánování sociálních služeb, z rozhovorů s poskytovateli služeb a zástupci obcí v rámci projektu Meziobecní spolupráce a také ze SWOT analýzy sociální oblasti zpracované na základě společného setkání. Město Přeštice na tuto potřebu reagovalo nákupem budov a pozemků v Přešticích – Pohořko od Zemědělského družstva Kbel. V současné době se zjišťuje, jaká forma služby by byla nejpotřebnější a nejvhodnější (domov pro seniory, týdenní stacionář, byty apod.) a hledají se vhodné dotační tituly. S ohledem na očekávané stárnutí obyvatel je žádoucí se tématem různých forem pobytových zařízení pro seniory v regionu více zabývat.

Tématem pro řešení v oblasti služeb pro seniory a zdravotně postižené je také **propojenost domácí ošetřovatelské péče a pečovatelské služby** v celém regionu. Téma úzce souvisí s ochotou lékařů domácí ošetřovatelskou péči předepisovat.

Jako problematické se také jeví zajištění služby **osobní asistence**. Z rozhovorů vyplynulo, že je problematické nalézt vhodnou osobu pro zajištění služby, vhodného asistenta ke konkrétním klientům. V regionu působí o.p.s. Muži a ženy a o.s. Hewer. Přesto opakovaně zaznívá (v rámci kpss i projektu meziobecní spolupráce), že v regionu nejsou asistenční služby zajištěny.

V regionu nejsou poskytovány služby pro **osoby sociálně vyloučené** (azylové domy, noclehárny, nízko-prahová centra, kontaktní centra, následná péče apod.). V případě potřeby těchto služeb jsou lidé odkazováni na plzeňské poskytovatele služeb. Aktuální možnosti a schopnosti osob sociálně vyloučených dojet za těmito potřebnými službami však mohou být bariérou pro využití služeb. Nárůst problémů s drogově závislými, chybějící nouzové/krizové byty, chybějící sociální bydlení, chybějící azylový dům pro matky s dětmi se dotýká zejm. zástupců obcí a pracovníků sociálního odboru.

Drogová problematika u dětí a mládeže je také řešena v komunitním plánu. Celá tato oblast služeb se jeví jako další téma pro diskuzi o možném řešení v rámci meziobecní spolupráce.

Subjekty působící v sociální oblasti v regionu postrádají **větší propojenost služeb, větší vzájemnou spolupráci subjektů**, která by vedla k větší efektivitě poskytovaných služeb. V neposlední řadě byla jako nedostačující vyhodnocena informovanost občanů o sociálních službách a jako nevhodná dostupnost stávajících informací. Ze zjištěných informací vyplynulo, že kapacity stávajících sociálních služeb jsou dostačující.

Akreditaci v oblasti dobrovolnické služby má od roku 2012 Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy, která je významným poskytovatelem sociálních služeb v regionu.

V regionu je realizováno **komunitní plánování sociálních služeb** od roku 2005, do procesu jsou zapojeny všechny obce v ORP.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem na základě diskusí v pracovních skupinách a výstupů z rozhovorů se zástupci jednotlivých obcí. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy), následně zpracovaných Nástinů opatření a diskuze v pracovních skupinách byly realizačním týmem definovány problémové okruhy. Pracovní skupiny byly složeny ze zástupců obcí ORP, poskytovatelů sociálních služeb a zástupců sociálního odboru ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

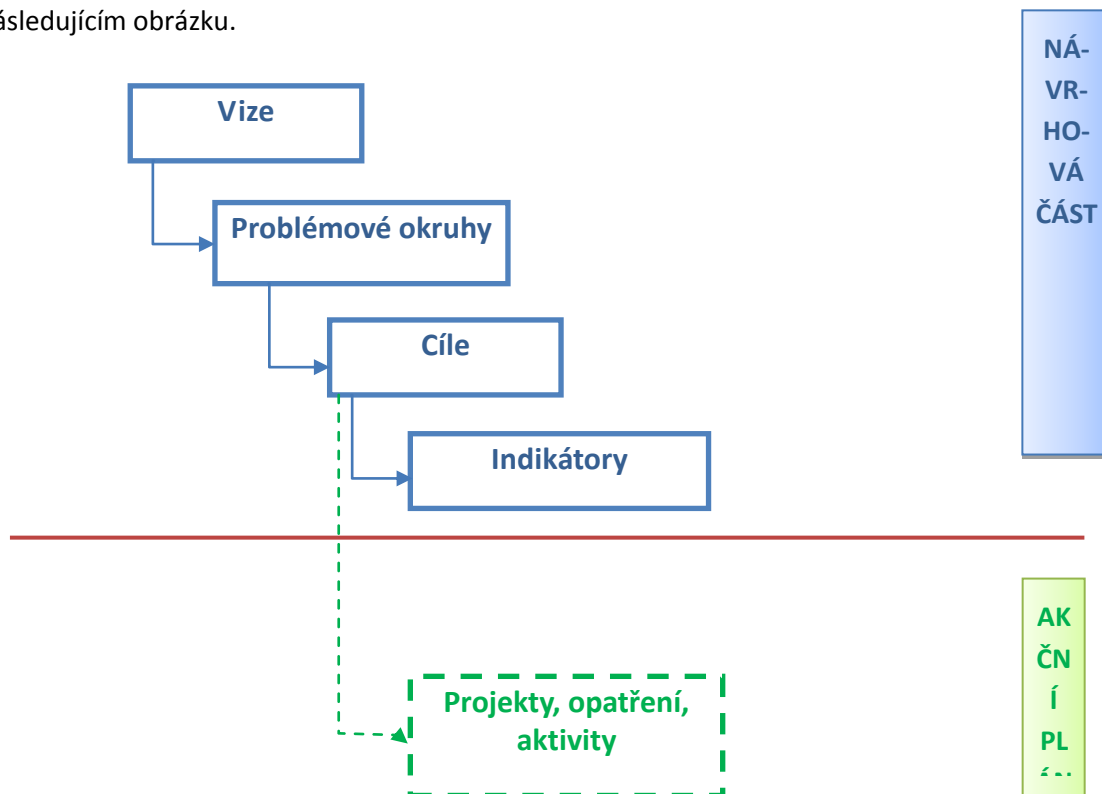
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Problémové okruhy byly vytvořeny realizačním týmem na základě diskusí v pracovních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce					
Sociální služby	Problémový okruh 1 Absence sociálního bydlení	Problémový okruh 2 Absence pobytových služeb pro seniory	Problémový okruh 3 Zkvalitnění spolupráce v rámci domácí péče pro seniory	Problémový okruh 4 Zkvalitnění spolupráce v sociální a zdravotní oblasti	
	cíl 1.1 Zajištění sociálního bydlení v ORP Přeštice	cíl 2.1 Pobytové služby pro seniory	cíl 3.1 Spolupráce v rámci domácí péče pro seniory	cíl 4.1 Spolupráce subjektů při řešení problémů v sociální oblasti	cíl 4.2 Spolupráce v zajištění lékařské péče v obcích

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize:

Správní obvod ORP Přeštice trvale úspěšně překonává administrativní hranice města a obcí, čímž vytváří otevřené a přátelské prostředí pro obyvatele regionu. Ve všech obcích je v součinnosti s hospodářskou politikou státu, podporovanou právníckými osobami a zodpovědnými občany zajištěno efektivní odpadové hospodářství. Školní i mimoškolní aktivity včetně zázemí plně odpovídají požadavkům dětí, žáků, mládeže i jejich rodičů, přičemž je kladen důraz na historický význam regionu a tradice, místní kulturu, ochranu přírody a zdravý životní styl. Kvalitní sociální péče funguje pro občany všech obcí ORP Přeštice, zahrnuje odpovídající nabídku služeb a propojenost sociální a zdravotní péče, čímž je naplňován komunitní plán sociálních služeb ORP Přeštice. Celá oblast zachovává venkovský ráz sídel v malebné krajině, respektuje její užitnou hodnotu a současně ji vnímá jako oázu klidu a zdravého místa pro život místních i příchozích

Problémový okruh č. 1 – Absence sociálního bydlení

V SO ORP Přeštice nejsou provozována zařízení poskytující krizové či azylové bydlení, nejsou zde provozovány sociální byty. V případě potřeby těchto služeb jsou lidé odkazováni na plzeňské poskytovatele služeb, jejichž kapacita je však často nedostačující. V současné době je velmi náročné získat statistické údaje o tom, kolik lidí vyhledává krizové či azylové bydlení mimo region, neboť tito lidé mohou oslovit zařízení kdekoliv v České republice. Problémový okruh byl tedy definován zejména na základě již výše uvedené absence sociálního bydlení a na základě realizovaných rozhovorů s poskytovateli sociálních služeb a zástupci místní samosprávy. Z těchto rozhovorů vyplynula potřeba zajištění společných krizových/nouzových bytů či spolupráce v oblasti sociálního bydlení.

Řešením problémového okruhu je vyčlenění několika bytů z bytového fondu města či obce pro řešení potřeb občanů v krizových či sociálně nepříznivých situacích. Tyto byty by byly k dispozici i pro potřeby občanů dalších obcí v ORP s tím, že obce by se v případě využití bytů podílely na úhradě nákladů za provoz bytů. V souvislosti s provozováním sociálních bytů je žádoucí zabývat se vytvořením takových podmínek, aby občané užívající sociální byty a motivovaní svoji situaci řešit mohly tyto byty opustit a získat bydlení odpovídající jejich možnostem a kompetencím (v rámci komerčního trhu s byty či bytového fondu města). Často je potřebná podpora těchto občanů ze strany terénních sociálních služeb, které napomáhají zvyšovat kompetence občanů pro udržení vlastního bydlení (zvládnání rodinného rozpočtu, pochopení povinností v souvislosti s bydlením a nutnosti jejich plnění apod.).

Řešení tohoto problémového okruhu by nejenom zkvalitnilo sociální infrastrukturu v regionu a umožnilo obyvatelům z regionu řešit své sociální problémy v území svého bydliště (což zejména pokud zde pracují, je velmi důležité), ale existovala by v SO ORP alternativa k soukromým ubytovnám, což je ve většině případů pouze byznys postavený na sociálních dávkách, který nepřispívá k řešení životních situací sociálně ohrožených obyvatel.

Problémový okruh č. 2 - Absence pobytových služeb pro seniory

Z demografických dat za obce SO ORP Přeštice vyplývá, že věková struktura obyvatel řešeného území stále stoupá. Od roku 2005 do roku 2011 se index stáří zvýšil z 95,3 na 110,1. proces stárnutí populace v regionu tak kopíruje většinu venkovských regionů v Plzeňském kraji. Se stárnutím populace bude

stále více kladen důraz sociální (následné) služby a infrastrukturu pro vyšší věkové skupiny. Prioritou bude domácí péče, nicméně i přes to je důležité vytvořit podmínky pro poskytování pobytových služeb. Ve správním obvodu SO ORP Přeštice není v současné době provozováno pobytové zařízení pro seniory typu domov pro seniory nebo denní či týdenní stacionář. V regionu jsou provozovány 4 domy s pečovatelskou službou. V DPS v Přešticích je nájemníky domu velmi málo využívána pečovatelská služba, což může nasvědčovat nevhodnému využívání bytů v DPS – spíše pro řešení bytové či majetkové situace rodiny nebo jako sociální byty. Potřeba pobytového zařízení či stacionáře v regionu vzešla (mimo výše uvedených statistických dat) i z průzkumu potřeb občanů realizovaných v rámci komunitního plánování sociálních služeb, z rozhovorů s poskytovateli služeb a zástupci obcí a ze SWOT analýzy sociální oblasti v rámci tohoto strategického dokumentu.

Pro řešení tohoto problematického okruhu je podstatný fakt, že město Přeštice za účelem zřízení pobytového zařízení pro seniory koupilo budovu bývalé ZKD. V současné době se zjišťuje, jaká forma služby by byla nejpotřebnější a nejvhodnější (domov pro seniory, stacionář, byty) a hledají se vhodné dotační tituly pro rekonstrukci budovy. Je velmi žádoucí v rámci řešení tohoto problematického okruhu společně diskutovat (zástupci obcí, poskytovatelé sociálních služeb) a projednat, jaké pobytové služby pro seniory jsou v současné době nejvíce potřebné (zda např. domov pro seniory, denní či týdenní stacionář, domy s pečovatelskou službou, malometrážní byty apod.). Na vybudování a provozování zařízení, která budou zjištěné potřeby naplňovat, je vhodné v rámci obcí spolupracovat, např. využíváním kapacit domova pro seniory nebo malometrážních bytů v Přešticích i ze strany občanů obcí v ORP a zároveň spoluúčastí obcí na úhradách za provoz zařízení a bytů, společným provozováním meziobecních domů s pečovatelskou službou apod. Pro zmapování potřeb seniorů je možné využít např. dotazování stávajících klientů pečovatelské služby nebo realizaci průzkumu potřeb mezi seniory obecně.

Pokud se povede tento problémový okruh vyřešit, tak se rozšíří stávající spektrum sociálních služeb v SO ORP Přeštice o pobytové služby pro seniory se sníženou soběstačností. Díky tomu budou moci tyto občany zůstat v regionu, kde žijí a nebudou nuceni hledat tyto služby v jiných regionech.

Problémový okruh č. 3 - Zkvalitnění spolupráce v rámci domácí péče pro seniory

Z demografických dat za obce SO ORP Přeštice vyplývá, že věková struktura obyvatel řešeného území stále stoupá. Od roku 2005 do roku 2011 se index stáří zvýšil z 95,3 na 110,1. proces stárnutí populace v regionu tak kopíruje většinu venkovských regionů v Plzeňském kraji. Se stárnutím populace bude stále více kladen důraz sociální (následné) služby a infrastrukturu pro vyšší věkové skupiny. Stěžejním aspektem sociální péče pro seniory je zajištění domácí péče tak, aby senioři mohli žít ve svém vlastním prostředí. Na území ORP Přeštice je poskytována pečovatelská služba Diakonií ČCE – středisko Západní Čechy občanům na Merklínsku. Pečovatelská služba města Přeštice má působnost na celém území ORP. V současné době má uzavřeno asi 20 smluv s obcemi o zajišťování pečovatelské služby. Domácí ošetrovatelskou péči v regionu zajišťuje Centrum domácí zdravotní péče, s.r.o. sídlící v Chlumčanech. Zajištění této služby úzce souvisí s ochotou lékařů domácí ošetrovatelskou péči občanům předepisovat, což je v některých částech regionu problematické. Zajištění terénních pečovatelských a ošetrovatelských služeb je pro setrvání občanů v domácím prostředí, což si většina občanů přeje, v případě stáří či nemoci nezbytné.

V případě potřeby zajistit pro občany pečovatelskou službu je třeba, aby obce navázaly spolupráci se stávajícími poskytovateli pečovatelské služby v regionu. Pokud by bylo třeba zajistit pečovatelskou

službu pouze jedné či několika málo osobám v obci, budou náklady na zajištění služby vysoké. Bylo by tedy žádoucí oslovit okolní obce, zda se jejich občané také nepotýkají s potřebou zajištění pečovatelské služby. Náklady vzniklé obci v souvislosti se zajištěním služby registrovaným poskytovatelem je možné částečně hradit prostřednictvím dotačního programu Plzeňského kraje (Podpora pro obce, které mají uzavřenu smlouvu s registrovaným poskytovatelem sociálních služeb na zajišťování pečovatelské služby na území Plzeňského kraje).

Pro zajištění domácí ošetrovatelské péče občanům obce je třeba navázat spolupráci s Centrem domácí zdravotní péče v Chlumčanech a zjistit aktuální možnosti rozšíření služby. Významnou bariérou pro zajištění péče bývají praktičtí lékaři, kteří službu občanům předepisují. Je třeba na lékaře působit nejen ze strany poskytovatelů sociálních služeb, ale i ze strany představitelů obcí a jednat s nimi o potřebnosti domácí ošetrovatelské služby pro občany. V rámci komunitního plánování sociálních služeb byli lékaři osloveni dopisem jménem pana starosty a byl uveřejněn článek v Přeštických novinách. Obce mohou zvolit společný postup v této věci a využít např. pravidelných setkání lékařů, která se organizují v jednotlivých regionech v rámci Sdružení praktických lékařů ČR, a jednat s nimi o potřebě zajištění služby pro své občany nebo využít svých setkání v rámci mikroregionů či v rámci ORP a pozvat na tato jednání lékaře či jejich zástupce.

Mezirezortní diskuse a koordinace postupu (zástupci místní samosprávy, poskytovatelé sociálních služeb, lékaři, klienti) je důležitým prvkem v nastavení budoucího systému poskytování domácí péče pro seniory. Pokud k této spolupráci nedojde, je zde velké riziko, že celý systém bude špatně nastaven a nebude respektovat potřeby místních obyvatel a obcí.

Problémový okruh č. 4 – Zkvalitnění spolupráce v sociální a zdravotní oblasti

Tento problémový okruh byl identifikován prostřednictvím rozhovorů s poskytovateli sociálních služeb a setkání, které se uskutečnilo 22.4.2014 v prostorách komunitního centra v Přešticích. Stávající spolupráce v rámci sociální oblasti probíhá prostřednictvím procesu komunitního plánování sociálních služeb (kpss). Díky kpss je zde vytvořeno místní partnerství poskytovatelů, zadavatelů a uživatelů služeb. Přesto z rozhovorů i setkání vyplynula potřeba větší propojenosti služeb a užší spolupráce subjektů působících v sociální oblasti vedoucí k větší efektivitě poskytovaných služeb. Stejný problém byl identifikován i v případě dostupnosti zdravotních služeb. V této oblasti to souvisí zejména s faktem, že praktická i odborná lékařská odborná péče je pouze ve větších sídlech regionu a (zejména u té odborné) je často problémem i nevhodně nastavená ordinační doba.

Větší propojenosti sociálních služeb a užší spolupráci subjektů v sociální oblasti mohou napomoci pravidelná setkávání poskytovatelů sociálních služeb, organizací poskytujících návazné služby, pracovníků úřadů a institucí působících v sociální oblasti a zástupců obcí. Na setkání je možné stručně informovat o novinkách a plánech v rámci poskytovaných služeb. A zejm. využít prostor pro navázání užší spolupráce subjektů pro řešení aktuálních sociálních problémů. Setkání je možné také využít pro zmapování naplňování jednotlivých aktivit komunitního plánu. Dále je žádoucí při řešení sociálních problémů v obcích oslovovat ze strany obcí poskytovatele sociálních služeb, kteří v této oblasti působí, a společně projednávat vzniklé problémy a možnosti řešení. V případě zdravotních služeb je žádoucí detailněji zmapovat stávající působení praktických lékařů i odborných lékařů v obcích v ORP Přeštice a konkrétní potřeby jednotlivých obcí. V rámci komunitního plánování sociálních služeb vzešla potřeba zajištění služeb foniatra přibližně jednou měsíčně v Přešticích a potřeba rozšíření ordinačních hodin očního lé-

kaře, neboť čekací doby na vyšetření jsou hodně dlouhé. Obce mohou poté spolupracovat při oslovení lékařů a pojišťoven a při jednání o možnostech rozšíření péče. Spolupráce a společný postup obcí umožní lépe zkoordinovat zajištění potřebných služeb a mohou posílit pozici obcí při vyjednávání.

Řešení tohoto problémového okruhu pomůže k lepší koordinaci dostupnosti i efektivity sociálních a zdravotních služeb. Důležité je také zachování a plnění platformy této diskuse – tedy komunitní plánování sociálních služeb.

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	<i>Absence sociálního bydlení</i>
Cíl 1.1	Zajištění sociálního bydlení v ORP Přeštice
Popis cíle	V SO ORP Přeštice nejsou provozována zařízení poskytující krizové či azylové bydlení, nejsou zde provozovány sociální byty. Občané v tíživé situaci jsou odkazováni na plzeňské poskytovatele služeb, jejichž kapacita je však často nedostupná. Navíc se odchodem z regionu komplikuje situace těchto lidí (pracují-li v regionu – nutnost dojíždět, ztráta vazby na region, narušení sociálních vazeb). Řešením problémového okruhu je vyčlenění několika bytů z bytového fondu města či obce pro řešení potřeb občanů v krizových či sociálně nepříznivých situacích. Tyto byty by byly k dispozici i pro potřeby občanů dalších obcí v ORP s tím, že obce by se v případě využití bytů podílely na úhradě nákladů za provoz bytů.
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • právní nastavení pravidel užívání sociálních bytů • smlouvy mezi obcemi, nastavení formy jejich spolupráce a podmínek pro využívání sociálních bytů <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajištění nákladů na provoz bytů • zjištění možností dotačních programů <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyčlenění bytů na sociální bydlení (městské byty) • stanovení systému a podmínek pro využívání bytů • studie potřebnosti sociálních bytů (zmapování poptávky) • nastavení systému pro pomoc občanům při řešení krizové situace
Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: 1. Zřízení sociálních bytů Indikátor výstupu: 1.1 Počet obcí zapojených do spolufinancování sociálních bytů
Správce cíle	<i>Starosta Města Přeštice</i>
Problémový okruh 2	<i>Absence pobytových služeb pro seniory</i>

Cíl 2.1	Pobytové služby pro seniory
Popis cíle	<p>Stejně jako v celé ČR a ve většině regionů Plzeňského kraje (obzvláště venkovských) i v SO ORP Přeštice dochází ke stárnutí populace. S tím souvisí rostoucí potřeba sociálních (následných) služeb a infrastruktury pro vyšší věkové skupiny. Prioritou by v ideálním případě měla být domácí péče, nicméně je potřeba vytvořit i podmínky pro poskytování pobytových služeb. Ve správním obvodu SO ORP Přeštice není v současné době provozováno pobytové zařízení pro seniory typu domov pro seniory nebo denní či týdenní stacionář. V regionu jsou provozovány 4 domy s pečovatelskou službou. Potřeba pobytového zařízení či stacionáře v regionu vzešla i z průzkumu potřeb občanů realizovaných v rámci komunitního plánování sociálních služeb.</p> <p>Město Přeštice za účelem zřízení pobytového zařízení pro seniory již koupilo budovu bývalé ZKD. V současné době se zjišťuje, jaká forma služby by byla nejpotřebnější a nejvhodnější (domov pro seniory, stacionář, byty) a hledají se vhodné dotační tituly pro rekonstrukci budovy.</p> <p>Cílem je zmapovat potřeby seniorů a realizovat vhodný typ pobytového zařízení. se na jeho provozu podílely.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • nastavení formy spolupráce obcí • legislativní nastavení podmínek využívání zařízení <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajištění nákladů na provoz pobytového zařízení • forma finanční spoluúčasti obcí • zjištění možností dotačních programů pro realizaci zařízení <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmapování poptávky po službách pro seniory • analýza variant pobytového zařízení
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>Indikátor výsledku: 2. Analýza nejvhodnějšího typu pobytové služby pro seniory</p> <p>Indikátor výstupu: 2.1.1 Vznik zařízení 2.1.2 Počet obcí spolupodílejících se na využívání a provozu zařízení</p>
Správce cíle	<i>Starosta Města Přeštice</i>

Problémový okruh 3	Zkvalitnění spolupráce v rámci domácí péče pro seniory
Cíl 3.1	Spolupráce v rámci domácí péče pro seniory
Popis cíle	<p>Se stárnutím populace (který v oblasti kopíruje trend v celé ČR a především v jejích venkovských regionech) je potřeba klást důraz na sociální (následné) služby a infrastrukturu pro vyšší věkové skupiny. Ideální variantou sociální péče pro seniory je zajištění domácí péče tak, aby senioři mohli žít ve svém vlastním prostředí. Na území ORP Přeštice je poskytována pečovatelská služba Diakoníí ČCE – středisko Západní Čechy občanům na Merklínsku. Pečovatelská služba</p>

	<p>města Přeštice má působnost na celém území ORP. V současné době má uzavřeno asi 20 smluv s obcemi o zajišťování pečovatelské služby. Domácí ošetrovatelskou péči v regionu zajišťuje Centrum domácí zdravotní péče, s.r.o. sídlící v Chlumčanech. Zajištění terénních pečovatelských a ošetrovatelských služeb je pro setrvání občanů v domácím prostředí v případě stáří či nemoci nezbytné a souvisí úzce s ochotou lékařů domácí ošetrovatelskou péči občanům předepisovat, což je v některých částech regionu problematické. Pro poskytování této péče je nutná koordinace všech subjektů (poskytovatelů péče, praktických lékařů, obcí) a jejich vzájemná komunikace a spolupráce. Z hlediska finančního je vhodná zároveň kooperace jednotlivých obcí při poskytování terénní péče občanům. V případě spolupráce a koordinace služeb dojde ke snížení nákladů na poskytování tohoto typu péče a bude tak dostupnější i občanům (společná dohoda více obcí se stejným poskytovatelem služeb, společná smlouva apod.).</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • právní nastavení meziobecní spolupráce • návrh společné smlouvy s poskytovatelem služeb <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • analýza ekonomické výhodnosti společné smlouvy <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojení všech subjektů do řešení problematiky • osvětová a informační činnost, oslovení praktických lékařů a poskytovatelů služeb • nastavení systému spolupráce (pravidelná setkání dotčených subjektů) a koordinace péče o seniory
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>Indikátor výsledku: 3. Navržení systému koordinace péče pro seniory Indikátor výstupu: 3.1 Vznik informačního materiálu o dostupných službách</p>
Správce cíle	<i>Koordinátor KPSS ORP Přeštice</i>

Problémový okruh 4	<i>Zkvalitnění spolupráce v sociální a zdravotní oblasti</i>
Cíl 4.1	Spolupráce subjektů při řešení problémů v sociální oblasti
Popis cíle	<p>Stávající spolupráce v rámci sociální oblasti probíhá prostřednictvím procesu komunitního plánování sociálních služeb (KPSS). Díky KPSS je zde vytvořeno místní partnerství poskytovatelů, zadavatelů a uživatelů služeb. Přesto z rozhovorů i setkání vyplynula potřeba větší propojenosti služeb a užší spolupráce subjektů působících v sociální oblasti vedoucí k větší efektivitě poskytovaných služeb.</p> <p>Větší propojenosti sociálních služeb a užší spolupráci subjektů v sociální oblasti mohou napomoci pravidelná setkávání poskytovatelů sociálních služeb, organizací poskytujících návazné služby, pracovníků úřadů a institucí působících v sociální oblasti a zástupců obcí. Kromě výměny informací o službách, potřebách a změnách v sociální oblasti, je zde zejména prostor pro navázání užší spolupráce subjektů pro řešení aktuálních sociálních problémů. Setkání je možné také využít pro zmapování naplňování jednotlivých aktivit komunitního plánu.</p>

	Spolupráce a společný postup obcí umožní lépe zkoordinovat zajištění potřebných služeb a mohou posílit pozici obcí při vyjednávání. Důležité je také zachování a plnění platformy této diskuse – tedy komunitní plánování sociálních služeb.
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • nastavení spolupráce mezi obcemi z právního hlediska <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • možnosti finančního zajištění řešení aktuálních problémů <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • nastavení systému spolupráce • vytipování současných aktuálních problémů • zmapování stavu realizace komunitního plánu
Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: 4. Vytvoření systému pravidelných setkání Indikátor výstupu: 4.1 Počet setkání za rok
Správce cíle	<i>Koordinátor KPSS ORP Přeštice</i>

Problémový okruh 4	<i>Zkvalitnění spolupráce v sociální a zdravotní oblasti</i>
Cíl 4.2	Spolupráce v zajištění lékařské péče v obcích
Popis cíle	<p>Stávající spolupráce v rámci sociální oblasti probíhá prostřednictvím procesu komunitního plánování sociálních služeb (KPSS). Díky KPSS je zde vytvořeno místní partnerství poskytovatelů, zadavatelů a uživatelů služeb. Přesto z rozhovorů i setkání vyplynula potřeba větší propojenosti služeb a užší spolupráce subjektů působících v sociální oblasti vedoucí k větší efektivitě poskytovaných služeb. Stejný problém byl identifikován i v případě dostupnosti zdravotních služeb. Za významnou slabou stránku sociální oblasti na území ORP Přeštice je považována absence praktických lékařů v menších obcích a nedostatečný počet ordinačních hodin odborných lékařů.</p> <p>V případě zdravotních služeb je žádoucí detailněji zmapovat stávající působení praktických lékařů i odborných lékařů v obcích v ORP Přeštice a konkrétní potřeby jednotlivých obcí (chybějící odborné ordinace, neexistence některých služeb, nedostatek ordinačních hodin apod.), . Obce mohou poté spolupracovat při oslovování lékařů a pojišťoven a při jednání o možnostech rozšíření péče. Spolupráce a společný postup obcí umožní lépe zkoordinovat zajištění potřebných služeb a mohou posílit pozici obcí při vyjednávání.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • právní nastavení spolupráce obcí • možnosti smluvních vztahů mezi obcemi a lékaři <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • možnosti finanční podpory obcí při zřízení ordinací <p>C.1 Věcná opatření</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • nastavení systému spolupráce • zmapování chybějících zařízení (ordinací) zdravotní péče • zmapování možností podpory zdravotní péče ze strany obcí (prostory pro ordinace)
Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: 4. Vytvoření systému pravidelných setkání Indikátor výstupu: 4.2 Zmapování lékařů a jejich působení v ORP
Správce cíle	<i>Koordinátor KPSS ORP Přeštice</i>

4.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Absence sociálního bydlení		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Zřízení sociálních bytů		
Měrná jednotka	ano/ne		
Správce měřítka	<i>Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví ORP Přeštice</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ano	ano
Skutečnost	ne		
Popis měřítka:	Vyčleněním bytů z bytového fondu města či obce je možné zřídit sociální byty v místě bydliště občanů, kteří se z nějakého důvodu ocitli v tíživé situaci. Opatření pomůže občanům překonat problematické období a zamezí odchodu obyvatel z území.		
Metodika a výpočet:	Zřízení či nezřízení sociálních bytů		
Zdroj čerpání dat:	obce		

Cíl	Zajištění sociálního bydlení v ORP Přeštice		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do spolufinancování sociálních bytů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	<i>Starosta města Přeštice</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	21
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zajištění pomoci občanům z více obcí a dlouhodobě udržitelného fungování bytů je vhodné, aby se na jejich provozu spolupodílelo více obcí, jejichž obyvatelé by měli možnost tento typ sociální služby využívat.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí, které se podílí na spolufinancování sociálních bytů		
Zdroj čerpání dat:	Obce		

Problémový okruh	Absence pobytových služeb pro seniory		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Analýza nejvhodnějšího typu pobytové služby pro seniory		

Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Starosta města Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Potřeba existence pobytového zařízení v regionu vzešla z průzkumu potřeb občanů realizovaných v rámci komunitního plánování sociálních služeb, z rozhovorů s poskytovateli služeb a zástupci obcí v rámci projektu Meziobecní spolupráce. Město Přeštice na tuto potřebu reagovalo nákupem budovy bývalé ZD. Pro další postup je potřeba analyzovat, jaký typ služby je nejvhodnější (domov pro seniory, týdenní stacionář, byty apod.). Analýza je tak nutným prvním krokem. Měřítko sleduje zda byla analýza realizována.		
Metodika a výpočet:	Zpracování či nezpracování analýzy		
Zdroj čerpání dat:	město Přeštice		

Cíl	Pobytové služby pro seniory		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	Vznik zařízení		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Starosta města Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		V přípravě	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Měřítka ukazuje, zda byl záměr na realizaci určitého typu pobytového zařízení realizován či ne.		
Metodika a výpočet:	realizace či nerealizace plánovaného záměru		
Zdroj čerpání dat:	město Přeštice		

Cíl	Pobytové služby pro seniory		
Číslo indikátoru	2.1.2		
Název indikátoru	Počet obcí spolupodílejících se na využívání a provozu zařízení		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví ORP Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	21
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Možnost využívat pobytové zařízení (jakoukoliv jeho formu) i pro obyvatele jiných obcí, než je obec, která zařízení realizovala, je výhodné jak pro tyto občany, tak pro jednotlivé obce. Pro jednotlivé obce je finančně méně nákladné podílet se na spolufinancování provozu (dle stanovených podmínek) než realizovat vlastní zařízení. Svým občanům tak umožní využívat tyto služby v oblasti, kde dosud žili a ke které mají vazby. Senioři tak nejsou natolik vytrženi ze svého prostředí a nemusí být zprětrhány ani sociální vazby. S ohledem na současný trend, kdy populace stárne, je navíc nutné zabývat se touto problematikou ve větší míře.		

Metodika a výpočet:	Počet obcí, které se podílí na provozu a využití pobytového zařízení dle dohody se zřizovatelskou obcí
Zdroj čerpání dat:	obce, poskytovatel služby

Problémový okruh	Zkvalitnění spolupráce v rámci domácí péče pro seniory		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Navržení systému koordinace péče pro seniory		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví ORP Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán	Ne	V přípravě	Ano
Skutečnost	Ne	Ano	Ne
Popis měřítka:	Podle zjištěných skutečností je kapacita poskytovaných sociálních služeb v oblasti dostačující. Subjekty působící v sociální oblasti v regionu však postrádají větší propojenost služeb, větší vzájemnou spolupráci, která by vedla k větší efektivitě poskytovaných služeb. V neposlední řadě byla jako nedostačující vyhodnocena informovanost občanů o sociálních službách a jako nevhodná dostupnost stávajících informací. Pro zkvalitnění služeb by bylo vhodné nastavit systém spolupráce a koordinovat stávající služby.		
Metodika a výpočet:	vytvoření návrhu systému nebo nevytvoření		
Zdroj čerpání dat:	obce, poskytovatelé služeb		

Cíl	Spolupráce v rámci domácí péče pro seniory		
Číslo indikátoru	3.1		
Název indikátoru	Vznik informačního materiálu o dostupných službách		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Tajemník města Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán	Ne	Ano	Ano
Skutečnost	Ne	Ano	Ne
Popis měřítka:	Jednou z forem jak zkvalitnit spolupráci v rámci domácí péče pro seniory je zvýšit míru jejich informovanosti, nabídnout jim možnosti, jak řešit jejich situaci, informovat je na koho se obrátit a to formou pro ně vhodnou. Do tvorby tohoto materiálu by měly být kromě obcí zapojeni všichni poskytovatelé těchto služeb v oblasti.		
Metodika a výpočet:	vytvoření či nevytvoření materiálu		
Zdroj čerpání dat:	Obce, poskytovatelé služeb		

Problémový okruh	Zkvalitnění spolupráce v sociální a zdravotní oblasti		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Vytvoření systému pravidelných setkání		

Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Koordinátor KPSS ORP Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán	 	Ano	Ano
Skutečnost	Ne	 	
Popis měřítka:	<p>Díky komunitnímu plánování sociálních služeb (KPSS) je zde vytvořeno místní partnerství poskytovatelů, zadavatelů a uživatelů služeb. Přesto z rozhovorů i setkání vyplynula potřeba větší propojenosti služeb a užší spolupráce subjektů působících v sociální oblasti vedoucí k větší efektivitě poskytovaných služeb. Tomu mohou napomoci pravidelná setkávání poskytovatelů sociálních služeb, organizací poskytujících návazné služby, pracovníků úřadů a institucí působících v sociální oblasti a zástupců obcí. Aby mohla probíhat výměna informací, navázání užší spolupráce subjektů pro řešení aktuálních sociálních problémů, zmapování naplňování jednotlivých aktivit komunitního plánu či lepší koordinace zajištění služeb je vhodné nastavit co nejlépe systém setkávání, který by vyhovoval všem zúčastněným.</p>		
Metodika a výpočet:	vytvoření či nevytvoření		
Zdroj čerpání dat:	obce, poskytovatelé služeb		

Cíl	Spolupráce subjektů při řešení problémů v sociální oblasti		
Číslo indikátoru	4.1		
Název indikátoru	Počet setkání za rok		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Koordinátor KPSS ORP Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán	 	4	4
Skutečnost	0	 	
Popis měřítka:	<p>Aby systém pravidelných setkání plnil svůj účel je vhodné ho nastavit na určitý počet, který by umožnil dostatečnou koordinaci, výměnu aktuálních informací a zároveň nebyl nadbytečně zatěžující a příliš častý. Ideálně se jeví setkávání čtvrtletně. Počet setkání lze však upravit dle potřeby daného území a dotčených subjektů.</p>		
Metodika a výpočet:	Počet setkání za 1 rok		
Zdroj čerpání dat:	Prezenční listiny		

Cíl	Spolupráce v zajištění lékařské péče v obcích		
Číslo indikátoru	4.2		
Název indikátoru	Zmapování lékařů a jejich působení v ORP		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Koordinátor KPSS ORP Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán	 	V přípravě	Ano
Skutečnost	Ne	 	
Popis měřítka:	Za významnou slabou stránku sociální oblasti na území ORP Přeštice je		

	považována absence praktických lékařů v menších obcích a nedostatečný počet ordinačních hodin odborných lékařů. V případě zdravotních služeb je žádoucí detailněji zmapovat stávající působení praktických lékařů i odborných lékařů v obcích v ORP Přeštice a konkrétní potřeby jednotlivých obcí (chybějící odborné ordinace, neexistence některých služeb, nedostatek ordinačních hodin apod.), . Obce mohou poté spolupracovat při oslovování lékařů a pojišťoven a při jednání o možnostech rozšíření péče. Spolupráce a společný postup obcí umožní lépe zkoordinovat zajištění potřebných služeb a mohou posílit pozici obcí při vyjednávání.
Metodika a výpočet:	zpracování analýzy nebo nezpracování
Zdroj čerpání dat:	gestor cíle

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
<u>předseda</u> : paní Miloslava Loudová (Obec Řenče)
<u>místopředseda</u> : Mgr. Karel Naxera (Město Přeštice)
<u>členové</u> : paní Ing. Hana Bouchnerová (Obec Nezdice), paní Pavlína Nohavová (Obec Píchovice), paní Eva Frank (Obec Buková)

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle

1.1	Zajištění sociálního bydlení v ORP Přeštice	Starosta Města Přeštice
2.1	Pobytové služby pro seniory	Starosta Města Přeštice
3.1	Spolupráce v rámci domácí péče pro seniory	Koordinátor KPSS ORP Přeštice
4.1	Spolupráce subjektů při řešení problémů v sociální oblasti	Koordinátor KPSS ORP Přeštice
4.2	Spolupráce v zajištění lékařské péče v obcích	Koordinátor KPSS ORP Přeštice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.	Zřízení sociálních bytů	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví ORP Přeštice
1.1	Počet obcí zapojených do spolufinancování sociálních bytů	Starosta Města Přeštice
2.	Analýza nejvhodnějšího typu pobytové služby pro seniory	Starosta Města Přeštice
2.1.1	Vznik zařízení	Starosta Města Přeštice
2.1.2	Počet obcí spolupodílejících se na využívání a spolufinancování zařízení	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví ORP Přeštice
3.	Navržení systému koordinace péče o seniory	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví ORP Přeštice
3.1	Vznik informačního materiálu o dostupných službách	Tajemník města Přeštice
4.	Vytvoření systému pravidelných setkání	Koordinátor KPSS ORP Přeštice
4.1	Počet setkání za rok	Koordinátor KPSS ORP Přeštice
4.2	Zmapování lékařů a jejich působení v ORP	Koordinátor KPSS ORP Přeštice

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 4.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.⁴

⁴ Tabulka je univerzální a pro konkrétní území je nutné ji zpřesnit podle místních podmínek. V případě, že v době zpracování do souhrnného dokumentu nebudou vyjasněny konkrétní podmínky, bude uvedena obecně a v pozdějším období zaktualizována. To se týká zejména zodpovědné osoby/subjektu. Jakmile bude rozhodnuto

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok⁵. Projekty

o složení řídící skupiny a o výběru manažera, je vhodné tuto informaci do souhrnného dokumentu doplnit (ne jmenovitě, ale funkčním zastoupením).

⁵ V případě, že se meziobecní spolupráce odehrává na bázi dobrovolného svazku obcí, musí být akční plán v souladu s rozpočtem svazku. Pokud probíhá spolupráce na smluvním základě, pak je potřeba, aby všechny

zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

aktivity uvedené v akčním plánu byly financovatelné (a tedy zahrnuté v rozpočtu) z rozpočtů jednotlivých zapojených obcí.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů.⁶ Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné.

⁶ V současné době jsou na www.strukturalni-fondy.cz k dispozici návrhy operačních programů, které procházejí procesem schvalování v Evropské komisi. Na základě připomínek Evropské komise budou ještě zčásti přepracovány, nicméně nepředpokládá se jejich zásadní revize. Proto je vhodné vycházet z aktuální verze operačních programů, do zdroje financování uvést nejen název operačního programu, ale i jeho konkrétní specifický cíl.

V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

V regionu působí pouze 3 místní poskytovatelé sociálních služeb. Pro občany regionu jsou také dostupné služby dalších poskytovatelů, kteří do regionu dojíždějí. Poskytované sociální služby doplňují služby návazné, jako jsou domácí ošetřovatelská péče, domy s pečovatelskou službou a aktivity jednotlivých spolků a sdružení. Co se týče rozložení sociálních služeb na území ORP, jsou služby soustředěné zejm. do 2 lokalit, a to Přeštice a Merklínsko. Z analýz sociální oblasti byly vydefinovány následující problémy:

1. Absence pobytových služeb pro seniory
2. Chybí krizové sociální bydlení
3. Chybí efektivní propojení domácí ošetřovatelské péče a pečovatelské služby
4. Malá spolupráce objektů v sociální a zdravotní oblasti

Návrhová část nabízí řešení těchto problémů prostřednictvím následujících cílů meziobecní spolupráce:

1. Zajištění sociálního bydlení v SO ORP Přeštice
2. Vznik pobytových služeb pro seniory
3. Inicivace spolupráce v rámci domácí péče o seniory
4. Spolupráce subjektů při řešení problémů v sociální oblasti
5. Spolupráce v zajištění lékařské péče v obcích

Tento strategický dokument přispěje k naplňování cílů KPSS ORP Přeštice, což je hlavní platforma rozvoje sociální oblasti v SO ORP Přeštice.

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategie meziobecní spolupráce v sociální oblasti byla realizována následujícím způsobem:

Tab. č. 72: Postup tvorby strategie

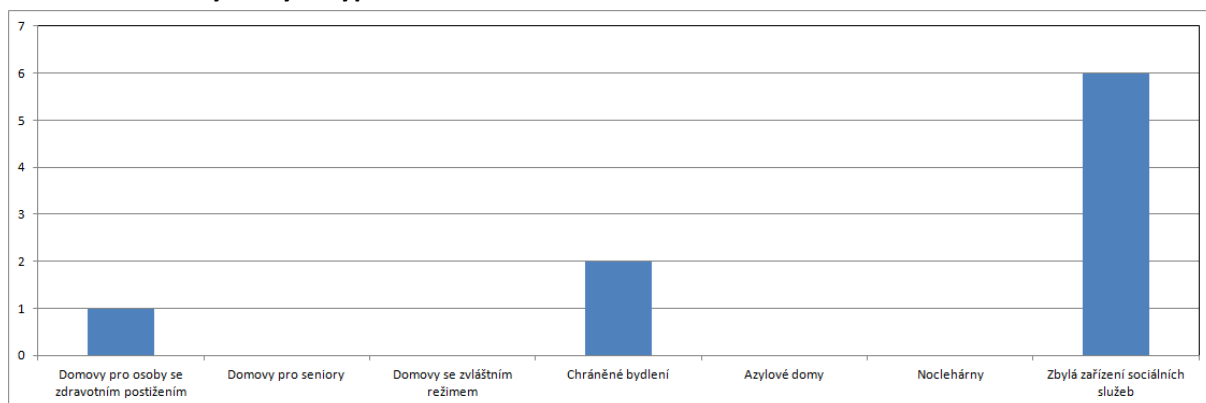
Aktivita	Realizace	Popis
Analýza sociální oblasti	leden 2014 – duben 2014	Proběhla analýza řešené problematiky na základě kvantitativních dat i výstupů z rozhovorů se zástupci místní samosprávy i poskytovatelů sociálních služeb v SO ORP Přeštice.
Rozhovory se zástupci samosprávy a klíčovými aktéry	únor 2014	Realizace rozhovorů, jejich cílem bylo identifikovat problémy

		a potřeby v rámci řešené problematiky v jednotlivých obcích i zařízeních.
Realizace pracovních skupin	duben 2014	Cílem tohoto setkání byla prezentace výstupů analytické části a diskuse o problémech a potřebách, které budou řešeny v rámci tohoto dokumentu
První oficiální setkání zástupců samosprávy obcí SO ORP Přeštice	červen 2014	Proběhla prezentace stávajících výstupů realizace strategie v oblasti řešené problematiky
Tvorba vize meziobecní spolupráce SO ORP Přeštice	září 2014	Na setkání zástupců samosprávy byla definována vize meziobecní spolupráce SO ORP Přeštice
Tvorba návrhové části	září 2014 – prosinec 2014	Definice jednotlivých cílů, jejich popis a tvorba monitorovacích indikátorů

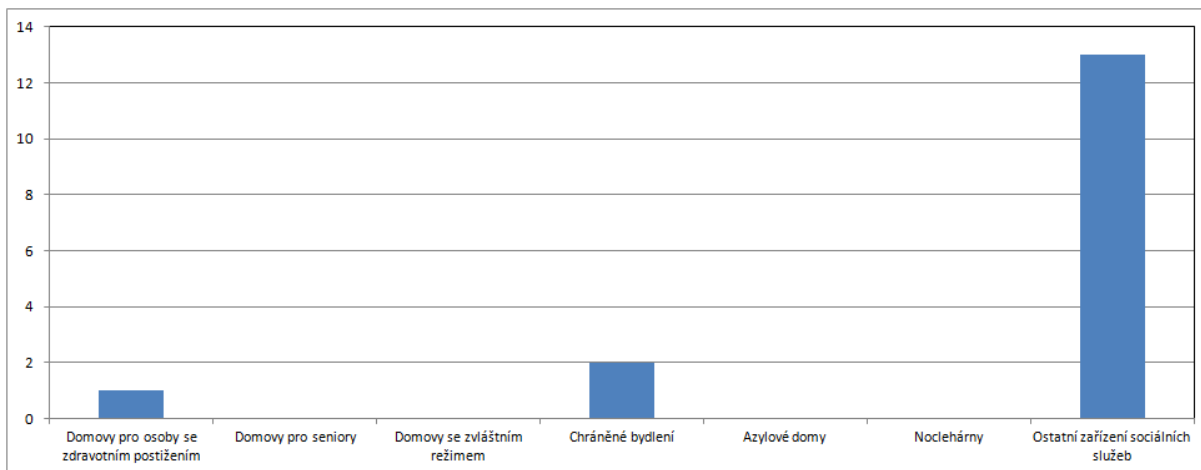
4.5. Přílohy

4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

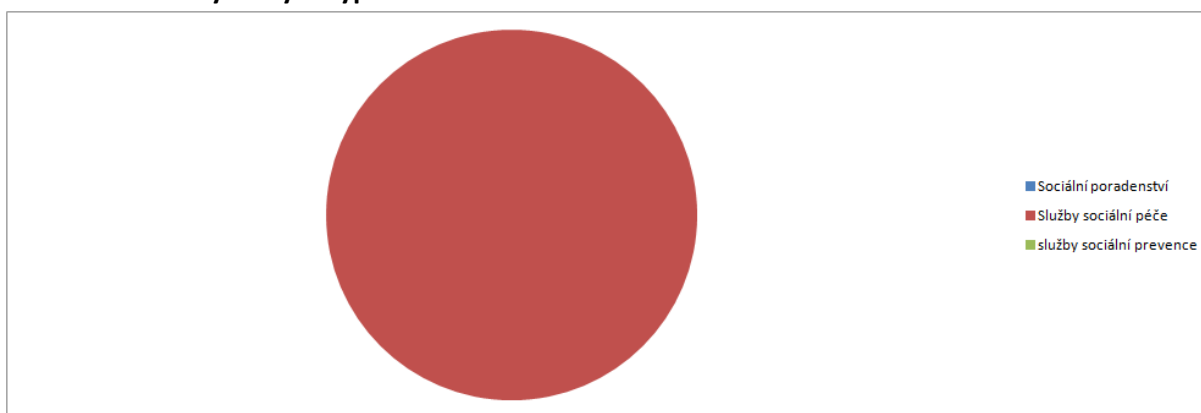
Graf č. 4 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

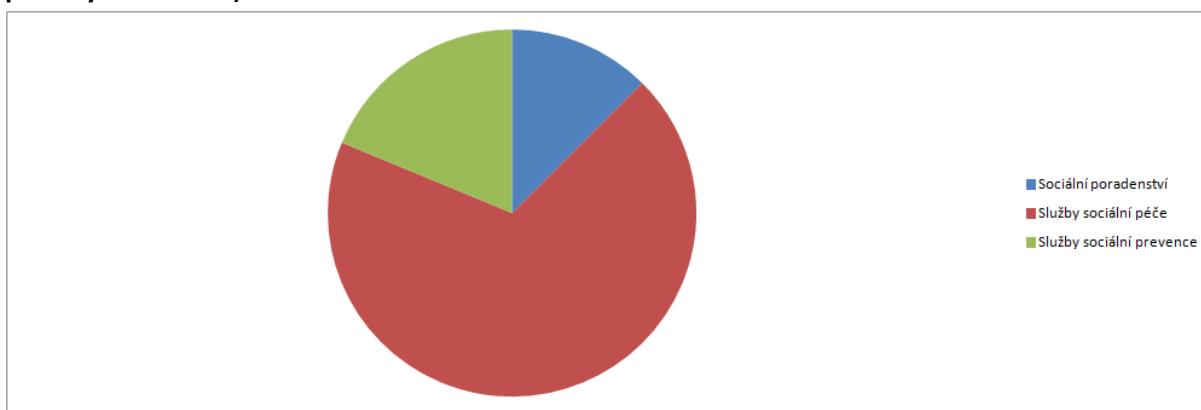
Graf č. 5: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

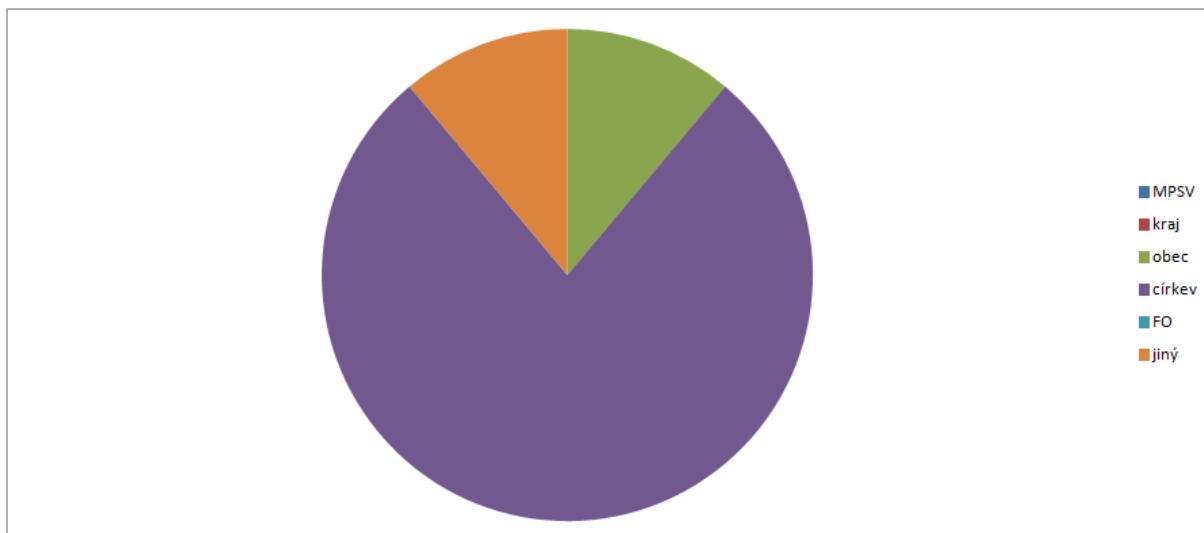
Graf č. 6: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

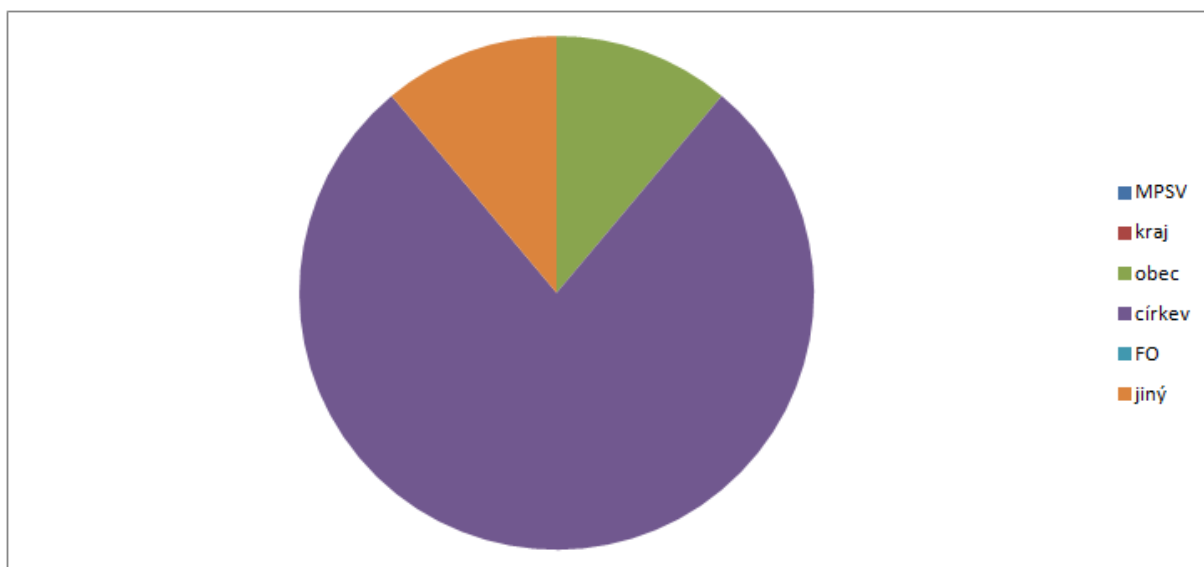
Graf č. 7: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Graf č. 8: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

Graf. č 9: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

5. Téma 3.: odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění

- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

Hlavním nástrojem identifikace problémů v odpadovém hospodářství v rámci území správního obvodu Přeštice (SO ORP) byly rozhovory se zástupci samosprávy jednotlivých obcí řešeného území. Z rozhovorů vyplývají následující problémy odpadového hospodářství SO ORP Přeštice:

1. Jedním z hlavních problémů obcí SO ORP Přeštice jsou černé skládky. Jedná se zejména o bioodpad ze zahrad, stavební suť či komponenty z automobilů. V mnoha případech černé skládky zakládají lidé, kteří v obci nežijí. Obce řeší likvidaci černých skládek (mimo jiné) prostřednictvím dobrovolnické práce občanů obce a snaží se jim předcházet osvětovou činností. Nicméně by uvítali efektivnější nástroje pro postižení viníků.
2. Dalším problémem odpadového hospodářství SO ORP Přeštice je spalování odpadu, které není vhodným palivem a které způsobuje lokální zhoršení ovzduší. Jedná se jak o spalování v kotlích, tak i o pálení odpadu na zahradách.
3. Třetím identifikovaným problémem je nakládání s bioodpadem ze zahrad a parků. Tento druh odpadů je často příčinou zakládání černých skládek v řešeném regionu, zároveň obce řeší problém, jak tento odpad likvidovat. V rámci území Přešticka vzniká v současné době kompostárna v Soběkurech. Jiné zařízení (kompostárna, bioplynová stanice) pro nakládání s tímto druhem odpadu v regionu není.
4. Posledním okruhem, které bylo nejčastěji zmiňováno při rozhovorech se zástupci samosprávy obcí Přešticka je spolupráce při využívání již existujících sběrných dvorů. Obce v okolí Merklína za finanční spoluúčasť využívají sběrný dvůr v této obci i pro potřeby obyvatel svých obcí, jinde to zatím takto nefunguje. Zástupci menších obcí by měli zájem tento systém využití sběrného dvora aplikovat i v jejich části regionu.

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

Svazek pro odpadové hospodářství Plzeň-jih s přesahem za území ORP Přeštice - hlavním úkolem tohoto svazku je zabezpečení koordinovaného postupu obcí při řešení problematiky z oblasti odpadového hospodářství, společný postup obcí k řešení realizace projektů v oblasti s nakládání s nebezpečnými odpady. V rámci území SO ORP Přeštice v tomto svazku nejsou zapojeny pouze obce Borovy, Lužany, Přeštice, Chlumčany a Příchovice. Naprostá většina obcí, které jsou v tomto svazku zapojené, hodnotí jeho činnost kladně. Obce by rádi také iniciovaly diskusi o možném rozšíření činnosti tohoto svazku.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Náklady na tříděný sběr využitelných odpadů obcí SO ORP Přeštice se dle studie Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR za rok 2012 (zpracoval Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s.) se pohybují v rozmezí mezi 4 477 – 5 357 Kč/t. V rámci Plzeňského kraje patří tyto hodnoty mezi průměrné resp. mírně nadprůměrné, neboť hodnota nákladů na tříděný sběr využitelných odpadů v obcích a městech Plzeňského kraje je dle výše uvedené studie 4 708 Kč/t. V rámci ČR je hodnota průměrných nákladů na tříděný sběr využitelných odpadů 4 678,6 Kč/t, což znamená, že obce SO ORP Přeštice patří ve srovnání nákladů na tříděný sběr s celorepublikovými hodnotami mezi ty průměrné. Náklady na sběr, svoz a odstranění směsného komunálního odpadu (SKO) se v obcích SO

ORP Přeštice (dle výše uvedené studie) pohybují v rozmezí 2 728 – 4 174 Kč/t. Průměrné hodnoty na sběr, svoz a odstranění SKO v rámci Plzeňského kraje jsou 2 503 Kč/t (za ČR pak 2 548,5 Kč/t). Z toho vyplývá, že v území SO ORP Přeštice se náklady na sběr, svoz a odstranění SKO pohybují v nadprůměrných hodnotách.

Většina obcí SO ORP Přeštice v rozhovorech uvedla, že výdaje na odpadové hospodářství z obecních rozpočtů jsou konstantní resp. se mírně zvyšují, nicméně tyto náklady nijak neohrožují finanční stabilitu obce. Tuto stabilitu by mohlo ohrozit pouze nečekané skokové zvýšení cen za svoz a likvidaci odpadů. Někteří zástupci samosprávy uvažují o změnách způsobu vyčíslování nákladů na svoz odpadů. Tento způsob by byl založen na tom, že ceny za svoz komunálních odpadů by byly stanovovány podle váhy odpadu. V Soběkurech už tento způsob funguje a k identifikaci váhy odpadu je využíváno vážící zařízení, které vlastní místní zemědělské družstvo. Obdobný systém (bez větších vstupních nákladů) tedy mohou využít i další obce, kde působí firma či družstvo, které váhu mají. Jako svozová firma působí ve všech obcích SO ORP Západočeské komunální služby. Tato firma je dominantní svozovou firmou i v okolních správních obvodech.

Tab. č. 73: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Západočeské komunální služby a.s.	Průmyslová 454, 334 01 Přeštice	Přeštice	558 249	400	návoz 619, vývoz 613	o
2.	Západočeské komunální služby a.s.	334 52 Merklín	Merklín	558 044	217	217	o
3.	Západočeské komunální služby a.s.	Dobřanská, 332 09 Štěnovice	Štěnovice	558 435	350	310	o
4.	Západočeské komunální služby a.s.	Komenského, 334 42 Chlumčany	Chlumčany	557 781	400	301	o

Zdroj: dotazníková šetření v obcích

Tab. č. 74: Sběrná místa na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Obec Soběkury		Soběkury	558346	nezjištěno	nezjištěno	O
2.	Obec Soběkury		Horušany	558346	nezjištěno	nezjištěno	O

Tab. č. 75: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	EKOŠROT spol. s.r.o.	K cihelně, 334 01	Přeštice	558 249	-	-	S
2.	Petr Latka	Přeštice - Zastávka, 334 01	Přeštice	558 249	-	-	S
3.	WILTEX s.r.o.	Tylova 320, 334 01	Přeštice	558 249	-	-	S
4.	Miroslav Sikyta	Újezd 19, 334 01 Horšice	Horšice	557 722	-	-	S

Zdroj: Seznam osob oprávněných k nakládání s odpady Plzeňského kraje

Na území SO ORP Přeštice v současné době fungují čtyři sběrné dvory (viz. tab. 69), které provozují Západočeské komunální služby. Všechny uvedené sběrné dvory slouží pouze občanům daných obcí, popř. za poplatek zde mohou odevzdat odpady i občané z jiných obcí. Výjimkou je sběrný dvůr v obci Merklín, kde se vedle Merklína na provozu sběrného dvora podílí i okolní obce Zemětice, Buková a Otěšice a občané těchto obcí zde mohou odevzdat odpad zdarma. Z rozhovorů se zástupci samosprávy obcí řešeného území vyplynulo, že podobný způsob spolupráce na provozu sběrného dvora by uvítaly i další obce. Z diskuse zástupců samosprávy, která k tvorbě tohoto dokumentu proběhla dne 14.5.2014 v prostorách komunitního centra v Přešticích, vyplynulo, že obce se sběrnými dvory jsou ochotné obdobnou formu spolupráce zahájit. Vedle sběrných dvorů v území fungují i soukromé výkupny (viz. tab. 68), které jsou zaměřeny na komerčně dobře využitelné složky odpadů (zejména kovy). Vedle výše uvedených sběrných dvorů a výkupen odpadů se v území SO ORP Přeštice nachází dvě oficiální sběrná místa. Tato místa jsou v obci Soběkury a v osadě Horušany.

Tab. č. 76: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Západočeské komunální služby	Koterovská 522/168	Plzeň	554 791	10000,00	S
2.	AVE CZ Odpadové hospodářství s.r.o.	Cvokařská 3	Plzeň	554 791	10000,00	S

Zdroj: Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji

Tab. č. 77: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Západočeské komunální služby	Koterovská 522/168	Plzeň	554 791	všechny obce SO ORP Přeštice	S

Zdroj: Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji

Na území SO ORP Přeštice není provozována žádná třídící linka na separovaný odpad. Třídící linka není ani v celém okrese Plzeň - jih. Na území Plzeňského kraje je sedm třídících linek. Šest jich patří soukromému sektoru, jednu provozuje sdružení obcí prostřednictvím firmy EKODEPON. Dvě největší třídící linky (s kapacitou nad 10 000 t/rok) se nachází v Plzni. Jednu z nich provozují Západočeské komunální služby a druhou AVE CZ. Třídící linka provozovaná Západočeskými komunálními službami je zařízení, kde se třídí většina tříděného separovaného odpadu z území SO ORP Přeštice. Nicméně všechny třídící linky v Plzeňském kraji jsou zaměřeny pouze na třídění plastů a papíru. Všechna tato zařízení (s výjimkou EKODEPONu) zpracovávají hlavně využitelný odpad od jiných původců než obcí, který je většinou výrazně kvalitnější než komunální odpady a tudíž je upřednostňován. Sklo získané z odděleného sběru v rámci celého Plzeňského kraje je odváženo ke zpracování na linku AMT ve Středočeském kraji.

Tab. č. 78: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Západočeské komunální služby	Vysoká	Dobřany	557 676	10000,00	-	S

Zdroj: Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji

Tab. č. 79: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		

1.	Západočeské komunální služby	Vysoká	Dobřany	557 676	všechny obce SO ORP Přeštice	S
----	------------------------------	--------	---------	---------	------------------------------	---

Zdroj: Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji

Na území Plzeňského kraje se nachází 12 kompostáren odpadů, které slouží či je lze využít pro biologicky rozložitelný odpad v rámci komunálních odpadů. Dominantní svozová firma území SO ORP Přeštice (Západočeské komunální služby) provozuje kompostárnu, která se nachází těsně za hranicemi řešeného území ve Vysoké u Dobřan. Vzhledem k tomu, že Západočeské komunální služby jsou naprosto dominantní svozovou firmou na území ORP Přeštice, tak většina BRO z území je zpracovávána v tomto zařízení. Na území SO ORP Přeštice se nachází jedna bioplynová stanice u města Přeštice, která však o bioodpad nemá zájem. V současné době probíhá realizace výstavby kompostárny v obci Soběkury (projekt byl podpořen prostřednictvím programu LEADER MAS Aktivios). Vedle této kompostárny i další obce řešeného území hledají cesty pro řešení likvidace bioodpadu ze zahrad a parků. Obce Příchovice a Řenče realizují projekt podpořený z Operačního programu Životní prostředí, jehož účelem je nákup kompostérů pro obyvatele těchto obcí.

Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území a mimo území ORP, současný stav

V současné době není na území SO ORP Přeštice ani celého Plzeňského kraje žádná spalovna ani zařízení pro energetické využití odpadů. Součástí Plánu integrovaného systému nakládání s odpady Plzeňského kraje je výstavba Závodu na energetické využití komunálního odpadu Chotíkov (ZEVO Chotíkov), který plánuje vybudovat Plzeňská teplárenská a.s. Většinový podíl směšného komunálního odpadu k využití v tomto zařízení by měl pocházet z města Plzně (60%). Zbýlých 40% bude směšný komunální odpad z dalších měst a obcí Plzeňského kraje. V současné době nelze říci, jestli a v jakém množství bude v rámci tohoto zařízení spalován odpad z území SO ORP Přeštice.

Tab. č. 80: Skládky odpadů provozované na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Obec Nebílovy	Nebílovy 332 04	Nebílovy	540 340	Zařízení S-IO (inertní odpad)	nezjištěno	O

Zdroj: dotazníkové šetření v obcích

Tab. č. 81: Koncová zařízení (skládky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a	Obec	ZÚJ		

		číslo popisné				
1.	Marius Peder- sen a.s.	Vysoká u Dobřan, 334 41	Dobřany	557 676	Všechny obce ORP Přeštice	S
2.	Obec Nebílovy	Nebílovy 332 04	Nebílovy	540 340	Nebílovy	O

Zdroj: Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji a dotazníkové šetření v obcích

Vyprodukovaný směsný komunální odpad z území SO ORP Přeštice je skládkován na zařízení ve Vysoké u Dobřan, což je největší skládkovací zařízení v Plzeňském kraji. Má projektovanou kapacitu 5 500 000 m³, volná kapacita je 3 800 000 m³ a plánovaná kapacita zařízení je 8 650 000 m³. Ukončení provozu zařízení je naplánováno na rok 2050. Na území SO ORP Přeštice je v současné době v provozu skládka na inertní odpad v obci Nebílovy. Skládka je vlastněna i provozována obcí.

Doplňující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Jak již bylo uvedeno, černé skládky patří mezi nejzásadnější problémy odpadového hospodářství SO ORP Přeštice. Aby odstraňování černých skládek nezatěžovala rozpočty obcí, využívají obce k jejich likvidaci dobrovolnickou práci (např. ve spolupráci s SDH či rybářskými sdruženími). Černé skládky se snaží obce v zárodku odstraňovat, nicméně jsou lokality, kde se vyskytují opakovaně (např. areál bývalých kasáren v Dolní Lukavici). Z rozhovorů se zástupci místní samosprávy vyplývá, že s černými skládkami mají problémy obce Bolkov, Borovy, Dolní Lukavice, Lužany, Přeštice, Otěšice, Řenče a Skašov. Vedle černých skládek se v území vyskytují také ekologické zátěže. Podle Studie ekologických zátěží Plzeňského kraje mezi tyto lokality patří například bývalá skládka Jáma u obce Útušice či skládka Pod Obecním lesem u Přeštic. Na obou těchto lokalitách proběhla rekultivace a riziko případné ekologické zátěže je nízké.

Tab. č. 82: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkcí odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	85 613,14	182 670,89	45 297,61	41 131,21	21 670,33	49 413,02
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	1 704,48	1 582,22	860,96	896,54	899,48	1 037,50
Celková produkce (OO a NO)	88 423,95	184 253,11	46 158,56	42 027,75	22 569,81	50 450,52

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

SO ORP Přeštice se podílí na celkové produkci odpadů v Plzeňském kraji třemi procenty. Největším producentem odpadů v Plzeňském kraji je Plzeň, která se podílí 53 %. Toto srovnání dokazuje charak-

ter území SO ORP Přeštice. Jedná se o území převážně venkovského charakteru až na město Přeštice. I přes venkovský charakter na území působí množství zemědělských a průmyslových firem, které se výrazným způsobem podílejí na produkci odpadů v území. V období 2008 - 2012 měla produkce odpadů v řešeném území klesající tendenci (s výjimkou roku 2012) a to navzdory stoupajícímu počtu obyvatel. Nárůst produkce odpadů v roce 2012 souvisí s rozvojem stavební a rekultivační činnosti v území a keramickou výrobou v Chlumčanech. Lze předpokládat, že pokles produkce odpadů nebude pokračovat, ale ani se nebude extrémním způsobem zvyšovat. Z hlediska produkce nebezpečných odpadů naplňuje území SO ORP Přeštice cíle Plánu odpadového hospodářství ČR (POH ČR). Od roku 2000 se produkce nebezpečného odpadu (NO) snížila o téměř 40 %. Celková produkce odpadů i přes zvýšení v roce 2012 se oproti roku 2000 snížila téměř o 43 %. Rapidní zvýšení produkce odpadů v roce 2008 (i v roce 2007) souvisí s výstavbou silniční sítě (dostavba obchvatu Plzně), která několika násobně zvýšila produkci zeminy a kamení pod kódem 170504.

Tab. č. 83: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Přeštice	22 203	344,07	15,50	9 399,37	423,34	9 743,44	438,83
Plzeňský kraj	572 687	8 430,06	14,72	282 570,68	493,41	291 000,74	508,13

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č. 78 je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 19 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 33 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 81 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právními osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Také největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Plzeňský kraj vykazuje ORP vyšší měrnou produkci nebezpečných odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 3,36 kg vyšší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 103,98 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Tab. č. 84: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	3 964,42	0,00	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	424,72	866,24	285,22	338,14	276,82
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	0,00	3,04	1,94	3,76	7,46
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	1 945,54	1 288,36	1 542,65	1 643,44	2 369,82
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	1,00	5,00	7,00	0,00	0,00
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04
07	Odpady z organických chemických procesů	0,29	1,65	6,94	52,64	333,15
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	29,68	20,43	16,71	25,96	61,69
09	Odpady z fotografického průmyslu	1,13	0,96	0,80	1,08	0,55
10	Odpady z tepelných procesů	26 976,28	17 306,62	19 956,13	1 037,62	25 982,35
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	5,00	0,00	0,80	0,00	0,00
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	316,79	253,00	299,98	276,75	251,69

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	81,42	95,93	77,42	65,96	83,96
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	0,37	0,88	3,04	0,59	0,67
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	946,56	562,95	779,29	1 209,54	2 132,26
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	1 242,54	771,01	762,17	873,61	859,73
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	134 588,83	12 028,41	9 366,03	6 843,84	8 692,97
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisí se zdravotní péčí)	1,01	2,15	2,21	1,11	3,27
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	5 319,62	2 037,04	1 898,77	2 592,81	2 120,66
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	12 372,36	6 950,49	7 015,82	7 598,88	7 269,04
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	4,82	4,07	4,38
Celková produkce odpadů [t]		184 253,11	46 158,56	42 027,75	22 569,81	50 450,52

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

Největší složku produkce odpadů v území SO ORP Přeštice tvoří odpady z tepelných procesů. Tyto odpady souvisí s keramickou výrobou firmy LASSELSBERGER, s.r.o. v Chlumčanech. Druhou nejpočetnější složkou odpadů v řešeném území jsou odpady v souvislosti se stavební a demoliční činností, které způsobily výkyvy v produkci odpadů v letech 2007 - 2008 v souvislosti s dostavbou silniční sítě v severní

části SO ORP Přeštice. Třetí nejpočetnější složku v produkci odpadů tvoří komunální odpad z obcí a měst Přešticka. Další složkou, která tvoří podstatnou část produkce odpadů v území SO ORP Přeštice jsou odpady ze zpracovaných textilních vláken (v území působí textilní firmy např. WILTEX s.r.o. v Přešticích). Pátou nejvýznamnější složkou produkce odpadů v řešeném území odpadní obaly pod kódem 15. Nejpodstatnější částí vyprodukovaných odpadů pod tímto kódem v území SO ORP Přeštice tvoří papírové obaly a lepenky, které tvoří složku komunálního odpadu.

Tab. č. 85: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (dále jen SKO) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	184 253,11	46 158,56	42 027,75	22 569,81	50 450,52
Celková produkce KO	13 183,83	7 402,84	7 655,19	8 665,93	9 190,02
Celková produkce SKO	4 317,79	4 292,98	4 201,68	4 036,21	4 387,94

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce komunálních odpadů a smíšených komunálních odpadů, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytříděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytříděných

odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Produkce komunálního odpadu (KO) a produkce směsného komunálního odpadu (SKO) tvoří relativně malou složku celkové produkce odpadů na území SO ORP Přeštice. To dokazuje intenzivní hospodářskou činnost území. Celková produkce KO v roce 2012 ve srovnání s rokem 2008 poklesla. Nicméně od roku 2009 produkce KO v území SO ORP Přeštice roste. Pokles KO v období mezi roky 2008 a 2009 způsobil zejména Odpad z kalů a septiků (z 2061 tun vyprodukovaných v roce 2008 na 0 v roce 2009) a kovy (z 3 094 tun na 3 tuny). Postupný růst produkce KO je způsoben zvýšenou produkcí papírových, plastových a dřevěných obalů. SKO se v současné době podílí na celkové produkci KO zhruba 47% a lze říci, že od roku 2009 tento podíl klesá, nebo je konstantní. Z hlediska cílů POH ČR nedopadá území SO ORP Přeštice dobře, neboť od roku 2011 celková produkce i produkce KO roste. Lze tedy konstatovat, že by se obce, ale především stát a producenti odpadů v příštím plánovacím období měli zaměřit na opatření, která předchází vzniku odpadů.

Tab. č. 86: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Přeštice	22 203	6 314,43	284,40	3 486,17	157,01	161,85
Plzeňský kraj	572 687	179 514,88	313,46	103 841,01	181,32	206,63

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce č. 81 je zobrazena produkce KO za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 69% celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 79 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 31% z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za Plzeňský kraj nižší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 85,2 kg nižší hodnoty měrné produkce KO a o 53,24 kg nižší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách

z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

V rámci produkce KO je území SO ORP Přeštice obdobné jako další regiony Plzeňského kraje. Nejpodstatnější složku tvoří SKO, jehož největšími producenty jsou domácnosti. Další podstatnou část vyprodukovaného KO tvoří papírové a lepenkové obaly, jehož producenty jsou jak domácnosti, tak i podnikatelské subjekty z řešeného území a také objemný odpad (ten zejména díky své hmotnosti, než množství). Další, již hmotnostně znatelně nižší složku tvoří další složky SKO, a to plasty a sklo. Největší pokles v produkci odpadů za období 2008 - 2012 zaznamenaly kovy a kal ze septiků. U kovů je to způsobeno především tím, že jsou sbírány prostřednictvím privátních výkupen odpadů a jsou tak často evidovány pod jinými kódy a nejsou tak uváděny jako produkce KO. U kalu ze septiků lze rapidní pokles vysvětlit budováním kanalizací a čistíren odpadních vod, které produkci tohoto odpadu výrazně eliminovaly.

Tab. č. 87: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	792,55	687,42	781,70	1 108,56	1 655,87
Sklo	150107, 200102	288,30	301,77	331,87	354,80	329,88
Plast	150102, 200139	541,91	366,72	412,48	526,48	691,88
Nápojové kartony	150105	2,34	5,15	4,00	3,33	2,16
Celkem separovaný sběr		1 625,10	1 361,06	1 530,05	1 993,17	2 679,78

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

Hlavní složku separovaného odpadu v obcích SO ORP Přeštice tvoří papír, sklo a plast, které jsou odděleně sbírány ve všech obcích řešeného území. Z hlediska výtěžnosti (kg/obyvatele/rok) tříděného sběru odpadů patří Přeštice v rámci Plzeňského kraje mezi nadprůměrné regiony. Podle výzkumu, který v obcích Plzeňského kraje provedla společnost EKO-KOM a Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí v roce 2011 se většina obcí SO ORP Přeštice pohybuje nad úrovní výtěžnosti 39,1 kg/obyvatele/rok, což je nadprůměrná hodnota. Nejnižší výtěžnost tříděného odpadu v území SO ORP Přeštice mají obce Řenče, Horní Lukavice a Oplot, kde se výtěžnost odděleného sběru pohybuje pod hranicí 30 kg/obyvatele/rok. Další složky separovaného odpadu (textil, elektrospotřebiče a kovy) je možné odvézt do sběrných dvorů v území. V současné době některé obce připravují projekty, jejichž cílem je separovaný sběr textilu do kontejnerů. Kovy pak jsou nejčastěji vykupovány privátními výkupnami odpadů.

Tab. č. 88: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Přeštice	Počet obyvatel 31.12.2012	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
	Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA
Papír	(150101, 200101)	22 203	352,83	15,89	23,17

Plast	(150102, 200139)	346,54	15,61	11,80
Sklo	(150107, 200102)	323,14	14,55	12,40
Nápojové kartony	(150105)	2,16	0,10	0,62
Kovy	(200140, 150104)	262,35	11,82	20,51

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č. 83 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce papíru od obcí tvoří 21%, produkce skla tvoří 98%, produkce plastů tvoří 50% a produkce nápojových kartonů tvoří 100%, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vyříděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady z obcí (mimo produkce papíru).

Měrná produkce papíru, nápojových kartonů a kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů a skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy u papíru, nápojových kartonů a kovů ve srovnání s krajskými i celorepublikovými průměry na horší úrovni. U plastů a skla je tomu přesně naopak.

Tab. č. 89: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Blovice	Počet obyvatel 31.12.2012	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
	Zdroj dat	ČSÚ	EKO-KOM, a.s.	EKO-KOM, a.s.
Papír	(150101, 200101)	22 203	16,10	17,80
Sklo	(150107, 200102)		15,95	11,89
Plast	(150102, 200139)		15,54	12,59
Nápojové kartony	(150105)		0,10	0,17
Kovy	(200140, 150104)		1,59	8,61

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce 84 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vyříděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vyříděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupen, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám nižší u papíru, nápojových kartonů a kovů a vyšší u skla a plastů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vyřazených odpadů v ČR jsou u papíru 18,2 kg/obyv., skla 11,1 kg/obyv., plastů 10,1 kg/obyv., nápojových kartonů 0,3 kg/obyv. a kovů 17,6 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tab. č. 90: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Plzeňský kraj	16,54	11,90	12,35	0,19	6,44	47,43
(0 až 500 obyv. včetně)	9,43	11,80	13,31	0,22	0,41	35,17
(501 až 1000 obyv. včetně)	10,76	11,65	12,73	0,23	0,47	35,84
(1001 až 4000 obyv. včetně)	14,90	12,90	12,29	0,25	2,39	42,72
(4001 až 10000 obyv. včetně)	20,06	13,41	13,45	0,23	22,71	69,87
(10001 až 20000 obyv. včetně)	21,67	11,44	10,35	0,24	16,97	60,67
(20001 až 50000 obyv. včetně)	20,73	10,20	12,55	0,09	7,02	50,58
(50001 až 100000 obyv. včetně)	17,91	11,22	11,50	0,11	0,39	41,13
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Plzeňském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Nejvíce odpadu vyřadí občané v obcích od 4001 do 10 000 obyvatel. Této velikostní skupině odpovídá v ORP město Přeštice. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 122 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Hustota sběrné sítě je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji nižší, přičemž hustota sběrné sítě v Plzeňském kraji je 120 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Stod, ORP Sušice) vykazuje ORP Přeštice vyšší hustotu sběrné sítě. Naopak v porovnání

s ORP Kralovice je tato hustota naopak nižší. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP Přeštice je průměrná.

Tab. č. 91: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	1942,98	1287,82	1541,65	1641,56	2367,24
200201	Biologicky rozložitelný odpad	154,73	170,06	316,92	565,77	402,76
020103	Odpad rostlinných pletiv	109,30	176,08	268,08	321,38	263,28
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	2141,62	96,23	145,86	177,04	158,18
150103	Dřevěné obaly	2,33	0,00	9,56	43,69	108,23

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

Výše uvedená tabulka uvádí pět množstevně nejvíce zastoupených složek v produkci biologicky rozložitelných odpadů (BRO) v produkci odpadů v území SO ORP Přeštice. Jak již dříve uvedeno, tak odpady ze zpracovaných textilních vláken souvisí s textilní výrobou na Přešticku. Druhou nejvíce množstevně zastoupenou složkou jsou biologické odpady související s údržbou zahrad a veřejných prostranství. Třetí nejvíce zastoupenou složku BRO tvoří odpad rostlinných pletiv, což souvisí se zemědělskou činností v území. Čtvrtou uvedenou složkou jsou kaly v souvislosti s čištěním komunálních odpadních vod a pátou složku tvoří dřevěné obaly, které vznikly zejména podnikatelskou činností v území.

V tabulce č. 86 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se o katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden

v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce č. 86 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tab. č. 92: Podíl BRKO na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	13 671,05	8 817,76	8 680,93	9 480,13	10 684,52
z toho celková produkce BRKO	6 133,85	6 288,32	6 291,51	6 555,44	6 476,40

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

Z tabulky vyplývá, že celková produkce BRO měla klesající tendenci do roku 2010 a od tohoto roku zase postupně stoupá. Tento vzestup není spojen s produkcí biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO), neboť produkce tohoto druhu odpadu ve sledovaném období měla setrvalou tendenci a pohybovala se 6 100 - 6 500 tun ročně. Tento fakt dokazuje, že za zvýšením produkce BRO v území je průmyslová činnost (zejména v souvislosti s výrobou textilu). Nejvýznamnější část produkce BRKO v území SO ORP Přeštice tvoří SKO a objemný odpad. V rámci řešeného území je vyjma papíru a textilu odděleně sbírán především BRKO ze zahrad a parků a také BRKO z kuchyní a stravoven. Z toho vyplývá, že skládkováno je v rámci SO ORP Přeštice asi 93 % celkové produkce BRKO, což znamená, že řešené území není v souladu s cíli POH ČR (Snížit maximální množství BRKO ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995). V současné době nelze předpokládat, že by v SO ORP Přeštice bylo realizováno řešení, které by mohlo tento cíl POH ČR splnit. Nicméně řešení tohoto problému se plánuje na krajské úrovni, konkrétně výstavbou spalovny v obci Chotíkov. Následně by byla z území SO ORP část směsného komunálního odpadu využita v tomto zařízení (cca 40% podílu celkové kapacity ZEVO Chotíkov bude z obcí a měst Plzeňského kraje a 60% z města Plzně). Tento způsob využití podstatné části BRKO z území SO ORP Přeštice bude také podmíněn ekonomickou výhodností, tedy že cena za odběr odpadů v ZEVO Chotíkov bude výhodnější, než cena skládkování. Přímo v území SO ORP Přeštice se v současné době rozbíhá provoz kompostárny v obci Soběkury. Nicméně nelze předpokládat, že by tato kompostárna vyřešila problém se "zeleným" bioodpadem v celém regionu. Někteří zástupci samosprávy mají tedy zájem zahájit diskusi o výstavbě kompostárny, kterou by využívalo více obcí v regionu SO ORP Přeštice.

Tab. č. 93: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Přeštice	22 203	5 269,17	237,32	355,64	16,02
Plzeňský kraj	572 687	147 885,86	258,23	10 284,74	17,96

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č. 87 je zobrazena celková a měrná produkce BRKO a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 7% celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 93% z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukované obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 50,83 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 3,51 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO má vliv spolupráce s místními zemědělskými subjekty na využívání BRKO a kompostování BRKO lidmi přímo v zahradách a hospodářských pozemcích.

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tab. č. 94: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difERENCE OPROTI ROKU 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	48 793,88	175 970,07	42 066,70	56 445,00	43 951,43	41 118,81
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		55,18	95,50	91,14	134,30	194,74	81,50
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celkem vybrané		48 300,56	175 970,07	42 066,70	56 445,00	43 951,43	41 118,81

	způsoby využití	Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		54,62	95,50	91,14	134,30	194,74	81,50
Celková produkce odpadů		88 423,95	184 253,11	46 158,56	42 027,75	22 569,81	50 450,52
Odstranění	Skládkování	122,26	20,00	0,05	133,50	0,00	102,50
	Spalování	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení	0,05		0,02	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění	20,05		0,07	133,50	0,00	102,50

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

Z tabulky vyplývá, že v rámci území SO ORP Přeštice je část produkovaného odpadu využita jako materiál. Nejvíce jsou využívány zemina a suť a odpad vzniklý při keramické výrobě. Tyto materiály jsou využívány pro terénní úpravy. Jedná se tedy o využití odpadů vznikajících při stavebních, demoličních i terénních úpravách či činnosti průmyslových subjektů v regionu (LASSELSBERGER, s.r.o. v Chlumčanech). Část materiálového využití tvoří také prodej kovů jako druhotné suroviny. Ve sledovaném území v současné době nefunguje žádné zařízení, které by využívalo odpad pro energetickou výrobu. Bioplynová stanice u Přeštice nevyužívá pro svou činnost odpad. Vzhledem k celkové produkci odpadů v rámci území SO ORP Přeštice lze říci, že v současné době je materiálové využito 81% z celkové produkce odpadů, což naplňuje požadavky cílů POH ČR.

Tab. č. 95: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s odpady [t]									
KO	Využití	Materiálové využití	0,20	0,00	0,00	0,00	3,68	0,57	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						0,04
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	0,18	0,00	0,00	0,00	3,68	0,57	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						0,04
		Celková produkce KO [t]		6 345,48	13183,83	7402,84	7655,19	8665,93	9190,02
Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

I když je z celkové produkce odpadů v rámci území SO ORP Přeštice materiálově využíváno více než 80% celkové produkce odpadů, tak podíl komunálního odpadu na tomto množství je naprosto zanedbatelný, což ukazuje výše uvedená tabulka i graf v příloze. Malé hodnoty v letech 2011 a 2012 znamenávají prodej železa jako druhotné suroviny, což je také jediný stávající způsob využívání komunálního odpadu na řešeném území. Většina komunálního odpadu je vyvážena mimo území Přešticka, kde je skládkována (Vysoká u Dobřan), nebo tříděna a dále zpracována na druhotnou surovinu (třídící linky Západočeský komunálních služeb v Plzni). Zvýšení materiálového využití komunálního resp. směsného komunálního odpadu se předpokládá s plánovanou výstavbou ZEVO Chotíkov.

Z tabulky v příloze č. 9 vyplývá, že v území SO ORP Přeštice není žádné zařízení na nakládání se separovaným odpadem. Papír a plast (včetně nápojových kartonů) z území SO ORP Přeštice končí na třídících linkách Západočeských komunálních služeb v Plzni, kde jsou dále upravovány podle požadavků konečných zpracovatelů na druhotnou surovinu, která je pak (dle analytické části Návrhu integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji) obchodovatelná nejčastěji v rámci evropského trhu. Sklo získané z odděleného sběru je většinou (z celého Plzeňského kraje) odváženo ke zpracování na linku AMT ve Středočeském kraji. Část skleněných odpadů je také obchodována do zahraničí.

Tab. č. 96: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]								
BRO	Využití	Materiálové využití		0,00	420,58	0,00	321,38	263,28
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpa-		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]								
BRKO	du)	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,04	0,02	0,00	0,00	0,00
		Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Využití	Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00
	Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg/obyv.] ↓					
			148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Počet obyvatel v území ORP				21 453	21 859	22 094	22 147	22 203

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP) a ČSU

Stejně tak jako nakládání s komunálními odpady, tak i nakládání s BRO a BRKO není v území SO ORP Přeštice příliš diverzifikované. Z vyprodukovaného BRO bylo využito resp. předupraveno pouze v roce 2009 část kalů vzniklých čištěním komunálních odpadních vod pro další zpracování a v letech 2011 a 2012 bylo využito část BRO pro zemědělské účely. V blízké budoucnosti bude malá část BRKO (200201) využita na kompostárně v Soběkurech. Část vyprodukovaného BRKO ze zahrad a parků kompostují obyvatelé sami, nebo je obec dává k dispozici místním zemědělským podnikatelům. Nicméně

toto BRKO neprojde oficiální evidencí odpadů a tudíž zde nemůže být zaznamenáno. Pro snižování podílu BRKO ve SKO a tedy i podílu skládkování BRKO je nezbytné zavést systém separace BRKO.

Tab. č. 97: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	152 530	232 280	225 680
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	13 863 900	14 719 110	14 620 360
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	578 500	862 120	847 000
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	0	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	3 315 790	350 660	352 286
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	540 860	549 530	439 180
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	22 560	31 980	14 350
3729	Ostatní nakládání s odpady	750	24 290	16 000
Celkové náklady		18474890	16769970	16514856

Zdroj: Ministerstvo financí

Z Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012 – zpracoval institut IURMO) vyplývá, že celkové náklady na odpadové hospodářství (v Kč/obyvatele) za ORP Přeštice patří mezi nejvyšší v Plzeňském kraji. V průměru se tyto náklady pohybují v rozmezí 946 – 1096 Kč/obyvatele. Z tohoto dokumentu dále plyne, že náklady na sběr, svoz a odstranění SKO se v regionu SO ORP Přeštice pohybují v rozmezí 2 728 – 4 174 Kč/tunu, což opět řadí toto území mezi správní obvody s nejvyššími náklady na obyvatele. Jen o málo pozitivnější je situace Přešticka v problematice separovaného komunálního odpadu. Jednotkové náklady na tříděný sběr využitelných odpadů v území SO ORP Přeštice se pohybují v rozmezí 4 477 – 5 357 Kč/tunu, což řadí SO ORP Přeštice v rámci Plzeňského kraje mezi horší průměr. Z tabulky číslo 84 vyplývá, že za období 2010 - 2012 se náklady obcí SO ORP Přeštice mírným způsobem snižují a to i přes zvyšování cen energií, pohonných hmot i cen za svoz vyprodukovaných odpadů. Tento fakt vypovídá o tom, že obce se naučily fungovat v rámci odpadového hospodářství efektivně. Z rozhovorů se zástupci obecní samosprávy obcí SO ORP Přeštice vyplynulo, že většina z nich nejsou spokojeni s cenou za svoz komunálních odpadů a v rámci Mikroregionu Přešticka by měli být hledány způsoby, jak cenu snížit. Vzhledem k tomu, že v rámci řešeného území jsou dominantní svozovou firmou Západočeské komunální služby, je možné, že společné vyjednávání bude úspěšné. Obce se také shodují, že ohrožením stávajícího systému nakládání s odpady by bylo skokové zvýšení cen za svoz a likvidaci odpadů, což vzhledem k plánovanému zvýšení cen za "skládkování" v blízké budoucnosti hrozí. Je také otázkou, jaké ceny v budoucnu nastaví za převzetí odpadů plánované ZEVO Chotíkov. Plzeňská teplárenská, která je investorem a provozovatelem ZEVO Chotíkov, dekla-

ruje, že v roce 2016 bude cena za převzetí odpadů do spalovny odpovídat současným nákladům na skládkování.

(pozn. tabulka s příjmy za odpadové hospodářství nebyla zpracována, neboť podklady od SMO nebyly pro území SO ORP Přeštice relevantní, neboť příjmy za roky 2010 - 2012 se extrémním způsobem lišily, což není pravděpodobné).

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Tab. č. 98: Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	občané obcí SO ORP Přeštice	nízké ceny za svoz a likvidaci odpadů, pravidelný svoz odpadů, dostupné kontejnery	zvýšení občanů neplaticích za odpad, vznik černých skládek, špatné třídění odpadů	komunikační kanály jednotlivých obcí (letáky, obecní rozhlas, internetové stránky obce, obecní vývěska)	realizace osvětových akcí v oblasti odpadového hospodářství ve vzdělávacích zařízeních SO ORP Přeštice, efektivní rozmístění kontejnerů v obci
2.	návštěvníci území SO ORP Přeštice	dostupnost a četnost odpadkových košů u míst, která turisté navštěvují (hrady, odpočívadla u turistických cest, muzea, apod.)	nepořádek v intravilánech i extravilánech jednotlivých obcí	výzvy v rámci orientačních a informačních turistických tabulí	efektivní rozmístění odpadkových košů u turistických atraktivit
3.	Chataři a chalupáři	nízké ceny za svoz a likvidaci odpadů, pravidelný svoz odpadů, dostupné kontejnery	vznik černých skládek, špatné třídění odpadů	komunikační kanály jednotlivých obcí (letáky, obecní rozhlas, internetové stránky obce, obecní vývěska)	efektivní rozmístění kontejnerů v obci
4.	Ostatní původci komunálního odpadu	nízká cena	nedodržení zákonu o odpadech, vznik černých skládek	informační letáky, internetové stránky	pravidelná informační a komunikační interakce

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
5.	školy a environmentální vzdělávací subjekty (včetně NNO)	kvalitní EVVO, udržitelný rozvoj regionů SO ORP	nespolupráce při osvětových a vzdělávacích akcích o odpadech	osobní setkání, e-mailová komunikace	připravit společný projekt na EVVO
6.	průmyslové podniky v území SO ORP Přeštice	Minimalizace nákladů na odpadové hospodářství a efektivní využití produkováných odpadů pro potřebu firmy	ekologické zátěže a nekomunikace s místní samosprávou	osobní setkání, e-mailová komunikace, telefon	provádět pravidelnou kontrolu ze strany ORP či ČIŽP
7.	Samospráva obcí SO ORP Přeštice	zajištění kvalitních podmínek v oblasti sběru a likvidace odpadů pro své občany	nedostatek finančních zdrojů a nedodržování zákona	společná setkání v rámci mikroregionů	spolupráce v rámci stávajících mikroregionů

Zdroj: Vlastní zpracování

Analýza cílových skupin byla zpracována na základě diskuse se zástupci místních samospráv obcí SO ORP Přeštice, která proběhla dne 14.5.2014 v prostorách komunitního centra v Přešticích. Z analýzy vyplývá, že realizace tohoto strategického dokumentu by měla být zaměřena hlavně na komunální odpad a zkvalitnění systému odpadového hospodářství v jednotlivých obcích SO ORP Přeštice.

b) Tab. č. 99: Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek finančních prostředků na odpadové hospodářství	3	5	15	společné vyjednávání obcí o cenách za svoz a likvidaci odpadů, rozšíření spolupráce v rámci Svazku obcí Plzeň - jih pro odpadové hospodářství	obec
	Finanční riziko	Náklady na likvidaci černých skládek	1	2	2	osvětové a vzdělávací akce pro obyvatele i návštěvníky regionu	obec

	Finanční riziko	Skokové zvýšení cen za skládkování	3	5	15	společné vyjednávání s Plzeňskou teplárenskou a.s. o podmínkách převzetí odpadů do ZEVO Chotíkov	obec
2.	Organizační riziko	Nemožnost využívání sběrných dvorů pro občany z obcí, kde sběrné dvory nejsou	2	3	6	společná jednání obcí za přítomnosti provozovatelů sběrných dvorů	obce území
	organizační riziko	Administrativní náročnost žádostí o dotace	3	3	9	v rámci existujících mikroregionů vytvořit personální kapacitu pro dotační poradenství	obce území
3.	Právní riziko	Legislativa odpadového hospodářství je složitá	3	3	9	realizace vzdělávacích seminářů pro nově volené zástupce obecní samosprávy	obce území

Zdroj: Vlastní zpracování

Analýza rizik byla zpracována na základě rozhovorů se zástupci jednotlivých obcí SO ORP a na základě diskuse k problematice odpadového hospodářství SO ORP Přeštice, která proběhla dne 14.5.2014 v prostorách komunitního centra v Přešticích. Z analýzy vyplývá, že největšími riziky v rámci odpadového hospodářství jsou ta finanční. Pokud budou zásadním způsobem zvýšeny ceny za likvidaci odpadů (hlavně skládkování), tak je velmi pravděpodobné, že se to velmi negativně projeví v rozpočtech obcí i ve finanční zátěži na jednotlivé obyvatele a tedy i zvýšení pravděpodobnosti výskytu i dalších rizik (černé skládky, neplatiči). Mezi další významná rizika patří administrativní zatížení při žádostech o dotaci (především v rámci Operačního programu Životní prostředí) a legislativa odpadového hospodářství. Tato rizika souvisí se stále narůstajícím trendem státní správy v oblasti nárůstu byrokracie a přenášení odpovědností na obce, které není podpořeno odpovídajícími finančními zdroji.

5.1.4. SWOT analýza oblasti

Tab. č. 100: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
1. Existence Svazku obcí Plzeň - jih pro odpadové hospodářství	1. Nadprůměrná cena za sběr, svoz a odstranění SKO
2. Nadprůměrná výtěžnost tříděného sběru využitelných odpadů	2. Občané pálí odpad na zahradách a v soukromých topných zařízeních
3. Kvalitní fungování stávajících sběrných dvorů v území SO ORP Přeštice	3. Výskyt černých skládek v území SO ORP Přeštice

	4. Nenastaven systém sběru a nakládání s BRO
Příležitosti	Hrozby
1. Příprava společné strategie k nakládání se SKO	1. Zvýšení cen za odvoz odpadů
2. Využití dotačních zdrojů	2. Zvyšování cen energií
3. Konkurence firem v odpadovém hospodářství (společná poptávka služeb)	3. Změny legislativy odpadového hospodářství
....	4. Nakládání s nebezpečným odpadem soukromých producentů

SWOT analýza odpadového hospodářství SO ORP Přeštice vznikla na základě rozhovorů se zástupci samosprávy jednotlivých obcí a na základě diskuse během setkání k problematice odpadového hospodářství SO ORP Přeštice, které proběhlo dne 14.5.2014 v prostorách komunitního centra v Přešticích. Během tohoto setkání účastníci definovali výše uvedené výroky SWOT analýzy. Z analýzy vyplývají již dříve v textu identifikované problematické okruhy odpadového hospodářství v řešeném území. Jednak je to problém s některými složkami odpadu (zejména NO z truhláren, bioodpad), chování občanů v rámci odpadového hospodářství (černé skládky, spalování nevhodného odpadu) a v neposlední řadě je to finanční rámec odpadového hospodářství (hrozba zvýšení cen, místní poplatky za odpady, ceny energií).

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Území SO ORP Přeštice má charakter venkovského regionu, nicméně přes to jsou největšími producenty odpadů na tomto území průmyslové firmy. Z toho tedy plyne, že komunální odpad produkovaný obcemi není množstevně dominantní složkou produkce odpadů v území. Z analýzy dále vyplynulo, že většina komunálních odpadů je z řešeného území vyvážena pryč k dalšímu využití, ale hlavně ke skládkování. Vzhledem k tomu, že tato studie bude sloužit jako nástroj obcí SO ORP Přeštice, tak by se měla dále navrhovaná opatření dotýkat hlavně zkvalitnění a zefektivnění systému odpadového hospodářství obcí. Z této analýzy, rozhovorů se zástupci samosprávy jednotlivých obcí a diskuse, která proběhla dne 14.5.2014 v komunitním centru v Přešticích vyplynuly následující výstupy:

1. Obce v současné době považují systém odpadového hospodářství za finančně udržitelný a relativně stabilní. Nicméně pokud by mělo dojít ke skokovému zvýšení cen za odpadové hospodářství, je pravděpodobné, že by to velmi ohrozilo finanční stabilitu (zejména malých) obcí.
2. Naprostá většina směsného komunálního odpadu z obcí SO ORP Přeštice je skládkována. Lze tedy říci, že v současné době území SO ORP Přeštice nenaplňuje cíle POH ČR, tedy zvyšování podílu využívání komunálních odpadů na úkor jejich skládkování. Přímou v řešeném území se nepředpokládá, že by vzniklo v blízké budoucnosti nějaké zařízení na zpracování odpadu, vyjma kompostárny na bioodpad v Soběkurech. K snížení podílu skládkování může pomoci obcím předávání odpadu k spalování v ZEVO Chotíkov, které v současné době staví Plzeňská teplárenská. Toto zařízení bude uvedeno do provozu pravděpodobně v roce 2016.
3. Pozitivním faktem odpadového hospodářství SO ORP Přeštice je, že obyvatelé jednotlivých obcí stále lépe třídí odpad. Území Přešticka patří z hlediska výtěžnosti separovaného komunálního odpadu mezi nadprůměrné regiony v Plzeňském kraji. Zatím se úplně nedaří řešit problém černých skládek, což vy-

žaduje dlouhodobou a přesně cílenou osvětovou činnost i kvalitní spolupráci s orgány státní správy i krajské samosprávy.

4. V současné době funguje na území SO ORP Přeštice šest sběrných dvorů (Přeštice, Chlumčany, Štěnovice, Soběkury (2), Merklín), které slouží (vyjma sběrného dvora v Merklíně) zejména občanům daných obcí. V průběhu diskuse k tvorbě tohoto dokumentu deklarovali zástupci obcí ochotu k diskusi k rozšíření služeb sběrných dvorů i na občany dalších obcí a rozšířit systém spolupráce obdobným způsobem jako v Merklíně.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem na základě diskusí v pracovních skupinách a výstupů z rozhovorů se zástupci jednotlivých obcí. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy), následně zpracovaných Nástinů opatření a diskuse v pracovních skupinách byly realizačním týmem definovány problémové okruhy. Pracovní skupiny byly složeny ze zástupců obcí ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

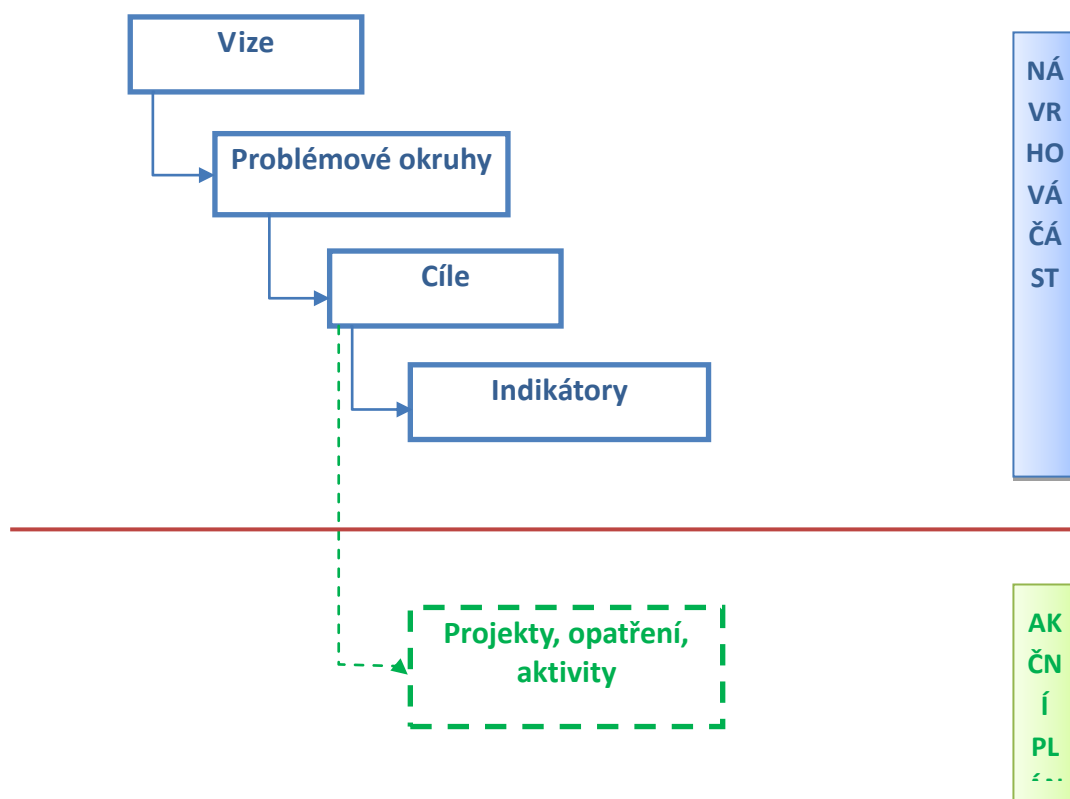
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Problémové okruhy byly vytvořeny realizačním týmem na základě diskusí v pracovních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce				
Odpadové hospodářství	Problémový okruh 1 – Nedostatečná spolupráce při využívání sběrných dvorů	Problémový okruh 2 – Nakládání s BRKO	Problémový okruh 3 - Environmentální vzdělávání v odpadovém hospodářství	Problémový okruh 4 – Zvyšující se ceny za svoz a nakládání s odpady
	cíl 1.1 Využívání sběrných dvorů pro spádové obce a zajištění společného spolufinancování	cíl 2.1 Společný systém a nakládání s BRKO	cíl 3.1 Vzdělávání v odpadovém hospodářství	cíl 4.1 Společná poptávka svozu odpadů

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize:

Správní obvod ORP Přeštice trvale úspěšně překonává administrativní hranice města a obcí, čímž vytváří otevřené a přátelské prostředí pro obyvatele regionu. Ve všech obcích je v součinnosti s hospodářskou politikou státu, podporovanou právníckými osobami a zodpovědnými občany zajištěno efektivní odpadové hospodářství. Školní i mimoškolní aktivity včetně zázemí plně odpovídají požadavkům dětí, žáků, mládeže i jejich rodičů, přičemž je kladen důraz na historický význam regionu a tradice, místní kulturu, ochranu přírody a zdravý životní styl. Kvalitní sociální péče funguje pro občany všech obcí ORP Přeštice, zahrnuje odpovídající nabídku služeb a propojenost sociální a zdravotní péče, čímž je naplňován komunitní plán sociálních služeb ORP Přeštice. Celá oblast zachovává venkovský ráz sídel v malebné krajině, respektuje její užitnou hodnotu a současně ji vnímá jako oázu klidu a zdravého místa pro život místních i příchozích.

Problémový okruh č. 1: Nedostatečná spolupráce při využívání sběrných dvorů

Na území ORP Přeštice v současné době funguje čtyři sběrné dvory, které jsou provozovány Západočeskými komunálními službami. Každý z těchto sběrných dvorů má nastavené podmínky na základě kterých mohou využívat služby těchto zařízení občané dané obce. Vzhledem k tomu, že provoz sběrného dvora je placen z rozpočtů obcí, tak občané z jiných obcí (kde sběrný dvůr není), nemohou služby daného zařízení využívat, nebo pouze za podmínek, které jsou méně výhodné, než pro občany obce, která sběrný dvůr vlastní. Tento postup je z pohledu obcí, které vlastní a financují sběrný logický a hospodárný. Nicméně tato situace komplikuje ukládání odpadů do sběrných dvorů občanům z jiných obcí. Jedná se hlavně o objemný odpad, částečně i stavební odpad a biologicky rozložitelný odpad. Řešení tohoto problému nabízí způsob provozování sběrného dvora, jaké mají v obci Merklín. Nově provozovaný sběrný dvůr v Merklíně slouží i obcím Buková, Otěšice a Zemětice. Tyto obce se zároveň finančně podílejí na provozu sběrného dvora. Občané těchto obcí pak mohou využívat sběrný dvůr za stejných podmínek, jako obyvatelé Merklína. Stejný postup by bylo možné realizovat i v dalších částech SO ORP Přeštice. Na jednání pracovní skupiny k odpadovému hospodářství, které proběhlo v rámci tvorby tohoto strategického dokumentu dne 14.5.2014 v prostorách komunitního centra v Přešticích deklarovali zástupci obcí, které mají sběrné dvory, ochotu a zájem o realizaci tohoto typu spolupráce. Výjimku tvoří obec Soběkury, která provozuje také sběrné místo v Horušanech. V této obci i místní občané za využívání sběrného dvora platí a tudíž není možné, aby občané jiných obcí (i přes finanční účast na provozu) mohli využívat sběrný dvůr bezplatně.

Vzhledem k ochotě ke spolupráci lze předpokládat, že řešení tohoto problémového okruhu proběhne úspěšně. Realizací řešení navrženého v tomto problémovém okruhu se přispěje:

1. Ke zvýšení atraktivity obcí ORP Přeštice pro místní obyvatele
2. Rozložení nákladů na provoz sběrného dvora na více obcí, což přispěje k úsporám ve výdajových částech obecních rozpočtů. Zároveň bude více využívána kapacita jednotlivých sběrných dvorů v regionu.
3. Zvýší kvalitu systému odpadového hospodářství v SO ORP Přeštice pro občany, což přispěje ke snížení černých skládek a pálení nevhodných odpadů v tepelných zařízeních.

Nerealizace navrženého řešení nebude mít pro systém odpadového hospodářství v SO ORP Přeštice fatální dopad. Lze říci, že navrhované řešení je spíše možností, jak stávající systém odpadového hospodářství v SO ORP Přeštice zkvalitnit, zefektivnit a uživatelsky zpříjemnit, jak to vyplývá z výše uvedených pozitiv daného řešení.

Problémový okruh č. 2: Nakládání s BRKO

Z analýzy produkce odpadů v SO ORP Přeštice vyplynulo, že celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (BRO) v území byla v roce 2012 (v analýze se z hlediska produkce odpadů sledovalo období 2008 – 2012) přibližně 10 700 tun odpadu. Většinu z tohoto množství BRO produkují průmyslové či zemědělské subjekty z území. Mezi největší vyprodukované složky BRO patří:

- Odpady ze zpracovaných textilních vláken (odpad z textilní výroby)
- Biologicky rozložitelný odpad (odpad z péče o veřejná prostranství a ze zahrad)
- Odpad z rostlinných pletiv (odpad v souvislosti se zemědělskou činností)
- Kaly z čištění komunálních odpadních vod
- Dřevěné obaly

Pro tento problémový okruh je důležitý zejména Biologicky rozložitelný odpad, který vzniká péčí o veřejná prostranství a zahrady. Tohoto druhu odpadu bylo v roce 2012 vyprodukováno přibližně 403 tun. Od roku 2008 se produkce tohoto odpadu zvýšila o 248 tun. Zástupci obcí SO ORP Přeštice v rámci rozhovorů, že likvidace tohoto druhu odpadu je jedním z hlavních problémů odpadového hospodářství. Tento problém je zároveň ještě zvýrazněn faktem, že od ledna 2015 platí vyhláška č. 321/2014 Sb. „o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředěného sběru složek komunálního odpadu“, která stanovuje obcím povinnost umožnit občanům odděleně třídit bioodpad v období od 1.4. do 31.10. Tento odpad je také často hlavním segmentem černých skládek, popř. je přímo na zahradách spalován, což způsobuje lokální znečištění ovzduší.

V současné době je BRO ze zahrad a parků z regionu odvážen na kompostárnu do Vysoké u Dobřan. V rámci regionu je pouze jedno zařízení – kompostárna v Soběkurech (vznikla z dotace MAS Aktivios), které se využitím či likvidací „zeleného odpadu“ zabývá. Nicméně toto zařízení má spíše místní dopad a nelze ho využít na řešení problematiky BRO ze zahrad a parků. Obce tuto problematiku řeší v současné době různými způsoby, např.:

1. dohoda s místními zemědělskými subjekty, které zelený odpad zaorají resp. ho kompostují
2. prostřednictvím OPŽP obce získaly dotace na kompostéry pro místní obyvatele

Jedním z možných způsobů řešení je nákup domácích kompostérů pro obyvatele obcí, mobilní fermentor, který by si obce zapůjčovaly za předem stanovených podmínek a nebo společný sběr a svoz BRKO do kompostárny, což by snížilo náklady na řešení problematiky BRKO.

Problémový okruh č. 3: Environmentální vzdělávání v odpadovém hospodářství

Z analýzy, rozhovorů se zástupci samosprávy obcí SO ORP Přeštice a z jednání pracovních skupin vyplynulo, že se chování místních obyvatel v rámci odpadového hospodářství zlepšuje. Ověřitelný důkaz tohoto tvrzení nabízí data výtěžnosti tříděného sběru odpadu, které pro Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji poskytla společnost EKO-KOM a.s. a Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí. Podle této studie patří z hlediska výtěžnosti tříděného odpadu (kg/obyvatel/rok) ORP Přeštice, spolu s ORP Blovice a Stod mezi nejvýkonnější. Nicméně i přes tento fakt zmiňují zástupci samosprávy problémy, se kterými se v této oblasti ve svých obcích setkávají. Zejména se jedná o černé skládky. Častým zdrojem černých skládek je bioodpad ze zahrad, velkoobjemový odpad a také komponenty z aut. Obce zatím deklarují, že problém černých skládek zatím není tak velký, aby jejich likvidace významně ovlivnila rozpočet obcí, nicméně se i tak by bylo vhodné najít nástroje, které by tento problém (alespoň částečně) eliminovali. Druhým problémem je také pálení odpadů jako topiva či pálení bioodpadu na zahradách, což způsobuje lokální znečištění ovzduší. Třetím často zmiňovaným problémem je ukládání nevhodného odpadu do kontejnerů (na komunální i separovaný odpad). I zde se jedná zejména o velkoobjemový odpad, bioodpad ze zahrad, stavební odpad, ale i o nebezpečný odpad. Řešení těchto problémů není jednorázovou záležitostí, ale dlouhodobou a systematickou osvětovou a vzdělávací prací v jednotlivých obcích. Nicméně i přes to lze hledat společné (nadregionální aktivity), které tuto činnost zkvalitní či zatraktivní. Zajímavou aktivitou na Přešticku je dobrovolnický úklid řeky Úhlavy, kterou pořádá Klub českých turistů (<http://vzdelavani.atom.cz/clanek/13315-cistenirekyuhlavy>). Obdobnou akcí je i národní iniciativa Uklidíme Česko (<http://www.uklidmecesko.cz>). Důležitým fórem pro environmentální vzdělávání jsou předškolní a školní zařízení. Školy EVVO mají ve svých školních vzdělávacích plánech a Environmentální výchova je průřezovým tématem předškolního i základního vzdělávání. Problematika odpadového hospodářství je jedním z témat, které by měli být součástí tohoto vzdělávání. Realizace strategie se tedy zaměří na užší spolupráci obcí a škol v této vzdělávací a osvětové činnosti, což dlouhodobě bude mít pozitivní vliv na chování místních obyvatel v odpadovém hospodářství a zefektivní to dlouhodobou práci obcí v této oblasti.

Problémový okruh č. 4: Zvyšující se ceny za svoz a nakládání s odpady

Z finanční analýzy vyplývá, že náklady na svoz a sběr komunálních odpadů v ORP Přeštice jsou stabilní a pohybují se mezi 13,8 – 14,7 miliónů Kč za všechny obce SO ORP Přeštice za rok. I zástupci obcí v rozhovorech většinou konstatovali, že v současné době považují finanční zátěž v souvislosti se svozem a sběrem komunálních odpadů za finančně stabilní a udržitelný. Nicméně jako jednu z nejčastějších hrozeb uvádějí zástupci obcí skokový nárůst cen v oblasti odpadového hospodářství, což by mohlo stávající systém sběru a svozu odpadu v obcích zásadním způsobem destabilizovat. Tato nejistota vyplývá i z faktu, že celé odpadové hospodářství SO ORP Přeštice je závislé na externích dodavatelích a obce v současné době nedisponují žádným zařízením či systémem na likvidaci komunálního odpadu. Nicméně cíle Plánu odpadového hospodářství ČR předpokládají snižování objemu sládkovaného odpadu a zvyšování procenta využívání odpadů, což s sebou nese i pravděpodobné zvyšování cen za skládkování a hledání možností v oblasti využití odpadů. V rámci Návrhu integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji je počítáno s tím, že obce Plzeňského kraje budou dodávat k využití odpad do připravovaného ZEVO Chotíkov. Podle tohoto dokumentu nebude cena za předání odpadů vyšší než cena za skládkování.

Všechny výše uvedené skutečnosti jsou dostatečným impulsem k tomu, aby obce ORP Přeštice začali spolupracovat v rámci vyjednávání s dodavatelem svozu odpadů, který je v rámci celého území jediný – Západočeské komunální služby a.s. Společným vyjednáváním se posílí pozice obcí Přešticka a je možné si vyjednat podmínky, které budou pro obce příznivější, než ty stávající.

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	<i>Nedostatečná spolupráce při využívání sběrných dvorů</i>
Cíl 1.1	<i>Využívání sběrných dvorů pro spádové obce a zajištění společného spolufinancování</i>
Popis cíle	Ve správním obvodu SO ORP Přeštice v současné době fungují čtyři sběrné dvory (Přeštice, Štěnovice, Chlumčany a Merklín) a dvě sběrná místa (Soběkury, Horušany). Tyto sběrné dvory (s výjimkou Merklína) slouží jen pro obyvatele daných obcí. V případě sběrného dvora v Merklíně se na jeho provozu, kromě obce Merklín, podílí i další obce a díky tomu jejich obyvatelé mohou sběrný dvůr využívat stejně jako obyvatelé Merklína. Cílem tohoto problémového okruhu je zavést podobný systém využívání sběrných dvorů jako již funguje v Merklíně. Obce, ve kterých fungují stávající sběrné dvory jsou ochotné tuto možnost řešit s ostatními obcemi, které by měly zájem využívat sběrný dvůr za určitých podmínek jako např. spolupodílení se na jeho provozu.
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování návrhu smlouvy pro využívání sběrných dvorů obcemi • Návrh smluv mezi obcemi <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastavení finančního podílu jednotlivých obcí na provozu SD <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastavení podmínek pro využití sběrných dvorů obcemi a jejich občany
Název indikátorů k hodnocení cíle	<i>Indikátor výsledku a výstupu: 1. Počet sběrných dvorů využívaných více obcemi</i>
Správce cíle	<i>Předseda Mikroregionu Přešticko</i>

Problémový okruh 2	<i>Nakládání s BRKO</i>
Cíl 2.1	Společný systém a nakládání s BRKO
Popis cíle	<p>Jako jeden z hlavních problémů odpadového hospodářství SO ORP Přeštice bylo prostřednictvím analýzy a rozhovorů se starosty identifikováno nakládání s bioodpady vznikající péčí o veřejná prostranství a zahrady. Některé obce z Přešticka již tento problém vyřešily (nákup kompostérů pro obyvatele, spolupráce s místními zemědělskými subjekty, kompostárna v Soběkurech), někde tento problém dál trvá. Tento problém je zároveň ještě zvýrazněn faktem, že od ledna 2015 platí vyhláška č. 321/2014 Sb. „o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálního odpadu“, která stanovuje obcím povinnost umožnit občanům odděleně třídit bioodpad v období od 1.4. do 31.10.</p> <p>V současné době je rámci regionu je pouze jedno zařízení – kompostárna v Soběkurech (podnikatelský projekt podpořený z dotace MAS Aktivios), které se využitím či likvidací „zeleného odpadu“ zabývá. Nicméně toto zařízení má spíše místní dopad a provozovatel nemá zájem o další rozšíření portfolia zákazníků. V současnosti se likvidace BRKO řeší většinou ve spolupráci s místními zemědělskými subjekty, které zelený odpad zaorají resp. ho kompostují a některé obce získaly dotace z fondu OPŽP na kompostéry pro místní obyvatele.</p> <p>Jedním z možných způsobů řešení je nákup domácích kompostérů pro obyvatele obcí, mobilní fermentor, který by si obce zapůjčovaly za předem stanovených podmínek a nebo společný sběr a svoz BRKO do kompostárny, což by snížilo náklady na řešení problematiky BRKO.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava smlouvy mezi obcemi a provozovatelem o využívání zařízení • pravidla pro využívání zařízení jednotlivými obcemi (provozní řád) • příprava smlouvy mezi obcemi a provozovatelem na společný svoz BRKO <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • možnosti získání dotačních prostředků na pořízení techniky • finanční podíl obcí na realizaci • vyčlenění nákladů na využití kompostárny (soukromého provozovatele) <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnocení a výběr efektivního sběru BRKO • způsob svozu a nakládání BRKO • analýza lokality pro umístění zvoleného zařízení pro nakládání s BRKO
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p><i>Indikátor výsledku: 2. Snížení celkové produkce SKO</i> <i>Indikátor výstupu: 2.1 Nastavení systému nakládání s BRKO</i></p>
Správce cíle	<i>Vedoucí odboru životního prostředí ORP Přeštice</i>

Problémový okruh 3	<i>Environmentální vzdělávání v odpadovém hospodářství</i>
Cíl 3.1	Vzdělávání v odpadovém hospodářství
Popis cíle	Region Přešticka patří v Plzeňském kraji mezi nadprůměrné ve výtěžnosti separovaného komunálního odpadu. Přesto jsou problémem území nadále černé skládky (obsahují především velkoobjemový odpad, stavební a biologický odpad) a pálení odpadu jako nevhodného topiva. Nástrojem pro řešení tohoto problému může být efektivnější postih lidí, kteří v odpadovém hospodářství porušují zákon. Pozitivním nástrojem je pak vzdělávací a osvětová činnost v oblasti environmentálního vzdělávání (s důrazem na odpadové hospodářství). Z tohoto důvodu je cílem vytvořit společný vzdělávací program pro MŠ, ZŠ i SŠ v území, který bude mladé lidi informovat o principech odpovědnosti za svůj region (s důrazem na nakládání s odpady). Tento program bude doplněn dobrovolnickou akcí, jejímž cílem bude zlikvidovat stávající černé skládky v obcích, či úklid parku a jiných veřejných prostranství.
Hlavní opatření	<p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Možnosti financování a využití dotací na program (školení, projekty) <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování programu pro školy • Zmapování zájmu vzdělávacích zařízení o zapojení do projektu • Možnosti realizace programu (vytvoření pracovní skupiny)
Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: 3. Vznik vzdělávacího programu Indikátor výstupu: 3.1 Počet zapojených vzdělávacích zařízení
Správce cíle	<i>Předseda spolku Ametyst</i>

Problémový okruh 4	<i>Zvyšující se ceny za svoz a nakládání s odpady</i>
Cíl 4.1	Společná poptávka svozu odpadů
Popis cíle	Přesto, že finanční náklady na svoz odpadů jsou v posledních letech stabilní, za jednu z nejčastějších hrozeb v oblasti odpadového hospodářství, uvádějí zástupci obcí skokový nárůst cen. Obávají se, že pokud by k němu došlo, mohlo by to stávající systém sběru a svozu odpadu v obcích zásadním způsobem destabilizovat. Tato nejistota vyplývá i z faktu, že celé odpadové hospodářství SO ORP Přeštice je závislé na externích dodavatelích a obce v současné době nedisponují žádným zařízením či systémem na nakládání s komunálním odpadem. Nicméně cíle Plánu odpadového hospodářství ČR předpokládají snižování objemu sládkovaného odpadu a zvyšování procenta využívání odpadů, což s sebou nese i pravděpodobné zvyšování cen za skládkování a hledání možností v oblasti využití odpadů. V rámci SO ORP Přeštice jsou dominantní odpadovou svozovou firmou Západočeské komunální služby, které spolupracují se všemi obcemi Přešticka.

	<p>V současné době jsou ceny za svoz směsného i separovaného odpadu vyjednávány z každou obcí zvlášť. Z ekonomického hlediska by bylo efektivnější vyjednávat o ceně za odpady v rámci Mikroregionu Přešticko společně za všechny členské obce. Všechny výše uvedené skutečnosti jsou dostatečným impulsem k tomu, aby obce ORP Přeštice začaly spolupracovat v rámci vyjednávání s dodavatelem svozu odpadů, tedy Západočeskými komunálními službami a.s. Pozitivním dopadem společného vyjednávání může být posílení pozice obcí Přešticka a vyjednání podmínek, které budou pro obce příznivější, než ty stávající.</p> <p>Důležitým prvkem celé této varianty by měl být koordinátor zaměstnaný Mikroregionem Přešticko, který analyzuje stávající podmínky svozu KO v jednotlivých obcích a vytvoří návrh pro vyjednávání se svozovou firmou.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zhodnocení stávajících smluv jednotlivých obcí se ZKS a.s. a v případě potřeby možnost jejich ukončení • Návrh společné smlouvy • Vzájemný vztah mezi obcemi (smluvní) <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozbor ekonomické výhodnosti jednotlivých (stávajících) smluv a společné smlouvy • Možnosti snížení nákladů <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analýza stávajících podmínek svozu KO v jednotlivých obcích • Příprava podkladů pro jednání se svozovou firmou
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>Indikátor výsledku: 4. Snížení nákladů na odpadové hospodářství</p> <p>Indikátor výstupu: 4.1 Počet zapojených obcí realizujících společnou poptávku a nákup služeb v odpadovém hospodářství</p>
Správce cíle	<i>Předseda Mikroregionu Přešticko</i>

5.2.4. Indikátory

Problémový okruh/Cíl	Nedostatečná spolupráce při využívání sběrných dvorů/ Využívání sběrných dvorů pro spádové obce a zajištění společného spolufinancování		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet sběrných dvorů využívaných více obcemi		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Představenstvo Mikroregionu Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	4
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Ve správním obvodu SO ORP Přeštice v současné době fungují čtyři sběrné dvory. Tyto sběrné dvory (s výjimkou Merklína) slouží jen pro obyvatele daných obcí. V případě sběrného dvora v Merklíně se na jeho provozu, kromě obce Merklín, podílí i další obce a díky tomu jejich obyvatelé mohou sběrný dvůr využívat stejně jako obyvatelé Merklína. Naplněním indikátoru bude, pokud podobným způsobem budou fungovat i další sběrné dvory v SO ORP Přeštice.		
Metodika a výpočet:	Součet sběrných dvorů, které využívá více obcí		
Zdroj čerpání dat:	gestor cíle		

Problémový okruh	Nakládání s BRKO		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Snížení celkové produkce SKO		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Vedoucí odboru životního prostředí ORP Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		90 %	80 %
Skutečnost	100 %		
Popis měřítka:	Účinnost zavedení společného systému nakládání s BRKO bude dána množstvím těchto druhů odpadů, které budou vyprodukovány. Pokud se toto množství sníží, bude okruh naplňován. Můžeme uvádět v absolutních hodnotách i procentech..		
Metodika a výpočet:	Snížení produkce SKO dle evidence obcí SO ORP Přeštice		
Zdroj čerpání dat:	Gestor cíle		

Cíl	Společný systém nakládání s BRKO		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Nastavení systému nakládání s BRKO		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Vedoucí odboru životního prostředí ORP Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1

Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V rámci tohoto indikátoru se bude sledovat, zda v řešeném území vznikne systém nakládání s BRKO (200201, 200108), do kterého budou zapojeny všechny obce SO ORP Přeštice a který pomůže obcím naplňovat stávající legislativu.		
Metodika a výpočet:	Vznik systému ano/ne		
Zdroj čerpání dat:	Obce, mikroregion		

Problémový okruh	Environmentální vzdělávání v odpadovém hospodářství		
Číslo indikátoru	3.		
Název indikátoru	Vznik vzdělávacího programu		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Ametyst z.s.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Indikátor bude naplněn, pokud vznikne vzdělávací program, který bude modulován pro různé cílové skupiny a bude určen jak pro vzdělávací zařízení, tak i obce.		
Metodika a výpočet:	existující/neexistující vzdělávací program		
Zdroj čerpání dat:	Gestor cíle, internetové stránky mikroregionu		

Cíl	Vzdělávání v odpadovém hospodářství		
Číslo indikátoru	3.1		
Název indikátoru	Počet zapojených vzdělávacích zařízení		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Předseda spolku Ametyst.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	20
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet zapojených vzdělávacích zařízení do programu výchovy v odpadovém hospodářství je ukazatelem nakolik je program rozšiřován mezi veřejnost (v tomto případě děti, žáky a studenty)		
Metodika a výpočet:	Počet MŠ, ZŠ (ředitelství) do programu výchova v odpadovém hospodářství		
Zdroj čerpání dat:	Kancelář mikroregionu (fotodokumentace, prezenční listiny)		

Problémový okruh	Zvyšující se ceny za svoz a likvidaci odpadů		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Snížení nákladů na odpadové hospodářství		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Představenstvo Mikroregionu Přešticko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		90 %	80 %
Skutečnost	100 %		
Popis měřítka:	Smyslem indikátoru je monitorovat snížení nákladů na odpadové hospodářství, které se uskuteční na základě realizace společné meziobecní poptávky služeb svozu odpadů.		
Metodika a výpočet:	Součet nákladů na odpadové hospodářství z obecních rozpočtů zapojených obcí		
Zdroj čerpání dat:	Obce zapojené do společné poptávky		

Cíl	Společná poptávka svozu odpadů		
Číslo indikátoru	4.1		
Název indikátoru	Počet zapojených obcí realizujících společnou poptávku a nákup služeb v odpadovém hospodářství		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Představenstvo Mikroregionu Přešticko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		21	21
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Čím větší počet obcí je zapojen do společného vyjednávání o cenách za svoz a likvidaci odpadů, tím je vyjednávací pozice obcí.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí zapojených do společného vyjednávání		
Zdroj čerpání dat:	Obce		

5.3. Pravidla pro řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
<u>předseda</u> : paní Miloslava Loudová (Obec Řenče)
<u>místopředseda</u> : Mgr. Karel Naxera (Město Přeštice)
<u>členové</u> : paní Ing. Hana Bouchnerová (Obec Nezdice), paní Pavlína Nohavová (Obec Příchovice), paní Eva Frank (Obec Buková)

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Využívání sběrných dvorů pro spádové obce a zajištění společného spolufinancování	Předseda Mikroregionu Přešticko
2.1	Společný systém nakládání s BRKO	Vedoucí odboru životního prostředí ORP Přeštice
3.1	Vzdělávání v odpadovém hospodářství	Předseda spolku Ametyst
4.1	Společná poptávka svozu odpadů	Předseda Mikroregionu Přešticko

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1./1.1	Počet sběrných dvorů využívaných více obcemi	Představenstvo Mikroregionu Přešticko
2.	Snížení celkové produkce SKO	Vedoucí odboru životního prostředí ORP Přeštice
2.1	Nastavení systému nakládání s BRKO	Vedoucí odboru životního prostředí ORP Přeštice
3.	Vznik vzdělávacího programu	Předseda spolku Ametyst
3.1	Počet zapojených vzdělávacích zařízení	Předseda spolku Ametyst
4.	Snížení nákladů na odpadové hospodářství	Představenstvo Mikroregionu Přešticko

4.1	Počet zapojených obcí realizujících společnou poptávku a nákup služeb v odpadovém hospodářství	Představenstvo Mikroregionu Přešticko
-----	--	---------------------------------------

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.⁷

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně

⁷ Tabulka je univerzální a pro konkrétní území je nutné ji zpřesnit podle místních podmínek. V případě, že v době zapracování do souhrnného dokumentu nebudou vyjasněny konkrétní podmínky, bude uvedena obecně a v pozdějším období zaktualizována. To se týká zejména zodpovědné osoby/subjektu. Jakmile bude rozhodnuto o složení řídicí skupiny a o výběru manažera, je vhodné tuto informaci do souhrnného dokumentu doplnit (ne jmenovitě, ale funkčním zastoupením).

nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok⁸. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

⁸ V případě, že se meziobecní spolupráce odehrává na bázi dobrovolného svazku obcí, musí být akční plán v souladu s rozpočtem svazku. Pokud probíhá spolupráce na smluvním základě, pak je potřeba, aby všechny aktivity uvedené v akčním plánu byly financovatelné (a tedy zahrnuté v rozpočtu) z rozpočtů jednotlivých zapojených obcí.

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů.⁹ Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový

⁹ V současné době jsou na www.strukturalni-fondy.cz k dispozici návrhy operačních programů, které procházejí procesem schvalování v Evropské komisi. Na základě připomínek Evropské komise budou ještě zčásti přepracovány, nicméně nepředpokládá se jejich zásadní revize. Proto je vhodné vycházet z aktuální verze operačních programů, do zdroje financování uvést nejen název operačního programu, ale i jeho konkrétní specifický cíl.

tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr, postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Cílem této části dokumentu byla tvorba analýzy problematiky odpadového hospodářství SO ORP Přeštice a vytvoření návrhu řešení těchto problémů. Prostřednictvím analýz byly v rámci SO ORP Přeštice identifikovány tyto problémy v oblasti odpadového hospodářství:

1. Vzhledem k tomu, že v území působí v rámci svozu KO pouze jedna firma (ZKS) bylo by možné vyjednat o ceně za svozové služby společně, což se v současné době neděje.
2. V území nefunguje efektivní spolupráce na využívání a financování provozu sběrných dvorů.
3. V území jsou problémy s nakládáním s BRKO.
4. Obyvatelé často pálí nevhodný palivo (odpady) a tím zhoršují kvalitu životního prostředí obce a regionu
5. V území se vyskytuje množství černých skládek

Prostřednictvím tohoto dokumentu byly navrženy a definovány čtyři cíle, prostřednictvím kterých budou výše uvedené problémy řešeny:

1. Efektivní využívání sběrných dvorů
2. Vybudování kompostárny
3. Výchova v odpadovém hospodářství
4. Společné vyjednávání o cenách se svozovou firmou

Všechny tyto cíle přispějí k udržitelnosti systému odpadového hospodářství na území SO ORP Přeštice. Cíle budou řešeny prostřednictvím vzájemné spolupráce jednotlivých obcí SO ORP Přeštice na platformě Mikroregionu Přešticko.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategie meziobecní spolupráce v odpadovém hospodářství byla realizována následujícím způsobem:

Tab. č. 101: Postup tvorby strategie

Aktivita	Realizace	Popis
Analýza problematiky odpadového hospodářství	leden 2014 – duben 2014	Proběhla analýza řešené problematiky na základě kvantitativních dat i výstupů z rozhovorů se zástupci místní samosprávy.
Rozhovory se zástupci samosprávy	únor 2014	Realizace rozhovorů, jejich cílem bylo identifikovat problémy a potřeby v rámci řešené problematiky.
Realizace pracovních skupin	duben 2014	Cílem tohoto setkání byla prezentace výstupů analytické části a diskuse o problémech a potřebách, které budou řešeny v rámci tohoto dokumentu
První oficiální setkání zástupců samosprávy obcí SO ORP Přeštice	červen 2014	Proběhla prezentace stávajících výstupů realizace strategie v oblasti řešené problematiky
Tvorba vize meziobecní spolupráce SO ORP Přeštice	září 2014	Na setkání zástupců samosprávy byla definována vize meziobecní spolupráce SO ORP Přeštice
Tvorba návrhové části	září 2014 – prosinec 2014	Definice jednotlivých cílů, jejich popis a tvorba monitorovacích indikátorů

5.5. Přílohy k tématu 3.: Odpadové hospodářství

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

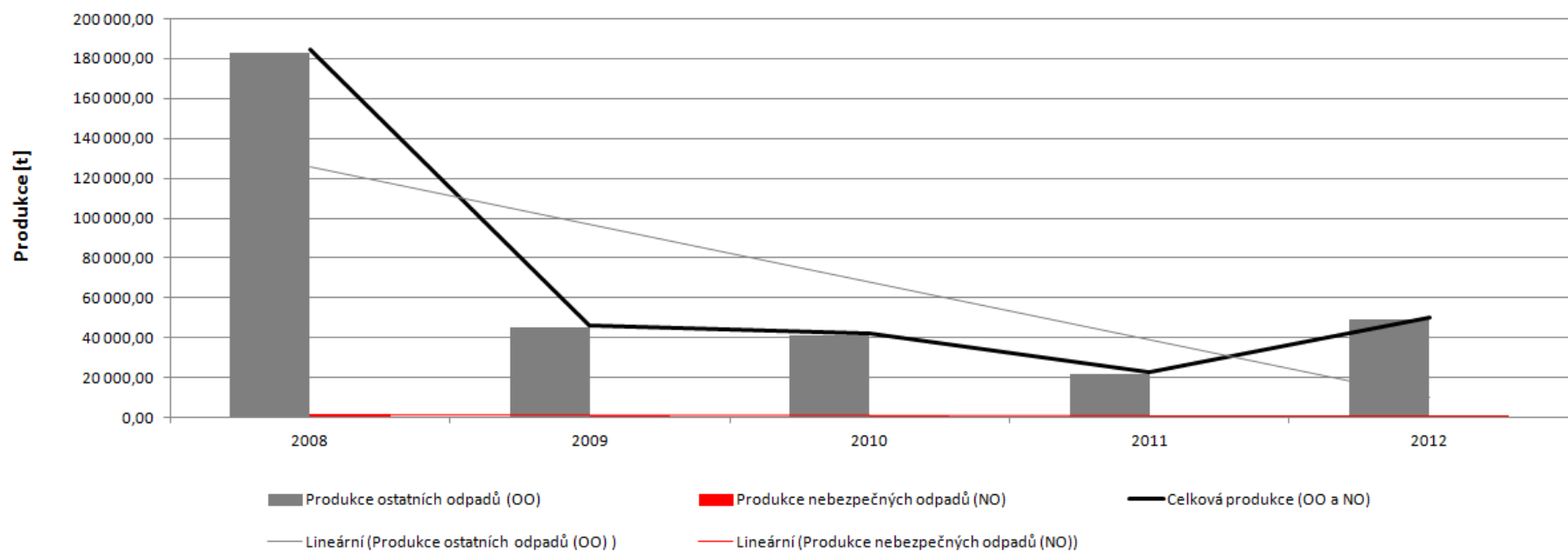
Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkcí odpady v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkce odpadů [t]										
Produkce ostatních odpadů (OO)	85 613,14	182 670,89	45 297,61	41 131,21	21 670,33	49 413,02	213,37	52,91	48,04	25,31
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	1 704,48	1 582,22	860,96	896,54	899,48	1 037,50	92,83	50,51	52,60	52,77
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →							-7,17	-49,49	-47,40
Celková produkce (OO a NO)	88 423,95	184 253,11	46 158,56	42 027,75	22 569,81	50 450,52	208,37	52,20	47,53	25,52
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →							+108,37	-47,80	-52,47
Podílové ukazatele [%]		2008		2009		2010		2011		2012
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		99,14		98,13		97,87		96,01		97,94
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		0,86		1,87		2,13		3,99		2,06
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		21 453		21 859		22 094		22 147		22 203
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		8 588,69		2 111,65		1 902,22		1 019,09		2 272,24
Měrná produkce OO		8 514,93		2 072,26		1 861,65		978,48		2 225,51
Měrná produkce NO		300,20	73,75	39,39	40,58	40,61	46,73			
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		24,57		13,12		13,52		13,53		15,57
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-75,43		-86,88		-86,48		-86,47		-84,43

Graf č. 1 Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	361,35	400,32	373,48	382,79	367,83
200102	Sklo	O	285,05	298,83	327,20	351,26	323,14
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	2,35	1,95	0,00	0,00	4,72
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	2,78
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	18,08
200113*	Rozpouštědla	N	0,04	0,16	0,53	0,80	0,69
200114*	Kyseliny	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,00	0,01	0,00	0,00	0,16
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,49	0,18	0,17	0,89	0,12
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	1,79	4,46	3,73	1,23	0,80
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	0,00	0,24	0,03	0,17	0,96
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,00	0,00	0,06	0,04	0,00
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	2,87	5,78	4,85	7,05	7,33
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,05	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,08	0,00	0,00	0,01	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,02	0,05	0,00	0,00	0,00
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,01	0,01	0,04	0,04	0,09
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,00	0,10	0,02	0,00	0,00
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	4,39	3,56	4,56	2,41	1,39
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	9,22	5,27	6,17	8,41	1,20

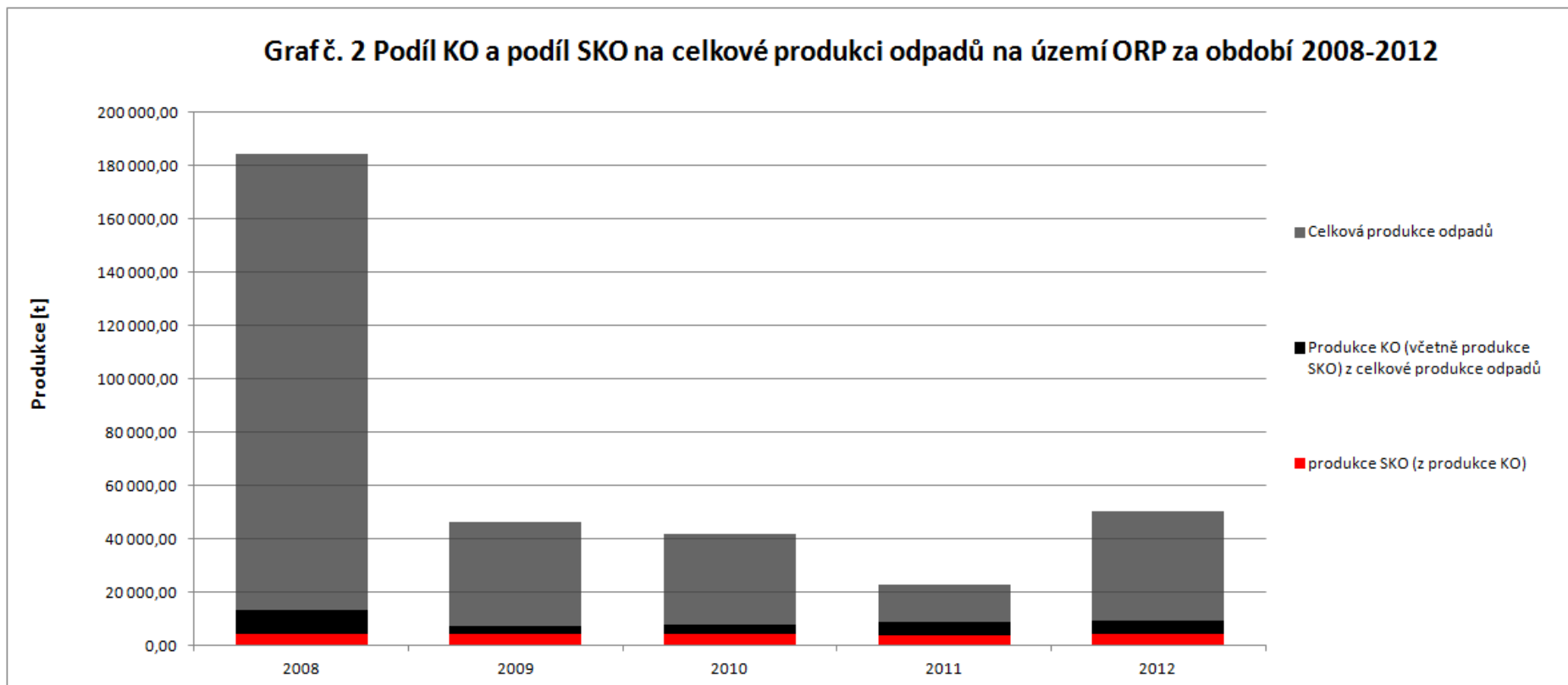
Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200139	Plasty	O	302,90	294,26	313,48	335,38	347,27
200140	Kovy	O	3 094,83	3,70	11,68	292,48	0,19
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	154,73	170,06	316,92	565,77	402,76
200202	Zemina a kameny	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	28,40	5,60	2,54	23,18	83,72
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	4 317,79	4 292,98	4 201,68	4 036,21	4 387,94
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	46,38	39,16	25,38	2,30	4,88
200304	Kal ze septiků a žump	O	2 461,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	1 297,63	1 422,78	1 399,40	1 570,50	1 291,33

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	1,04	1,04	23,92	17,92	21,65
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	431,20	287,10	408,22	725,77	1 288,04
150102	Plastové obaly	O	239,00	72,46	99,00	191,11	344,60
150103	Dřevěné obaly	O	2,33	0,00	9,56	43,69	108,23
150104	Kovové obaly	O	0,05	1,72	11,43	7,74	5,79
150105	Kompozitní obaly	O	2,34	5,15	4,00	3,33	2,16
150106	Směsné obaly	O	46,12	26,77	42,46	37,75	103,76
150107	Skleněné obaly	O	3,25	2,94	4,67	3,54	6,74
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	87,16	56,18	60,01	54,04	61,61
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,01	0,03	0,00	0,08	0,04
Celková produkce KO			13 183,83	7 402,84	7 655,19	8 665,93	9 190,02
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			6 133,85	6 288,32	6 291,51	6 555,44	6 476,40
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			2 980,26	3 060,03	3 127,06	3 357,26	3 285,52

Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	184 253,11	46 158,56	42 027,75	22 569,81	50 450,52	-74,95	-8,95	-46,30	123,53
Celková produkce KO	13 183,83	7 402,84	7 655,19	8 665,93	9 190,02	-43,85	3,41	13,20	6,05
Celková produkce SKO	4 317,79	4 292,98	4 201,68	4 036,21	4 387,94	-0,57	-2,13	-3,94	8,71
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	7,16		16,04		18,21		38,40		18,22
Podíl SKO na produkci KO	32,75		57,99		54,89		46,58		47,75
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	21 453		21 859		22 094		22 147		22 203
Měrná produkce KO	614,54		338,66		346,48		391,29		413,91
Měrná produkce SKO	201,27		196,39		190,17		182,25		197,63

Graf č. 2 Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	792,55	687,42	781,70	1 108,56	1 655,87	-13,27	13,71	41,81	49,37
Sklo	150107, 200102	288,30	301,77	331,87	354,80	329,88	4,67	9,97	6,91	-7,02
Plast	150102, 200139	541,91	366,72	412,48	526,48	691,88	-32,33	12,48	27,64	31,41
Nápojové kartony	150105	2,34	5,15	4,00	3,33	2,16	120,09	-22,33	-16,75	-35,14
Celkem separovaný sběr		1 625,10	1 361,06	1 530,05	1 993,17	2 679,78	-16,25	12,42	30,27	34,45
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		21 453		21 859		22 094		22 147		22 203
Měrná produkce tříděného papíru		36,94		31,45		35,38		50,05		74,58
Měrná produkce tříděného skla		13,44		13,81		15,02		16,02		14,86
Měrná produkce tříděného plastu		25,26		16,78		18,67		23,77		31,16
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,11		0,24		0,18		0,15		0,10
Měrná produkce tříděného odpadu		75,75		62,27		69,25		90,00		120,69

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	109,30	176,08	268,08	321,38	263,28
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	315,00	675,00	0,00	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,01	0,07	0,02	0,15	0,11
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

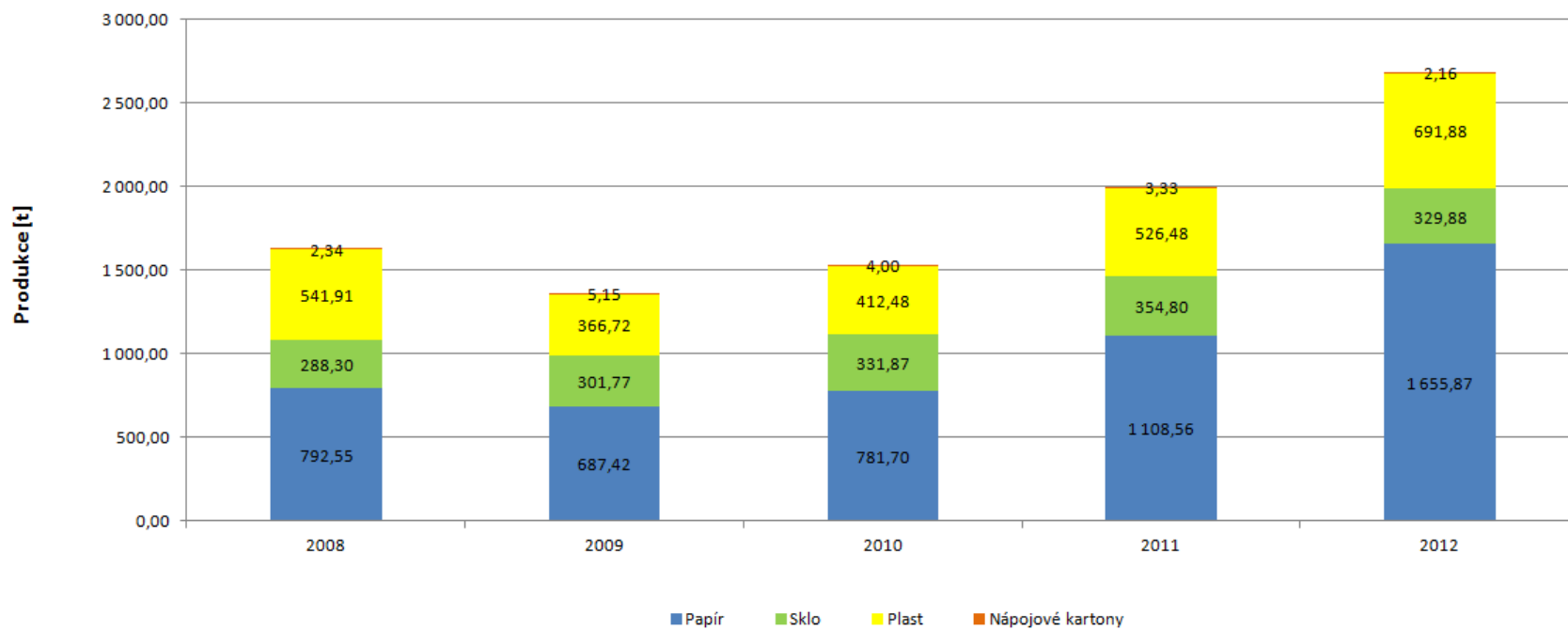
Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	7,51	9,54	6,46
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	0,00	3,04	1,94	3,76	7,46
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	1 942,98	1 287,82	1 541,65	1 641,56	2 367,24
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	431,20	287,10	408,22	725,77	1 288,04
150103	Dřevěné obaly	O	2,33	0,00	9,56	43,69	108,23
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	132,91	4,08	2,08	1,80	0,26
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

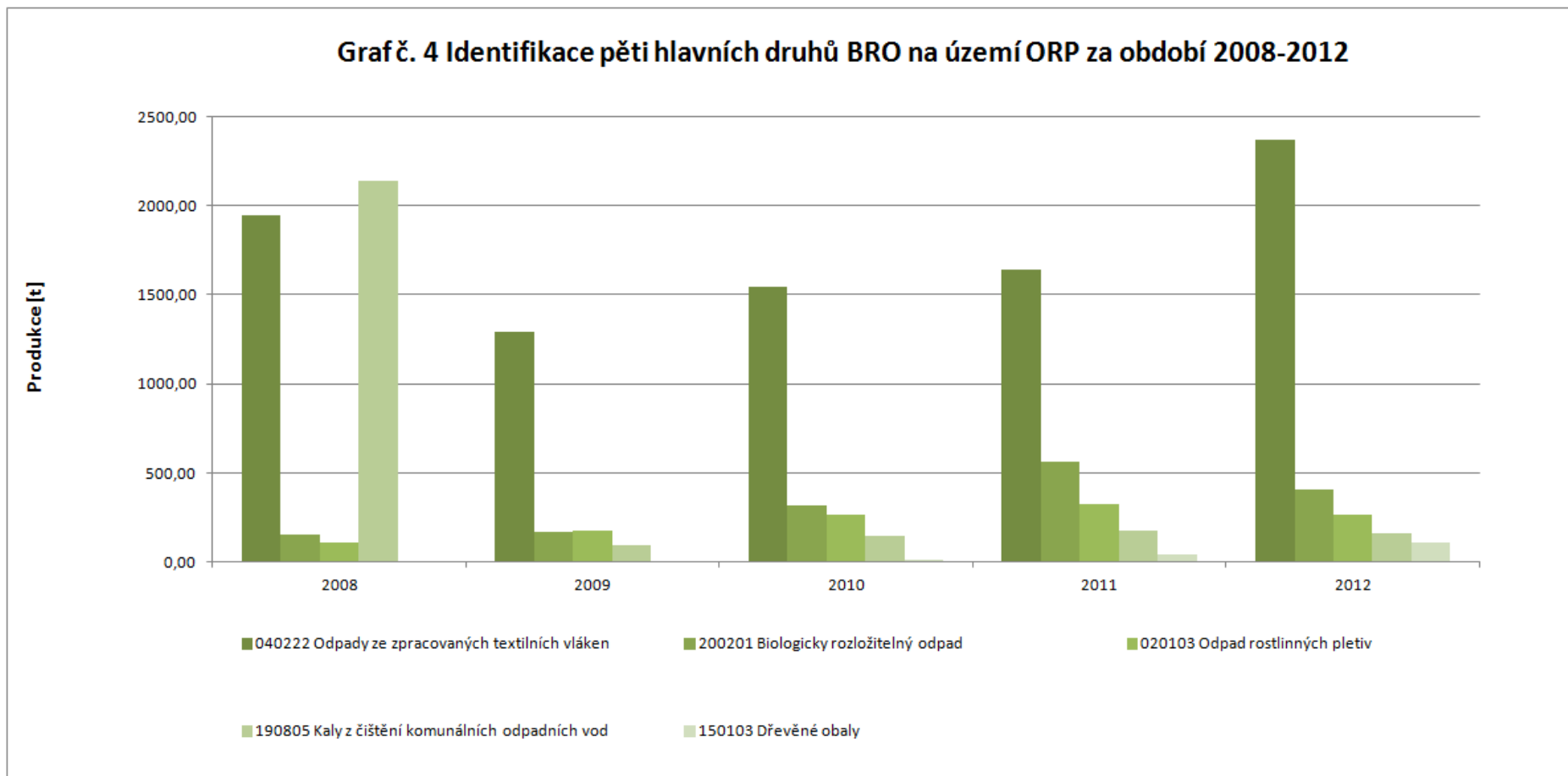
Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	2 141,62	96,23	145,86	177,04	158,18
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	0,80	0,00	4,50	0,00	8,87
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,04	0,02	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	361,35	400,32	373,48	382,79	367,83
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	2,35	1,95	0,00	0,00	4,72
200110	Oděvy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	2,78
200111	Textilní materiály	O	0,00	0,00	0,00	0,00	18,08
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,00	0,24	0,03	0,17	0,96
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	154,73	170,06	316,92	565,77	402,76
200301	Směsný komunální odpad	O	4 317,79	4 292,98	4 201,68	4 036,21	4 387,94
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	2 461,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	1 297,63	1 422,78	1 399,40	1 570,50	1 291,33
Celková produkce BRO			13 671,05	8 817,76	8 680,93	9 480,13	10 684,52

Graf č. 3 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

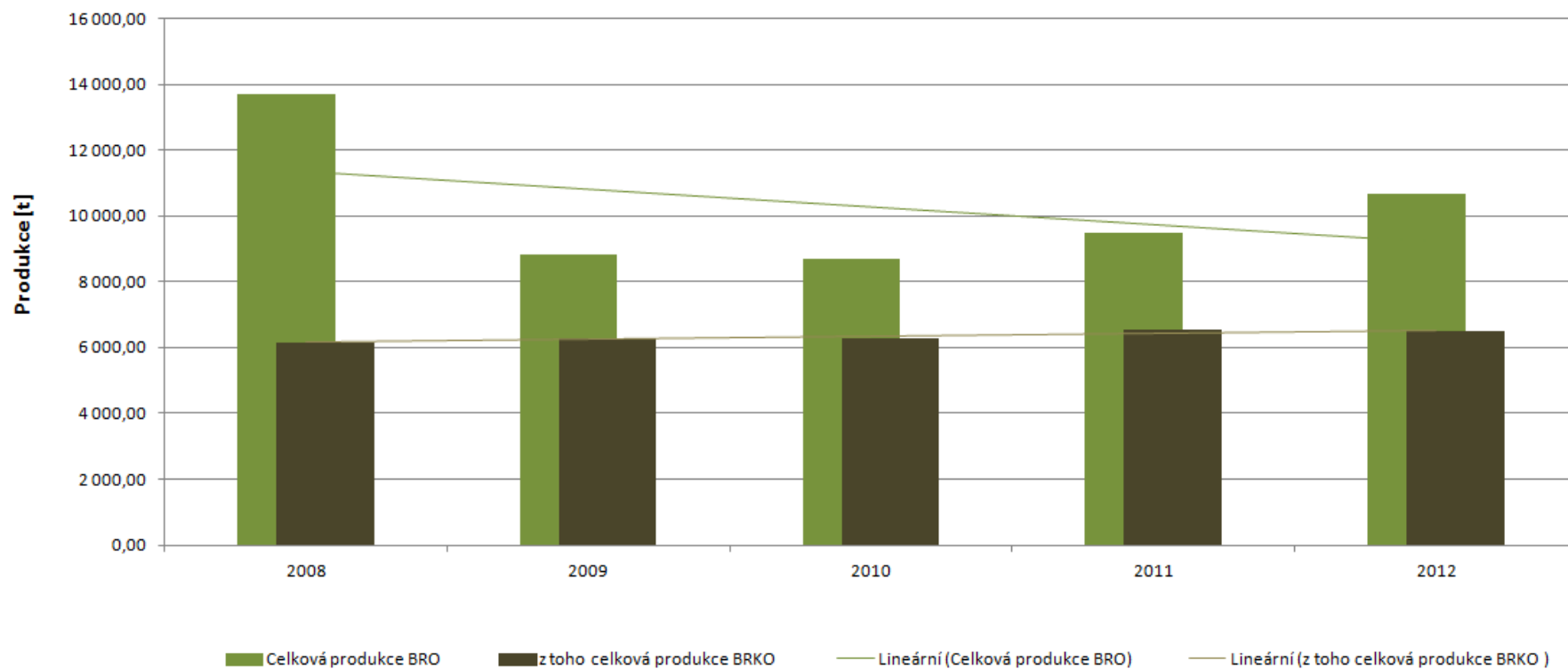

Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	13 671,05	8 817,76	8 680,93	9 480,13	10 684,52	-35,50	-1,55	9,21	12,70
z toho celková produkce BRKO	6 133,85	6 288,32	6 291,51	6 555,44	6 476,40	2,52	0,05	4,19	-1,21
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	44,87		71,31		72,48		69,15		60,61
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	21 453		21 859		22 094		22 147		22 203
Měrná produkce BRO	637,26		403,39		392,91		428,05		481,22
Měrná produkce BRKO	285,92		287,68		284,76		296,00		291,69

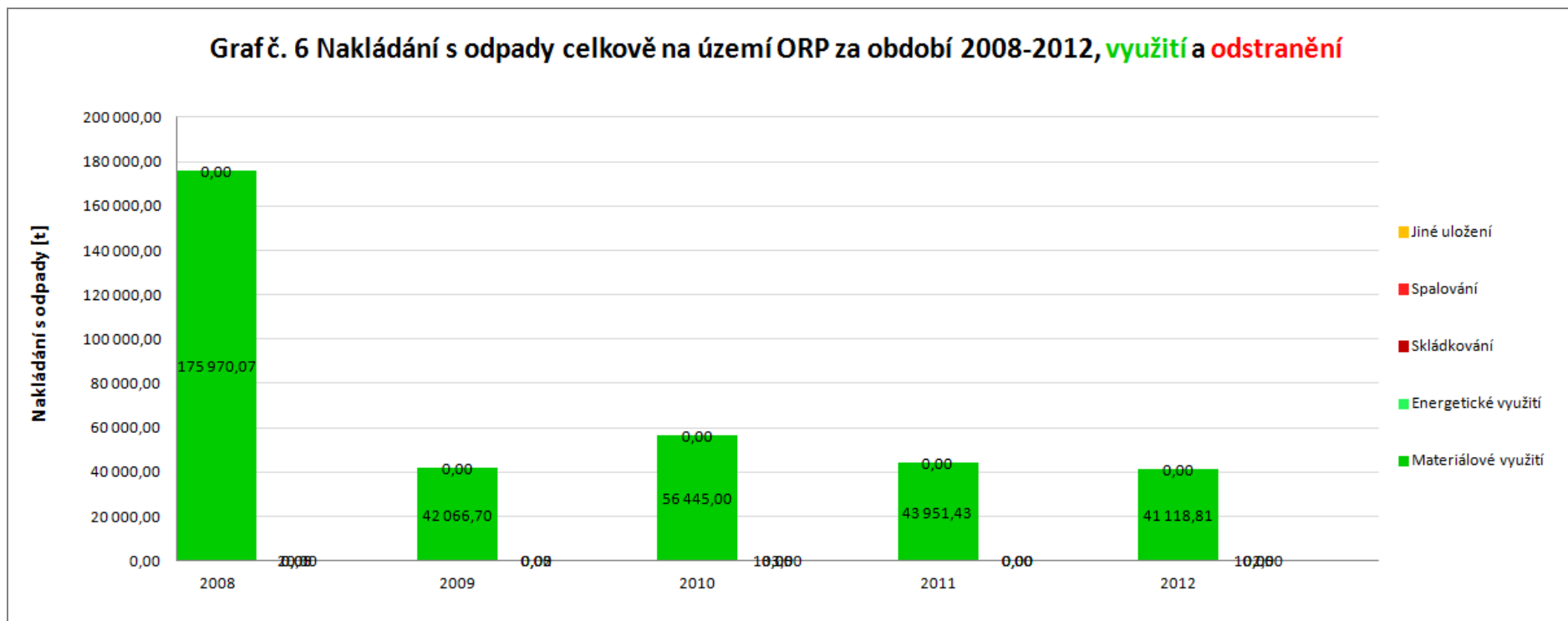
Graf č. 5 Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difERENCE OPROTI ROKU 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
								2008	2009	2010	2011
Využití	Materiálové využití	48 793,88	175 970,07	42 066,70	56 445,00	43 951,43	41 118,81	360,64	86,21	115,68	90,08
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		55,18	95,50	91,14	134,30	194,74	81,50				
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
	Celkem vybrané způsoby využití	48 300,56	175 970,07	42 066,70	56 445,00	43 951,43	41 118,81	364,32	87,09	116,86	91,00
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		54,62	95,50	91,14	134,30	194,74	81,50				
Celková produkce odpadů		88 423,95	184 253,11	46 158,56	42 027,75	22 569,81	50 450,52				
Odstranění	Skládkování	122,26	20,00	0,05	133,50	0,00	102,50	16,36	0,04	109,20	0,00
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →									
	Spalování							Meziroční změna [%] ↓			
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
							-	-	-	-	
Jiné uložení		0,05	0,02	0,00	0,00	0,00	-60,00	-100,00	-	-	
	Celkem vybrané způsoby odstranění		20,05	0,07	133,50	0,00	102,50	-99,65	190614,29	-100,00	-

Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění

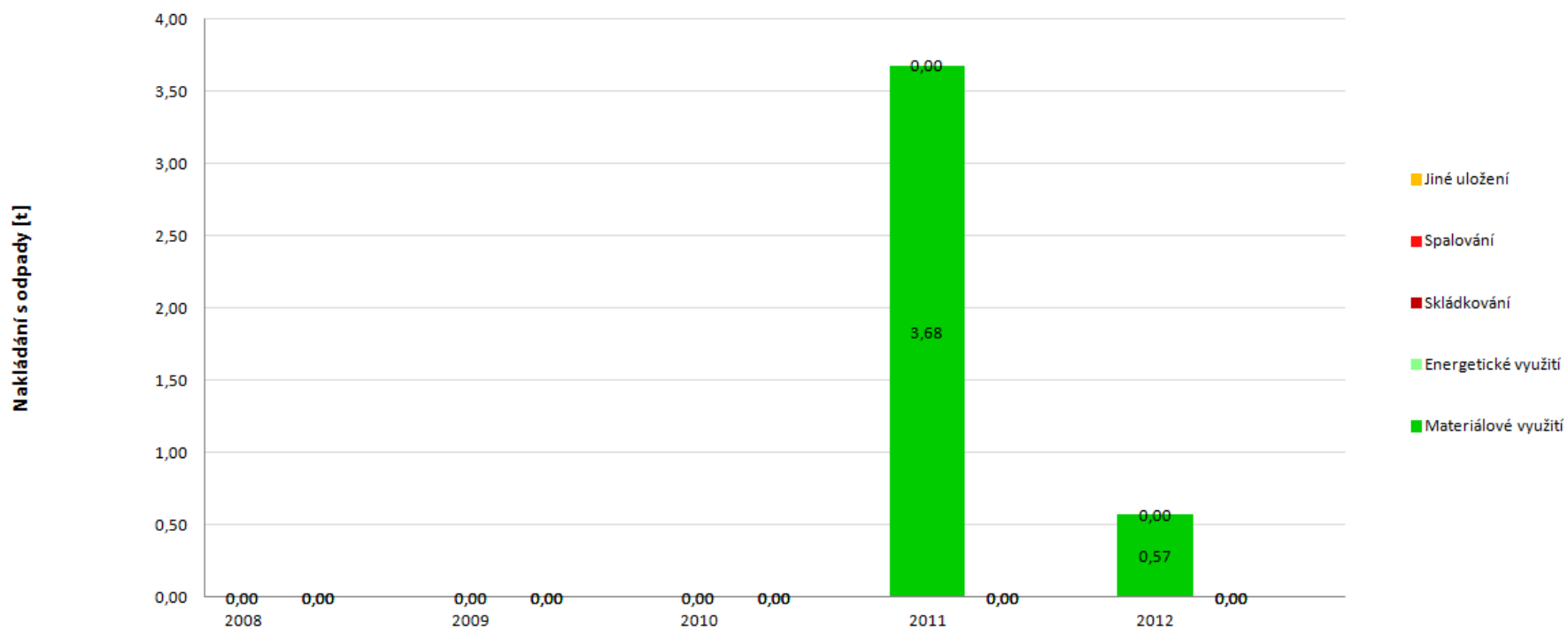

Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
									2008	2009	2010	2011	
Nakládání s odpady [t]													
KO	Využití	Materiálové využití	0,20	0,00	0,00	0,00	3,68	0,57	0,00	0,00	0,00	1 857,09	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓			
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,01	-100,00	-100,00	-100,00	1757,09	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Celkem vybrané způsoby využití	0,18	0,00	0,00	0,00	3,68	0,57	0,00	0,00	0,00	2 020,61	
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Meziroční změna [%] ↓				
		0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,01						
	Celková produkce KO [t]		6 345,48	13183,83	7402,84	7655,19	8665,93	9190,02	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
Celkem vybrané způsoby odstranění			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diferen- ce oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
									2008	2009	2010	2011	
Nakládání s odpady [t]													
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	

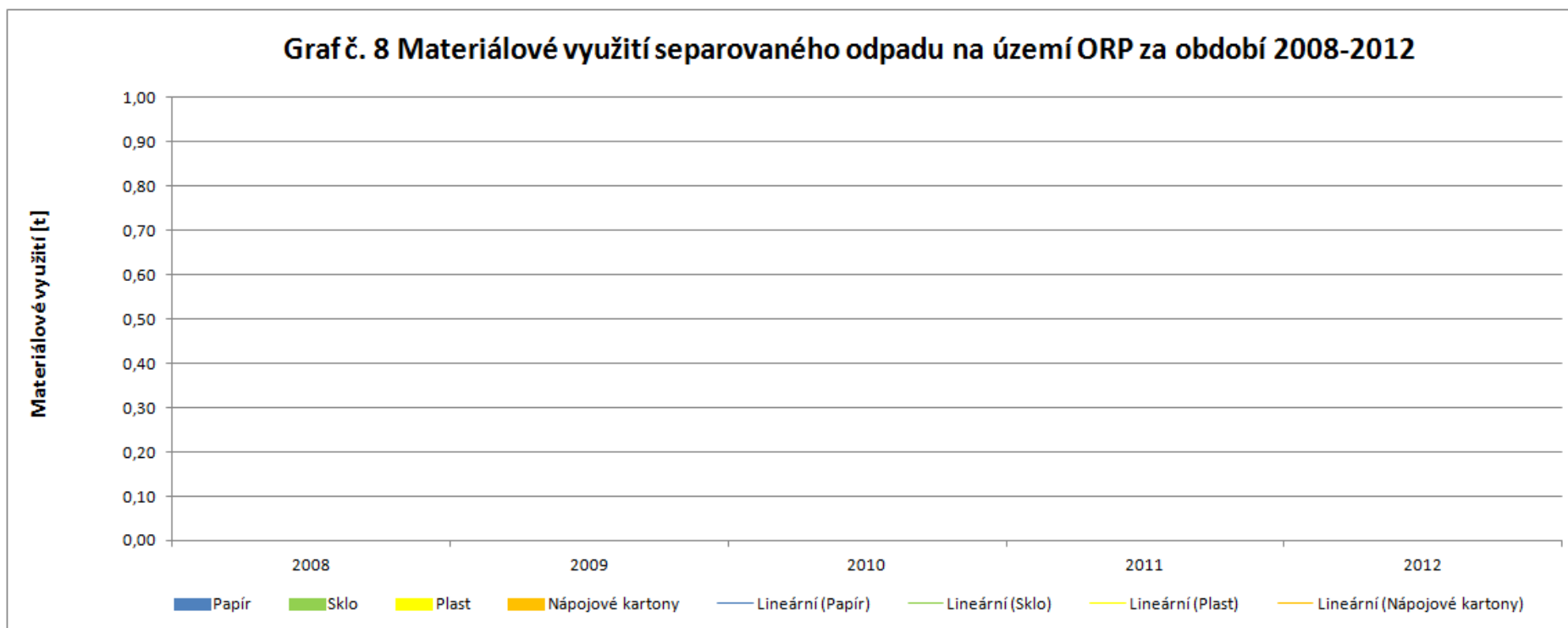
Grafč. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Grafč. 8 Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012

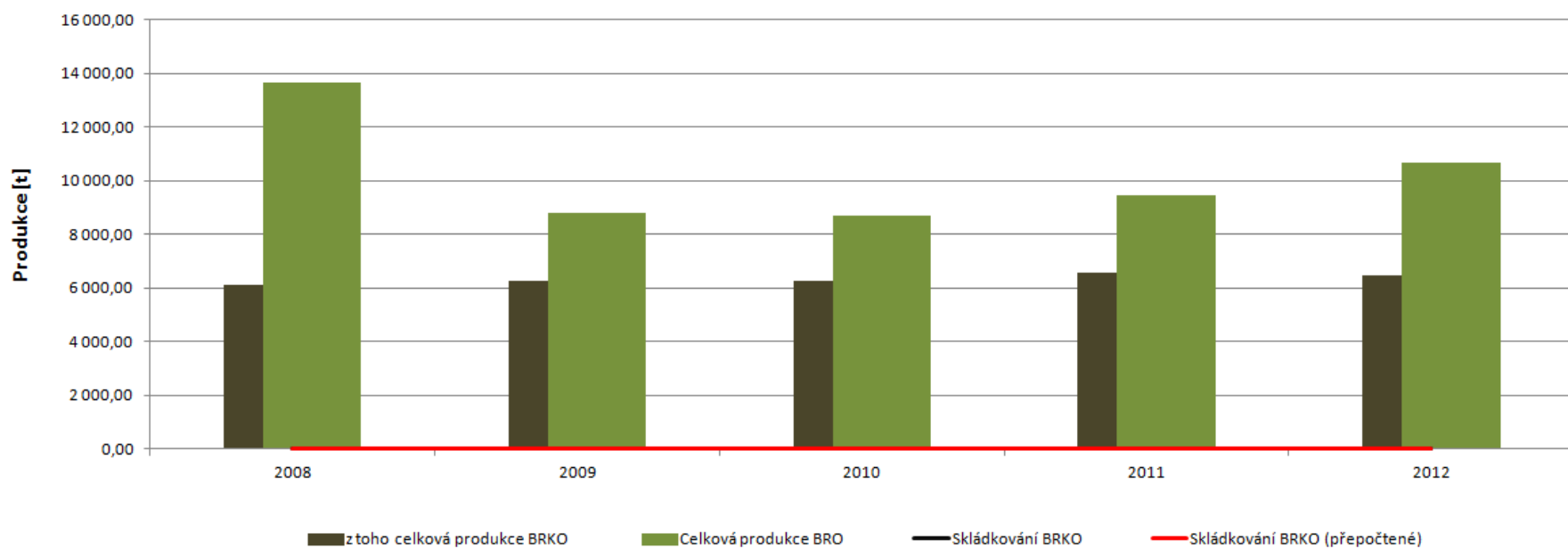

Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]												
BRO	Využití	Materiálové využití		0,00	420,58	0,00	321,38	263,28	-	-100,00	-	-18,08
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Jiné uložení		0,04	0,02	0,00	0,00	0,00	-50,00	-100,00	-	-
BRKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Podíl skládkování a měř. skládkování k DZ 1995 [%] ↓			
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2009	2010	2011	2012
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				

		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓										
			148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →					-100,00	-100,00	-100,00	-100,00		
		Spalování					Meziroční změna [%] ↓						
							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010
Jiné uložení					0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

Graf č. 9 Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

6. Téma 4.: Životní prostředí

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Životní prostředí je velmi široká oblast, která zahrnuje celou řadu dílčích témat. Některá z nich jsou přitom zásadní nejen pro spokojenost obyvatel, ale i pro ochranu jejich života, zdraví a majetku. Analýza se zabývá životním prostředím na území ORP Přeštice. Snaží se zvláště identifikovat témata, kterým je vhodné se věnovat na meziobecní úrovni.

Základní pojmy a zásady ochrany životního prostředí v obecné rovině vymezuje zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí. Životní prostředí definuje jako „vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami jsou zejména ovzduší, voda, horniny, půda, organismy, ekosystémy a energie.“ Stanoví, že území nesmí být zatěžováno lidskou činností nad únosnou míru, tedy tak, že by docházelo k jeho poškozování. Je zřejmé, že toto ustanovení je spíše ideálem než běžně v praxi uplatňovanou zásadou. V mnoha ohledech došlo v posledních 25 letech k významnému zlepšení životního prostředí, mnohé problémy však zůstávají a objevují se i nové.

Ovzduší

Kvalita ovzduší je jednou z všeobecně vysoce vnímaných složek životního prostředí. Má přímý vliv na zdraví obyvatel i na další složky životního prostředí, jako jsou organismy, voda, půda, zdravotní stav lesů a další. Negativně je ovlivňováno zejména emisemi z průmyslu, dopravy, vytápění, zemědělství, prašností pozemků. Pozitivní vliv na ovzduší mají lesy a rozptýlená zeleň, funkční vodní režim krajiny a snižování antropogenní zátěže. Ochrana ovzduší se věnuje zákon 201/2012 Sb. Stanovuje přípustnou úroveň znečištění (imisní limity) a znečišťování (emisní limity a stropy, technické podmínky provozu a přípustnou tmavost kouře). Určuje nástroje pro snižování znečištění a lhůty pro dosažení stanovených hodnot. Významné pro obce je, že dle tohoto zákona je nutné vyměnit do r. 2022 kotle 1. a 2. emisní třídy za novější, ve kterých už nebude možné spalovat např. odpad, přičemž obecní úřad ORP bude moci požadovat předložení revize na kotel, čímž by se mělo zamezit znečišťování ovzduší v obci jedním nebo několika nezodpovědnými občany. Otázkou je, zda dojde k naplnění tohoto požadavku, který se týká cca 500 tisíc domácností a který je finančně náročný.

Voda

Problematika zahrnuje kvalitu povrchových a podzemních vod, dostupnost a kvalitu vody pro obyvatele, likvidaci odpadních vod. Kvalita vody může být ovlivněna vypouštěním odpadních vod, zemědělstvím, rybníky (a to jak pozitivně, tak negativně) a dalšími faktory v povodí. Podzemní vody mohou být ovlivněny významnými ekologickými zátěžemi. Zvláště v obcích bez vodovodu může být problémem kvalita vody ve studních, ale také její nedostatek v suchých obdobích, tento problém může být v budoucnu vzhledem ke klimatickým změnám častější. Ne všechny obce mají splaškovou kanalizaci a ČOV, časté je nelegální vypouštění domovních jímek do dešťové kanalizace i přímo na povrch či do vodotečí. Této problematice se týká zejména zákon 254/2001 Sb., o vodách, a zákon 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu.

Odpadové hospodářství

Tato problematika sice patří do oblasti životního prostředí, ale byla řešena v samostatném tématu, analýza se ho tedy dotýká jen okrajově.

Ekologická stabilita

Ekologická stabilita je definována jako schopnost ekosystému vyrovnávat změny způsobené vnějšími činiteli a zachovávat své přirozené vlastnosti a funkce. Při posuzování ekologické stability území se za prvky zvyšující stabilitu považují sady, louky a pastviny, lesy a vodí plochy, za prvky snižující ekologickou stabilitu orná půda, zastavěné plochy apod. Významný pro ekologickou stabilitu je stav vodních toků. Jedním z důsledků ekologické nestability území je zhoršování průběhu povodní nebo lokální záplavy z polí. Ty jsou závislé nejen na podílu orné půdy a svažitosti pozemků, ale i na způsobu hospodaření, pěstovaných plodinách a přítomnosti a funkčnosti protierozních prvků. Přítomnost lesů také příznivě ovlivňuje mikroklima, zpomaluje odtok vody z krajiny a vysychání. Rovněž travnaté plochy nebývají tolik zatíženy erozí. Do tohoto bodu lze zahrnout i vytváření územního systému ekologické stability, které probíhá podle zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a spočívá ve vymezení biocenter propojených biokoridory a zajištění jejich funkčnosti. Dále se této problematiky týká lesní zákon (289/1995 Sb.) a zákon o ochraně zemědělského půdního fondu (334/1992 Sb.).

Příroda a krajina

Zásadní pro tuto problematiku je zákon 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Patří sem zejména biodiverzita, tedy rozmanitost rostlin, živočichů a přírodních stanovišť, územní systém ekologické stability, významné krajinné prvky, krajinný ráz, přírodní parky a zvláště chráněná území včetně území Natura 2000. Ochrana přírody a krajiny je veřejným zájmem, ze strany obcí ovšem může být vnímána jako omezující. Jako pozitivní bývá vnímána zejména pro zvyšování faktoru pohody obyvatel. Zvláště chráněná území jsou spravována krajem nebo příslušnou správou chráněné krajinné oblasti, obce se však na ní mohou podílet a mohou využít jejich potenciál pro turistiku.

S ochranou přírody a krajiny úzce souvisí územní plánování, kdy kvalitní územní plán zajistí ochranu cenných lokalit a krajinných struktur a zároveň umožní obci rozvoj. Výhodou je krajinné plánování na úrovni více obcí, které zajistí návaznost cestní sítě a dalších krajinných prvků. Dále jsou důležité pozemkové úpravy, které často umožní obnovu či vytvoření cest, protierozních opatření, liniové zeleně apod. Průchodnost krajiny je dalším významným tématem, a to jak pro živočichy, pro které jsou problémem velké a frekventované silnice a fragmentace krajiny i vodních toků, tak pro lidi, neboť často chybí dostatečná síť cest pro pěší a cyklisty. Územní plánování je vymezeno stavebním zákonem (183/2006 Sb.).

Obnovitelné zdroje energie

Podpora obnovitelných zdrojů energie (OZE) směřuje ke snížení emisí a závislosti na fosilních palivech. Významně se ovšem zapisuje do krajiny, ať už jde o výrazné dominanty větrných elektráren, plochy fotovoltaických elektráren nezřídka budovaných na orné půdě či pěstování energetických plodin a rychle rostoucích dřevin. Pěstování energetických plodin navíc významně přispívá k půdní erozi a vyčerpávání půdy. Jako potřebné se ukazuje koncepční řešení využívání OZE, vyhledávání skutečně vhodných lokalit a eliminace negativních vlivů.

6.1.2. Popis životního prostředí ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Životní prostředí v řešeném území lze celkově hodnotit jako středně dobré. Hlavními problémy jsou vysoké dopravní zatížení zejména kolem hlavní silnice I/27, půdní eroze a záplavy z polí, povodně na vodních tocích, nedořešená infrastruktura a nezodpovědný přístup ze strany některých občanů.

Ovzduší

Kvalita ovzduší je na většině území dobrá. Vyšší koncentrace znečišťujících látek jsou zejména v Přešticích, v obcích nejbližší k Plzni (např. Štěnovice, Útušice) a podél hlavní silnice. K překračování imisních limitů dochází u oxidu siřičitého – Chlumčany, Útušice, Polétavého prachu PM_{2,5} a PM₁₀ – Chlumčany, Přeštice, Štěnovice, Útušice, benzo(a)pyrenu – Přeštice, olova – Chlumčany, Přeštice, Štěnovice a niklu – Přeštice. Není zde ale vymezena žádná oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší. Na kvalitě ovzduší se negativně projevuje zejména **doprava**, a to jak silnice I/27 (Horní Lukavice, Přeštice, Lužany, Borovy) a případně dálnice (Útušice, Štěnovice), tak místně i lokální doprava související se zemědělstvím a lesnictvím, též v souvislosti s provozem bioplynové stanice (Řenče).

Část problému by vyřešilo **vybudování obchvatů obcí** na hlavním tahu. Realizace obchvatu Přeštic a Horní Lukavice se dle Dopravních sektorových strategií, což je klíčový strategický dokument pro dopravní infrastrukturu ČR, předpokládá do r. 2019. Kompletní přeložka I/27 mimo obce je zanesena v Zásadách územního rozvoje Plzeňského kraje, dle Dopravních strategií se s ní počítá nejdříve v období 2021-2035, vzhledem k nepřipravenosti projektu spíše v pozdějších letech tohoto období. Obce by měly společně intenzivně lobovat za rychlejší přípravu projektu a vyšší prioritu v Dopravních strategiích.

Dalším významným faktorem je **zimní vytápění**. Ve dvou třetinách obcí byla provedena plynofikace (viz tabulka 90 níže), kvůli stoupajícím cenám energií se však řada lidí vrátila k pevným palivům, a to i nekvalitním. Pálí se i odpady včetně nebezpečných. Lze předpokládat, že tento trend se bude prohlubovat. Na druhou stranu dle zákona o ochraně ovzduší budou povinné revize na kotle a od r. 2022 budou povinné kotle vyšší emisní třídy. Je otázka, jaký skutečný dopad bude zákon v praxi mít.

Voda

Nejvýznamnějším **vodním tokem** v území je Úhlava, která protéká asi v polovině území z jihu na sever. Jedná se o vodárenský tok – zdroj pitné vody pro Plzeň, což klade vyšší nároky na čistotu vypouštěných vod v případě obecních čistíček, přičemž požadovaných hodnot je obtížné dosáhnout, resp. vyžadují použití dražších technologií. Zároveň je tok zatížen splachy z polí a dalších pozemků v okolí řeky a jejích přítoků, též nelegálním vypouštěním odpadních vod apod. Okolo toku je od Horní Lukavice po proudu vymezené ochranné pásmo vodního zdroje. V tomto pásmu je rovněž do určité míry regulováno zemědělské hospodaření. Na Úhlavě jsou častým problémem povodně (viz níže). Dalšími významnými vodními toky jsou Příkladický a Zlatý potok (přítok Úhlavy v Příkladovicích) a Merklínka, která je přítokem Radbuzy.

V polovině obcí jsou vybudované **obecní vodovody**, v řadě obcí jsou zdrojem vody pro všechny domácnosti nebo velkou část **studny**. Zde je někdy problém s kvalitou vody, pokud se jedná o mělké studny, nebo s jejím množstvím. Problém dostatku vody se v budoucnu bude pravděpodobně vzhledem ke klimatickým změnám prohlubovat a bude třeba, aby na něj obce včas reagovaly. Ne vždy mají občané o obecní vodovod zájem. Aktuálně nedostatek vody při deficitu srážek pociťují v obcích Dolce, Dolní Lukavice, Horšice, Kbely (zde je i významnější problém znečištění ze staré ekologické zátěže – sklad hnojiv), Oplot, Skašov, Útušice a Ptenín (spíše do budoucna). V Útušicích je na výstavbu vodovodu připraven projekt, byla by ale potřeba dotace. O vybudování vodovodu má zájem i Kbel Významným

ohrožením pro kvalitu vod byl areál bývalé čistírny oděvů Přeštice, kde proběhly sanační práce a stav je nadále monitorován. Další rizikovou ekologickou zátěží je rozvodna v Dolní Lukavici, kde jsou znečištěné podzemní vody, probíhalo zde sanační čerpání.

V řadě obcí je problémem **likvidace odpadních vod**. Kanalizace a ČOV zhruba v polovině obcí chybí. Častým jevem je nelegální vypouštění jímek do dešťové kanalizace, na pozemky nebo přímo do vodních toků, přičemž kontrola a případné postihy jsou problematické. V některých obcích proto usilují o vybudování kanalizace a ČOV, což je ale finančně náročné, bez dotací pro obce obtížně zvládnutelné a někdy i technicky těžko realizovatelné. Někde se obce daly cestou podpory domácích čističek. O vybudování kanalizace a ČOV mají zájem obce Bolkov, Dolce, Dolní Lukavice – část Lišice, Horšice, Lužany (část), Merklín (dokončení výměny), Nezdice, Oplot, Přeštice – část Zastávka, Řenče, Skašov (jen ČOV). U obcí Bolkov, Roupov a Otěšice je vhodné prověřit možnost **vybudování společné ČOV**. Ze strany Roupova momentálně není zájem na budování ČOV. Obce většinou nejsou schopné financovat vybudování kanalizace a ČOV ze svého rozpočtu a jsou závislé na dotacích. Předpokládané náklady se vždy pohybují v řádech desítek milionů.

Většina **rybníků** v území trpí zabahňováním. Tím se snižuje jejich kapacita pro chov ryb a další využití a zvyšuje se riziko při vyšších stavech vody. Ze strany obcí je proto velká poptávka na odbahňování a celkovou obnovu rybníků (např. Borovy, Dolce, Horšice, Chlumčany, Merklín, Oplot, Ptenín, Roupov, Řenče, Soběkury, Vlčí), přičemž se jedná jak o soukromé rybníky, tak o vlastnictví obcí. Celkově se jedná o potřebu financí v řádech milionů. Současně s tím by ale měla probíhat protierozní opatření v povodí, aby nedošlo v krátké době k jejich opětovnému zanesení. Oprava víceúčelové nádrže by byla potřebná např. v Čižicích, Horšicích a Kbele.

Tab. 102: Vybavenost obcí (plynofikace, vodovod, kanalizace s ČOV)

Obec	plyn	voda	kanalizace	Obec	plyn	voda	kanalizace
Bolkov	ne	ne	ne	Oplot	ne	ano	ne
Borovy	ano	ano	ano	Otěšice	ano	ne	ne
Buková	ano	ano	ne	Předenice	ano	ne	ne
Chlumčany	ano	ano	ano	Přeštice	ano	ano	ano
Čižice	ano	ano	ne	Příchovice	ano	ano	ano
Dolce	ano	ne	ne	Ptenín	ne	ne	ano
Dolní Lukavice	ne	ano	ano	Radkovice	ne	ne	ne
Horní Lukavice	ano	ne	ne	Roupov	ne	ano	ne
Horšice	ne	ne	ne	Řenče	ano	ne	ne
Kbel	ano	ne	ne	Skašov	ano	ne	ne
Lužany	ano	ne	ano	Soběkury	ano	ano	ano
Merklín	ano	ano	ano	Štěnovice	ano	ano	ano
Nebílovy	ne	ano	ano	Týniště	ne	ano	ne
Netunice	ne	ano	ano	Útušice	ano	ne	ano
Nezdice	ano	ano	ne	Vlčí	ne	ne	ne

Ekologická stabilita

Ekologická stabilita je dlouhodobě sledována Českým statistickým úřadem pomocí koeficientu ekologické stability, který je vyjádřen jako poměr rozlohy chmelnic, vinic, ovocných sadů, trvalých travních porostů, pastvin, lesní půdy a vodní plochy ku rozloze orné půdy, zastavěných ploch a ostatních ploch.

Aritmetický průměr koeficientu pro obce ve SO ORP Přeštice je 1,29, medián 0,84, což odpovídá převládajícímu zemědělskému charakteru území. Vyšší koeficient je především na území Nezdic a Týniště. Přímý podíl lesů se pohybuje od 8,3% v Borovech po 72% v Nezdicích a 77% v Týništi. Průměr je 31,1% a medián 27,3%. (zdroj ÚAP 2012)

Vysoký podíl zemědělské půdy se významně projevuje ve formě jednoho z hlavních problémů území, kterými jsou **půdní eroze** a následné **záplavy z polí**. Tento problém byl jako významný jmenován při rozhovorech se starosty poloviny obcí. Zástavba je často v údolí pod stráněmi využívanými jako orná půda. Typické jsou přitom velké lány bez členění remízky, chybějící protierozní prvky a orba až k cestám či k hraničním zástavbám. Problém se prohloubil v posledních letech díky častějšímu pěstování kukuřice, která je využívána především v bioplynové stanici na lokalitě Střížov u Přeštic. V některých problematických místech byla dojednána úprava hospodaření na pozemcích přiléhajících k zástavbě, ne však všude a navíc není zaručeno, že se opět hospodaření nezmění. Některé obce již vybudovaly ochranné prvky (např. strouhy) na ochranu majetku. Problém je třeba dále řešit vytvářením protierozních prvků, případně zatravněním či zalesňováním vybraných ploch orné půdy. Na protierozní prvky je třeba vždy pamatovat při pozemkových úpravách. Při trvalé výhodnosti masivního pěstování kukuřice se však budou patrně opakovat. Na místě je tedy společné jednání se zemědělskými subjekty. Asi nejvýznamnější v území je Lukrena, která s obcemi relativně dobře komunikuje, vhodné by bylo ale ještě koncepční společné jednání pro celé území. Potřebný by ovšem byl i určitý posun politiky státu. Zejména obce podél Úhlavy, ale i na některých menších tocích (např. Merklínka, Losinský potok), jsou ohrožovány **povodněmi** na těchto tocích. V Přešticích se větší či menší povodně řeší prakticky 2 x do roka. Problémem je jednak nová zástavba v záplavovém území, ohrožena je ale i starší zástavba v místech, kde dříve ohrožení povodněmi nebylo nebo povodně nebyly tak časté. Tento problém je třeba řešit komplexně opatřeními v celém povodí (zvyšování retenční schopnosti krajiny, vytváření ploch pro rozlivy apod.), v obcích pak mají své místo i technická protipovodňová opatření. Merklínku, Losinský potok, Biřkovský potok v Bolkově a Zlatý potok ve Skašově by bylo potřeba upravit. Projekty na protipovodňová opatření jsou v různé fázi přípravy od námětů po územní rozhodnutí. V Přešticích je připravený projekt na převedení vyšších průtoků přes louky, zastupitelé však mají vážné pochybnosti o jeho účinnosti a o trvanlivosti opatření a je nutné projekt přezkoumat nezávislými experty. Tuto problematiku řeší především Povodí Vltavy a Plzeňský kraj. Obce by měly spolupracovat s těmito institucemi a mezi sebou a vytvořit podmínky pro opatření v územních plánech, při pozemkových úpravách a jednáním s vlastníky dotčených pozemků.

Příroda a krajina

Biogeograficky patří území do Plzeňského bioregionu (Culek et al. 2005), fyto geografický okres Plzeňská pahorkatina vlastní (Skalický 1988). **Geomorfologicky** patří území do Poberounské soustavy, podsestava Plzeňská pahorkatina, celek převážně Švihovská vrchovina a méně Plazská pahorkatina na západě území. **Klimatické oblasti** MT11, MT10, MT7 a MT5.

Na území ORP Přeštice se nachází **4 maloplošná zvláště chráněná území**:

Přírodní rezervace Zlín – Nachází se na území obce Dolní Lukavice. Předmětem ochrany je teplomilná doubrava s výskytem několika druhů zvláště chráněných a vzácných rostlin. Rozloha území 17,75 ha.

Přírodní památka Loupensko – Nachází se na území obce Nezdice. Předmětem ochrany je bizarní skupiny bulžňíkových skal s typickým porostem skalních společenstev. Rozloha území 5,98 ha.

Přírodní památka Lužany se nachází na území stejnojmenné obce, Předmětem ochrany je zachovalý zbytek meandrujícího řečiště Úhlavy a lužního lesa. Rozloha 7,02 ha.

Přírodní památka Pod smutným koutem – Nachází se na území obce Útušice (k.ú. Robčice u Štěnovic). Předmětem ochrany je různověká doubrava s výskytem pestré hájové květeny včetně několika druhů zvláště chráněných rostlin (bělozářka liliovitá, lilie zlatohlavá, zimozrázek alpský).

Všechna zvláště chráněná území jsou ve správě Plzeňského kraje, který zajišťuje péči, monitoring a ochranu včetně financování. Obce se mohou podílet na péči o území a využít je pro turistiku a propagaci.

Dále jsou zde **2 evropsky významné lokality:**

EVL Přeštice – V Hlinkách se nachází na území Dolní Lukavice. Předmětem ochrany je kuňka žlutobřichá (*Bombina variegata*). Rozloha 9,8 ha. Jedná se o bývalou pískovnu se soustavou tůňek vzniklých po těžbě cihlářských hlín s výskytem několika druhů obojživelníků. Lokalita je ohrožena přítomností ryb, zarůstáním a ukládáním odpadů.

EVL Zlatý potok – Nachází se na území obcí Horšice a Týniště. Předmětem ochrany je rak kamenáč (*Austropotamobius torrentium*). Rozloha je 1,87 ha. Lokalita je tvořena korytem potoka. Je v poměrně dobrém stavu, problémem může být znečištění nebo technické zásahy do toku.

Péči a ochranu obou EVL zajišťuje Plzeňský kraj. Obce se mohou podílet na péči o území a využít je pro propagaci.

Nachází se zde **13 památných stromů a 1 stromořadí:**

Borovská lípa (střed obce Borovy v těsné blízkosti kaple Narození P. Marie), Douglaska v Újezdci (v bývalé lesní školce exotů ve Pteníně), Kacerenský dub (na hrázi rybníka Kacerna v Bukové), Lípa pod Ticholovcem (u kapličky sv. Anny pod Ticholovcem, po polní cestě z Příchovic do Kucín, území obce Příchovice), Lípa u Mrtole (starý vykotlaný strom bizarních tvarů na okraji lesa při cestě ze Snopoušev do Netunic, území Dolní Lukavice), Lípa ve Štěnovicích (ve Štěnovicích u místní komunikace), Malinecká lípa (obec Kbel, k.ú. Malinec), Mlynářova lípa (u vodního náhonu před mlýnem mezi Dolní Lukavicí a Krasavci, území Dolní Lukavice), Nezdicí lípa (v Nezdicích na hřbitově v blízkosti márnice), Roupovský tis (hradní příkop zříceniny Roupov), Skašovská lípa (Skašov), Skašovský buk (okraj lesa ve Skašově), Tisovec v Dolní Lukavici (v zámeckém parku vedle Sladkovského rybníka) a Vosecké lípy (stromořadí k pomníku padlých v 1. světové válce v blízkosti kapličky na návsi).

Územní systém ekologické stability (ÚSES): Přes území prochází nadregionální biokoridor Belec-K64 z jihu na sever, ve stejné ose regionální biokoridor propojující 4 biocentra, další regionální biokoridor se 2 biocentry je v jihozápadní části území a další při jihovýchodní hranici s jedním biocentrem na území SO ORP. Další 3 regionální biocentra jsou mimo tyto biokoridory. Obcí se především týká vymezování a realizace lokální úrovně ÚSES. Prvky ÚSES jsou vymezeny v územním plánu. Protože mnohdy v reálu nejsou funkční, chybí vzájemné propojení apod., jsou pak nutné projekty na jejich realizaci (např. zatravnění, osázení dřevinami). Je nutná meziobecní spolupráce pro zajištění návaznosti prvků ÚSES v územních plánech a rovněž jsou vhodné společné projekty realizace.

Z hlediska **průchodnosti krajiny pro velké savce** jsou zde vymezena migračně významná území a dálkové migrační koridory. Migrační koridor prochází ze západu na východ jižně od Chlumčan a odtud na SV mezi Štěnovicemi a Čižicemi a JV okolo Předenic a Netunic. Významným omezením pro migraci po tomto koridoru je silnice I/27, kterou koridor kříží mezi Chlumčany a Hradčany. Tento problém bude možné řešit v rámci přeložek I/27 (obchvat Horní Lukavice a Přeštic). Další koridor prochází z jihu na východ kolem Vlčí, Horšic a Dolců a z jihu na JV mezi Vlčí a Kbelí okolo Týniště.

Fragmentace krajiny dopravou: Fragmentace je hodnocena dle polygonů UAT (AOPK ČR). Polygon UAT je definován jako část krajiny, která je ohraničena komunikacemi s hustotou dopravy vyšší než 1000 vozidel/den a má rozlohu větší než 100 km². Území SO ORP Přeštice je rozčleněno do 4 polygonů. Hra-

nicemi jsou pochopitelně silnice I/27 a dále 183 Merklín – Přeštice a 230 Přeštice – Skašov. Severní část území okolo Útušic je mimo nefragmentované území.

Biodiverzita: Plošné zastoupení přírodních biotopů je na polovině území poměrně malé, do 8,5%. Ve zbytku území je většinou do 20% plochy. Pouze v k.ú. Robčice je plošné zastoupení přírodních biotopů cca 40%. To svědčí o intenzivním využívání krajiny. Zachovalé přírodní biotopy si tak zasluhují pozornost a vhodnou péči, protože jsou základem zachování biodiverzity, mají význam pro ekologickou stabilitu a estetickou hodnotu území. Dalším (byť jen indikativním) ukazatelem biodiverzity je počet zaznamenaných druhů resp. zvláště chráněných druhů v Databázi nálezových dat ochrany přírody Agentury ochrany přírody a krajiny ČR. Tento ukazatel nelze brát jako údaj o počtu vyskytujících se druhů (je závislý na prozkoumanosti území a zadání dat do databáze), ale je možné jej s opatrností využít pro srovnání. Většina území je přitom z hlediska zaznamenaných druhů v nejnižší kategorii z pěti, část zejména podél Úhlavy v druhé nejnižší. Pouze k.ú. Lužany je v prostřední kategorii (to je patrně způsobeno vyšší prozkoumaností přírodní památky Lužany). Co se týče zaznamenaných zvláště chráněných druhů, v několika katastrálních územích není žádný záznam, na většině území méně než 9 zaznamenaných druhů a v několika územích okolo Přeštic do 25 zvláště chráněných druhů. Tyto údaje jsou srovnatelné s dalšími intenzivně využívanými územími. Vyplývá z nich jednoznačně potřeba pečovat a chránit lokality se zachovalou biodiverzitou.

(Zdroje: Ústřední seznam ochrany přírody, Mapový portál AOPK ČR, Národní geoportál INSPIRE)

Obnovitelné zdroje energie

V současné době je v území jedna bioplynová stanice (Střížov u Přeštic). Malé vodní elektrárny jsou na Úhlavě (Štěnovice, Čižice – Keslův mlýn, Předenice, Lišice (2), Dolní Lukavice (2), Přeštice, Příchovice, Lužany – mlýn, Nezdice – mlýn, Borovy – mlýn). Fotovoltaické elektrárny (mimo střešní) jsou ve Štěnovicích, Čižicích, Chlumčanech, Dolcích, Příchovicích, Řenčích, Přešticích, Soběkurech, Roupově a Lužanech. (Zdroj: mapový portál Plzeňského kraje)

S další významnou výstavbou se momentálně nepočítá, obce většinou nemají zájem o OZE na svém území, navíc podpora ze strany státu je již omezená. Lze předpokládat zařízení k využívání sluneční energie na střeších a případně vodní elektrárny na stávajících náhonech a jezích. Větrné elektrárny a fotovoltaické elektrárny na zemědělské půdě jsou v tuto chvíli málo pravděpodobné, tento trend se může samozřejmě změnit vlivem změny podmínek.

Bylo by vhodné **vypracovat pro území ORP energetickou koncepci**, která by zmapovala potenciál pro využití OZE včetně posouzení případných negativních dopadů a zvažila možnosti částečné nebo úplné soběstačnosti obcí či jejich svazků v oblasti energií.

Územní plány, pozemkové úpravy, krajinné plánování

Kvalitní územní plán je pro životní prostředí zásadní, určuje pravidla pro rozvoj obce a využití pozemků, vymezuje Územní systém ekologické stability a pojmenovává další hodnoty v území. V současné době je zpracováván v obcích Netunice, Radkovice, Horšice a Týniště, kde zatím není, dále v Přešticích, Merklíně, Lužanech, Bolkově a Příchovicích, kde již dříve byl zpracován podle předchozího zákona. Územní plán zatím chybí v obci Vlčí. Při vytváření a aktualizaci územních plánů je nutné na meziobecní úrovni koordinovat cestní síť, územní systém ekologické stability a další krajinné prvky.

Pozemkové úpravy jsou významným nástrojem ochrany a obnovy krajiny. Umožňují obnovu či vytvoření cestní sítě, opatření ke zlepšení vodního režimu, protierozní opatření, revitalizaci vodních toků, realizaci ÚSES apod. K 31. 12. 2013 byly komplexní pozemkové úpravy dokončeny v katastrálních územích Horušany, Lišice u Dolní Lukavice, Předenice, Roupov, Skašov, Skočice u Přeštic, Soběkury a Újezd u Horšic. Před dokončením jsou v k.ú. Chlumčany u Přeštic, Horní Lukavice, Přeštice a Netunice. Připravovány jsou v k.ú. Bolkov, Dolní Lukavice, Krasavce, Lužany, Nebílovy, Netunice, Oplot, Otěšice, Ptenín,

Robčice u Štěnovic, Snopoušovy, Útušice a Žerovice. Potřeba realizace pozemkových úprav je vnímána i v dalších obcích, ne vždy je zájem ze strany vlastníků nebo všech zastupitelů. Jednoduché pozemkové úpravy byly provedeny v k.ú. Robčice u Štěnovic a Příchovice u Přeštic. (Zdroj: mapový portál Plzeňského kraje, Vokráčková J. 2014: Vývoj komplexních pozemkových úprav v oblasti Přeštic se zaměřením na realizaci plánu společných zařízení. Bakalářská práce. Univerzita J. E. Purkyně, Ústí nad Labem, rozhovory se zastupiteli)

Pro obce v povodí Zlatého potoka je připravený projekt „**Stabilizace odtokových poměrů v povodí Zlatého potoka**“ (RNDr. Oldřich Syrovátka, CSc., Mgr. Stanislav Duchek), kde jsou navržena společná zařízení do pozemkových úprav s cílem zlepšit krajinný management a snížit kontaminaci toku především ze zemědělství. Při přípravě komplexních pozemkových úprav v dotčených obcích (Příchovice, Kucíny, Radkovice, Horšice, Újezd, Týniště, Skašov, Dolce) by výsledky projektu měly být využity.

Většina obcí považuje za významná opatření na zvyšování retenční schopnosti krajiny, protierozní opatření, obnovu cestní sítě a mimolesní zeleně. Jako vhodný nástroj se jeví vypracování **společného krajinného plánu** pro celé SO ORP, který by tyto prvky integroval.

Cestní síť

Původní síť polních cest byla v minulých desetiletích do značné míry zničena. Cesty byly rozorány při scelování pozemků, někde zarostly nebo jsou zcela rozbité a nesjízdné. Jejich obnova má dnes více významů, umožňuje hospodářům přístup na pozemky, pěší a cyklistickou dopravu, turistiku a rekreaci. Cesty spolu s doprovodnou zelení mají protierozní funkce a přispívají ke zvyšování ekologické stability krajiny. Bývají obnovovány v návaznosti na pozemkové úpravy. Dle platných norem jsou rozlišovány hlavní polní cesty, které jsou zpevněné, vedlejší obvykle nezpevněné polní cesty a doplňkové. Většina obcí má o obnovu polních cest zájem. Je třeba ji koordinovat mezi sousedními obcemi pro zajištění návaznosti. V obcích s hotovými pozemkovými úpravami je poloha polních cest prakticky daná. Bylo by vhodné zpracovat **studii**, která by zmapovala **sítě stávajících, plánovaných a dalších potřebných cest** na území SO ORP. Byla by k dispozici pro územní plánování, pozemkové úpravy a přípravu žádostí o dotace.

Zajímavým meziobecním projektem by mohla být **výstavba rozhledny** na Ticholovci. Do projektu by se měly zapojit obce Přeštice, Příchovice, Dolce a Řenče a měl by navazovat na obnovu cestní sítě. Další rozhledna by byla možná na Tanečku u cesty z Nezdic do Lužan.

Veřejná prostranství a zeleň

Významnou složkou životního prostředí v obcích jsou veřejná prostranství, jako jsou ulice, návsi, parky, hřiště apod. a veřejná zeleň. Obce si zajišťují běžnou údržbu, jako je sekání trávy a úklid, samy využívají přitom brigádníků, nezaměstnaných a aktivních občanů. **Údržba veřejné zeleně** je významnou položkou v rozpočtu obce, tvoří obvykle desítky až stovky tisíc i více dle velikosti obce. Kromě pravidelné částky na údržbu je nutné čas od času obnovit techniku (traktor, křovinořez a další). Na obnovu techniky pro všechny obce v SO ORP by bylo potřeba řádově několik milionů Kč. Prořezávání větších stromů zajišťují většinou firmy.

Většími jednorázovými položkami jsou pak **obnovy veřejných prostranství**, např. výstavba dětských hřišť, parčíků, obnova a zvyšování množství zeleně, výsadba alejí apod., zde lze úspěšně využívat dotace. Z uvažovaných projektů lze jmenovat například obnovu stromů u kapličky v Bolkově, revitalizaci plochy u řeky v Borovech, výsadbu stromů v Horšicích, zvýšení podílu zeleně na veřejných prostranstvích ve Kbele, nová stromořadí v Lužanech, obnovu prostoru u jezu v Nezdicích, prořezávky v lipové aleji v Oplotu, zvýšení množství zeleně a mobiliáře v Předenicích, inventuru zeleně a obnovu alejí v Příchovicích nebo obnovu stromů u kapličky ve Skašově. S každou takovou akcí však stoupají náklady

na pravidelnou údržbu, na kterou už dotace dostupné nejsou, a pro rozpočet zejména malých obcí to může být problém.

Invazivní druhy

Na území SO ORP Přeštice se vyskytují, byť zatím spíše v menší míře invazivní druhy rostlin, jejichž výskyt je třeba kontrolovat a omezovat vzhledem k silnému potenciálu šíření. Bolševník velkolepý (*Herculeum mantegazzianum*) se vyskytuje v Nezdicích a na hranicích Vodokrt a Střížova. Na obou místech je pravidelně likvidován, je třeba v tom pokračovat neustále a sledovat případné nové výskyty. Křídlatka (*Reynoutria* sp.) byla zaznamenána např. v Dolcích a Skašově. Šíření invazivních druhů je ohrožením i v Horšicích a Řenčích. Zmapován není pro menší známost výskyt netýkavky žlátnaté (*Impatiens glandulifera*), několik výskytů však zaznamenáno bylo. Bylo by třeba především zvýšit informovanost o invazivních druzích mezi zastupiteli a pracovníky obcí i občany, protože kromě bolševníku často neznají ostatní invazivní druhy, které mají přitom rovněž rizika pro přírodu. Zmapování a případnou likvidaci invazivních druhů je třeba provádět koordinovaně na větším území.

Brownfields

Nevyužívané staré areály v obcích jsou problémem z estetického hlediska, mohou ale v některých případech znamenat i ekologickou zátěž. Zároveň jsou příležitostí pro rozvoj. V území s převažující zemědělskou činností jsou nejčastějším typem brownfields bývalé areály JZD, kde jsou chátrající budovy a zarůstající pozemky, někdy se zbytky hnojiv a dalších nebezpečných látek. Nevyužívaná JZD jsou např. v Borovech, Horšicích, Nezdicích, Předenicích, Pteníně a Řenčích. V Merklíně je starý lihovar a ve Štěnovicích pivovar. Jedná se o objekty v soukromém vlastnictví, někdy se složitější vlastnickou strukturou, takže obce s nimi nemohou nakládat. Bylo by vhodné aktivně jednat se současnými majiteli a vyhledat investory, kteří by areály odkoupili a využili pro smysluplné projekty.

Finanční analýza

Oblast životního prostředí je velmi široká a z finančního hlediska má prakticky neomezenou absorpční kapacitu. Jen na běžnou údržbu (sekání trávy, úklid apod.) vydají jednotlivé obce řádově desítky až stovky tisíc korun i více než 1 mil. ročně. Dohromady tak obce v SO ORP vydají cca 10 – 15 mil. ročně. I na běžnou údržbu by přitom bylo peněz třeba více, zvláště po realizaci různých investičních akcí. Navíc v řadě obcí využívají zaměstnávání přes pracovní úřad, brigádníky pracující za relativně nízkou mzdu apod., čímž náklady šetří, je tedy možné počítat s potřebnou částkou vyšší. Tyto náklady musí obce nést samy, na běžnou údržbu nelze prakticky dotace získat. Provoz ČOV, vodovodů apod. se z větší části zaplatí z poplatků vybraných od uživatelů.

Další peníze by byly potřeba na obnovu techniky, větší investice do obnovy zeleně, výsadby apod., odhadem se jedná o 60 až 80 mil. Takové investice jsou nutné opakovaně vždy po několika letech.

V řadě obcí by bylo potřeba vybudovat kanalizaci, případně vodovod. Jedná se o finančně velmi nákladné projekty, které je bez dotací pro obce obtížné zvládnout. Jen v obcích, které v tuto chvíli mají zájem (cca 10 obcí kanalizace, 2 obce vodovod), by na realizaci projektů technické infrastruktury bylo potřeba 350-400 mil. korun. I další obce budou pravděpodobně muset do infrastruktury investovat, v polovině obcí například není vodovod, který se může kvůli klimatickým změnám ukázat jako potřebný, vybudování kanalizace a ČOV může být nutné kvůli zpřísnujícím se normám.

Na odbahňování a obnovu rybníků by aktuálně byly potřeba desítky mil., další desítky až stovky by byly potřeba na ostatní akce, např. úpravy toků, protipovodňová a protierozní opatření, opravy nádrží, obnovu veřejných prostranství apod.

Tab. 103: Náklady obcí na ochranu životního prostředí v posledních letech (zdroj informační portál Ministerstva financí <http://monitor.statnipokladna.cz>, informace od obcí)

Obec	Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň (z Portálu MF)		Další náklady dle portálu MF a informací od obcí
	2012	2013	
Bolkov	2 000	3 000	
Borovy	33 000	59 000	
Buková	neuveďeno	165 000	
Čížice	119 000	353 000	
Dolce	10 000	144 000	Chráněné části přírody 3000,- 2013
Dolní Lukavice	327 000	322 000	Rekultivace půdy 2000,- 2013 i 2012
Horní Lukavice	neuveďeno	neuveďeno	
Horšice	444 000	112 000	
Chlumčany	804 000	828 000	Změny technologií vytápění 5000,- 2013, 10 000,- 2012. Opatření proti záplavám z pole na Závisti 750 000,-
Kbel	96 000	18 000	
Lužany	61 000	14 000	Obnova parku cca 700 000,- 2014
Merklín	694 000	728 000	
Nebílovy	286 000	173 000	
Netunice	171 000	231 000	
Nezdice	44 000	47 000	
Oplot	56 000	66 000	
Otěšice	neuveďeno	163 000	
Předenice	49 000	86 000	
Přeštice	2 468 000	1 785 000	Ostatní ochrana půdy a spodní vody 10 000,- 2013, 150 000,- 2012. Kanalizace a ČOV 35 mil. 2013, úpravna vody 22 mil. 2011-13 Výsadba zeleně v parku cca 700 tis.
Příchovice	60 000	67 000	Ochrana druhů a stanovišť 5000,- 2013. Obnova aleje cca 700 tis 2014-2014
Ptenín	27 000	36 000	
Radkovice	8 000	10 000	
Roupov	neuveďeno	neuveďeno	
Řeňče	633 000	315 000	
Skašov	671 000	neuveďeno	
Soběkury	247 000	517 000	Vybudování čistíren odpadních vod 7 mil.
Štěnovice	1 809 000	1 395 000	
Týniště	71 000	68 000	
Útušice	895 000	678 000	
Vlčí	6 000	47 000	564 000,- 2011
Celkem (neúplná)	10 091 000	7 913 000	

Obec	Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň (z Portálu MF)		Další náklady dle portálu MF a informací od obcí
	2012	2013	
částka!)			

Na podporu biodiverzity ve volné krajině je možné využívat dotační program MŽP – Program péče o krajinu. Tento program je v ORP využíván minimálně, v letech 2012 a 2013 byly realizována jen 2 akce. Obce program nevyužívají vůbec.

Tab. 104: Realizovaná opatření z Programu péče o krajinu, podprogram pro zlepšování dochovaného přírodního a krajinného prostředí (zaměřený na volnou krajinu) a podprogram pro výsadbu izolační zeleně v r. 2012 a 2013 (zdroj Vyhodnocení dotačního programu MŽP, SCHKO Český les a KS Plzeň):

Název akce	Žadatel	Místo realizace	Rok	Dotace v Kč
Péče o LBC Svatý Jakub, Prusiny	Občanské sdružení Ametyst – pobočka Prusiny	Nebílovy, Netunice	2012 2013	17 000,- 17 000,-
LUKRENA a.s.	Ozelenění areálu živočišné výroby farma Řeňče	Řeňče	2013	151 714,-

V minulém programovacím období bylo dále možné žádat na projekty z OP Životní prostředí. V tabulce je uvedený seznam všech podpořených projektů z OP ŽP v SO ORP Přeštice. Uvedeny jsou i projekty z oblasti odpadového hospodářství, které patří do samostatného tématu.

Tab. 105: Projekty podpořené z OP ŽP v programovacím období 2007-2013 (zdroj www.opzp.cz)

Žadatel	Název akce	Místo realizace	Celkové náklady	Výzva
Obec Merklín	Protipovodňová opatření - varovný a výstražný systém Merklín	Merklín	1 966 496 Kč	LVIII.
Město Přeštice	Přeštice - nová úpravna vody	Přeštice	27 399 400 Kč	XII.
Lukrena a.s.	Technologie na snížení emisí amoniaku LUKRENA a.s.	Plzeň-jih	7 890 615 Kč	XXVI.
Zemědělské družstvo Pířchovice	Technologie na snížení emisí amoniaku ZD Pířchovice	Pířchovice	4 472 160 Kč	LVIII.
Zemědělské družstvo Kbel	Snížení emisí amoniaku v zemědělském provozu - ZD Kbel	Kbel	1 893 045 Kč	LXII.
Obec Merklín	Zateplení základní školy v obci Merklín	Merklín	5 585 313 Kč	XXXV.
Obec Chlumčany	Zateplení OU Chlumčany	Chlumčany	2 003 539 Kč	L.
Obec Nebílovy	Zateplení multifunkční budovy č.p. 101 v Nebílovech	Nebílovy	2 587 906 Kč	XXXV.
Obec Chlumčany	Zateplení ZŠ Chlumčany	Chlumčany	7 350 536 Kč	LX.
Město Přeštice	Zateplení objektu MŠ Gagarinova - Přeštice	Přeštice	9 083 170 Kč	XI.
Obec Lužany	Snížení energetické náročnosti budovy Kulturního domu v Lužanech	Lužany	1 899 657 Kč	L.

Žadatel	Název akce	Místo realizace	Celkové náklady	Výzva
Obec Dolní Lukavice	Zateplení budovy MŠ v Dolní Lukavici	Dolní Lukavice	4 291 231 Kč	XLIV.
Obec Štěnovice	Snížení energetické náročnosti ZŠ Štěnovice	Štěnovice	24 094 399 Kč	XXVIII.
Město Přeštice	Zateplení MŠ Dukelská Přeštice	Přeštice	9 018 733 Kč	XLIV.
Obec Chlumčany	Zateplení MŠ Chlumčany	Chlumčany	4 182 604 Kč	LX.
Obec Příchovice	Separace bioodpadu v obcích Příchovice a Řenče	Příchovice, Řenče	883 300 Kč	LII.
BB vytlačování plastů spol. s r.o.	Pořízení technologií pro nakládání s odpady	Příchovice	6 320 340 Kč	V.
Obec Merklín	Sběrný dvůr Merklín	Merklín	4 395 806 Kč	XL.
Žaloudek Roman	Biocentrum u Ptenínského mlýna	Ptenín	1 525 347 Kč	VI.
Vacík Václav	Vodní nádrž Roupov	Roupov	1 881 315 Kč	II.
Benda Václav	Tůně pod Barborkou	Nebílovy	555 439 Kč	XX.
Obec Roupov	Roupov - vrt HV-2	Roupov	472 800 Kč	LVII.
Obec Oplot	Oplot - vrt HV 01	Oplot	318 564 Kč	XXVII.
Město Přeštice	Realizace parku Chmelnice v Přešticích - Severním předměstí	Přeštice	725 637 Kč	II.
Obec Ptenín	Obnova lipové aleje v zámeckém parku v Pteníně	Ptenín	764 835 Kč	L.
Obec Netunice	Netunice - vrty HV 01, HV 02 a HV 03	Netunice	1 074 125 Kč	LVIII.
Obec Soběkury	Soběkury - vrty HV 04, HV 05	Soběkury	644 150 Kč	XIV.
Zemědělská vodohospodářská správa	Revitalizace Roupov	Roupov	4 715 140 Kč	XX.
Obec Soběkury	Vegetační úpravy v okolí dětského hřiště v Soběkurech, obnova zeleně na dětském hřišti v Horušanech	Soběkury	442 696 Kč	XXVII.
Obec Borovy	Borovy - vrt HV 01	Borovy	295 454 Kč	LVIII.
Váca Vladimír	Vodní nádrž na pozemku 3/1 k.u. Skočice u Přeštic	Přeštice	2 393 464 Kč	LVIII.
Celkem			141 127 216 Kč	

6.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. 106: Analýza cílových skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Obyvatelé území SO ORP Přeštice	<ul style="list-style-type: none"> - čisté ovzduší - čistá a příjemná veřejná prostranství - prostor pro rekreaci - bezpečné prostředí - ochrana před živelními pohromami - dostatek kvalitní pitné vody 	<ul style="list-style-type: none"> - nezodpovědný přístup k ŽP - nezájem o problematiku - vytváření černých skládek - topení nekvalitními palivy a odpady 	<ul style="list-style-type: none"> - úřední deska obce - letáky - místní rozhlas - přímá komunikace - veřejná projednání 	<ul style="list-style-type: none"> - informační kampaně
Obce na území SO ORP Přeštice	<ul style="list-style-type: none"> - finanční prostředky na údržbu - finanční prostředky na investice - vyřešené nakládání s odpadními vodami - vyřešené nakládání s odpady - odstranění dopravní zátěže - změna podmínek pro hospodaření na zemědělské půdě (eroze a záplavy) - vyšší motivace k využívání kvalitních paliv, efektivnější nástroje proti znečišťovatelům z domácích topenišť - obnova cestní sítě - územní plánování a pozemkové úpravy - odborný servis od úřadů vyšších územních celků - trvale udržitelný rozvoj obce 	<ul style="list-style-type: none"> - upřednostnění jiných témat v rozpočtu obce - skeptický přístup k dotacím - nedostatečná orientace v problematice - negativní vnímání ochrany životního prostředí - snaha více o technická než přírodě blízká řešení problémů - upřednostnění aktuálních ekonomických zájmů před ŽP 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní komunikace - společná jednání 	<ul style="list-style-type: none"> - společná jednání sousedních obcí a všech obcí v ORP - pomoc v přípravě žádostí o dotace - odborné konzultace a semináře

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Návštěvníci území SO ORP Přeštice	<ul style="list-style-type: none"> - turistické cesty a cyklotrasy - služby (restaurace, penziony) - turistické cíle - informace o území 	<ul style="list-style-type: none"> - nezájem o území - znečišťování životního prostředí - vytváření černých skládek 	<ul style="list-style-type: none"> - webové stránky obcí - informace v médiích - informace v publikacích a webech zaměřených na turistiku 	-informační kampaně
Zemědělské podniky	<ul style="list-style-type: none"> - dlouhodobě udržitelné hospodaření - stabilní podmínky, jasná a trvalá pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> - upřednostňování širokořádkových plodin (dotace!) - vyčerpávání půdy - upouštění od hospodaření na okrajových pozemcích 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní komunikace - společná jednání 	- společná jednání
Podnikatelé	<ul style="list-style-type: none"> - stabilní podmínky, jasná a trvalá pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> - nedodržování zákonů a norem OŽP - budování a provoz podniků znečišťujících ŽP - havárie 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní komunikace 	- osobní jednání
Plzeňský kraj	<ul style="list-style-type: none"> - spolupráce v ochraně životního prostředí ze strany obcí 	<ul style="list-style-type: none"> - nezájem a nedostatek financí pro řešení dopravní situace v ORP - nedostatečný servis pro obce v oblasti OŽP 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní komunikace - společná jednání 	- jednání se zástupci Kraje, zejména radní pro oblast ŽP a pracovníků odboru životního prostředí, zemědělství a územního plánování
Stát	<ul style="list-style-type: none"> - splnění zákonných podmínek a norem (odpady, odpadní vody, údržba zeleně...) - spolupráce v ochraně životního prostředí ze strany obcí 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatečná finanční alokace nebo jiné zaměření podpory, než potřebují obce - nezájem o řešení dopravní situace v ORP - dotace a pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní komunikace - společná jednání 	- jednání se zástupci ministerstev

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
		vedoucí k plošnému pěstování plodin podporujících erozi		
Média	- informace o problematice včetně příkladů dobré a špatné praxe, potřeb a problémů	- nezájem o téma	- osobní komunikace - tiskové zprávy - webové stránky	- komunikace s médii

Cílovými skupinami jsou především obce v SO ORP Přeštice a jejich obyvatelé, jejichž hlavními očekáváními jsou čisté a bezpečné životní prostředí příjemné pro život, dobrá technická infrastruktura. Hlavní rizika s nimi spojená jsou nezodpovědný přístup k životnímu prostředí, podcenění významu tematiky i nedostatečné znalosti. Dalšími cílovými skupinami jsou podnikající subjekty v zemědělství, výrobě a službách. Ti chtějí stabilní prostředí pro svoje podnikání a pochopitelně zisk. Jednostranná orientace na zisk bez zohlednění potřeb životního prostředí je zároveň největším rizikem. Návštěvníci území očekávají informace, prostor pro rekreaci a kvalitní související služby. Rizikem je jednak nezájem o území a rovněž nezodpovědný přístup k němu. Státní orgány očekávají především splnění norem a spolupráci v ochraně životního prostředí ze strany obcí. Rizikem je nedostatečná alokace finančních prostředků na projekty v zájmu obcí a především nezájem o řešení dopravní situace v ORP. Ze strany médií může být zájem o informace o dění v území.

b. Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Analýza rizik byla zpracována na základě rozhovorů se starosty obcí, případně pracovníky obecních úřadů, které probíhaly v červenci a srpnu 2014, a na základě znalosti území.

Rizika jsou rozdělena do pěti oblastí – finanční rizika (souvisí se způsobem financování), organizační rizika (spolupráce s obcemi a dalšími subjekty), právní rizika (legislativa), technická rizika (stav infrastruktury, techniky apod.), věcná rizika (vyplývající z tématu jako takového).

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) – hodnotí se na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou instituce odpovědné za řízení a monitorování daného rizika – tj. průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikaci reálného výskytu dané rizikové události.

Tab. 107: Analýza rizik

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Celkový nedostatek financí pro zajištění potřeb obcí v oblasti životního prostředí	4	4	16	- nastavení priorit financování	obce, kraj, stát
Alokace finančních prostředků na dotace neodpovídající skladbou hlavním potřebám	3	4	12	- lobbying u příslušných úřadů za změnu	obce, kraj, stát
Zvyšování cen energií a kvalitních paliv	3	2	6	- podpora environmentálně šetrných způsobů vytápění	stát
Organizační riziko					
Nedostatečná koordinace mezi obcemi při územním plánování a pozemkových úpravách	2	4	8	- společná jednání	obce
Odlíšné priority obcí nebo odlišná preferovaná řešení problémů	3	4	12	- společná jednání	obce
Administrativní náročnost přípravy žádostí o dotace a vykazování	3	3	9	- vytvoření kapacity pro poradenství v rámci mikroregionů	obce, ORP, mikroregion
Nezájem vedení obcí	3	4	12	- osobní komunikace -společná jednání	obce, ORP, mikroregion
Nedostatečné znalosti vedení obcí o problematice	4	3	12	- poradenství ze strany mikroregionu a ORP	obce, ORP, mikroregion
Neochota zemědělských podniků spolupracovat	3	5	15	- společná jednání - motivace k environmentálně šetrnému hospodaření	obce, stát
Záměry podniků zatěžujících životní prostředí	3	3	9	- regulace v územním plánu -jednání s podnikateli -podpora šetrných podniků	obce
Nesouhlas majitelů dotčených pozemků	3	3	9	- společná jednání - pozemkové úpravy	obce

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Právní riziko					
Složitost legislativy	4	3	12	- poradenství ze strany mikroregionu a ORP	obce, ORP, mikroregion
Chybějící prostředky pro účinnou kontrolu dodržování předpisů	3	2	6	- v dlouhodobém měřítku uplatňování zákona o ochraně ovzduší (kotle) - spolupráce s ČIŽP	obce, ORP
Nevhodné změny právních předpisů	3	4	12	- veřejná kontrola legislativy - lobbying	obce, ORP, veřejnost, spolky, stát
Trvajících výhodnost pěstování biomasy pro bioplynové stanice	4	4	16	- lobbying na národní úrovni a v EU	veřejnost, spolky, odborné instituce, stát
Technické riziko					
Špatný technický stav infrastruktury (vodovody, kanalizace, ČOV, silnice...)	3	4	12	- údržba, opravy a výměny - zaměření dotací	obce
Špatný stav rybníků	4	3	12	- opravy a odbahňování - zaměření dotací	obce
Špatný stav vodních toků	4	3	12	- revitalizace vodních toků - technické úpravy	správci toků
Zastarávající technika	4	4	16	- obnova techniky - zaměření dotací	obce
Věcné riziko					
Nezodpovědný přístup obyvatel k ŽP	3	4	12	- informační kampaň - uplatňování postihů	obce, ORP, ČIŽP
Povodně	5	4	20	- přírodě blízká protipovodňová opatření v celém povodí - technická opatření	obce, správci toků, kraj, stát
Půdní eroze a záplavy z polí	5	4	20	- protierozní opatření - zvyšování retenční schopnosti krajiny - jednání se zemědělskými podniky, úprava hospoda-	obce

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
				ření	
Upuštění od hospodaření na zemědělské půdě	2	4	8	- jednání s vlastníky	obce
Klimatické změny zvyšující četnost povodní i suchých období	4	4	16	- protierozní opatření - přírodní a technická protipovodňová opatření - výstavba obecních vodovodů	obce, kraj, stát
Šíření invazivních druhů	3	3	9	- monitoring a likvidace invazivních druhů	obce, ORP, kraj
Chybějící kanalizace a ČOV	4	4	16	- vybudování kanalizace a ČOV - dotace na domácí čističky	obce
Zvyšování dopravní zátěže	4	3	12	- podpora veřejné dopravy - budování obchvatů	obce, kraj
Těžba nerostných surovin	1	3	3	- regulace v územním plánu - lobbying	obce

6.1.4. SWOT analýza oblasti

SWOT analýza byla zpracována na základě rozhovorů se starosty obcí, případně pracovníky obecních úřadů, které probíhaly v červenci a srpnu 2014, a na základě znalosti území.

Tab. 108: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
lesy čisté ovzduší kvalitní územní plány v řadě obcí dostatek veřejné zeleně harmonická krajina v některých obcích dobře vyřešená likvidace odpadních vod ekologická stabilita území hotové pozemkové úpravy v některých obcích	záplavové území (voní toky) půdní eroze a záplavy z polí černé skládky zanesené rybníky užívání fosilních paliv a odpadů k vytápění zastaralé územní plány v některých obcích chybějící pozemkové úpravy v některých obcích intenzivní doprava na hlavní silnici
Příležitosti	Ohrožení
obnova a vytváření cestní sítě (především polní cesty) ekologická výchova dotace na obnovu rybníků dotace na protierozní opatření a zvyšování retenční schopnosti krajiny krajinné plánování na nadobecní úrovni vytváření a aktualizace územních plánů komplexní pozemkové úpravy revitalizace vodních toků turistika	pěstování energetických plodin a dalších plodin zvyšujících půdní erozi zvyšování cen energií a kvalitních paliv vedoucí k přecházení na nekvalitní paliva zvyšování dopravní zátěže nedostatek vody při deficitu srážek nezodpovědný vztah některých občanů k životnímu prostředí

Hlavními **silnými stránkami** regionu jsou **lesy**, jejich relativně vysoký podíl a kvalita. Dále **čisté ovzduší**, které je však negativně ovlivňováno dopravou zejména na silnici I/27 a v zimním období též místy spalováním nekvalitních paliv a odpadů. V obcích je většinou dostatek **veřejné zeleně**. Řada obcí již má **kvalitní územní plány** a někdy i vyřešené **pozemkové úpravy**.

Hlavními **slabými stránkami** jsou **záplavová území okolo vodních toků a záplavy z polí**. Záplavami z polí trpí valná většina obcí. Povodně na tocích se týkají především Úhlavy, ale i menších přítoků. Tradičním problémem je vytváření **černých skládek**, které snižují estetickou hodnotu území, jsou potenciální ekologickou hrozbou a vyžadují značné výdaje při likvidaci. V řadě obcí se po letech znovu objevuje problém **znečištění ovzduší z domácích topenišť**, který obvykle způsobuje několik málo jedinců, ale důsledky nese většina obyvatel obce. Významnou slabou stránkou je **silniční tah I/27**, který vede několika obcemi bez obchvatů, jimiž tak projíždí značný objem dopravy. Problémy zejména v ranních hodinách se projevují i na menších komunikacích zvláště ve Štěnovicích a Útušicích, kudy lidé dojíždějí do práce do Plzně.

Příležitostí je obnova **cestní sítě**, především polních cest, které je možné řešit částečně v rámci pozemkových úprav. **Pozemkové úpravy** samotné a kvalitní **územní plány** jsou vůbec základní podmínkou a příležitostí k rozvoji v oblasti životního prostředí. Významnou příležitostí jsou **dotace**, zejména na obnovu rybníků, jejichž zanesení je negativní z ekonomického hlediska i jako riziko při záplavách, na protierozní opatření a zvyšování retenční schopnosti krajiny, které by zmírnily či eliminovaly záplavy z polí a povodně, a na revitalizaci vodních toků. Na meziobecní úrovni je to především společné **krajinné plánování**, které by se zaměřovalo především na cestní síť, protierozní a další přírodě blízká opatření, revitalizaci krajiny apod.

Ohrožením je současná preference pěstování energetických plodin. Masivní **pěstování širokořádkových plodin**, někde i na místě předchozího travního porostu, vede k opakovaným záplavám v obcích pod poli. Zároveň tak významně stoupá **půdní eroze**, která v dlouhodobém měřítku bude znamenat snižování úrodnosti půdy. Zvyšování cen energií vede občany od vytápění plynem a elektřinou zpět k pevným palivům, přičemž někdy jsou užívána **nekvalitní fosilní paliva** i odpady včetně nebezpečných. **Zvyšování dopravní zátěže** bude pravděpodobně nadále prohlubovat problémy na hlavním tahu i příjezdech do Plzně. Do budoucna je možný větší problém s **nedostatkem vody** v obcích, kde převažují vlastní studny. Trvajícím významným ohrožením je **nezodpovědný přístup k životnímu prostředí** některých občanů, kdy několik jedinců způsobuje problémy celé obci.

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Životní prostředí na území SO ORP Přeštice hodnotí obce převážně jako poměrně dobré. Je zde čisté ovzduší, harmonická krajina s poměrně malým procentem zástavby a relativně dobrým podílem lesů. Byly však identifikovány některé problémy a příležitosti k rozvoji.

1. Vysoké dopravní zatížení v obcích na I/27: Vybudování obchvatu Přeštic a Horní Lukavice lze očekávat do r. 2019. Řešení v Lužanech a Borovech je vzdálenější a je vhodné se zasazovat o přípravu projektu a prioritizaci mezi dalšími plánovanými dopravními stavbami.
2. Povodně na tocích (Úhlava, Merklínka, Losinský potok): Jedná se o aktuální problém. Řešení je třeba hledat ve spolupráci s Povodím Vltavy a Plzeňským krajem. Potřebná jsou opatření v celém povodí a protipovodňová opatření v obcích.
3. Půdní eroze a záplavy z polí: Vysoký podíl orné půdy, velké lány bez mezí a dalších protierozních prvků a masivní pěstování širokořádkových plodin způsobuje intenzivní půdní erozi a záplavy z polí. Řešením je úprava hospodaření a vytváření protierozních prvků. Významným nástrojem, který je třeba využít, jsou pozemkové úpravy.
4. Infrastruktura: V polovině obcí chybí kanalizace a ČOV a vodovod. Zejména likvidaci odpadních vod je nutné řešit, problémem jsou však vysoké náklady.
5. Příroda a krajina: Obce by se měly věnovat především péči o územní systém ekologické stability, jehož vytváření je třeba koordinovat na meziobecní úrovni, významné krajinné prvky, přírodní biotopy, lokality zvláště chráněných a ohrožených druhů, památné stromy a stromořadí. Mohou se zapojit do péče a šetrného využívání zvláště chráněných území.
6. Obnovitelné zdroje energie: V SO ORP je několik malých vodních elektráren a fotovoltaických elektráren a bioplynová stanice. V současné době nejsou obce nakloněny dalšímu budování, situace se ale může změnit. Bylo by vhodné vypracovat energetickou koncepci, která by zmapovala potenciál pro využití OZE včetně posouzení případných negativních dopadů a zvažila možnosti částečné nebo úplné soběstačnosti obcí či jejich svazků v oblasti energií.
7. Obnova a vytváření cestní sítě: Síť polních cest v minulosti zanikla při scelování pozemků a kvůli chybějící údržbě. Chybí tak propojení pro účelovou dopravu, pěší a cyklisty. Většina obcí má na obnově cestní sítě zájem.
8. Územní plánování, pozemkové úpravy: V několika obcích není zpracován územní plán nebo je třeba jej aktualizovat. Přitom je třeba věnovat pozornost přírodním a krajinným hodnotám. Pozemkové úpravy ve většině obcí dokončeny nejsou, v řadě obcí se s nimi zatím nepočítá. Jsou ovšem zásadním nástrojem umožňujícím obnovu cestní sítě a realizaci protierozních opatření.
9. Krajinný plán: Většina obcí považuje za významná opatření na zvyšování retenční schopnosti krajiny, protierozní opatření, obnovu cestní sítě a mimolesní zeleně. Jako vhodný nástroj se jeví vypracování

společného krajinného plánu pro celé SO ORP, který by tyto prvky integroval. Je možné jej dále využívat při územním plánování a pozemkových úpravách.

10. Veřejná prostranství a zeleň: Podíl a kvalita veřejné zeleně v obcích jsou hodnoceny jako poměrně dobré, potřeba by bylo jednak obnovit techniku na údržbu a investovat do zvyšování podílu zeleně, obnovu dřevin, výsadbu alejí, obnovu veřejných prostranství včetně mobiliáře (lavičky apod.).

11. Invazivní druhy rostlin: Na území se vyskytuje více druhů invazivních rostlin, potřeba by bylo především zvýšit informovanost o problematice, zmapovat výskyt v území, zamezovat jejich dalšímu šíření a dle možností likvidovat v místech stávajícího výskytu.

12. Brownfields: Využití nevyužívaných areálů JZD a dalších je komplikováno soukromým vlastnictvím a chybějícími projekty využití.

13. Vztah občanů k životnímu prostředí: V posledních letech se významně zlepšilo třídění odpadu. Problémem zůstává vytváření černých skládek a topení nekvalitními palivy i odpady včetně nebezpečných. Nezáměr o problematiku životního prostředí a podcenění jejího významu pro trvale udržitelný rozvoj komplikuje realizaci potřebných opatření v krajině. Je třeba další osvěta i postihy znečišťovatelů.

6.2. Návrhová část pro oblast životního prostředí

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma životní prostředí, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti životního prostředí.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Prostřednictvím pracovních skupin k jednotlivým tématům byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma životního prostředí.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které vznikly na základě rozhovorů se zástupci jednotlivých obcí.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

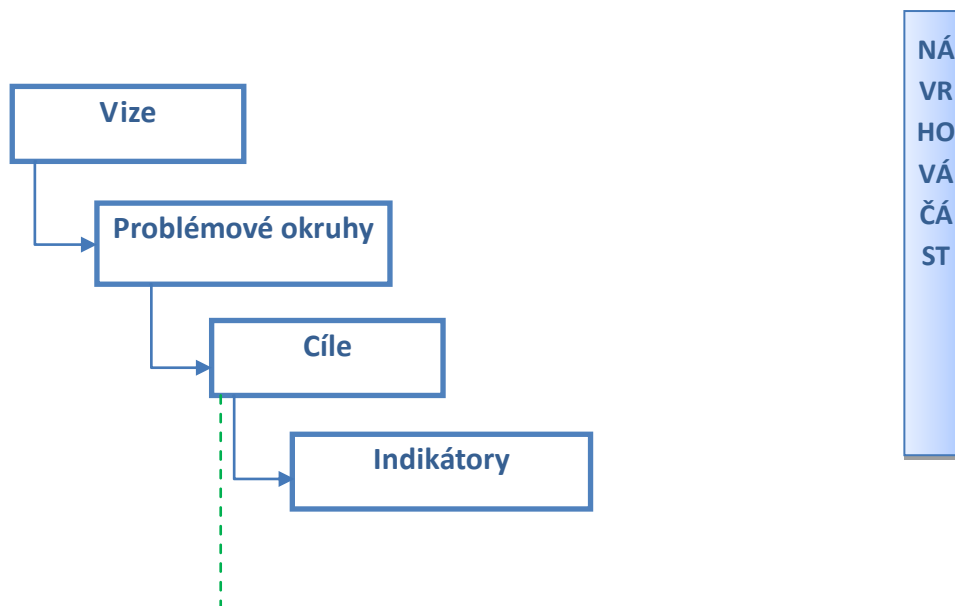
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma životní prostředí. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Definice problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a rozhovorů se zástupci obcí. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

AK
ČN
Í
PL
...

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu životní prostředí je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce							
Životní prostředí	Problémová oblast 1 Nedostatečná struktura krajiny, nedostatek drobných krajinných prvků a narušený vodní režim		Problémová oblast 2 Závislost na centrálních zdrojích energie a nekoncepční výstavba zařízení na využití obnovitelných zdrojů energie		Problémová oblast 3 Nedostatečné znalosti a nezájem obyvatel, zastupitelů a pracovníků obcí o životní prostředí		
	cíl 1.1 Územní studie zaměřené na krajinné prvky pro SO ORP Přeštice	Cíl 1.2 Zlepšení struktury krajiny a snížení erozí a rizika lokálních záplav	cíl 2.1 Energetická koncepce pro SO ORP Přeštice	cíl 2.2 Zvýšení počtu zařízení na využití OZE	cíl 3.1 Zvýšení úrovně znalostí veřejnosti v oblasti ochrany životního prostředí	cíl 3.2 Zapojení veřejnosti do komunitního plánování v obcích	Cíl 3.3 Zlepšení vztahu obyvatel obcí k životnímu prostředí

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize:

Správní obvod ORP Přeštice trvale úspěšně překonává administrativní hranice města a obcí, čímž vytváří otevřené a přátelské prostředí pro obyvatele regionu. Ve všech obcích je v součinnosti s hospodářskou politikou státu, podporovanou právníckými osobami a zodpovědnými občany zajištěno efektivní odpadové hospodářství. Školní i mimoškolní aktivity včetně zázemi plně odpovídají požadavkům dětí, žáků, mládeže i jejich rodičů, přičemž je kladen důraz na historický význam regionu a tradice, místní kulturu, ochranu přírody a zdravý životní styl. Kvalitní sociální péče funguje pro občany všech obcí ORP Přeštice, zahrnuje odpovídající nabídku služeb a propojenost sociální a zdravotní péče, čímž je naplňován komunitní plán sociálních služeb ORP Přeštice. Celá oblast zachovává venkovský ráz sídel v malebné krajině, respektuje její užitnou hodnotu a současně ji vnímá jako oázu klidu a zdravého místa pro život místních i příchozích.

Problémová oblast 1: Nedostatečná struktura krajiny, nedostatek drobných krajinných prvků a narušený vodní režim

Ve druhé polovině 20. století ztratila naše krajina po staletí přetrvávající mozaikovitou strukturu s relativně malými poli, loukami, remízky, sítí cest, liniovou a solitérní zelení. Pro území ORP Přeštice jsou dnes typické velké nečleněné plochy s jedním typem hospodaření, v krajině chybí liniové a drobné prvky, které byly významné nejen pro její vzhled, ale i pro ekologickou stabilitu. Významným problémem, který trápí velkou část obcí v SO ORP, je půdní eroze a s ní spojené záplavy z polí. Zástavba je často v údolích pod stráněmi využívanými jako orná půda převážně ve formě velkých lánů bez členění mezemi, polními cestami a remízky, chybí protierozní prvky a orba je prováděna až k cestám či

k hranicím zástavby. V posledních letech se navíc častěji pěstuje kukuřice, což problém půdní eroze prohlubuje. Plošné hospodaření v krajině a ztráta drobných prvků prohlubuje i problém povodní na vodních tocích, a to nejen na Úhlavě, ale i na menších tocích v území. Dlouhodobé neřešení problému ohrožuje majetek a životy občanů, zvyšuje náklady obcí na ochranu proti záplavám, náklady na odbahňování rybníků a odstraňování sedimentů z vodních toků a postupně vede ke snižování úrodnosti půdy vlivem ztráty ornice.

V územních plánech obcí jsou vymezeny prvky ÚSES, vzhledem k nedostatku vhodných struktur v reálné krajině jsou však často pouze vizí a ve skutečnosti neplní žádoucí funkce nebo vůbec neexistují. Vytváření a péče o ÚSES je přitom veřejným zájmem a funkční ÚSES má pozitivní vliv nejen na ekologickou stabilitu, ale i biodiverzitu, průchodnost krajiny a estetickou hodnotu.

Původní síť polních cest byla v minulých desetiletích do značné míry zničena. Cesty byly rozorány při scelování pozemků, někde zarostly nebo jsou zcela rozbité a nesjízdné. Jejich obnova má dnes více významů, umožňuje hospodářům přístup na pozemky, pěší a cyklistickou dopravu, turistiku a rekreaci. Cesty spolu s doprovodnou zelení mají navíc protierozní funkce a přispívají ke zvyšování ekologické stability krajiny. Ve většině obcí je toto téma vnímáno jako významné.

Ztráta kvalitních drobných krajinných prvků coby center biodiverzity a ekologické stability a estetických struktur se nadále v některých místech prohlubuje vlivem intenzifikace hospodaření na straně jedné (užívání hnojiv a pesticidů, častější seče travních porostů apod.) i vlivem opouštění méně využitelných pozemků (zarůstání podmáčených luk, stárnutí sadů, šíření invazivních rostlin...). Tyto významné prvky je třeba identifikovat a zajistit vhodné využití a péči (např. dotační podporou sečení nevyužívaných luk a odstraňování nežádoucích náletů na těchto loukách apod.).

Významným nástrojem při řešení těchto vzájemně souvisejících problémů jsou pozemkové úpravy. Ty jsou dokončené jen na malé části území. Je třeba je však dobře využít a koordinovat se sousedními obcemi. Pro obce v povodí Zlatého potoka je připravený projekt „Stabilizace odtokových poměrů v povodí Zlatého potoka“ (RNDr. Oldřich Syrovátka, CSc., Mgr. Stanislav Duchek), kde jsou navržena společná zařízení do pozemkových úprav s cílem zlepšit krajinný management a snížit kontaminaci toku především ze zemědělství. Závěry projektu by měly být využity při přípravě komplexních pozemkových úprav v dotčených obcích (Příchovice, Kucíny, Radkovice, Horšice, Újezd, Týniště, Skašov, Dolce) a obdobně je možné zpracovat i zbytek území. Do plánování struktur v krajině i do realizace některých prvků se jako vhodné jeví širší zapojení místních komunit, což vede k celkově k pozitivnějšímu a zodpovědnějšímu vztahu místních obyvatel k vlastní obci a jejímu přírodnímu a životnímu prostředí.

Problémová oblast 2: Závislost na centrálních zdrojích energie a nekoncepční výstavba zařízení na využití obnovitelných zdrojů energie

Podpora obnovitelných zdrojů energie (OZE) směřuje ke snižování emisí a závislosti na fosilních palivech. Významně se ovšem zapisuje do krajiny, ať už jde o výrazné dominanty větrných elektráren, plochy fotovoltaických elektráren nezřídka budovaných na orné půdě či pěstování energetických plodin a rychle rostoucích dřevin. Pěstování energetických plodin navíc významně přispívá k půdní erozi a vyčerpávání půdy. Jako potřebné se ukazuje koncepční řešení využívání OZE, vyhledávání skutečně vhodných lokalit a eliminace negativních vlivů.

V současné době je v území jedna bioplynová stanice (Střížov u Přeštic), 2 další jsou v blízkém okolí. Malé vodní elektrárny jsou na Úhlavě (Štěnovice, Čižice – Keslův mlýn, Předence, Lišice (2), Dolní Lu-

kavice (2), Přeštice, Příchovice, Lužany – mlýn, Nezdice – mlýn, Borovy – mlýn). Fotovoltaické elektrárny (mimo střešní) jsou ve Štěnovicích, Čižicích, Chlumčanech, Dolcích, Příchovicích, Řenčích, Přešticích, Soběkurech, Roupově a Lužanech. (Zdroj: mapový portál Plzeňského kraje)

Vybudování bioplynových stanic se jednoznačně negativně projevilo na zvýšení podílu pěstování kukuřice a intenzivnějším zemědělském hospodaření, což zvýšilo půdní erozi a riziko záplav. V obci Střížovice sousedící s SO ORP Přeštice byla plánována výstavba větrných elektráren, proti které obyvatelé a zastupitelé okolních obcí protestovali. S další významnou výstavbou zařízení na využití OZE se momentálně nepočítá, obce většinou nemají zájem o OZE na svém území, navíc podpora ze strany státu je již omezená. Lze předpokládat budování menších zařízení k využívání sluneční energie na střechách a případně vodních elektráren na stávajících náhonech a jezích. Větrné elektrárny a fotovoltaické elektrárny na zemědělské půdě jsou v tuto chvíli málo pravděpodobné, tento trend se může samozřejmě změnit vlivem změny podmínek.

Přes současné převažující negativní naladění vůči obnovitelným zdrojům energie (nebo možná právě proto) nelze tuto problematiku přehlížet. Jednak se mohou jednotlivé záměry nadále objevovat a bez koncepčního vyhodnocení celé oblasti bude rozhodování o nich podléhat více emocím, aktuální výhodnosti a lobby než skutečným přínosům a rizikům. Nekoncepční budování zařízení na využívání OZE může vést k významným negativním vlivům na přírodu a krajinu, na zemědělskou půdu, pohodu a zdraví obyvatel a atraktivitu regionu pro návštěvníky. Na druhé straně úplné odmítnutí využívání OZE znamená promarněnou příležitost ke snížení podílu fosilních zdrojů na výrobě energie i případně pro financování obcí. Do budoucna může být významné snížení závislosti obcí na centrálních zdrojích energie a celková diverzifikace zdrojů.

Problémová oblast 3: Nedostatečné znalosti a nezájem obyvatel, zastupitelů a pracovníků obcí o životní prostředí

Oblast ochrany životního prostředí je dosti složitá a zahrnuje širokou škálu témat od biologie a ekologie druhů a společenstev přes technické a ekonomické obory až po poměrně komplikovaný systém právních předpisů. Vyznat se v tak široké problematice není snadné ani pro člověka, který se ochranou životního prostředí zabývá profesionálně, pro laika je to prakticky nemožné. Základní orientace je však nezbytná zejména pro zastupitele a pracovníky obcí, kteří zároveň potřebují dostupné poradenství pro složitější otázky. Nedostatek znalostí je častou příčinou nezvolení optimálního řešení nebo přímo realizace nevhodných opatření v dobré víře, například vysazování nepůvodních dřevin s invazivním potenciálem, odvodňování mokřadních stanovišť apod., může vést k nedostatečnému naplňování zákonných povinností. I u širší veřejnosti a vybraných skupin (např. zemědělci, myslivci, včelaři) je žádoucí zvyšovat úroveň znalostí o životním prostředí.

Ještě více než předávat informace je však důležité vzbuzovat zájem o problematiku, zodpovědný přístup k životnímu prostředí a vztah k obci a jejímu okolí. V posledních letech sice došlo k určitému zlepšení (např. třídění odpadu), stále se opakující problémy typu spalování nekvalitních paliv a odpadů v domácích topeništích, vytváření černých skládek, vypouštění jímek a septiků do dešťové kanalizace, vodotečí či volně na povrch, přístup některých hospodářících subjektů k půdě jako zdroji aktuálního zisku bez ohledu na negativní vlivy a dlouhodobou udržitelnost, protesty proti financování ochrannářských aktivit „z peněz daňových poplatníků“ a náhled na ochranu přírody a životního prostředí především jako na brzdu pokroku, však ukazují na lhostejnost vůči životnímu prostředí a přírodě zvláště. Příčiny lze hledat mj. v převažující orientaci společnosti na spotřebu, pohodlí a osobní zájmy a v téměř

výhradně uplatňované ochraně „shora“, tedy formou příkazů a zákazů. Chybí proto vědomí, že tento předepsaný „veřejný zájem“ je skutečně i zájmem jednotlivce a komunity. Často chybí větší propojení obyvatel mezi sebou a s obcí, a to nejen u nových obyvatel, kteří se sem stěhují z města, ale i u starousedlíků.

Jako potřebné se jeví vtahování místní komunity do vytváření veřejného prostoru i krajiny v širším měřítku a práce s dětmi a mládeží a další osvětová činnost.

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	<i>Nedostatečná struktura krajiny, nedostatek drobných krajinných prvků a narušený vodní režim</i>
Cíl 1.1	Územní studie zaměřené na krajinné prvky pro SO ORP Přeštice
Popis cíle	V české krajině včetně území SO ORP Přeštice zmizela během 2. pol. 20. stol. velká část drobných krajinných prvků, jako jsou meze, remízky, polní cesty, liniová a solitérní zeleň apod. Hospodaření probíhá převážně velkoplošně, typické jsou velké lány polí. Důsledkem je snížená estetická hodnota, biodiverzita a ekologická stabilita krajiny. To se prakticky projevuje např. ve vysoké půdní erozi a častých lokálních záplavách z polí. Obce se snaží realizovat jednotlivá opatření, chybí však koncepční materiál, který by koordinoval širší území a byl zpracován na základě dostupných údajů na vysoké odborné úrovni. Cílem je proto vytvoření územní studie (případně dílčích studií) pro celé území ORP zaměřené na krajinu, která bude integrovat již realizovaná opatření a opatření začleněná do územních plánů a pozemkových úprav a navrhovat další opatření pro celé území. Na základě podrobně zmapovaných pozemků ohrožených erozí, potřeb obcí, požadavků hospodařících subjektů na dostupnost pozemků, morfologie území, hydrologické situace, navrženého ÚSES všech území studie navrhne realizaci konkrétních lokalizovaných opatření: zvyšování retenční schopnosti krajiny, protierozní prvky, mimolesní zeleň (liniové prvky, skupiny i solitérní dřeviny), polní cesty (včetně turistických a cykloturistických tras), případné doplnění nebo úpravy ÚSES. Při přípravě je vhodné pracovat v dotčených obcích s veřejností, zjišťovat zájmy, vysvětlovat význam opatření a respektovat potřeby obyvatel. Výstupem bude i návrh na úpravu hospodaření na některých problematických pozemcích. Výsledky studie budou využívány při tvorbě územních plánů, pozemkových úpravách, přípravě konkrétních projektů a při jednáních s majiteli pozemků a hospodařícími subjekty.
Hlavní opatření	A.1 Zajištění financování <ul style="list-style-type: none"> • Příprava projektové žádosti a získání finančních prostředků na financování studie B.1 Zpracování odborné studie <ul style="list-style-type: none"> • Analýza stávajícího stavu krajiny, pozemků ohrožených erozí, potřeb obcí

	<p>a hospodařících subjektů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analýza prvků připravených v územních plánech, hotových pozemkových úpravách a předchozích projektech • Diskuse s veřejností • Návrhy krajinných prvků (meze, remízky, polní cesty, liniová a solitérní zeleň, protierozní opatření, zvyšování retenční schopnosti krajiny apod.) <p>C.1 Zanesení navrhovaných opatření do územních plánů a pozemkových úprav</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednání se zastupiteli obcí a kompetentními úřady, zejména pozemkovým úřadem • Poradenství při přípravě územních plánů <p>C.2 Jednání s majiteli pozemků a hospodařícími subjekty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednání o případných úpravách hospodaření na problematických pozemcích • Jednání o realizaci navržených prvků, které nebudou řešeny při pozemkových úpravách
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>Indikátor výsledku: 1. Snížení rizika záplav a povodní v obcích</p> <p>Indikátor výstupu: 1.1 Podíl území ORP, pro které je zpracována krajinná studie</p>
Správce cíle	<i>Místostarosta Města Přeštice</i>

Problémový okruh 1	<i>Nedostatečná struktura krajiny, nedostatek drobných krajinných prvků a narušený vodní režim</i>
Cíl 1.2	Zlepšení struktury krajiny a snížení erozí a rizika lokálních záplav
Popis cíle	<p>Nedostatek drobných krajinných prvků se negativně projevuje ve snížené estetické hodnotě krajiny, biodiverzitě a ekologická stabilitě, což se projevuje mj. ve vysoké půdní erozi a častých lokálních záplavách z polí. Cílem je zvýšení počtu, celkové plochy a kvality drobných struktur v krajině, jako jsou cesty, aleje, solitérní zeleň, meze, remízky, travnaté pásy, protierozní prvky, prvky zvyšující retenční schopnost krajiny, přírodní biotopy, prvky zvyšující biodiverzitu, prvky ÚSES, významné krajinné prvky včetně infrastruktury pro pěší a cyklistickou dopravu a turistiku apod., a tím snížit půdní erozi a riziko lokálních záplav a zároveň zvýšit biodiverzitu a estetickou hodnotu krajiny. Prvky přesahující hranice jedné obce nebo ovlivňující území více obcí (např. v celém povodí některého vodního toku) je třeba řešit na meziobecní úrovni.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Vytváření drobných krajinných prvků a péče o stávající i nové prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Příprava projektů konkrétních opatření v krajině na základě studie vzniklé v rámci naplňování cíle 1.1, dalších studií a známých potřeb • Zajištění financování opatření (rozpočty obcí, kraje, dotace) • Realizace konkrétních opatření (vytvoření nebo péče o drobné krajinné

	prvky)
Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: 1. Snížení rizika záplav a povodní v obcích Indikátor výstupu: 1.2 Počet realizovaných opatření ke zlepšení struktury krajiny a snížení erozí a rizika lokálních záplav od r. 2015.
Správce cíle	<i>Místostarosta Města Přeštice</i>

Problémový okruh 2	<i>Závislost na centrálních zdrojích energie a nekoncepční výstavba zařízení na využití obnovitelných zdrojů energie</i>
Cíl 2.1	Energetická koncepce pro SO ORP Přeštice
Popis cíle	Podpora obnovitelných zdrojů energie (OZE) směřuje ke snižování emisí a závislosti na fosilních palivech. Významně se ovšem zapisuje do krajiny, ať už jde o výrazné dominanty větrných elektráren, plochy fotovoltaických elektráren nežádoucí budovaných na orné půdě či pěstování energetických plodin a rychle rostoucích dřevin. Pěstování energetických plodin navíc významně přispívá k půdní erozi a vyčerpávání půdy. Jako potřebné se ukazuje koncepční řešení využívání OZE, vyhledávání skutečně vhodných lokalit a eliminace negativních vlivů. Cílem je zpracování energetické koncepce pro SO ORP Přeštice, která vyhodnotí potřebu a zdroje energie a potenciál pro využití OZE včetně posouzení negativních dopadů a zváží možnosti částečné nebo úplné soběstačnosti obcí či jejich svazků v oblasti energií.
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analýza současných legislativních podmínek pro výrobu energie včetně OZE • Analýza státní energetické koncepce ve vztahu k řešení problému ORP <p>B.1 Analýza potřeby a zdrojů energie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analýza stávající spotřeby energie a odhad spotřeby ve střednědobém a dlouhodobém výhledu • Analýza stávajících zdrojů energie <p>B.2 Analýza potenciálu lokálních zdrojů energie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analýza potenciálu pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů • Analýza možnosti částečné nebo úplné soběstačnosti obcí či jejich svazků v oblasti energií <p>B.3 Analýza dopadů na další složky životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analýza dopadů uvažovaných zdrojů na přírodu a krajinu a další složky životního prostředí a zdraví včetně sekundárních vlivů (např. dopady pěstování biomasy na půdní erozi ale i zásobování obyvatelstva potravinami) <p>C.1 Finanční analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekonomická analýza výhodnosti využívání vytipovaných lokálních zdrojů

Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: 2. Množství energie vyrobené novými zařízeními na využití Indikátor výstupu: 2.1 Podíl obcí se zpracovanou energetickou koncepcí
Správce cíle	<i>Představenstvo Mikroregionu Přešticko</i>

Problémový okruh 2	<i>Závislost na centrálních zdrojích energie a nekoncepční výstavba zařízení na využití obnovitelných zdrojů energie</i>
Cíl 2.2	Zvýšení počtu zařízení na využití OZE
Popis cíle	Po předchozím rozmachu budování zařízení na využití OZE došlo v poslední době v souvislosti se změnou postoje většinové společnosti a zejména ekonomických podmínek k útlumu. OZE jsou však potenciálním zdrojem příjmů obcí, navíc vzhledem k omezenosti fosilních zdrojů budoucná není možné tuto problematiku ignorovat. Navrhovaným cílem je tedy zvýšení počtu zařízení na využití OZE, které budou v souladu s udržitelným rozvojem území, u kterých budou minimalizovány negativní vlivy na přírodu, krajinu a obyvatelstvo a které budou skutečně efektivní. Vlastní naplňování cíle nesmí být živelné, ale mělo by vycházet z koncepce navrhované v cíli 2.1 a jednotlivá zařízení by měla být důsledně vyhodnocena co do efektivity a případných negativních vlivů.
Hlavní opatření	A.1 Zařízení na využití OZE <ul style="list-style-type: none"> • Zasazení konkrétního záměru do energetické koncepce ORP • Ekonomické vyhodnocení • Vyhodnocení vlivů na další složky životního prostředí, eliminace, minimalizace a kompenzace vlivů • Vlastní realizace záměru
Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: 2. Množství energie vyrobené novými zařízeními na využití Indikátor výstupu: 2.2 Nově instalovaný výkon zařízení na využití OZE
Správce cíle	<i>Představenstvo Mikroregionu Přešticko</i>

Problémový okruh 3	<i>Nedostatečné znalosti a nezájem obyvatel, zastupitelů a pracovníků obcí o životní prostředí</i>
Cíl 3.1	Zvýšení úrovně znalostí veřejnosti v oblasti ochrany životního prostředí
Popis cíle	Oblast ochrany životního prostředí, přírody a krajiny je dosti široká a složitá a orientovat se v ní je pro laiky obtížné. To je patrné z úrovně znalostí o těchto tématech, která je mezi zastupiteli a pracovníky obcí a veřejností různá, většinou

	<p>spíše slabá. Je proto důležité zvyšovat úroveň znalostí v oblasti ochrany životního prostředí zastupitelů a pracovníků obcí, žáků a pedagogů, vybraných zájmových skupin a veřejnosti. Jedním z významných projevů neznalosti a možná i lhostejnosti vůči životnímu prostředí je i časté používání agrotechnologických postupů, které významně zvyšují půdní erozi. Proto je zásadní zaměřit se na práci se zemědělci a jejich vzdělávání. To zároveň přispěje k řešení problémového okruhu 1. Obdobně je třeba se zaměřit na konkrétní konflikty s dalšími zájmovými skupinami.</p>
<p>Hlavní opatření</p>	<p>A.1 Semináře pro zastupitele a pracovníky obcí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Semináře pro zastupitele a pracovníky obcí (pro celé ORP) na témata: legislativa životního prostředí, ochrana přírody a krajiny, vodní režim krajiny, ekologicky šetrné hospodaření, obnovitelné zdroje energie, odpadové hospodářství apod. Je vhodné je opakovat pravidelně zejména na začátku volebního období. Je možné využít e-learning nebo jiné dálkové formy vzdělávání. <p>A.2 Práce s veřejností</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přednášky na atraktivní a aktuální témata • Exkurze pro na zajímavá i problematická místa v regionu • Cyklovýlety • Naučné stezky (včetně virtuálních) • Tematické weby <p>B.1 Další vzdělávání pedagogů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Semináře • Poradenství • Exkurze • Výměna zkušeností • Metodické materiály <p>B.2 Vzdělávání žáků</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednorázové programy • Vícedenní a celoroční programy pro školy • Společné žákovské projekty více škol • Exkurze • Zapojení žáků do péče o přírodní lokality • Je třeba klást důraz nejen na praktické informace (např. jak třídit odpad apod.), ale především na vytváření vztahu a odpovědného přístupu k přírodě a životnímu prostředí vůbec. Je vhodné využít např. metodu místně zakotveného učení. <p>C.1 Vzdělávání vybraných zájmových skupin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematické semináře pro vybrané zájmové skupiny, které významně ovlivňují životní prostředí (zemědělci, myslivci, včelaři, rybáři apod.): vodní režim krajiny, protierozní opatření, ekologicky šetrné zemědělství, podpora biodiverzity, zvláště chráněné druhy včetně konfliktních... Témata mohou být volena dle aktuálních potřeb. <p>D.1 Poradenství pro obce, veřejnost a specifické zájmové skupiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pracovní místo na ORP pro zajištění poradenství • Rozvoj a doplnění sítě environmentálních informačních center

Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: 3. Větší zapojení obyvatel do ochrany životního prostředí a snížení výskytu negativních jevů Indikátor výstupu: 3.1.1 Počet realizovaných vzdělávacích akcí v oblasti OŽP 3.1.2 Dostupné poradenství pro oblast ochrany životního prostředí
Správce cíle	Výbor Ametystu z.s.

Problémový okruh 3	<i>Nedostatečné znalosti a nezájem obyvatel, zastupitelů a pracovníků obcí o životní prostředí</i>
Cíl 3.2	Zapojení veřejnosti do komunitního plánování v obcích
Popis cíle	Práce s veřejností např. při přípravě územního plánu nebo pozemkových úprav bývá zpravidla formou převážně pasivních informačních seminářů nebo připomínkování víceméně hotových dokumentů, což je pro laiky často obtížné nebo nezajímavé. S výsledkem plánování jsou pak občané často nespokojeni. Pro zvýšení zájmu o obec a lepší přijetí plánovaných změn se ukazuje vhodné mnohem větší zapojení veřejnosti do samotného procesu plánování, a to zejména na malých obcích. Zejména v malých obcích je možné připravit workshopy zaměřené např. na vytváření veřejného prostoru a plánování krajiny na základě odborného uvedení do problematiky. Výsledky workshopů by pak měly být při plánování respektovány. Pokud je to možné, lze občany zapojit i do vlastní realizace některých opatření.
Hlavní opatření	A.1 Workshopy pro komunitní plánování <ul style="list-style-type: none"> Uvedení účastníků do problematiky plánování, sběr nápadů a jejich zpracování, připomínkování připravených dokumentů B.1 Realizace vybraných opatření se zapojením občanů B.2 Realizace vybraných opatření se zapojením škol
Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: 3. Větší zapojení obyvatel do ochrany životního prostředí a snížení výskytu negativních jevů Indikátor výstupu: 3.2 Počet realizovaných workshopů zapojujících veřejnost do plánování krajiny, veřejného prostoru apod.
Správce cíle	Zástupce CPKP Plzeň

Problémový okruh 3	<i>Nedostatečné znalosti a nezájem obyvatel, zastupitelů a pracovníků obcí o životní prostředí</i>
Cíl 3.3	Zlepšení vztahu obyvatel obcí k životnímu prostředí
Popis cíle	Vztah některých obyvatel k životnímu prostředí, přírodě a vlastní obci je lhostejný, nezodpovědný a někdy vysloveně negativní. To se projevuje v opakujících se problémech typu spalování nekvalitních paliv a odpadů v domácích topeništích, vytváření černých skládek, vypouštění jímek a septiků do dešťové kanalizace,

	vodotečí či volně na povrch, přístup některých hospodařících subjektů k půdě jako zdroji aktuálního zisku bez ohledu na negativní vlivy a dlouhodobou udržitelnost, protesty proti financování ochrannářských aktivit „z peněz daňových poplatníků“ a náhled na ochranu přírody a životního prostředí především jako na brzdu pokroku. Je proto třeba pracovat na zlepšování vztahu obyvatel obcí k životnímu prostředí vedoucím k zodpovědnějšímu přístupu, snížení výskytu negativních jevů a zvýšení zájmu o obec jako takovou.
Hlavní opatření	<p>A.1 Informační kampaň</p> <ul style="list-style-type: none"> • Letáky, plakáty • Vývěsky • Informace na webových stránkách • Místní rozhlas • Obecní zpravodaje • Akce pro veřejnost <p>B.1 Uplatňování zákonných postihů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňování postihů za znečišťování, a to i u soukromých osob • Vyžadování povinných revizí na kotle <p>Další opatření shodná s cílem 3.1</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: 3. Větší zapojení obyvatel do ochrany životního prostředí a snížení výskytu negativních jevů. Indikátor výstupu: 3.3 Počet obcí alespoň s jednou realizovanou informační kampaní zaměřenou na OŽP od r. 2015
Správce cíle	<i>Představenstvo Mikroregionu Přeštice</i>

6.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Nedostatečná struktura krajiny, nedostatek drobných krajiných prvků a narušený vodní režim		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Snížení rizika záplav a povodní v obcích		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Vedoucí odboru životního prostředí Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		70%	60%
Skutečnost	80%		
Popis měřítka:	Většina starostů obcí v SO ORP Přeštice uvedla mezi významnými problémy lokální záplavy a povodně. Realizace opatření na zlepšení struktury krajiny a vodního režimu krajiny by měla rizika záplav snížit. Tento faktor sice významně závisí na počasí, přesto lze z četnosti záplav v obcích a jejich následků zjistit, zda jsou opatření účinná.		
Metodika a výpočet:	Dotazem lze od starostů zjistit, v kolika obcích přetrvává problém záplav a povodní a v jaké míře i prokázaná účinnost realizovaných opatření.		

Zdroj čerpání dat:	Dotazníkové šetření u vedení obcí		
Cíl	Územní studie zaměřené na krajinné prvky pro SO ORP Přeštice		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	Podíl území ORP, pro které je zpracována krajinná studie		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Vedoucí odboru životního prostředí Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		70%	100%
Skutečnost	Pro povodí Zlatého potoka, které tvoří <10% území SO ORP, byl připraven projekt zejm. protierozních opatření (Syrůvátka, Duchek). Navrhovaná studie je tematicky širší, výsledky projektu však mohou být využity.		
Popis měřítka:	Studie navrhující krajinné prvky v širším území je optimálním podkladem pro navazující územní plánování, pozemkové úpravy i realizaci konkrétních projektů, který zajistí návaznost a efektivitu provedených opatření. Cílem je tedy vytvoření jedné studie pro celé území nebo dílčích studií např. pro jednotlivá povodí, které celé území pokryjí.		
Metodika a výpočet:	Plocha území, pro které je studie zpracována, ku rozloze SO ORP.		
Zdroj čerpání dat:	Údaje o řešeném území ze studie / studií, které budou odboru ŽP k dispozici.		

Cíl	Zlepšení struktury krajiny a snížení erozí a rizika lokálních záplav		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	Počet realizovaných opatření ke zlepšení struktury krajiny a snížení erozí a rizika lokálních záplav od r. 2015		
Měrná jednotka	Počet a plocha opatření		
Správce měřítka	Vedoucí odboru životního prostředí Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		30 ks, 1 ha	60ks, 2 ha
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Nedostatek drobných krajinných prvků se negativně projevuje ve snížené estetické hodnotě krajiny, biodiverzitě a ekologická stabilitě s důsledky např. v podobě lokálních záplav. Je třeba proto realizovat co nejvíce opatření, která povedou ke zlepšení stavu (např. polní a lesní cesty, aleje, solitérní zeleň, meze, remízky, travnaté pásy, protierozní prvky, prvky zvyšující retenční schopnost krajiny, přírodní biotopy, prvky zvyšující biodiverzitu, prvky ÚSES, významné krajinné prvky). Návrhy opatření vzejdou mj. z územní studie (indikátor 2). Navrhovaný počet je možné chápat spíše jako minimální, čím více opatření bude realizováno, tím lépe.		

Metodika a výpočet:	Počet realizovaných opatření a součet jejich ploch.
Zdroj čerpání dat:	Údaje od obcí, z územních řízení, dotačních programů

Problémový okruh	Závislost na centrálních zdrojích energie a nekoncepční výstavba zařízení na využití obnovitelných zdrojů energie		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Množství energie vyrobené novými zařízeními na využití		
Měrná jednotka	GWh		
Správce měřítka	Vedoucí odboru životního prostředí Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1,8 GWh	3,6 GWh
Skutečnost	není relevantní		
Popis měřítka:	Nově instalovaný výkon zařízení na využití OZE je sledován jako indikátor 6. Množství skutečně vyrobené energie však závisí nejen na instalovaném výkonu, ale na celkovém řešení zařízení a pochopitelně na počasí a dalších podmínkách. Je proto třeba sledovat, kolik energie je skutečně vyrobeno. Tato data jsou významná i pro plánování dalších zařízení. Podmínkou pro využívání OZE by však měl být vždy výběr optimálního umístění a řešení z hlediska dalších vlivů na životní prostředí.		
Metodika a výpočet:	Množství energie vyrobené nově instalovanými zařízeními		
Zdroj čerpání dat:	Provozovatelé zařízení, Energetický regulační úřad		

Cíl	Energetická koncepce pro SO ORP Přeštice		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Podíl obcí se zpracovanou energetickou koncepcí		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Vedoucí odboru životního prostředí Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		30%	70%
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Energetická koncepce hodnotící potřebu a vhodné zdroje energie včetně obnovitelných je nezbytná pro zajištění dostatku energie pro pokrytí spotřeby, optimalizaci využívání různých zdrojů a snižování negativních dopadů na všechny složky životního prostředí. Cílem je vytvořit energetickou koncepci pro celý SO ORP nebo dílčí koncepce např. pro sousední obce, které pokryjí celé území ORP.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí se zpracovanou koncepcí ku celkovému počtu obcí v ORP.		
Zdroj čerpání dat:	Údaje o řešeném území ze studie / studií, které budou odboru ŽP k dispozici.		

Cíl	Zvýšení počtu zařízení na využití OZE		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	Nově instalovaný výkon zařízení na využití OZE		
Měrná jednotka	MW		
Správce měřítka	Vedoucí odboru životního prostředí Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2 MW	4 MW
Skutečnost	není relevantní		
Popis měřítka:	Zařízení na využití OZE snižují závislost na fosilních palivech a produkci CO ₂ , na druhou stranu mají často dopady na přírodu a krajinu. Jejich podíl by se měl zvyšovat, ale každé výstavbě musí předcházet důsledné zvážení dopadů na všechny složky životního prostředí a minimalizace negativních vlivů. Výběr optimálního umístění a řešení musí být podmínkou. Je vhodné budovat zařízení na základě zpracované energetické koncepce.		
Metodika a výpočet:	Instalovaný výkon nových nebo rozšířených zařízení na využití OZE		
Zdroj čerpání dat:	Údaje od obcí, z územních a stavebních řízení		

Problémový okruh	Nedostatečné znalosti a nezájem obyvatel, zastupitelů a pracovníků obcí o životní prostředí		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Větší zapojení obyvatel do ochrany životního prostředí a snížení výskytu negativních jevů		
Měrná jednotka	% obcí, kde lze pozorovat zlepšení stavu		
Správce měřítka	Vedoucí odboru životního prostředí Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20%	40%
Skutečnost			
Popis měřítka:	Ve většině obcí se opakovaně vyskytují problémy, jako jsou černé skládky, spalování nekvalitních paliv a odpadů v domácích topeništích, vypouštění jímek a septiků do dešťové kanalizace, vodotečí či volně na povrch, přístup některých hospodařících subjektů k půdě jako zdroji aktuálního zisku bez ohledu na negativní vlivy apod. To svědčí o lhostej-		

	nosti vůči životnímu prostředí. Cílem je změna tohoto postoje. Objektivní způsob, jak měřit postoj obyvatelstva, však neexistuje a lze pouze vyvozovat na základě sledování průvodních jevů.
Metodika a výpočet:	Neexistuje žádná statistika výskytu negativního jednání ve vztahu k ŽP nebo zapojování veřejnosti do OŽP. Starostové nebo jiní dlouholetí obyvatelé obce však mohou posoudit, zda v tomto směru dochází k nějakým změnám.
Zdroj čerpání dat:	dotazníkové šetření na vedení obcí

Cíl	Zvýšení úrovně znalostí veřejnosti v oblasti ochrany životního prostředí		
Číslo indikátoru	3.1.1		
Název indikátoru	Počet realizovaných vzdělávacích akcí v oblasti OŽP		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Manažer MAS Aktivios		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	10
Skutečnost	Není evidováno		
Popis měřítka:	Neznalost problematiky ochrany životního prostředí a lhostejný vztah vede často ke zbytečným problémům. Zvyšování úrovně znalostí a vytváření vztahu k přírodě je proto zásadní. Cílem je tedy uskutečnit kvalitní vzdělávací akce pro širokou veřejnost, zastupitele, žáky, pedagogy a vybrané zájmové skupiny (zemědělci, myslivci, rybáři, včelaři apod.). Může se jednat např. o semináře, přednášky, vycházky, vzdělávací programy, naučné stezky, tematické weby, e-learning... Témata je třeba volit atraktivní a zároveň je třeba klást důraz na kvalitu zpracování.		
Metodika a výpočet:	Prostý počet realizovaných akcí ročně v ORP		
Zdroj čerpání dat:	internet, informace od obcí, informace organizací realizujících vzdělávací akce		

Cíl	Zvýšení úrovně znalostí veřejnosti v oblasti ochrany životního prostředí		
Číslo indikátoru	3.1.2		
Název indikátoru	Dostupné poradenství pro oblast ochrany životního prostředí		
Měrná jednotka	dosažení		
Správce měřítka	Vedoucí odboru životního prostředí Přeštice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ano	ano
Skutečnost	ne		
Popis měřítka:	Zastupitelé obcí nemají ani nemohou mít dostatečné znalosti v oblasti OŽP, které by potřebovali, a z rozpočtu obcí si často nemohou dovolit profesionální poradenství. Řešením může být pracovní místo na ORP Přeštice zaměřené na poradenství a pomoc obcím, případně veřejnosti a specifickým zájmovým skupinám a/nebo zvýšení kapacity stávajících environmentálních informačních center, která by nabízela dostatečné poradenství za příznivou (např. dotovanou) cenu. Indikátor je naplněný, pokud se vedení obcí má na koho obrátit v záležitostech ochrany životního prostředí a dostane zde kvalitní poradenství a pomoc.		
Metodika a výpočet:	Správce měřítka zjistí, zda existuje místo, které splňuje uvedené požadavky. Dotazem na několik obcí v ORP zjistí, zda je nabídka pomoci známá, užitečná a dostatečná.		
Zdroj čerpání dat:	internetová nabídka, dotazníkové šetření na obcích		

Cíl	Zapojení veřejnosti do komunitního plánování v obcích		
Číslo indikátoru	3.2		
Název indikátoru	Počet realizovaných workshopů zapojujících veřejnost do plánování krajiny, veřejného prostoru apod.		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Manažer MAS Aktivios		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	5
Skutečnost	není relevantní		
Popis měřítka:	Pro zvýšení zájmu o obec, lepší přijetí plánovaných změn i zkvalitnění celého procesu plánování je třeba intenzivní zapojení veřejnosti. Zejména v malých obcích jsou vhodnou formou workshopy zaměřené např. na vytváření veřejného prostoru a plánování krajiny na základě odborného uvedení do problematiky. Výsledky workshopů by pak měly být respektovány při územním plánování, pozemkových úpravách apod. Indikátorem je celkový počet realizovaných workshopů do r. 2017 resp. 2020.		
Metodika a výpočet:	Prostý počet realizovaných workshopů od r. 2015 do 2017, resp. 2020		
Zdroj čerpání dat:	Informace na webových stránkách obcí, dotazníkové šetření na obcích apod.		

Cíl	Zlepšení vztahu obyvatel obcí k životnímu prostředí		
Číslo indikátoru	3.3		
Název indikátoru	Počet obcí alespoň s jednou realizovanou informační kampaní zaměřenou na OŽP od r. 2015		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Manažer MAS Aktivios		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	30
Skutečnost	není relevantní		
Popis měřítka:	Pro ochranu životního prostředí je nezbytné zlepšovat vztah obyvatel obcí k životnímu prostředí, vést k zodpovědnějšímu přístupu, snížení výskytu negativních jevů a zvýšení zájmu o obec jako takovou. Pomoci mohou cílené opakované informační kampaně. Za realizovanou informační kampaň lze považovat takovou, která kromě informací na internetu zahrnuje min. 3 další aktivity dostupné všem obyvatelům obce (např. letáky, místní rozhlas, obecní zpravodaj, akce pro veřejnost apod.). Kampaní není např. pouhá distribuce letáků.		
Metodika a výpočet:	prostý počet realizovaných (komplexních) informačních kampaní od r. 2015 do r.2017, resp.2020		
Zdroj čerpání dat:	Informace na webových stránkách obcí, dotazníkové šetření na obcích apod.		

6.3. Pravidla pro řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
<u>předseda</u> : paní Miloslava Loudová (Obec Řeňče)
<u>místopředseda</u> : Mgr. Karel Naxera (Město Přeštice)
<u>členové</u> : paní Ing. Hana Bouchnerová (Obec Nezdice), paní Pavλίna Nohavová (Obec Příkladovice), paní Eva Frank (Obec Buková)

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Územní studie zaměřené na krajinné prvky pro SO ORP Přeštice	Místostarosta Města Přeštice
1.2	Zlepšení struktury krajiny a snížení erozí a rizika lokálních záplav	Místostarosta Města Přeštice
2.1	Energetická koncepce pro SO ORP Přeštice	Představenstvo Mikroregionu Přešticko
2.2	Zvýšení počtu zařízení na využití OZE	Představenstvo Mikroregionu Přešticko
3.1	Zvýšení úrovně znalostí veřejnosti v oblasti ochrany životního prostředí	Výbor Ametystu z.s.
3.2	Zapojení veřejnosti do komunitního plánování v obcích	Zástupce CPKP Plzeň
3.3	Zlepšení vztahu obyvatel obcí k životnímu prostředí	Představenstvo Mikroregionu Přešticko

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Snížení rizika záplav a povodní v obcích	Vedoucí odboru životního prostředí Přeštice
1.1	Podíl území ORP, pro které je zpracována krajinná studie	Vedoucí odboru životního prostředí Přeštice
1.2	Počet realizovaných opatření ke zlepšení struktury krajiny a snížení erozí a rizika lokálních záplav od r. 2015	Vedoucí odboru životního prostředí Přeštice
2	Množství energie vyrobené novými zařízeními na využití	Vedoucí odboru životního prostředí Přeštice
2.1	Podíl obcí se zpracovanou energetickou koncepcí	Vedoucí odboru životního prostředí Přeštice
2.2	Nově instalovaný výkon zařízení na využití OZE	Vedoucí odboru životního prostředí Přeštice
3	Větší zapojení obyvatel do ochrany životního prostředí a snížení výskytu negativních jevů	Vedoucí odboru životního prostředí Přeštice
3.1.1	Počet realizovaných vzdělávacích akcí v oblasti OŽP	Manažer MAS Aktivios
3.1.2	Dostupné poradenství pro oblast ochrany životního prostředí	Vedoucí odboru životního prostředí Přeštice
3.2	Počet realizovaných workshopů zapojujících veřejnost do plánování krajiny, veřejného prostoru apod.	Manažer MAS Aktivios
3.3	Počet obcí alespoň s jednou realizovanou informační kampaní zaměřenou na OŽP od r. 2015	Manažer MAS Aktivios

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 6.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke	manažer strategie	každoročně dle termínů

schválení na následující rok		nů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok¹⁰. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

¹⁰ V případě, že se meziobecní spolupráce odehrává na bázi dobrovolného svazku obcí, musí být akční plán v souladu s rozpočtem svazku. Pokud probíhá spolupráce na smluvním základě, pak je potřeba, aby všechny aktivity uvedené v akčním plánu byly financovatelné (a tedy zahrnuté v rozpočtu) z rozpočtů jednotlivých zapojených obcí.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů.¹¹ Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

¹¹ V současné době jsou na www.strukturalni-fondy.cz k dispozici návrhy operačních programů, které procházejí procesem schvalování v Evropské komisi. Na základě připomínek Evropské komise budou ještě zčásti přepracovány, nicméně nepředpokládá se jejich zásadní revize. Proto je vhodné vycházet z aktuální verze operačních programů, do zdroje financování uvést nejen název operačního programu, ale i jeho konkrétní specifický cíl.

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr, postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Vzhledem k tomu, že území SO ORP Přeštice patří i přes dlouhodobou intenzivní hospodářskou činnost k přírodně atraktivním lokalitám Plzeňského kraje, je logické, že obce kvalitě životního prostředí věnují zvýšenou pozornost, a to i v rámci meziobecní spolupráce. Prostřednictvím analýz řešené oblasti byly identifikovány následující problémy:

1. Nedostatečná struktura krajiny SO ORP Přeštice, nedostatek drobných krajinných prvků a narušený vodní režim.
2. Závislost na centrálních zdrojích energie a nekoncepční výstavba zařízení na využití OZE
3. Nedostatečné znalosti a nezájem obyvatel, zastupitelů a pracovníků obcí o životní prostředí

V rámci tohoto strategického dokumentu byly definovány následující cíle meziobecní spolupráce v oblasti péče o životní prostředí SO ORP Přeštice:

1. Vznik územní studie zaměřené na krajinné prvky
2. Zlepšení struktury krajiny, snížení erozí a rizika lokálních záplav
3. Energetická koncepce území SO ORP Přeštice
4. Zvýšení počtu zařízení využívající OZE
5. Zvýšení znalostí veřejnosti v oblasti péče o životní prostředí
6. Zapojení veřejnosti do komunitního plánování v obcích
7. Zlepšení vztahu obyvatel k životnímu prostředí

Realizací těchto cílů se zkvalitní ochrana a péče o životní prostředí území SO ORP Přeštice a rozvine se udržitelná forma meziobecní spolupráce v oblasti péče o krajinu a životní prostředí.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategie meziobecní spolupráce v problematice péče a ochrany životního prostředí byla realizována následujícím způsobem:

Tab. č. 109: Postup tvorby strategie

Aktivita	Realizace	Popis
Analýza problematiky životního prostředí	červenec 2014 – září 2014	Proběhla analýza řešené problematiky na základě kvantitativních dat i výstupů z rozhovorů se zástupci místní samosprávy.
Rozhovory se zástupci samosprávy	červenec 2014 – srpen 2014	Realizace rozhovorů, jejich cílem bylo identifikovat problémy a potřeby v rámci řešené problematiky.
Tvorba vize meziobecní spolupráce SO ORP Přeštice	září 2014	Na setkání zástupců samosprávy byla definována vize meziobecní spolupráce SO ORP Přeštice
Tvorba návrhové části	září 2014 – prosinec 2014	Definice jednotlivých cílů, jejich popis a tvorba monitorovacích indikátorů

7. Závěr, kontakty

Tento strategický dokument řeší problematiku meziobecní spolupráce v oblasti školství, sociální oblasti, odpadového hospodářství a životního prostředí v území SO ORP Přeštice. Výstupem tohoto dokumentu jsou následující aktivity, které budou obsahem meziobecní spolupráce v období 2015 – 2024.

Školství

- zvyšování kapacity předškolních zařízení a zařízení pro děti 2-5 let
- zlepšování zázemí pro školní i mimoškolní aktivity (včetně aktivit jako zřízení pozice dotačního poradce, sdílení školního psychologa, zřízení dopravního hřiště)
- posílení regionální identity žáků školních i předškolních zařízení
- rozvíjení zdravého životního stylu dětí

Sociální oblast

- zkvalitnění pobytových i domácích služeb pro seniory včetně zkvalitnění spolupráce v rámci domácí péče pro seniory
- zajištění krizového sociálního bydlení v regionu
- zkvalitnění spolupráce subjektů v sociální i zdravotní oblasti

Odpadové hospodářství

- efektivnější využívání sběrných dvorů
- podpora vybudování kompostárny v regionu
- výchova v odpadovém hospodářství
- společné vyjednávání o cenách za svoz odpadů

Životní prostředí

- zkvalitnění péče o krajinu Přešticka (územní studie zaměřené na krajinné prvky, zlepšení struktury krajiny, snížení erozí a rizika lokálních záplav)
- efektivnější a udržitelnější využívání OZE (celková energetická koncepce pro SO ORP)
- vzdělávání, výchova a osvěta v oblasti péče o životní prostředí

Strategický dokument vytvořil tento realizační tým:

Ing. Hana Bouchnerová (Koordinátor meziobecní spolupráce) – t.č. 728 168 248, email: presticko@mikroregion.net

Mgr. Martina Hanzlíková (Koordinátor meziobecní spolupráce a pracovník pro analýzy oblasti školství) – t.č. 721 759 772, email: presticko@mikroregion.net

Mgr. Tomáš Svoboda (Pracovník pro analýzy oblasti odpadového hospodářství) – t.č. 777 793 725, email: presticko@mikroregion.net

Ing. Tereza Eberlová (Pracovník pro analýzy sociální oblasti) – t.č. 775 764 420, email: presticko@mikroregion.net

Mgr. Petr Pelcl (Pracovník pro analýzy sociální oblasti) – t.č. 725 800 820, email: presticko@mikroregion.net

Mgr. Michala Kopečková (Pracovník pro analýzy životního prostředí) – t.č. 728 854 516, email: presticko@mikroregion.net

Kateřina Hofmeisterová (asistent) – t.č. 723 245 311, email: presticko@mikroregion.net

Lenka Marková (asistent) – t.č. 607 178 084, email: presticko@mikroregion.net

Mgr. Antonín Kmoch (Město Přeštice – motivující starosta) – t.č. 724 167 781, email: knoch@prestice-mesto.cz

Miroslava Vítková (Obec Soběkury – motivující starosta) – t.č. 377 912 252, email: sobekury@obecni-urad.net

Miloslava Loudová (Obec Řenče – motivující starosta) – po komunálních volbách vystřídala pana Kmocha – t.č. 603 810 622, email: ou_rence@volny.cz

Pavλίna Nohavová (Obec Pířchovice – motivující starosta) – po komunálních volbách vystřídala paní Vítkovou - t.č. 725 041 217, email: ou@prichovice.cz

8. Přílohy

Školství

- Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4
- Seznam zkratk

Sociální oblast:

- Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

Odpadové hospodářství:

- Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012
- Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně
- Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směšného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012
- Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně
- Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směšným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Seznam map:

Mapa č. 1: Administrativní členění správního obvodu

Mapa č. 2 Mapa obcí, které mají územní plán

Seznam grafů:

Graf č. 1 : Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2011

Graf č. 2: Pracovníci v MŠ a ZŠ

Graf č. 3: Počty dětí v MŠ podle zřizovatele

Graf č. 4 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Graf č. 5: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Graf č. 6: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

Graf č. 7: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Seznam tabulek:

Tab. č. 1: Základní informace o strategii

Tab. č.2 : Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Tab.č.3 : Relevantní významné strategické dokumenty

Tab. č. 4: Charakteristika území ORP

Tab. č. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Tab. č.6: Stručná charakteristika školství v území ORP

Tab. č. 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Tab. č. 8 : Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Tab. č. 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

Tab. č. 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Tab. č. 11: Charakteristika domácností

Tab. č. 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

Tab. č. 13: Charakteristika trhu práce v území ORP

Tab. č. 14: Územní a strategické plánování

Tab. č. 15: Popis klíčových aktérů

Tab. č. 16: Souhrnná SWOT analýza

Tab. č. 17: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Tab. č. 18: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

Tab. č. 19: Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

Tab. č. 20: Pracovníci ve školství ORP

- Tab. č. 21: Počet ZŠ za ORP
- Tab. č.22: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP
- Tab. č. 23: ZŠ zřizované obcemi
- Tab. č. 24: církevní ZŠ
- Tab. č. 25: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP
- Tab. č. 26: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP
- Tab. č. 27: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP
- Tab. č. 28: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP
- Tab. č. 29: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP
- Tab. č. 30: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP
- Tab. č. 31: Počet absolventů ZŠ v ORP
- Tab. č. 32: Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ORP
- Tab. č. 33: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1. i 2. stupeň ZŠ) v obcích ORP
- Tab. č. 34: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013
- Tab. č. 35: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP
- Tab. č. 36: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP
- Tab. č. 37 : MŠ zřizované obcí
- Tab. č. 38 – Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ - zřizované obcemi
- Tab. č. 39: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013
- Tab. č. 40: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP
- Tab. č. 41: Školní družiny a školní kluby v ORP
- Tab. č. 42: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP
Tab. č. 43: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP
- Tab. č. 44: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP
- Tab. č. 45: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

- Tab. č. 46: SVČ zřizované obcemi v ORP
- Tab. č. 47: Údaje o pracovnících SVČ v ORP
- Tab. č. 48: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP
- Tab. č. 49: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP
- Tab. č. 50: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi
- Tab. č. 51: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč
- Tab. č. 52: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP
- Tab. č. 53: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013 (resp.2012)
- Tab. č. 54: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023
- Tab. č. 55: Analýza cílových (dotčených) skupin
- Tab. č. 56: Analýza rizik – registr rizik v oblasti
- Tab. č. 57: SWOT analýza školství a předškolního vzdělávání
- Tab. č. 58: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013
- Tab. č. 59: Postup tvorby strategie
- Tab. č. 60: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP
- Tab. č. 61: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)
- Tab. č. 62: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP Přeštice působících v rámci ORP
- Tab. č. 63: Počet jednotlivých typů sociálních služeb
- Tab. č. 64: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)
- Tab. č. 65: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele
- Tab. č. 66: Počet sociálních služeb dle zřizovatele
pečovatelské služby a obecně prospěšná společnost (Muži a ženy) zajišťuje v regionu osobní asistenci.

Tab. č. 67: Kapacita zařízení sociálních služeb

Tab. č. 68: Obecní výdaje na sociální oblast

Tab. č. 69: Analýza cílových (dotčených) skupin

Tab. č. 70: Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Tab. č. 71: SWOT analýza sociální oblasti

Tab. č. 72: Postup tvorby strategie

Tab. č. 73: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Tab. č. 74: Sběrná místa na území ORP, současný stav

Tab. č. 75: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Tab. č. 76: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Tab. č. 77: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Tab. č. 78: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Tab. č. 79: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Tab. č. 80: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav

Tab. č. 81: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Tab. č. 82: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Tab. č. 83: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Tab. č. 84: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Tab. č. 85: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO) za období 2008-2012

Tab. č. 86: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Tab. č. 87: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Tab. č. 88: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012

Tab. č. 89: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Tab. č. 90: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Tab. č. 91: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tab. č. 92: Podíl BRKO na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Tab. č. 93: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Tab. č. 94: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Tab. č. 95: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Tab. č. 96: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Tab. č. 97: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Tab. č. 98: Analýza cílových (dotčených) skupin

Tab. č. 99: Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Tab. č. 100: SWOT analýza

Tab. č. 101: Postup tvorby strategie

Tab. 102: Vybavenost obcí (plynofikace, vodovod, kanalizace s ČOV)

Tab. 103: Náklady obcí na ochranu životního prostředí v posledních letech

Tab. 104: Realizovaná opatření z Programu péče o krajinu, podprogram pro zlepšování dochovaného přírodního a krajinného prostředí (zaměřený na volnou krajinu) a podprogram pro výsadbu izolační zeleně v r. 2012 a 2013

Tab. 105: Projekty podpořené z OP ŽP v programovacím období 2007-2013

Tab. 106: Analýza cílových skupin

Tab. 107: Analýza rizik

Tab. 108: SWOT analýza

Tab. č. 109: Postup tvorby strategie